

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณีเกี่ยวกับ
การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับการบังคับใช้กฎหมาย

พันตำรวจตรี ประดิษฐ์ คำจร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

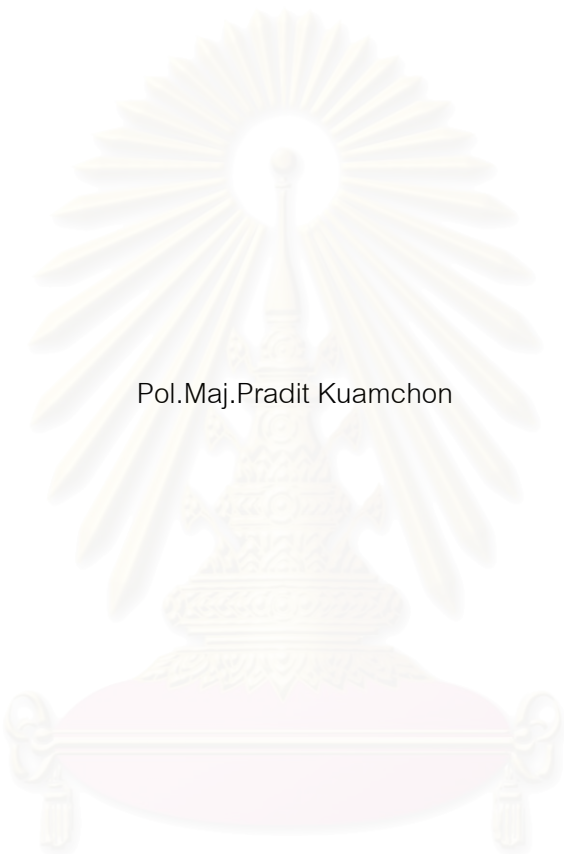
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1033-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ECONOMIC CRIMES : A CASE STUDY ON FOREX AND THE ENFORCEMENT OF LAW

Pol.Maj.Pradit Kuamchon

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1033-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์	อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณีเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับการบังคับใช้กฎหมาย
โดย	พินิตำรวจตรี ประดิษฐ์ คำจร
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น ส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตีพันธ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชาญเชาว์ ไชยานุกิจ)

..... กรรมการ
(พลตำรวจตรีชัชวาล สุขสมจิต)

ประดิษฐ์ คำจร, พ.ต.ต. : อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณีเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ กับการบังคับใช้กฎหมาย. (ECONOMIC CRIMES : A CASE STUDY ON FOREX AND THE ENFORCEMENT OF LAW). อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส, 198 หน้า. ISBN 794-03-1033-8.

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจนับว่าเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นแล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนจำนวนมาก และมีผลกระทบต่อระบบการเงินของธนาคารหรือสถาบันการเงิน ตลอดจนถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศ ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งซึ่งกำลังพัฒนา มีความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม มีความเจริญในทางด้านเทคโนโลยีต่างๆ จนถึงปัจจุบันนี้ได้มีผู้กระทำความผิดในลักษณะประกอบธุรกิจซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต และธุรกิจการซื้อแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อเก็งกำไรเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้กระทำความผิดจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนสูง โดยอาศัยช่องว่างของกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับความผิดดังกล่าว หรือแม้ว่าผู้กระทำความผิดจะได้รับโทษก็เป็นเพียงโทษสถานเบา

การวิเคราะห์วิจัยนี้มุ่งศึกษามาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับกับผู้กระทำความผิด โดยประกอบธุรกิจซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือประกอบธุรกิจซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อเก็งกำไร โดยวิธีชักชวนหรือหลอกลวง ไม่ให้อาศัยช่องว่างทางกฎหมายไปใช้ในการกระทำความผิด และให้ได้รับโทษเหมาะสมในการกระทำความผิด เพื่อเป็นการป้องกันและยับยั้งไม่ให้ความผิดลักษณะแพร่ขยายออกไปอันจะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติควบคุมการซื้อแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ.2485 และ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกำหนด การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527 พ.ศ.2534 เพื่อป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดดังกล่าวให้หมดไป และเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ระบบการเงินของประเทศต่อไปในอนาคต

สาขาวิชานิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

PRADIT KUAMCHON, POL.MAJ.: ECONOMIC CRIMES: A CASE STUDY ON FOREX AND THE ENFORCEMENT OF LAW. THESIS ADVISOR: ASSOCIATE PROFESSOR VIRAPHONG BOONYOBHAS, 198 pp. ISBN 974-03-1033-8.

As the matter of fact, economic crimes cause a lot of damages to all people and also effect to the system of the bank or any other financial institution including to the growth in economic of the country. Thailand is one of the developing country which has a lot of changes in economic and social and she also has progress in various kind of techniques. Presents there are a lot of wrongdoers in unauthorized Forces. These criminal activities produce a lot of income and by using gab of law, it made wrongdoers to be out of punishment or not receive unsevere punishment.

This thesis focuses on studying of legal measure in enforcing unauthorized Force or doing business on foreign exchange for aiming profit by inviting person to invest and avoiding the use of gab of law for criminal activities. Also this study will try to find the suitable punishment for protecting and preventing the spread out of this criminal activities which cause harmful to the economic of the country.

The suggestion of this thesis is to revise the Exchange Control Act, B.E.2485 and the Emergency Decree on Loans Amounting to Public Cheating and Fraud, B.E.2527 Amendment Act, B.E.2534 for the purpose of preventing and suppressing this kind of offence which effect to the financial situation of the country in the future.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Field of study	Law	Student's signature .....
Academic year	2001	Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ โดยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ มัทยา จิตติรัตน์, รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส, พลตำรวจตรีชัชวาล สุขสมจิต, อาจารย์ชาญเชาว์ ไชยานุกิจ ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และช่วยให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีคุณค่าทางวิชาการได้สมบูรณ์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้เอกสาร ตำรา และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้กรุณาสละเวลาการตรวจ และแก้ไขวิทยานิพนธ์มาตั้งแต่ต้น พร้อมทั้งให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์จนแล้วเสร็จ

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ต่อศักดิ์ บูรณเรืองโรจน์ ที่รับเป็นกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ และกรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เพ็ญวรรณ ทองดีแท้ ซึ่งท่านได้ถึงแก่กรรมแล้วที่รับเป็นกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ และกรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์

ส่วนดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขออุทิศเป็นส่วนกุศลให้กับท่านอาจารย์เพ็ญวรรณ ทองดีแท้ และขอมอบความดีให้แก่บิดา มารดา อันเป็นที่เคารพรักและภรรยา บุตร อันเป็นที่รักยิ่ง หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดใด ๆ ผู้เขียนขอรับผิดทุกประการ และขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

พ.ต.ต.ประดิษฐ์

คำจร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.6 วิธีการวิจัย	5
บทที่ 2 ลักษณะและวิธีการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	
2.1 ความหมาย.....	6
2.2 ลักษณะของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ.....	7
2.3 ความแตกต่างในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ.....	8
2.4 ระบบอัตราแลกเปลี่ยนในปัจจุบัน.....	13
2.5 มาตรฐานเงินตรา.....	16
2.6 ธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ.....	23
บทที่ 3 อาชญากรรมทางเศรษฐกิจกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	
3.1 ความหมายและลักษณะของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	49
3.2 การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เป็นความผิด.....	65

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3 ธุรกิจเก็งกำไรซื้อขายเงินตราต่างประเทศที่ผิดกฎหมาย ในประเทศไทย.....	67
บทที่ 4 อุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับ อนุญาต	
4.1 สถานภาพรวมของอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย ต่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจในลักษณะการซื้อขายแลกเปลี่ยน เงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต.....	76
4.2 การนำเอาพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ไปใช้กับความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตรา ต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต.....	79
4.3 มาตรฐานในทางกฎหมายที่ควรนำมาใช้กับการซื้อขาย แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต.....	80
4.4 พฤติการณ์ในการกระทำความผิดของบริษัทที่ประกอบธุรกิจ ซื้อขายเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต.....	81
บทที่ 5 สรุปและเสนอแนะ	
5.1 สรุป.....	95
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	100
รายการอ้างอิง.....	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	106
ภาคผนวก ก พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485.....	107
ภาคผนวก ข กฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497)ออกตาม ความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485.....	113
ภาคผนวก ค ประกาศกระทรวงการคลังเรื่อง การควบคุม การแลกเปลี่ยนเงิน.....	121
ภาคผนวก ง ประกาศกระทรวงการคลังเรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต.....	126
ภาคผนวก จ ประกาศกระทรวงการคลังเรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้ แก่ธนาคารรับอนุญาตที่ประกอบกิจการวิเทศนกิจ....	137
ภาคผนวก ฉ ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการ แลกเปลี่ยนเงิน.....	139
ภาคผนวก ช ประกาศกระทรวงการคลังเรื่อง คำสั่งรัฐมนตรี ให้ไว้แก่บุคคลรับอนุญาต.....	154

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ข	ประกาศกระทรวงการคลังเรื่อง คำสั่ง รัฐมนตรีให้ไว้แก่บริษัทรับอนุญาต.....	158
ภาคผนวก ฉ	คำรับรองในการส่งเงินตราต่างประเทศออกไปลงทุน..	162
ภาคผนวก ช	กฎกระทรวงฉบับที่ 23 (พ.ศ. 2541) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485.....	164
ภาคผนวก ซ	ตัวอย่างสัญญาและเอกสารชี้ชวนการซื้อขาย แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ.....	167
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	198

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญ และความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า สังคมของเราอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ สังคมโลกมีลักษณะไร้พรมแดน ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านภาคเทคโนโลยี ในด้านการสื่อสาร การคมนาคม ทำให้การติดต่อระหว่างกันของบรรดาประเทศต่าง ๆ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และสะดวกมากกว่าอดีตที่ผ่านมาอย่างไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ ดังนี้เมื่อมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นที่ประเทศหนึ่ง ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อประเทศอื่นทันที ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้โลกมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านสังคมการเมือง และเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงไม่มีประเทศใดเลยในยุคนี้ ที่จะสามารถอยู่อย่างลำพังโดยปราศจากการติดต่อกับประเทศอื่นได้

ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้เอง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พัฒนาการของรูปแบบอาชญากรรม¹ ซึ่งเปลี่ยนจากอาชญากรรมธรรมดาที่ก่อให้เกิดความเสียหายเฉพาะบุคคล หรือกลุ่มคนขนาดเล็ก มาเป็นอาชญากรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาลต่อประเทศชาติ เช่น อาชญากรรมเศรษฐกิจ อาชญากรรมประเภทนี้ได้มีการพัฒนาวิธีการกระทำความผิดที่มีลักษณะซับซ้อนใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ค่าความเสียหายมีทุนทรัพย์สูง ผลเสียหายเกิดขึ้นกับประชาชนจำนวนมากเศรษฐกิจประเทศ และชื่อเสียงของประเทศด้วย นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบไปถึงอาชญากรรมพื้นฐานประเภท อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ต่อชีวิต และร่างกาย หลังจากเกิดอาชญากรรมทางเศรษฐกิจแล้ว

---

¹ วีระพงษ์ บุญโญภาส, อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2537) หน้า 3

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจได้เริ่มรู้จักกันอย่างแพร่หลายในประเทศไทยเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2526 หลังจากเกิดวิกฤตการณ์ด้านสถาบันการเงิน อันมีธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ หยุคดำเนินกิจการทางราชการต้องเข้าไปช่วยฟื้นฟูฐานะเพื่อให้ดำเนินการต่อไปได้ ก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐต้องยื่นมือเข้ามาแก้ไขสถานการณ์ไว้ เพราะถ้าหากปล่อยให้ปัญหาดำเนินต่อไป จะเกิดความระส่ำระสายต่อสถาบันการเงินต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศ จากสถานการณ์ดังกล่าวได้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลและตรวจสอบสถาบันการเงินเหล่านี้ แต่มิได้ใช้มาตรการในการป้องกันอันสมควร เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงและขยายผลความเสียหายออกไปอย่างกว้างขวาง จนกระทั่งมีผู้ให้ความเห็นว่าความหุลวมดังกล่าว อาจเกิดขึ้นจากกฎระเบียบทางราชการเอง ที่มีช่องโหว่ไม่รัดกุม หรือมาตรการทางด้านโทษค่อนข้างเบาเป็นผลให้ผู้กระทำความผิดไม่เกิดความเกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง ยิ่งไปกว่านั้น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ในรูปแบบต่าง ๆ ได้ทวีเกิดขึ้นอย่างหลากหลาย เช่น อาชญากรรมบัตรเครดิต การฉ้อโกงในตลาดค้าผลิตภัณฑ์ล่วงหน้า การปั่นหุ้น และความผิดเกี่ยวกับการซื้อขาย แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (FOREX) จัดว่าเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดในส่วนของการเงินการคลัง ปัจจุบันกำลังเป็นปัญหาที่มีความสำคัญระดับชาติ และส่งผลกระทบต่อวงการธุรกิจการเงินเศรษฐกิจของประเทศ และสังคมอย่างใหญ่หลวง โดยผู้กระทำความผิดจะอาศัยจุดอ่อนของกฎหมายทำให้รอดพ้นจากการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากกฎหมายในเรื่องการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้บัญญัติโทษไว้เพียงเล็กน้อย ทำให้เกิดการกระทำความผิดลักษณะนี้อย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันมีบริษัทต่างชาติ เข้ามาดำเนินเปิดดำเนินธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศ (FOREX) โดยผิดกฎหมายเป็นจำนวน

มากโดยอาศัยสถานการณ์ในช่วงที่ค่าเงินบาทอ่อนตัวเป็นการจูงใจ ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าจับกุม ก็จะถูกส่งดำเนินคดีต่อศาล ซึ่งส่วนใหญ่ศาลจะลงโทษปรับ ต่อจากนั้นบริษัทเหล่านี้ก็จะกลับมาเปิดดำเนินกิจการต่อและได้พัฒนารูปแบบของการดำเนินธุรกิจ โดยนำเอาวิธีแบบขายตรงมาใช้ กล่าวคือ ในระยะแรก ๆ ของการทำธุรกิจผิดกฎหมายประเภทนี้ บริษัทจะชักชวนบุคคลเข้ามาเป็นสมาชิก ชื้อเงินสกุลต่าง ๆ เพื่อเก็งกำไร โดยคาดการณ์ถึงส่วนต่างของอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า มีการเปิดมาร์จินแล้วเรียกเก็บค่าจัดการสั่งซื้อ หรือส่งขาย ต่อมาได้มีการพัฒนาการเสนอขายด้วยการโฆษณาหาสมาชิกเพื่อเป็นลูกค้าแล้วเชื่อมต่อไป ปัจจุบันได้มีการนำเอาวิธีการขายตรงมาใช้กับการหาสมาชิก โดยติดต่อถึงตัวหรือใช้พนักงานที่เป็นหญิงสาวหน้าตาดีซึ่งมักจะเป็นนิสิต นักศึกษา หรือบัณฑิตตกงานให้ใช้ความสนิทสนมเพื่อชักจูงบุคคลที่มีฐานะให้มาเป็นสมาชิกให้ได้ จากสถิติมูลค่าความเสียหาย ซึ่งรวบรวมโดยกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจได้รายงานข้อมูลว่า

ปี 2540 จำนวนคดี 32 คดี มูลค่าความเสียหาย 18,688,909.64 บาท

ปี 2541 จำนวนคดี 46 คดี มูลค่าความเสียหาย 18,835,448.24 บาท

ปี 2542 จำนวนคดี 24 คดี มูลค่าความเสียหาย 41,628,688.94 บาท

ปี 2543 จำนวนคดี 6 คดี (ม.ค. – ก.พ. 43) มูลค่าความเสียหาย 7,476,000 บาท

จะเห็นว่าความผิดในส่วนของการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจอีกประการหนึ่งที่สร้างความเสียหายให้แก่ประเทศและสังคมมากขึ้นเรื่อย ๆ

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเป็นเรื่องกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างมาก จนหน่วยงานของรัฐบาลหลายหน่วยงานได้เข้าไปดำเนินการแต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมาย ถึงแม้ว่าจะได้มีพระราช

บัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 บังคับใช้ แต่ พ.ร.บ. ฉบับนี้ก็เป็นเพียงการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการประกอบกิจการที่เกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาตเท่านั้นและมีโทษเพียงเล็กน้อย โดยไม่ได้มีการกำหนดความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนแต่อย่างใด จึงทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เจ็ดหลาบและพัฒนารูปแบบของการกระทำความผิดมาโดยตลอด ดังนั้นการแสวงหามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ ของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีผลกระทบต่อประชาชน วงการธุรกิจการเงิน และเศรษฐกิจของประเทศ

1.3.2 เพื่อวิเคราะห์ถึงสภาพบังคับของกฎหมายที่มีอยู่ แต่ยังไม่สามารถดำเนินการกับการกระทำความผิดในเรื่องการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.3 เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาในการรวบรวมพยานหลักฐาน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพยานหลักฐานหรือการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นกระบวนกร ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินคดีในปัจจุบัน

1.3.4 เพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายที่นำมาใช้บังคับความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์นี้ ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยในเรื่องของสภาพบังคับทางกฎหมาย ในกฎหมายแต่ละฉบับ คือ ประมวลกฎหมายอาญา, พระราช

บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527 พ.ศ.2534 และ พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ว่ามีปัญหากับการบังคับใช้ที่เหมาะสมกับการกระทำความผิดนี้หรือไม่ รวมไปถึงการรวบรวมพยานหลักฐาน มีความเหมาะสมกับความผิดนี้หรือไม่เพียงใด

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบถึงผลของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อประชาชน วงการธุรกิจการเงิน และเศรษฐกิจของประเทศ

1.5.2 ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาการบังคับกฎหมายที่อยู่ แต่ยังไม่สามารถดำเนินการต่อการกระทำความผิดในเรื่องการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.3 ทำให้ทราบถึงปัญหาในการรวบรวมพยานหลักฐานในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาในการดำเนินคดีในปัจจุบัน

1.5.4 เพื่อนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.6 วิธีการวิจัย

การดำเนินการวิจัยจะเป็นในลักษณะวิจัยเอกสาร (Documentary Researek) โดยการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ตำรา เอกสาร ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อนำมาเป็นแนวทางวิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับปัญหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

บทที่ 2

ลักษณะและวิธีการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

2.1 ความหมายของการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (foreign exchange rates) หมายถึง ราคาของเงินตราสกุลหนึ่ง 1 หน่วย คิดเทียบกับเงินตราอีกสกุลหนึ่ง เช่น เงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา มีค่าเทียบกับเงินบาทเท่ากับ 26.00 บาทนั้น มีความหมายเท่ากับ เงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา มีราคาเท่ากับเงินไทย 26.00 บาท ค่าของเงินบาทเมื่อเทียบกับค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาดังกล่าวข้างต้นก็คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของเงินบาทไทยนั่นเอง¹

อัตราแลกเปลี่ยนนี้ย่อมเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวขึ้นหรือลงได้ เช่น สมมติว่าเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2526 อัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อเงินบาทไทยเป็น 1 ดอลลาร์ต่อ 23.05 บาท ต่อมาในเดือนกันยายน พ.ศ. 2532 เปลี่ยนเป็น 1 ดอลลาร์ต่อ 26.03 บาท แสดงว่าค่าเงินของไทยลดลงเมื่อเทียบกับค่าของเงินดอลลาร์ หรือในทางตรงกันข้ามเงินริงกิตมาเลเซีย 1 ริงกิต เคยแลกเปลี่ยนเป็นเงินไทยได้ 10.14 บาท แต่ถ้าปัจจุบันแลกเปลี่ยนได้เพียง 9.68 บาท ก็แสดงว่าค่าของเงินไทยเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับค่าของเงินริงกิตมาเลเซีย

ปัจจัยที่กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ คือความต้องการหรืออุปสงค์ (demand) ในเงินตราต่างประเทศ กับอุปทาน (supply) หรือปริมาณของเงินตราต่างประเทศที่มีอยู่ อุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศจะก่อให้เกิดอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นอัตราสมดุลอัตราหนึ่ง ถ้าหากความต้องการหรืออุปสงค์ในเงินตราต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นกว่า

---

¹ จรินทร์ เทศวานิช, การเงินและการธนาคาร (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2534) หน้า 212

อุปทานอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่จะสูงขึ้นในทางกลับกันถ้าอุปสงค์ของเงินตราต่างประเทศมีน้อยกว่าอุปทาน อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะลดต่ำลง

อย่างไรก็ดี สำหรับเงินแต่ละสกุลแล้ว อุปสงค์และอุปทานหรือกลไกตลาดจะทำงานได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้มงวดของกฎระเบียบ การควบคุมการแลกเปลี่ยนที่ธนาคารกลางของประเทศนั้นใช้บังคับ ยิ่งธนาคารกลางควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเข้มงวดมาก กลไกตลาดก็จะทำงานได้ไม่ดี และธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของประเทศนั้นก็จะมีอำนาจผูกขาดสามารถกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนทั้งอัตราทันทีและอัตราล่วงหน้าที่เกิดกับลูกค้าได้ ทำให้ธุรกิจทั่วไปเสียเปรียบและมีต้นทุนในการป้องกันความเสี่ยงที่สูงเกินไป นอกจากนี้ ธนาคารในต่างประเทศก็อาจเลี่ยงไปซื้อขายเงินสกุลนั้นในต่างประเทศแทนได้ เกิดตลาด offshore ขึ้น ซึ่งมีราคาแตกต่างจากในประเทศทั้งอัตราแลกเปลี่ยน และอัตราดอกเบี้ย จนอาจเป็นอุปสรรคต่อธนาคารกลางของประเทศนั้นในการดูแลเสถียรภาพของระบบการเงินได้ในที่สุด²

2.2 ลักษณะของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จัดแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ³

2.2.1 อัตราแลกเปลี่ยนทันที (spot rate) หมายถึง อัตราที่มีการตกลงซื้อขายเงินตราต่างประเทศโดยมีกำหนดส่งมอบภายในวันเดียวกัน

² วิจักขณ์ ศิริแสงร์, การบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนภายใต้ระบบลอยตัว (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลาคม, 2540) หน้า 17

³ จรินทร์ เทศวานิช, การเงินและการธนาคาร (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2534) หน้า 213

2.2.2 อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า (forward rate) หมายถึง อัตราที่ผู้ซื้อและผู้ขาย กำหนดส่งมอบกันตามวันเวลา และแต่ละตกลงกันว่าจะเป็นเมื่อใด ในอนาคต เช่น 60 วัน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้ตกลงกันเป็นต้น

2.2.3 อัตราแลกเปลี่ยนไขว้ (cross rate) หมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศ 2 สกุล ในตลาดแห่งใดแห่งหนึ่ง ซึ่งนำมาเปรียบเทียบกัน เช่น เงินเยนของญี่ปุ่น กับเงินรูปีของอินเดียซึ่งจะหาอัตราแลกเปลี่ยนของเงินทั้งสองได้ โดยใช้เงินบาทเป็นสื่อกลางในการเปรียบเทียบ ก็จะได้อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินเยนกับเงินรูปีได้

2.3 ความแตกต่างในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

โดยทั่วไปอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีหลายอัตรา ซึ่งความแตกต่างของอัตราแลกเปลี่ยนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

2.3.1 ในตลาดเงินตรา จะมีอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2 อัตรา คือ อัตราซื้อ กับ อัตราขาย การมีอัตราซื้อกับอัตราขายเป็นไปเพื่อการหากำไรของสถาบันการเงิน เพราะส่วนต่างระหว่างอัตราซื้อกับอัตราขายก็คือกำไรของสถาบันการเงิน สถาบันการเงินจะมีวิธีแจ้งอัตราแลกเปลี่ยนซื้อขายเงินตราต่างประเทศสองแบบ คือ

ก. แจ้งอัตราแลกเปลี่ยนแบบทางตรง (direct quotation) เป็นการแจ้งอัตราซื้อให้ต่ำ และอัตราขายให้สูง เช่น ตั้งราคาซื้อเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็น 1 ดอลลาร์ต่อ 25.59 บาท แต่ตั้งราคาขายไว้เป็น 1 ดอลลาร์ต่อ 25.74 ส่วนต่างระหว่าง 25.59 กับ 25.74 บาท เท่ากับ 15 สตางค์ คือส่วนกำไรของสถาบันการเงิน

ข. แจ้งอัตราแลกเปลี่ยนทางอ้อม (indirect quotation) เป็นการแจ้งอัตราซื้อให้สูงและขายให้ต่ำ กล่าวคือ เมื่อเวลารับซื้อจะคิดค่าเงินต่างประเทศให้สูง และเมื่อเวลาขายจะคิดค่าเงินต่างประเทศให้ต่ำลงเช่น แจ้งอัตรารับซื้อเป็น 1 บาท ต่อ 4.40 เซนต์แต่แจ้งราคาขายเป็น 1 บาทต่อ 4.45 เซนต์ ส่วนต่างระหว่าง 4.45 กับ 4.40 เซนต์ คือกำไรของสถาบันการเงิน เป็นต้น

2.3.2 แยกต่างกันอย่างระยะเวลาแห่งสิทธิเรียกร้อง

ถ้าสิทธิเรียกร้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว เช่น การโอนเงินทางโทรเลข หรือการโอนเงินเมื่อเห็นธนาคารหรือสถาบันการเงินจะคิดอัตราแลกเปลี่ยนสูง แต่ถ้าเป็นอัตราการโอนตัวเงินตามกำหนดเวลาธนาคารหรือสถาบันการเงินจะคิดอัตราแลกเปลี่ยนลดลง เพราะธนาคารหรือสถาบันการเงินอาจเอาเงินไปหมุนหาดอกเบี้ยได้

2.3.3 แยกต่างกันอย่างลักษณะแห่งการเสี่ยง

ตามธรรมดาตัวเงินที่ผู้ส่งจ่ายเป็นธนาคาร หรือสถาบันการเงินที่มีชื่อเสียง ผู้รับซื้อจะให้อัตราแลกเปลี่ยนสูง เพราะผู้ซื้อมั่นใจว่าจะไม่ต้องเสี่ยงภัย แต่ถ้าเป็นตัวเงินที่ผู้ส่งจ่ายเป็นพ่อค้าหรือสถาบันการเงินที่ไม่ค่อยมีชื่อเสียง ตัวเงินก็มักจะขายได้ในอัตราแลกเปลี่ยนต่ำ

ดังนั้น การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ หมายถึงการทำเงินตราต่างประเทศสกุลหนึ่ง 1 หน่วย คิดเทียบกับเงินบาทไทย เช่น เงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา มีค่าเท่ากับ 43.00 บาท เป็นต้น โดยทั่วไปจะเห็นว่า การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราการแลกเปลี่ยนจะไม่คงที่ โดยมักจะแปลงเปลี่ยนแปลงตามความต้องการ หรืออุปสงค์ในเงินตราประเทศนั้น หรือเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ เช่น กรณีประเทศไทยประกาศลดค่าเงินบาท เพื่อรักษาคุณภาพทางการค้าทำให้ประชาชนมีความต้องการมีเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาไว้เก็งกำไรอย่างมาก ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาก็จะสูงขึ้น ส่วนค่าเงินบาทไทยก็จะลดต่ำลง เป็นต้น

สำหรับประเทศไทย ธนาคารหรือสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น จึงสามารถประกอบกิจการเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่ส่วนใหญ่ธนาคารจะกำหนดราคาซื้อเงินตราต่างประเทศต่ำกว่าราคาขายเงินตราต่างประเทศ เพื่อจะได้มีส่วนที่ต่างเป็นกำไรให้กับทางธนาคาร เช่น ตั้งราคาซื้อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา 1 ดอลลาร์ ต่อ 43.00

บาท ตั้งราคาขายไว้เป็น 1 ดอลลาร์ต่อ 43.45 บาท ส่วนต่างระหว่าง 43.00 บาท กับ 43.45 บาท เท่ากับ .45 สตางค์ คือส่วนที่เป็นกำไรของธนาคารหรือสถาบันการเงิน

วิวัฒนาการระบบอัตราแลกเปลี่ยนของไทย

จากประวัติความเป็นมาของระบบอัตราแลกเปลี่ยนของไทย³ พบว่าก่อนสงครามโลกครั้งที่สองประเทศไทยผูกขาดเงินบาทไว้กับเงินปอนด์อังกฤษ โดยมีอัตราแลกเปลี่ยน 11 บาทต่อ 1 ปอนด์เป็นเวลานาน โดยในระบายนั้นไม่มีกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนแต่อย่างใด จนมาถึงช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่สองเศรษฐกิจของประเทศยังไม่มั่นคง ขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ ใน พ.ศ. 2490 จึงได้เริ่มมีการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา (Multiple Rates) กล่าวคือ ทางด้านรายรับเงินตราต่างประเทศที่ได้จากการส่งออกสินค้าสำคัญบางประเภทต้องนำมาแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทกับทางการในอัตราที่กำหนด (ซึ่งต่ำกว่าอัตราตลาดเสรี) ส่วนด้านรายจ่ายใช้อัตราทางการเฉพาะรายจ่ายของรัฐบาลในการนำเข้าสินค้าที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศเท่านั้น

วิวัฒนาการของระบบอัตราแลกเปลี่ยนของไทยมีมาเป็นระยะ ๆ ดังนี้

1. พ.ศ. 2498 มีการยกเลิกอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา และจัดตั้งทุนระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราขึ้น เพื่อป้องกันการเคลื่อนไหวอันผิดปกติของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราในท้องตลาด และเพื่อให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพเหมาะสมแก่เศรษฐกิจการเงินของประเทศ

2. พ.ศ. 2498 ถึง พ.ศ. 2506 ทางราชการได้ปล่อยให้อัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวตามกลไกภาวะตลาด โดยทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา มีนโยบายแทรกแซงในตลาดเพื่อป้องกันความเคลื่อนไหวผิดปกติของอัตราแลกเปลี่ยนเฉพาะในระยะสั้น ส่วนแนว

³ วิจักขณ์ ศิริแสงร์, การบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนภายใต้ระบบลอยตัว (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลาคม, 2540) หน้า 53-63

โน้มนัษะยำนั้ กงปล่อยให้เป็นไปตามความต้องการ และพื้นฐำนที่แท้จริงของเศรษฐกิจ ซึ่งทุนรักษาระดับๆ ก็สามารถค้ำเนินการให้ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตรามีเสถียรภาพมั่นคงได้

3. พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2521 ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่ระบบอัตราแลกเปลี่ยนตายตัว ตามพันธะของสมาชิก IMF (ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก IMF ตั้งแต่ พ.ศ. 2492 ซึ่งทำให้ต้องมีพันธะที่จะประกาศค่าเสมอภาคเงินบาทเทียบกับทองคำ ภายใต้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนตายตัว (Fixed Exchange Rate) แต่เนื่องจากเศรษฐกิจเงินยังไม่เอื้ออำนวย จึงขอผ่อนผันเลื่อนการกำหนดค่าเสมอภาคเรื่อยมาจนถึงปี 2506) มีการประกาศค่าเสมอภาคเงินบาทเทียบกับทองคำ หรือเทียบเป็นอัตราแลกเปลี่ยน ดอลลาร์สหรัฐฯละ 20.80 บาท โดยต้องรักษาอัตราแลกเปลี่ยนไม่ให้สูง หรือต่ำกว่าร้อยละ 1 ของค่าเสมอภาคดังกล่าว และได้ยื่นอัตราดังกล่าวจนถึง พ.ศ. 2516 จึงมีการเปลี่ยนแปลงอันสืบเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ในระบบการเงินของโลก ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 ระบบอัตราแลกเปลี่ยนตายตัวที่ใช้ค่าเสมอภาคเทียบกับทองคำ ต้องล่มสลายลง เมื่อประเทศสหรัฐอเมริกาปรับแลกเปลี่ยนดอลลาร์ที่ประเทศอื่นถืออยู่เป็นทองคำ เริ่มมีบางประเทศที่ปล่อยให้ค่าเงินของตนลอยตัว และถึงแม้มีความพยายามที่จะรักษาระบบอัตราแลกเปลี่ยนของโลกให้มีเสถียรภาพ แต่ก็ไม่เป็นผลเมื่อประเทศอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ได้ปล่อยให้ค่าเงินลอยตัวในปี พ.ศ. 2516 หลังจากเงินสกุลสำคัญในยุโรปใช้ระบบลอยตัวแล้ว ก็มีค่าสูงขึ้นเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งหมายความว่า เงินบาทที่ผูกกับดอลลาร์สหรัฐฯต้องเสื่อมค่าลงเมื่อเทียบกับเงินสกุลเหล่านั้น รัฐบาลจึงประกาศเพิ่มค่าเงินบาทเป็น 20 บาทต่อหนึ่งดอลลาร์สหรัฐฯ และยื่นตามอัตราดังกล่าวจนถึงปี พ.ศ. 2521 เมื่อ IMF ได้ยกเลิกระบบค่าเสมอภาคอย่างเป็นทางการ และให้สมาชิกตัดสินใจเลือกระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสมเองได้

4. พ.ศ. 2521 ถึง พ.ศ. 2524 มีการใช้ระบบ Daily Fixing ร่วมกับธนาคารพาณิชย์ การปรับระบบให้อัตราแลกเปลี่ยนมีความยืดหยุ่นขึ้น ต้องใช้หลักค่อยเป็นค่อยไปเพื่อมิให้ตลาดเงินตราต่างประเทศปั่นป่วน ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ยืดหยุ่นดังกล่าวนี้มีส่วนช่วยให้ตลาดเงินตราต่างประเทศตื่นตัว ทั้งธนาคารพาณิชย์และลูกค้าให้ความสนใจ และปรับปรุง

ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านเงินตราต่างประเทศมากขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ตลาดเงินตราต่างประเทศล่วงหน้ามีธุรกรรมเกิดขึ้นมากด้วย

5. พ.ศ. 2524 ถึง พ.ศ. 2527 เป็นช่วงที่ทุนรักษาระดับฯ เป็นผู้กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวัน ในช่วงกลางปี พ.ศ. 2524 ค่าของดอลลาร์ในตลาดโลกยังคงพุ่งสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง บรรดาธุรกิจต่าง ๆ และธนาคารพาณิชย์ยังไม่มีความมั่นใจต่อค่าเงินบาท มีการคาดคะเน เก็งกำไร อัตราแลกเปลี่ยน และเร่งชำระหนี้คืนต่างประเทศ ทำให้เงินสำรองของราชการลดลงอย่างรุนแรง โดยเฉพาะในระบบ Daily Fixing ที่ธนาคารพาณิชย์ซึ่งสามารถคงรูปปริมาณเงินตราต่างประเทศที่ทุนรักษาระดับฯ ได้มีการขายออกไปอย่างต่อเนื่องทุกวัน จึงทำให้ความไม่มั่นใจในค่าเงินบาทรุนแรงยิ่งขึ้น และพรีเมียมได้ถีบตัวสูงขึ้น และในวันที่ 15 กรกฎาคม 2524 ทางราชการจึงได้ประกาศลดค่าเงินบาทลงร้อยละ 8.7 เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐแล้ว จากดอลลาร์ละ 21 บาท เป็นดอลลาร์ละ 23 บาท เพื่อไม่ให้ค่าเงินบาทแข็งเกินความเป็นจริงเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ พร้อมกันนั้นได้มีการยกเลิกระบบ Daily Fixing ไป หลังจากนั้นทุนรักษาระดับฯ ก็ได้ยื่นอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทสำหรับการซื้อขายกับธนาคารพาณิชย์คงที่ในระดับ 23 บาท ตลอดมาจนถึงปลายปี พ.ศ. 2527

6. พ.ศ. 2527 ถึง พ.ศ. 2540 ทุนรักษาระดับฯ เป็นผู้กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวัน โดยโยงค่าเงินบาทไว้กับเงินสกุลสำคัญหลายสกุล (ระบบตระกร้าเงิน) เนื่องจากระบบการผูกค่าเงินไว้กับดอลลาร์สหรัฐอเมริกเพียงสกุลเดียว ทำให้ค่าเงินบาทสูงกว่าที่ควรจะเป็นมาก ก่อให้เกิดผลเสียทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านดุลการค้า และราคาพืชผล

7. พ.ศ. 2540 ถึงปัจจุบัน เนื่องจากการเก็งกำไรค่าเงินบาทกันอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2540 ทางราชการได้เข้าแทรกแซงตลาดเงินตราต่างประเทศ เพื่อรักษาเสถียรภาพของค่าเงินบาทตามความจำเป็น การเก็งกำไรรุนแรงมากขึ้นในเดือนพฤษภาคม 2540 ถึงแม้ทางราชการจะสามารถยุติการเก็งกำไรในต่างประเทศลงได้ แต่ภายในประเทศก็มีข่าวลือการลดค่าเงินบาท และวิพากษ์วิจารณ์นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนกันอย่างกว้างขวาง และต่อเนื่องจนทำให้ธุรกิจเอกชนขาดความเชื่อมั่นต่อค่าเงินบาทอย่างมาก จากสถานการณ์และเหตุผลดังกล่าวกระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ปรับปรุงระบบอัตรา

แลกเปลี่ยน ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 เป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว (Managed Float) เพื่อยุติความไม่แน่นอนที่เกิดจากการขาดความเชื่อมั่นในนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน โดยปรับปรุงไปสู่ระบบใหม่ที่จะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว สอดคล้องกับภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

วิวัฒนาการของอัตราแลกเปลี่ยน

ยุคแรกเป็นการใช้สิ่งของแลกเปลี่ยนกัน โดยคิดมูลค่าตามที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับซึ่งกันและกัน โดยสิ่งของบางสิ่งมีค่าถึงขนาดสามารถใช้แทนเป็นเงินได้ ในกรณีที่บุคคลทั่วไปยอมรับ เช่น ใบยาสูบสามารถใช้เป็นตัวกลางแลกเปลี่ยนสินค้าได้ในสมัยสหรัฐ-อเมริกาเป็นอาณานิคมของอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งการแลกเปลี่ยนสิ่งของในยุคก่อน ๆ ไม่ได้ผ่านพ่อค้าคนกลางหรือผู้ประกอบการจึงไม่ปรากฏว่ามีการกักตุนสินค้าหรือสิ่งของไว้ถึงกำไรแต่อย่างใด

ต่อมามีการวัตถุที่เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ที่เรียกว่า “เงิน” (money) เช่น เงินกษาปณ์ (Comage), เงินกระดาษ (paper money) เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสะดวกปลอดภัยในการแลกเปลี่ยนเมื่อมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย จนเกิดมีธุรกิจพ่อค้ารับฝากเงิน โดยพ่อค้าจะออกใบสัญญาคืนเงิน

จนถึงทุกวันนี้ได้เกิดธุรกิจด้านการธนาคาร หรือสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตแต่ออกบัตรเครดิตให้ประชาชนได้ใช้กันอย่างแพร่หลายเป็นที่นิยมเนื่องจากมีความคล่องตัวรวดเร็ว สะดวก ปลอดภัย โดยทางธนาคารและสถาบันการเงินฯ จะได้ผลตอบแทนในรูปแบบของอัตราดอกเบี้ย และค่าบริการหรือค่าธรรมเนียมนั่นเอง

ดังนั้น จะเห็นว่าการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตรานั้นมีมาช้านานแล้ว ตั้งแต่การใช้สิ่งของแลกเปลี่ยนกัน จนถึงทุกวันนี้ได้ใช้เงิน หรือบัตรเครดิตในการซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน

2.4 ระบบอัตราแลกเปลี่ยนในปัจจุบัน⁵

⁵ จรัสพล ชนพิทักษกุล, เล่นเงินให้รวยอย่างเหนือชั้น (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ, 2540) หน้า 48-51

2.4.1 ระบบที่ผูกค่าเงินกับเงินสกุลอื่น (Peg)

การผูกค่าเงินสกุลเดียว

ส่วนใหญ่จะผูกค่าเงินของตนกับดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือ ฟรังก์ฝรั่งเศส (ประเทศในแถบอาฟริกาที่เคยเป็นเมืองขึ้นฝรั่งเศส) การผูกค่าเงินบาทของตนกับเงินสกุลหลักสกุลหนึ่ง เป็นระบบที่แพร่หลายมากที่สุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา เหมาะสำหรับประเทศที่มีโครงสร้างเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับประเทศเจ้าของสกุลเงินที่ตนผูกค่าไว้ รวมทั้งมีการใช้เงินสกุลนั้นเป็นส่วนใหญ่ในการทำธุรกรรมกับต่างประเทศ ข้อดีของระบบนี้คือ การดำเนินนโยบายมีความสะดวกในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ ถ้าผูกค่าเงินกับสกุลเงินที่แข็งและมั่นคงแล้ว ก็จะมีส่วนช่วยป้องกันภาวะเงินเฟ้อในส่วนที่เกิดจากสินค้านำเข้า และ Tradable goods ในประเทศราคาสูงขึ้นได้ สำหรับข้อเสียนั้นหากโครงสร้างเศรษฐกิจและการค้าต่างประเทศมีการกระจายตัว (deversified) โดยมีธุรกรรมกับประเทศต่าง ๆ และใช้เงินสกุลหลากหลายมากขึ้น การผูกค่าเงินกับเงินสกุลเดียว (ซึ่งย่อหมายถึงลอยตัวเมื่อเทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ) จึงเท่ากับว่าเพิ่มความผันผวนไม่แน่นอนของค่าเงินของตน เมื่อเทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเช่นเดียวกันในการทำธุรกรรมระหว่างประเทศดังกล่าว

การผูกค่ากับกลุ่มสกุลเงิน

เป็นระบบที่สะท้อนถึงความสำคัญที่เพิ่มมากขึ้นของเงินสกุลหลักอื่น ๆ ต่อเศรษฐกิจของประเทศ หลักการของระบบนี้ คือ การรักษาค่าเงินของประเทศให้คงมีเสถียรภาพ ไม่ใช่เมื่อเทียบกับเงินสกุลใดสกุลหนึ่ง แต่ให้มีเสถียรภาพ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงินสกุลต่าง ๆ ที่อยู่ใน “ตะกร้า” ส่วนจะกำหนดให้เงินสกุลใดอยู่ในตะกร้าและแต่ละสกุลมีน้ำหนักเท่าใดนั้น ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศ แต่โดยทั่วไปตะกร้าเงินที่ใช้ก็มักจะสะท้อน

ความสำคัญของเงินสกุลต่าง ๆ ในระบบการค้า การลงทุนและการชำระเงินระหว่างประเทศ ของคน แต่ก็มีบางประเทศที่ผูกค่าเงินบาทของตนกับตะกร้าเงินมาตรฐานสำเร็จรูป เช่น SDR หรือ ECU

2.4.2 ระบบที่มีความยืดหยุ่นจำกัด

ระบบนี้คล้ายคลึงกับระบบ peg แต่อัตราแลกเปลี่ยนอาจเคลื่อนไหวได้ใน ช่วงกว้างกว่า กล่าวคือ เป็นระบบที่อัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวได้ยืดหยุ่นขึ้น แต่ใน ขอบเขตที่จำกัด ได้แก่ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้โดยประเทศในตะวันออกกลางโดยผูก ค่าเงินไว้หลวม ๆ กับเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และระบบที่มีความยืดหยุ่นจำกัด ระหว่างเงินหลายสกุล ภายในกลุ่มประเทศที่มีข้อตกลงร่วมกัน

ระบบนี้ หมายถึง ประเทศในยุโรปตะวันตกที่เข้าร่วมในระบบ ERM (Exchange Rate Mechanism) ขณะนี้มี 9 ประเทศ คือ เบลเยียม เดนมาร์ก ฝรั่งเศส เยอรมัน ไอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส และสเปน ข้อตกลงด้านอัตราแลกเปลี่ยนในระบบ ERM เป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะประสานนโยบายเศรษฐกิจการเงินของแต่ละ ประเทศให้สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Economic and Monetary Union หรือ EMU) โดยมีเป้าหมายที่จะให้ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปใช้สกุลเงินเดียวกันในเดือนมกราคม 2542

กลไกของระบบ ERM คือ ประเทศสมาชิกมีพันธะที่จะรักษาอัตราแลกเปลี่ยน ระหว่างกัน (เป็นคู่ ๆ หรือ Bilateral exchange rates) ให้มีเสถียรภาพ โดยจะเบี่ยงเบนจาก อัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนดไม่เกิน $\pm 15\%$ ยกเว้นอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างมาร์กเยอรมันนี และกิลเดอร์เนเธอร์แลนด์เท่านั้นที่เบี่ยงเบนช่วงแคบ $\pm 2.25\%$

การกำหนดอัตรากลางระหว่างเงินสองสกุลใดในระบบ ERM นั้นใช้ตะกร้าเงินยุโรป ที่เรียกว่า ECU หรือ European Currency Unit เป็นหลัก ECU ประกอบด้วยเงินสกุลต่าง ๆ ในยุโรป 12 สกุล จำนวนหน่วยของเงินแต่ละสกุลนั้น ๆ โดยอาจมีการปรับเปลี่ยนเป็นครั้ง

คราว (เช่น 1 ECU ประกอบด้วย 0.6242 มาร์กเยอรมันนี, ปอนด์อังกฤษ, 1.332 ฟรังก์ฝรั่งเศส ฯลฯ) เมื่อเทียบค่าเงินของแต่ละสกุลในตะกร้าเป็นดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และบวกรวมกันก็จะสามารถหาค่า ECU เทียบกับดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และบวกรวมกันก็จะสามารถหาค่า ECU เทียบกับดอลลาร์สหรัฐอเมริกาได้ (ซึ่งสำนักงาน EC ในกรุงบรัสเซลจะเป็นผู้ประกาศอัตราทางการดังกล่าวทุกวัน) ค่าของเงินแต่ละสกุลเมื่อเทียบกับ ECU จึงถูกกำหนดขึ้นพร้อม ๆ กับอัตรากลางระหว่างเงินสองสกุลทุกคู่ในระบบ ERM (Parity Grid)

สำหรับกลไกรักษาค่าเงินให้อยู่ภายใน Parity Grid ที่ร่วมกันกำหนดตั้งแต่นั้นนั้น ทั้งเจ้าของเงินสกุลที่แข็ง และสกุลที่อ่อนต่างก็มีพันธะต้องเข้าแทรกแซงตลาดเงินตราเพื่อป้องกันไม่ให้อัตราแลกเปลี่ยนตลาดเบี่ยงเบนจากอัตรากลางเกินช่วงร้อยละที่กำหนดซึ่งในทางปฏิบัติ บางครั้งก็ไม่สามารถต้านทานกระแสของตลาดได้ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนอัตรากลาง (realignment) หรือถอนเงินสกุลที่เกี่ยวข้องออกจากระบบไปเลยก็มี

2.4.3 ระบบที่มีความยืดหยุ่น

เป็นระบบที่อัตราแลกเปลี่ยนขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศ ดังนั้น เงินสกุลที่ใช้ระบบนี้มีโอกาสผันผวนขึ้นลงได้มากกว่า 2 ระบบแรก

2.5 มาตรฐานเงินตรา

เงินตราแต่ละประเทศมีการผลิตออกมาใช้หลายแบบหลายชนิดด้วยกัน ซึ่งมีทั้งธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ชนิดต่าง ๆ เงินที่ผลิตออกมาใช้นี้จะต้องมีค่าเกี่ยวโยงซึ่งกันและกัน ค่าของเงินอาจเป็นค่าที่เกิดขึ้นในตัวของมันเองหรือค่าที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมาย การผลิตธนบัตรและเหรียญกษาปณ์จะต้องเป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบของระบบการเงินในประเทศนั้น ๆ ในบรรดาเงินที่ผลิตออกมานั้นจะมีเงินชนิดหนึ่งเรียกว่า “เงินมาตรฐาน” (standard money) เงินนี้จะใช้เป็นสื่อกลางในการรับแลกเปลี่ยนและทำหน้าที่เป็นมาตรฐานในการเทียบค่าเสมอภาคกับเงินชนิดอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นเพื่อให้เงินทุกแบบ

มีค่าเสมอภาค (parity) เท่ากับเงินมาตรฐาน ก็ต้องมีระเบียบข้อบังคับให้มีการยินยอมรับแลกเปลี่ยนอื่น ๆ เป็นมาตรฐานได้ เป็นจำนวนเท่ากับเงินมาตรฐานที่ใช้ชำระหนี้ได้ ในระบบเงินตราเงินมาตรฐานอาจเปลี่ยนแปลงได้ และอำนาจการซื้อของบางหน่วยก็อาจเปลี่ยนแปลงการรักษอำนาจการซื้อของหน่วยเงินตราให้คงที่อยู่เสมอจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง⁶

2.5.1 ความหมายของมาตราเงินตราหรือมาตรฐานเงินตรา (monetary standards)

มาตราเงินหรือมาตรฐานเงินตรา หมายถึงการวางกำหนดกฎเกณฑ์และการกำหนดมูลค่าของวัตถุหนึ่งหรือหลายสิ่งเป็นมาตรฐาน หรือเป็นหลักแห่งมูลค่าของเงินในประเทศ เช่น ประเทศที่อยู่ในมาตราเหรียญทองคำก็ใช้โลหะทองคำเป็นมาตรฐานหรือเป็นหลักแห่งมูลค่าของเงิน โดยกำหนดมูลค่าของทองคำที่ใช้เป็นมาตรฐานในการแลกเปลี่ยนคิดเทียบกับมูลค่าของเงิน ว่าเงินหน่วยอื่น ๆ เช่น กำหนดให้มีการทำเหรียญทองคำและยวบเหรียญทองคำเป็นเนื้อโลหะได้โดยไม่จำกัดจำนวน เป็นต้น

2.5.2 มาตรฐานเงินแบบต่าง ๆ

มาตรฐานเงินตราแบ่งออกได้ดังนี้คือ

2.5.2.1 มาตรฐานเงินตราที่อิงโลหะมีทองคำ (metallic standard) หรือมาตราโลหะ แบ่งออกเป็น

(1) มาตราโลหะเดี่ยว (mono-metallic standard) คือมาตราที่หน่วยเงินตราอิงโลหะชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นหลัก มาตราโลหะเดี่ยวแบ่งออกเป็น

มาตราทองคำ (gold standard)

มาตราทองคำเป็นมาตราที่มีประเทศต่าง ๆ นิยมใช้กันมากในช่วงระยะเวลาก่อนปี พ.ศ. 2457 ประเทศที่อยู่ในมาตราทองคำนี้ จะใช้โลหะทองคำเพียงอย่าง

---

⁶ จรินทร์ เทศวานิช, การเงินและการธนาคาร (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2534) หน้า 54-74

เดียวเป็นมาตรฐานในการเทียบมูลค่า ต่อมาเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 1 ประเทศต่าง ๆ เกือบทั้งหมดพากันออกจากมาตรฐานทองคำ ยกเว้นประเทศสหรัฐอเมริกา สาเหตุที่ออกมาจากมาตรฐานทองคำ และหันไปใช้มาตราเงินกระดาษที่แลกเปลี่ยนเป็นทองคำไม่ได้ เพราะได้ใช้ทองคำชำระหนี้สินกับต่างประเทศไปเป็นจำนวนมาก ในระหว่างช่วงสงคราม ประเทศต่าง ๆ ก็ได้หันกลับมาใช้มาตราทองคำอีก แต่ต่อมาเมื่อเกิดวิกฤตการณ์เกี่ยวกับภาวะการเงินของโลกในปี พ.ศ. 2472-2476 ประเทศต่าง ๆ จึงเลิกใช้มาตราทองคำอีกครั้งหนึ่ง⁷

ลักษณะพิเศษของมาตราทองคำคือ หน่วยเงินตราแต่ละหน่วยมีค่าเทียบเท่ากับทองคำจำนวนหนึ่ง มาตราทองคำแบ่งออกได้เป็น 3 ชนิด คือ

มาตราเหรียญทองคำ (gold coin standard)

มาตราเหรียญทองคำ คือ มาตราที่หน่วยของเงินตราของประเทศต่าง ๆ ถูกกำหนดให้มีมูลค่าเทียบเท่ากับเนื้อโลหะทองคำจำนวนแน่นอน และมีการทำเหรียญทองที่มีค่าเต็มตัวหมุนเวียนอยู่เป็นส่วนหนึ่งของปริมาณเงินทั้งหมด

มาตราเหรียญทองคำเคยมีใช้กันหลายประเทศเมื่อก่อนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ปัจจุบันนี้ไม่มีประเทศใด ๆ ใช้มาตรานี้กันแล้ว

มาตราทองคำแท่ง (gold bullion standard)

มาตราทองคำแท่งหรือมาตราเนื้อทองคำเป็นมาตราที่มีการใช้กันภายในหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่งในมาตรานี้จะไม่มีการทำเหรียญทองคำขึ้นใช้ มาตราทองคำแท่งจะอาศัยเงื่อนไขต่าง ๆ เหมือนกับมาตราเงินเหรียญทองคำ

วัตถุประสงค์ของการใช้มาตราทองคำแท่ง ก็เพื่อประหยัดการใช้โลหะทองคำเป็นสำคัญ โดยเหตุผลที่ว่า ทองค่านั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นเงินหมุนเวียน แต่ควรที่จะนำไปใช้ในทางอุตสาหกรรมและการชำระหนี้กับต่างประเทศมากกว่า นอกจากนี้เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ประชาชนมักนิยมเก็บทองคำไว้ และมีการเก็งกำไรในเมื่อราคาทองคำ

---

⁷ Clifford L. jame. Principles of Economics. Ninth Edition. New York : Barnes & Noble, Inc. Publishers 1962 p

สูงขึ้น การกระทำได้กล่าวว่าจะเป็นเหตุให้รัฐบาลต้องเสียดอกคำจากทุนสำรองเงินตรา ดังนั้น การรวมโลหะทองคำไว้ในมือของรัฐบาลหรือธนาคารกลางจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเรื่องเงินตรา สามารถบริหารเงินตราได้ยิ่งขึ้นธนาคารกลางและรัฐบาลบางประเทศจะขายทองคำเพื่อการอุตสาหกรรมหรือเพื่อส่งไปชำระหนี้ในต่างประเทศเท่านั้น

มาตราปริวรรตทองคำ (gold exchange standard)

มาตราปริวรรตทองคำ เป็นมาตราที่ระบบการเงินของประเทศที่ใช้มาตรานี้ไม่ได้ใช้ทองคำเป็นหลักและทุนสำรองโดยตรง แต่อาศัยผูกพันอยู่กับการเงินของประเทศอื่นซึ่งอยู่ในมาตราทองคำอีกทีหนึ่ง ประเทศต่าง ๆ ที่ใช้มาตรานี้มาแล้ว เช่น ญี่ปุ่น อินเดีย ออสเตรีย ฟิลิปปีนส์ และไทย เป็นต้น สำหรับประเทศไทยนั้นตามพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2471 นั้น ประเทศไทยอยู่ในมาตราปริวรรตทองคำโดยอาศัยเงินปอนด์ของอังกฤษเป็นหลัก และได้มีเงินทุนสำรองเป็นเงินปอนด์ฝากไว้ในประเทศอังกฤษ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจรับซื้อขายเงินปอนด์สเตอร์ลิงกับเงินบาทในอัตรา 1 ปอนด์ ต่อ 11 บาท แต่ไม่ยอมให้ใครมาแลกต่ำกว่าห้าหมื่นบาท เป็นต้น⁸

มาตราโลหะเงิน (silver standard)

มาตราโลหะเงินมีระเบียบและหลักเกณฑ์คล้ายกับมาตราทองคำ กล่าวคือ ใช้โลหะเงินเป็นมาตรฐานในการเทียบมูลค่าโดยทั่วไป

มาตราโลหะคู่ (bimetallic standard)

มาตราโลหะคู่ คือมาตราที่ใช้โลหะสองชนิดเป็นหลักในการเทียบมูลค่าโดยทั่วไปโลหะสองชนิดมักได้แก่ โลหะทองคำ กับโลหะเงิน มาตรานี้มีใช้กันในทวีปยุโรปหลายประเทศ เช่น ฝรั่งเศส อิตาลี เบลเยียม สวิตเซอร์แลนด์ ก่อนศตวรรษที่ 19 แต่ต่อมาประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ได้ใช้มาตราอื่นแทนสำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาได้ออกพระราชบัญญัติเงินตราใช้มาตราโลหะคู่ตั้งแตปี พ.ศ. 2334 จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2404 โดย

---

⁸ อุทิศ นาคสวัสดิ์, การเงินและธนาคาร (กรุงเทพมหานคร : พุทธอุปถัมภ์การพิมพ์, 2515) หน้า 75

กำหนดหน่วยเงินตราในประเทศให้มีค่าเทียบเท่ากับโลหะเงิน และโลหะทองคำ ซึ่งกำหนดว่าเงิน 1 ดอลลาร์มีค่าเทียบเท่ากับเนื้อเงินบริสุทธิ์หนัก 371.25 เกรน หรือเท่ากับทองคำบริสุทธิ์หนัก 24.75 เกรน เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนน้ำหนักระหว่าง โลหะทองคำ กับ โลหะเงินแล้วจะได้เท่ากับ 1:15 อัตราส่วนนี้เรียกว่า “อัตราส่วนโรงกษาปณ์ (mint ratio)”⁹

2.5.2.2 มาตรฐานเงินตราที่ไม่อิงโลหะมีค่า (non-metallic standard)
แบ่งได้ดังนี้คือ

(1) มาตรฐานกระดาษ (paper standard)

เป็นมาตรฐานที่มีการพัฒนาขึ้นใช้ภายหลังปี พ.ศ. 2473 ซึ่งระยะนั้นเป็นระยะที่เศรษฐกิจตกต่ำประเทศต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประเทศพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนาเกิดความไม่สะดวกที่จะใช้มาตราโลหะกับประเทศของตน เป็นต้นว่าบางประเทศได้ทองคำเข้าประเทศมากจนเกินควรทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้น บางประเทศมีความประสงค์ที่จะพัฒนาประเทศต้องการใช้แรงงานในประเทศอย่างเต็มที่ แต่ขาดแคลนทองคำ ทำให้การพัฒนาประเทศไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นประเทศต่าง ๆ จึงได้หันมาใช้มาตรฐานกระดาษ

มาตรฐานปริวรรตเงินตราต่างประเทศ (exchange standard)

มาตรฐานปริวรรตเงินตราต่างประเทศ หมายถึง มาตรฐานเงินตราที่อิงเงินตราต่างประเทศ เช่น กรณีที่อิงเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาเรียกว่า มาตรฐานปริวรรตเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นต้น มาตรฐานปริวรรตเงินตราต่างประเทศนี้มีเงินกระดาษเป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย หมุนเวียนอยู่อย่างเดียว เหมือนกับมาตรฐานกระดาษ แต่แตกต่างกับมาตรฐานกระดาษในข้อที่ว่า จำนวนเงินกระดาษที่ออกใช้นั้น จะต้องมีทุนสำรองเป็นเงินตราต่างประเทศตราอัตราส่วนที่กฎหมายบัญญัติไว้

---

⁹ Lester V. Chandler. The Economics of Money and Banking. Sixth edition. New York Harper & Row. Publishers 1973. pp 29-30

มาตราโภคภัณฑ์สำรอง (commodity reserve standard)¹⁰

มาตราโภคภัณฑ์สำรอง เป็นมาตราที่หน่วยเป็นของเงินตราอิงอยู่กับ โภคภัณฑ์หลายชนิดด้วยกันในการคำนวณค่าของเงินตราจะใช้โภคภัณฑ์หลายชนิดเป็นหลักในการคำนวณจะไม่ใช้เพียงชนิดใดชนิดหนึ่งเท่านั้น และการคำนวณมักจะใช้ดัชนีราคาเป็นหลักในการคำนวณ เช่นเดียวกับในมาตราทองคำที่หน่วยของเงินตราอิงอยู่กับ โลหะทองคำจำนวนหนึ่งขณะที่ใช้มาตราโภคภัณฑ์สำรองนั้น ทางการจะรับซื้อหรือขาย ใบประทวนสินค้า (ใบประทวนสินค้าคือ ใบแสดงการรับฝากสินค้าของคลังสินค้า) ซึ่งเป็น เอกสารที่ให้กรรมสิทธิ์เหนือจำนวน โภคภัณฑ์แต่ละชนิดที่ใช้เป็นมาตรฐานเงินตรานั้น

2.5.2.3 มาตรฐานสมภายใต้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ

มาตรฐานสมภายใต้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นมาตรฐานสมระหว่างมาตราทองคำกับมาตรากระดาษ มานี้ได้ดัดแปลงขึ้นมาใช้ภายหลังจากมีการจัดตั้งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (Internation Monetary Fund) ขึ้นในปี พ.ศ. 2488 โดยมีสาเหตุมาจากมาตราที่เคยใช้ตั้งแต่มาตราทองคำ จนกระทั่งถึงมาตรากระดาษล้วนมีข้อบกพร่องทั้งสิ้น ไม่มีมาตราใดที่จะช่วยดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงินทั้งในและนอกประเทศได้ตามที่ต้องการ เช่น ในมาตราทองคำ มีเสถียรภาพทางการเงินระหว่างประเทศดี แต่เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในประเทศไม่ดี เกิดภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืดอยู่เสมอสำหรับในมาตรากระดาษนั้นเสถียรภาพทางการเงินระหว่างประเทศไม่ดี เพราะประเทศต่าง ๆ มีผลิตผลไม่เท่าเทียมกัน ประเทศที่ขาดดุลการค้ามักจะพยายามลดค่าของเงินในประเทศลง เพื่อส่งสินค้าออกให้มากที่สุด ทำให้เสถียรภาพทางการเงินระหว่างประเทศขาดเสถียรภาพ เพื่อจะแก้สถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น จึงได้มีการจัดตั้งมาตรฐานสมตามผลของการประชุมตกลงกันระหว่างประเทศพันธมิตร ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่เมือง Bretton

¹⁰ เมธี ดุลยจินดา, การเงินและการธนาคาร (กรุงเทพมหานคร : การศาสนา, 2519) หน้า 59-60

Woods เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2478 และได้เริ่มใช้เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง โดยมี กองทุนการเงินระหว่างประเทศเป็นแกนกลางคอยควบคุมดูแลให้เกิดความเป็นระเบียบ เรียบร้อย

มาตราผสมภายใต้กองทุนการเงินระหว่างประเทศเป็นมาตราที่ ประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลกใช้อยู่ในปัจจุบัน ขณะนี้กองทุนฯ มีสมาชิกกว่า 128 ประเทศ (รวมทั้งประเทศไทย) เพราะมีกลไกต่าง ๆ ที่ทำให้สามารถแก้ปัญหาการขาดความสมดุลในการชำระหนี้โดยเร็วและโดยทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนน้อยที่สุดต่อการเติบโตของ เศรษฐกิจ การจ้างแรงงาน ระดับราคาการค้าและการชำระหนี้กับต่างประเทศการเคลื่อน ไหวของเงินทุนระหว่างประเทศ และเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน อย่างไรก็ตามหากขาด ความสมดุลในดุลการชำระหนี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในกรณีของประเทศสำคัญบาง ประเทศ ซึ่งอยู่ภายนอกวิสัยของกองทุน เพราะเหตุผลประการใดประการหนึ่ง การเคลื่อน ไหวของเงินสำรองระหว่างประเทศและเงินทุนอื่นๆเพื่อชดเชยการขาดความสมดุล ดังกล่าว มักจะเกิดขึ้นอย่างมากและเป็นเวลานาน จนเกิดการบิดเบือนขึ้นในกระแสหมุนเวียนของ เงินตราระหว่างประเทศ เกิดความกดดันทางด้านการอัตราแลกเปลี่ยน และการเก็งกำไรใน ค่าของเงิน ซึ่งในที่สุดอาจทำให้เกิดวิกฤตการณ์ขึ้นได้¹¹

ดังนั้น จะเห็นว่า ไม่ว่ารัฐบาลจะใช้นโยบายของทางการในระบบใด ๆ หรือ มาตรฐานเงินแบบใด ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว จุดมุ่งหมายเพื่อรักษาค่าเงินตราไม่ให้เกิดภาวะเงิน ฝืด หรือเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศก็ยังคงทำให้ค่าของเงินตราหรือ อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราเปลี่ยนแปลงขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้โดยภาพรวมอัตราการ แลกเปลี่ยนเงินตรานั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะเศรษฐกิจโลก ซึ่งแต่ละประเทศใช้เป็น มาตรการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และเพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงินระหว่างประเทศ หรือ

¹¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย, การปฏิรูประบบการเงินระหว่างประเทศ พิมพ์เป็น อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพ หม่อมหลวงเดชสนิทวงศ์ (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้น ส่วนจำกัด ศิวพร, 2518) หน้า 69-74

รักษาดุลการค้าระหว่างประเทศจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดธุรกิจในการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

2.6 ธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

พื้นฐานของการแลกเปลี่ยนเงินมาจากการซื้อขายสินค้าบริการ การกู้ยืมและการลงทุนระหว่างประเทศ ธุรกิจต่าง ๆ ที่ได้รับหรือต้องส่งมอบเงินตราต่างประเทศให้แก่ผู้ที่ยื่นทำธุรกิจด้วยในอีกประเทศหนึ่ง จะต้องทำผ่านธนาคารพาณิชย์ โดยการชำระเงินระหว่างประเทศจะทำได้โดยการเงินทางบัญชีเท่านั้น ในกรณีของประเทศไทยผู้ที่จะมีเงินตราต่างประเทศโดยครอบครองและทำธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศได้นั้นจะต้องได้รับอนุญาตจากทางการ ซึ่งปัจจุบันมีเฉพาะธนาคารรับอนุญาตซึ่งหมายถึงธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งเท่านั้น¹²

ธนาคารพาณิชย์จึงทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยน และส่งมอบเงินตราต่างประเทศ โดยนอกจากจะเป็นตัวกลางให้กับลูกค้าแล้ว ยังมีการซื้อขายเพื่อบัญชีของตนเองด้วย ทั้งเพื่อบริหารความเสี่ยงจากสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศของธนาคารเองแล้วยังซื้อขายเพื่อประโยชน์จากการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนภายในขอบเขตที่ทางการอนุญาตอีกด้วย ซึ่งในตอนท้ายของบทนี้เราจะได้เห็นว่า การซื้อขายเงินตราต่างประเทศในโลกนี้เกือบทั้งหมดไม่ได้เกิดจากการนำเข้าส่งออกสินค้าและบริการแต่อย่างใด แต่เกิดจากธุรกิจการบริหารเงิน (treasure) ของสถาบันการเงินต่าง ๆ ทั่วโลกเพื่อหวังผลตอบแทนจากอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยทั้งสิ้น

¹² วิจักขณ์ ศิริเสวี, การบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนภายใต้ระบบลอยตัว (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลาคม, 2540) หน้า 24-28

ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศอื่น ๆ ได้แก่เคาท์เตอร์รับแลกเปลี่ยนเงินตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ได้รับอนุญาตจากทางการ บางรายที่แอบทำโดยไม่ได้รับอนุญาตก็มี นอกจากนี้ยังมีธุรกิจนายหน้าที่ทำหน้าที่จับคู่ซื้อขายระหว่างธนาคารพาณิชย์โดยคิดค่านายหน้า (brokerage fee) ส่วนธุรกิจซื้อขายล่วงหน้าเงินตราต่างประเทศที่ชักชวนประชาชนทั่วไปให้นำเงินมาลงทุน เพื่อหาผลประโยชน์นั้นเป็นธุรกิจผิดกฎหมาย

2.6.1 ตลาดซื้อขายเงินตราต่างประเทศในปัจจุบัน

ตลาดซื้อขายเงินตราต่างประเทศ เป็นตลาดที่มีการซื้อขายต่อเนื่องกันตลอด 24 ชั่วโมง เริ่มต้นจากเช้าวันจันทร์ เวลาประมาณตี 4 ในประเทศไทย ตลาดซิดนีย์ เริ่มทำการซื้อขาย ถัดมาอีก 1 ชั่วโมงเป็นตลาดโตเกียว และเวลา 6 โมงเช้า ตลาดฮ่องกง สิงคโปร์ และมาเลเซียเปิดทำการ จนกระทั่งบ่ายสองโมง ตลอดตอนคอนเริ่มซื้อขาย และ 18.30 น. ตลาดนิวยอร์กจะซื้อขายไปเรื่อย ๆ จนซิดนีย์มารับช่วงเวลาตี 4 ของวันอังคาร อย่างนี้เรื่อยไป อัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่าง ๆ จึงมีการเปลี่ยนแปลงตลอด 24 ชั่วโมง

การซื้อขายเงินตราต่างประเทศของโลกมีขนาดใหญ่มาก จากการสำรวจของ BIS (Bank for International Settlement) ที่ทำทุก 3 ปี โดยครั้งล่าสุดเมื่อปี 2538 ปรากฏว่า การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ของตลาดโลกมีปริมาณการซื้อขายเฉลี่ยวันละ 1,230 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (average daily turnover) เพิ่มขึ้นจากการสำรวจครั้งก่อน เมื่อปี 2535 ที่มีจำนวน 820 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 50

การซื้อขายเงินตราต่างประเทศดังกล่าวส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดจากการค้าระหว่างประเทศ แต่เกิดจากการซื้อขายระหว่างสถาบันการเงินเพื่อเก็งกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนและการลงทุนในตลาดการเงินระหว่างประเทศ หากนำตัวเลขซื้อขายข้างต้นมาเปรียบเทียบกับมูลค่าการซื้อขายสินค้าและบริการของทั้งโลกตลอดปี 2538 มีมูลค่า 4,314.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งเทียบกับธุรกรรมการซื้อขายเงินตราต่างประเทศเพียง 3 วัน ครั้งเท่านั้น

ตลาดซื้อขายเงินตราต่างประเทศ เป็นเพียงการตกลงซื้อขายระหว่างคู่สัญญา 2 ฝ่าย ติดต่อกันทางสื่อโทรคมนาคมต่าง ๆ โดยไม่ต้องมาพบปะกัน ไม่มีตัวตลาด ไม่มีกฎเกณฑ์ กติกา การซื้อขายเป็นไปตามความพอใจของทั้ง 2 ฝ่าย หรือที่เรียกว่า over-the-counter (OCT) market ศูนย์กลางทางการเงินที่สำคัญ อันดับหนึ่งของโลก คือ ลอนดอน มีส่วนแบ่งร้อยละ 27 ของปริมาณการซื้อขายเงินในโลก อันดับรองลงมาได้แก่ นิวยอร์ก โตเกียว และสิงคโปร์ ด้วยส่วนแบ่งร้อยละ 18, 12 และ 6 ตามลำดับ

ตลาดซื้อขายเงินตามต่างประเทศของไทย ได้ขยายตัวอย่างก้าวกระโดด ภายหลังจากผ่อนคลายการควบคุมปริวรรตรอบ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2534 ตัวเลขการซื้อขายเงินตราต่างประเทศทุกสกุลของธนาคารพาณิชย์ (ตารางที่ 8 ของรายงานเศรษฐกิจรายเดือนธนาคารแห่งประเทศไทย) ในปี 2539 มี turnover หมายถึงด้านซื้อและด้านขายรวมกัน) ทั้งสิ้น 1.9 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเฉลี่ยวันละ 7.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เพิ่มขึ้นจากปี 2535 ซึ่งมีเพียง 0.17 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเฉลี่ยวันละ 0.64 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

การขยายตัวของการซื้อขายเงินตราต่างประเทศของไทย นอกจากเป็นผลจากการผ่อนคลายการควบคุมปริวรรตแล้ว ยังเป็นผลจากการเข้ามาลงทุนในตลาดเงินตลาดทุนของนักลงทุนต่างชาติซึ่งเป็นผลดี คือ ทำให้ตลาดเงินตราต่างประเทศมีประสิทธิภาพและมีความลึกมากขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็มีผลเสียให้อัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนมีความผันผวนยิ่งขึ้นด้วย

ดังนั้น จะเห็นธุรกิจการซื้อขายเงินตราต่างประเทศไทย โดยปกติธนาคารหรือสถาบันการเงินเท่านั้นจะเป็นผู้ดำเนินการ โดยธนาคารหรือสถาบันการเงินหวังผลตอบแทนในอัตราแลกเปลี่ยนหรือดอกเบี้ย และส่วนใหญ่การซื้อขายเงินตราต่างประเทศไม่ได้เกิดจากค้า แต่เป็นการซื้อขายระหว่างสถาบันการเงินเพื่อเก็งกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนและการลงทุนในตลาดการเงินระหว่างประเทศ กรณีประเทศไทยการขยายตัวทางเศรษฐกิจทำให้มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

2.6.2 ความหมายของการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

เนื่องจากตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ไม่ได้มีการนิยามศัพท์ให้ความหมายของคำว่า “ซื้อขายแลกเปลี่ยนไว้” คงมีแต่เฉพาะคำว่า “เงินตราต่างประเทศ” ไว้เท่านั้น จึงต้องตีความหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“ซื้อขาย” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 453 บัญญัติว่า “อันว่าซื้อขายนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ขาย โอนกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ซื้อ และผู้ซื้อตกลงว่าจะใช้ราคาทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ขาย”¹³

การซื้อขายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 453 จึงมีลักษณะสามประการคือ¹⁴

- 1) เป็นสัญญาที่มีคู่สัญญาสองฝ่าย คือ ผู้ซื้อฝ่ายหนึ่งกับผู้ขายอีกฝ่ายหนึ่ง
- 2) สัญญาซื้อขายเป็นสัญญาที่ผู้ขายมุ่งจะโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้ซื้อ
- 3) สัญญาซื้อขายเป็นสัญญาที่ผู้ซื้อมุ่งจะชำระราคาให้แก่ผู้ขาย

ดังนั้นการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ฝ่ายผู้ซื้อต้องชำระราคาให้กับผู้ขาย ในที่นี้คือชำระราคาเป็นเงินตราของไทย ส่วนผู้ขายก็ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่ขาย ซึ่งในที่นี้ ก็คือเงินตราต่างประเทศนั่นเอง

“แลกเปลี่ยน” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 518 บัญญัติว่า “อันว่าแลกเปลี่ยนนั้น คือสัญญาซึ่งคู่กรณีต่างโอนกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้แก่กัน”¹⁵

การแลกเปลี่ยนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 518 มีลักษณะสองประการคือ

¹³ ดูประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 453

¹⁴ ฉันทวิชช์ วรพักต์, คำบรรยายวิชากฎหมายแพ่งลักษณะซื้อขาย เช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ (พระนคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2539) หน้า 105

¹⁵ ดูประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 518

- 1) เป็นสัญญาที่มีคู่สัญญาสองฝ่าย
- 2) สัญญาแลกเปลี่ยนเป็นสัญญาที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต่างมุ่งที่จะโอนกรรมสิทธิ์ซึ่งกันและกัน

“เงินตราต่างประเทศ” ตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา พ.ศ. 2485 มาตรา 3 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา พ.ศ.2485 พ.ศ.2486บัญญัติว่า

“เงินตราต่างประเทศ” หมายความว่า เงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในประเทศอื่นใดนอกจากประเทศไทย และหมายความรวมถึงค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

“ค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ” หมายความว่า เงินฝากคงเหลือในธนาคาร ตัวแลกเงิน เช็ค ตัวสัญญาใช้เงิน โทรเลขสั่งโอนเงิน หนังสือสั่งโอนเงิน หรือธนาคัติบรรดาที่จะพึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ¹⁶

จากความหมายของเงินตราต่างประเทศ ตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินดังกล่าว จะเห็นได้ว่ามีความหมายกว้างกว่าความหมายธรรมดา มาก กล่าวคือเงินตราต่างประเทศมิได้หมายถึงแต่เฉพาะธนบัตร หรือเหรียญกษาปณ์ต่างประเทศแต่เพียงอย่างเดียวแต่ยังรวมความไปถึงค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ เงินฝากธนาคาร ตัวแลกเงิน เช็ค ตัวสัญญาใช้เงิน โทรเลขสั่งโอนเงิน หรือธนาคัติ เป็นต้น แต่สิ่งที่กล่าวมาจะต้องจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศเท่านั้น จึงจะถือว่าเป็นเงินตราต่างประเทศ

2.6.3 รูปแบบและวิธีการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

2.6.3.1 การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศแบบปัจจุบัน คือ การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยอาศัยอัตราแลกเปลี่ยน ณ เวลาปัจจุบันที่ทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เกือบตลอด

---

¹⁶ ดูพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ.2485 พ.ศ.2486 มาตรา 3

เวลา ทั้งนี้เพราะในตลาดเงินตราต่างประเทศ โดยประกอบไปด้วยผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งผู้ซื้อเงินตราต่างประเทศเป็นผู้มีหนี้สินและภาระผูกพันที่จะต้องใช้เงินตราต่างประเทศในการชำระหนี้ ส่วนผู้ขายเงินตราต่างประเทศอาจอยู่ในรูปของกลุ่มบุคคลหรือสถาบันซึ่งได้รับเงินตราต่างประเทศ และประสงค์จะเปลี่ยนเป็นเงินตราสกุลของตนหรือเงินตราสกุลอื่น เช่น ประเทศไทยผลิตข้าวส่งไปขายให้กับประเทศญี่ปุ่น และญี่ปุ่นส่งรถยนต์มาขายให้กับประเทศไทย แต่เนื่องจากประเทศไทยมีหน่วยของเงินเป็นบาท ส่วนประเทศญี่ปุ่นมีหน่วยเงินเป็นเยน ดังนั้น การค้าขายดังกล่าวจึงมีการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศซึ่งกันและกัน โดยพ่อค้าประเทศญี่ปุ่นก็จะแลกเปลี่ยนจากเงินเยนมาเป็นเงินบาทเพื่อชำระให้กับพ่อค้าไทย และในทำนองเดียวกันพ่อค้าไทยก็ต้องแลกเปลี่ยนเงินบาทมาเป็นเงินเยนเพื่อชำระให้กับพ่อค้าญี่ปุ่น หรืออาจจะมีการตกลงซื้อขายกันเป็นเงินตราสกุลอื่นที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกก็ได้ เช่น เงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา จึงทำให้เกิดอุปสงค์อุปทานของเงินสกุลต่าง ๆ ซึ่งมีตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นตัวกลาง อันประกอบไปด้วยธนาคารต่าง ๆ นายหน้าซื้อขายเงินตรา (broker) และผู้ค้าเงินตรา (dealer) ซึ่งมีความชำนาญในด้านเงินตรา เป็นผู้ติดต่อซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตรา¹⁷

2.6.3.2 การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศแบบล่วงหน้า ก็มีลักษณะทำนองเดียวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศแบบปัจจุบัน เพียงแต่ต่างกันตรงที่ในการตกลงทำสัญญาซื้อขายกันนั้นจะมีการกำหนดวันซื้อและวันขายไว้ เมื่อถึงกำหนดก็จะมีกรับจ่ายเงินตราต่างประเทศกันตามอัตราที่ตกลงกันไว้ด้วยเหตุนี้จึงสามารถหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราคาเปลี่ยนได้¹⁸

¹⁷ จรินทร์ เทศวานิช, การเงินและการธนาคาร (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2534) หน้า 422-423

¹⁸ จรัสพล ธนพิทักษกุล, เล่นเงินให้รวยอย่างเหนือชั้น (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ, 2540) หน้า 33

ดังนั้น ตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 มาตรา 4 จะประกอบด้วยบุคคล 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่า “ผู้ซื้อ” หมายถึงบุคคล หรือประชาชนทั่วไป ฝ่ายหนึ่งเรียกว่า “ผู้ขาย” หมายถึง ธนาคารหรือสถาบันการเงิน หรือผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาต โดยผู้ซื้อจะทำการซื้อเงินตราต่างประเทศจากผู้ขาย ก็ต่อเมื่อมีหนี้สินและภาระผูกพันที่จะต้องใช้จ่ายเงินตราต่างประเทศในการชำระหนี้ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้ซื้อมีความต้องการหรืออุปสงค์ในเงินตราต่างประเทศ จึงทำให้เกิดอุปทานของเงินสกุลต่าง ๆ ซึ่งมีผู้ขายเป็นตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นตัวกลาง

สกุลเงินที่สำคัญของโลก

สกุลเงินในโลกนี้มีอยู่มากมายหลายสกุล แต่ที่สำคัญและมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน อยู่ในตลาดเงินตราต่างประเทศมีดังนี้

ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (United State Dollars-US\$) เป็นชื่อสกุลเงินของสหรัฐอเมริกา มีหน่วยเป็นดอลลาร์ (Dollar) 1 ดอลลาร์เท่ากับ 100 เซนต์ (Cent) เนื่องจากว่าประเทศทางตะวันตกส่วนมากจะใช้หน่วยเงินตราต่างประเทศเป็นดอลลาร์ ดังนั้นจึงต้องเรียกสกุลเงินของสหรัฐอเมริการว่าดอลลาร์สหรัฐ เพื่อจำแนกออกจากกับเงินสกุลอื่น

เงินญี่ปุ่น

เงินญี่ปุ่น (Japanese Yen-Y) เป็นสกุลเงินของญี่ปุ่น

มาร์กเยอรมัน

หน่วยเงินตราของเยอรมันคือ ดอยช์มาร์ก (Deutsche Mark-DM) โดย 1 มาร์กมี 100 เฟนนิก (Pfenning)

ปอนด์อังกฤษ

หน่วยเงินตราของอังกฤษคือ ปอนด์สเตอร์ลิงค์ (Pound Sterling-Stg.) แต่เดิม 1 ปอนด์จะมี 20 ชิลลิง (Shilling) 1 ชิลลิงมี 12 เพนซ (Pence) แต่นับตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์

1971 เป็นต้นมา อังกฤษได้เปลี่ยนมาใช้ระบบทศนิยม 1 ปอนด์จึงมี 100 เพนซ์ (New Pence) และยกเลิกพระราชบัญญัติการเงินฉบับเดิมด้วย

เงินฟรังก์สวิส

สวิสเซอร์แลนด์เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเลในยุโรป หน่วยเงินตราของ สวิสเซอร์แลนด์ ฟรังก์สวิส (Swiss-France-SF) 1 ฟรังก์สวิสมี 100 ซองติมส์ (Centimes) เงินฟรังก์สวิสเป็นเงินสกุลแข็งที่สำคัญสกุลหนึ่งของประเทศทุนนิยม และเป็นสกุลเงินที่มักใช้ในการชำระหนี้ระหว่างประเทศและคำนวณราคาต่อหน่วย ทั้งยังถูกมองว่าเป็นวิธีสำรองเงินตราต่างประเทศที่น่าเชื่อถือด้วย

2.6.4 ตลาดรับแลกเปลี่ยนเงินตราที่สำคัญของโลก¹⁹

ลอนดอน

ตลาดรับแลกเปลี่ยนเงินตราในลอนดอน ไม่มีสถานที่ซื้อขายแลกเปลี่ยนเป็นที่ เป็นทาง แต่จะซื้อขายกันทางโทรศัพท์หรือโทรเลข เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้น อังกฤษ ได้ใช้นโยบายควบคุมเงินตราต่างประเทศอย่างเข้มงวด การซื้อขายเงินตราต่างประเทศอย่าง เข้มงวด การซื้อขายเงินตราต่างประเทศจะทำได้แต่ในราคาทางการเท่านั้น โดยธนาคารชาติ ของอังกฤษจะกำหนดให้ธนาคารบางแห่งซื้อขายแทน ซึ่งธนาคารเหล่านี้ก็คือ ธนาคารรับ ซื้อขายเงินตราต่างประเทศนั่นเองรัฐบาลอังกฤษได้เปิดตลาดรับแลกเปลี่ยนเงินตราอย่างเสรี เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 1951 ธนาคารแห่งชาติของอังกฤษได้กำหนดราคาแลกเปลี่ยนสูงสุด และต่ำสุดของเงินปอนด์ต่อเงินต่างประเทศบางสกุล ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาถ่วงเฉลี่ย ของการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ทำให้ธนาคาร รับซื้อขายเงินตราต่างประเทศสามารถกำหนดราคาซื้อขายได้อย่างอิสระภายในขอบเขตนี้ ตามสภาพความต้องการของตลาด และยังสามารถซื้อขายเงินตราต่างประเทศในระยะยาว

¹⁹ จรัส ชนพิชชกุล ,เล่นเงินให้รวยอย่างเหนือชั้น (กรุงเทพมหานคร : สำนัก พิมพ์สุขภาพใจ,2540)หน้า 155-172

ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมเงินตราต่างประเทศอีกด้วย และนับแต่วันที่ 23 มิถุนายน 1972 เป็นต้นมา อังกฤษได้นำระบบราคาแลกเปลี่ยนลอยตัวมาใช้ และลดเขตเงินปอนด์ให้เล็กลง โดยไม่จำกัดราคาแลกเปลี่ยนในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศและเงินตราบางสกุลที่อยู่ในเขตเงินปอนด์อีกต่อไป แต่ให้ทาง “ธนาคารรับซื้อขายเงินตราต่างประเทศ” กำหนดราคาซื้อขายตามความต้องการของตลาด

ในปัจจุบัน “ธนาคารรับซื้อขายเงินตราต่างประเทศ” ที่ธนาคารแห่งชาติของอังกฤษระบุไว้มีประมาณ 200 กว่าแห่ง ดังนั้น เพื่อสะดวกแก่การปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมเงินตราต่างประเทศของอังกฤษ การซื้อขายระหว่าง “ธนาคารรับซื้อขายเงินตราต่างประเทศ” จึงดำเนินการผ่านนายหน้าค้าเงินทั้งหมด “สมาคมผู้ค้าเงินตราต่างประเทศและเงินฝาก” ซึ่งมีสมาชิกทั้งสิ้น 15 ราย เช่น Charles Hulton CILtdl, P. Murray-Jones Ltd. ก็มีสาขาอยู่ในฮ่องกง และสิงคโปร์ นายหน้าเหล่านี้จะให้บริการกับธนาคารเหล่านั้น “ธนาคารรับซื้อขายเงินตราต่างประเทศ” ยังสามารถทำการซื้อขายกับต่างประเทศโดยทางโทรศัพท์หรือโทรเลขได้ด้วย

ตลาดรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ลอนดอน ไม่มีข้อกำหนดและข้อจำกัดเกี่ยวกับยอดเงินที่ซื้อขายกันในแต่ละครั้ง โดยจะแบ่งการซื้อขายเป็นแบบปัจจุบันและแบบล่วงหน้า การซื้อขายเงินตราต่างประเทศเพื่อเก็งกำไรตลาดลอนดอนเป็นไปอย่างคึกคักมากและนับตั้งแต่ที่ได้เปิดมีตลาด “เงินสกุลยุโรป” เป็นต้นมา การซื้อขายเงินตราต่างประเทศจึงเกี่ยวข้องกับการฝาก “เงินสกุลยุโรป” อย่างมาก

รัฐบาลอังกฤษได้ยกเลิกการควบคุมเงินตราต่างประเทศโดยสิ้นเชิงในเดือนตุลาคม 1979 ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดเงินทุนในลอนดอน มองกันในระยะยาวแล้ว ปริมาณการซื้อขายในตลาดเงินทุนที่ลอนดอน จะเพิ่มขึ้น วิธีการระดมเงินก็จะมีหลากหลายมากขึ้น และตลาดลอนดอนก็จะมีความเป็นสากลเด่นชัดยิ่งขึ้น

สรุป รัฐบาลอังกฤษกำหนดให้ทำการซื้อขายเงินตราต่างประเทศอย่างเสรี โดยมีธนาคารและนายหน้า สมาคมผู้ค้าเงินตราเป็นตัวกลาง โดยให้อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศขึ้นลงไปตามความต้องการของตลาดการซื้อขายเงินตราต่างประเทศเพื่อเก็งกำไร จึงไม่ฝักใฝ่กฎหมายแต่อย่างใด

นิวยอร์ก

เงินดอลลาร์สหรัฐยังคงเป็นเงินตราสำรองที่สำคัญที่สุดของโลกธนาคารกลางของประเทศส่วนใหญ่ในโลก ต่างฝากเงินตราต่างประเทศสำรองส่วนใหญ่ไว้ที่สหรัฐอเมริกา ธนาคารกลางแห่งสหพันธ์ที่นิวยอร์ก คือ ตัวแทนของธนาคารกลางต่างประเทศเหล่านี้ เงินดอลลาร์สหรัฐสำรองส่วนใหญ่จะถูกเก็บไว้ที่นี่ โดยมีเงินสำรองประเภทนี้ทั้งสิ้น 117,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปลายปี 1978 และมีเงินตราต่างประเทศสกุลต่าง ๆ น้อยกว่า โดยมีเพียง 4,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปลายปี 1978 แต่ก็มีข้อตกลงเครดิตที่เอื้อประโยชน์ต่อกันกับประเทศตะวันตกที่สำคัญ ประเทศต่าง ๆ (มีราว 30,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) รัฐบาลหรือกระทรวงการคลังของสหรัฐอเมริกาสามารถใช้เครดิตก้อนนี้ได้ตลอดเวลาโดยซื้อหรือขายเงินสกุลสำคัญของประเทศทางตะวันตกอื่น ๆ เพื่อแทรกแซงตลาด และพยุงอัตราแลกเปลี่ยนของเงินดอลลาร์สหรัฐไว้ได้ในตลาดนิวยอร์ก

ตัวเลขการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ในตลาดรับแลกเปลี่ยนเงินตราที่นิวยอร์กจะมีไม่มากนัก มีน้อยกว่าการซื้อขายในตลาดการเงินของยุโรป เช่น ลอนดอน แฟรงค์เฟิร์ต ปารีส เหตุผลสำคัญคือ เพราะสินค้านำเข้าส่งออกของสหรัฐอเมริกาจะคิดราคาด้วยเงินดอลลาร์สหรัฐ ตัวเลขการซื้อขายเงินดอลลาร์สหรัฐซึ่งอยู่ในขอบเขตการหมุนเวียนเงินทุนก็มีไม่มากนักเช่นกัน ฉะนั้น อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่นิวยอร์ก จึงเป็นแค่ตัวสะท้อนอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในตลาดเงินสกุลยุโรปเท่านั้น ส่วนอัตราการแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์สหรัฐกับสกุลเงินของประเทศตะวันตกอื่น ๆ ที่สำคัญจะขึ้นอยู่กับสภาพการตลาดของตลาดการเงินแห่งอื่น ๆ เช่น ยุโรป โตเกียว เป็นต้น แต่การซื้อขายเงินดอลลาร์สหรัฐในที่ต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งการซื้อขายเงินสกุล

ยูโร-ดอลลาร์ และเงินเอเชีย-ดอลลาร์ ก็จะอยู่ที่สหรัฐอเมริกาทั้งหมด โดยจะมีการชำระบัญชีและโอนตัดบัญชีกันที่ธนาคารพาณิชย์ในนิวยอร์ก นิวยอร์กจึงกลายเป็นศูนย์กลางชำระเงินในการซื้อขายเงินดอลลาร์สหรัฐของทั่วโลก

ญี่ปุ่น

ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของญี่ปุ่น จะหมายถึงตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ดำเนินงานในหมู่ธนาคารที่อยู่บนโตเกียว และโอซาก้าเป็นสำคัญ โดยจะถือตลาดโตเกียวเป็นหลัก ส่วนโอซาก้าจะมีปริมาณการซื้อขายเพียง 3% เท่านั้น ผู้ที่เข้าทำการซื้อขายในตลาดที่โตเกียวคือ ธนาคาร นายหน้าค้าเงิน และทางราชการ (1) ธนาคารแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามที่กฎหมายอนุญาตไว้ คือผู้ซื้อขายรายสำคัญของตลาด โดยมีธนาคารที่สามารถดำเนินธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้โดยตรงอยู่ทั้งสิ้น 127 แห่ง (ต้นปี 1978) เป็นธนาคารของญี่ปุ่น 113 แห่ง ส่วนที่เหลือเป็นธนาคารต่างประเทศ (2) นายหน้าค้าเงิน จะหมายถึงบริษัทเงินทุนระยะสั้น 7 แห่ง การซื้อขายกว่า 90 ขึ้นไปในตลาดโตเกียว จะดำเนินการผ่านนายหน้าค้าเงิน (3) ทางการ หมายถึงธนาคารญี่ปุ่น ซึ่งจะดูแลบัญชีกองทุนเงินตราต่างประเทศพิเศษแทนรัฐบาลญี่ปุ่น ในฐานะตัวแทนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยจะทำการแทรกแซงตลาดและปรับการซื้อขายเงินตราต่างประเทศตามสภาพการณ์ของตลาด

ระบบควบคุมเงินตราต่างประเทศของญี่ปุ่น ค่อนข้างเข้มงวดกว่าประเทศที่พัฒนาแล้วอื่น ๆ โดยนอกจากรัฐบาลญี่ปุ่น ธนาคารญี่ปุ่น และธนาคารแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศแล้ว ธุรกิจหรือเอกชนทั่ว ๆ ไป จะมีเงินตราต่างประเทศไม่ได้ ถ้าธุรกิจหรือเอกชนได้เงินตราต่างประเทศมาด้วย การส่งสินค้าออกหรือด้วยช่องทางอื่น จะต้องขายเงินตราต่างประเทศเหล่านี้ให้แก่ธนาคารแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ นายหน้ารับแลกเปลี่ยนเงินตราหรือกรมไปรษณีย์ภายใน 1 เดือน ธนาคารญี่ปุ่นจะไม่ติดต่อซื้อขายกับภาคเอกชนโดยตรงในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ แต่จะติดต่อซื้อขายกับธนาคารแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเท่านั้น

เมื่อเศรษฐกิจญี่ปุ่นเข้มแข็งขึ้น และได้ดูแลการชำระเงินระหว่างประเทศอย่างมากมายติดต่อกันทุกปี ความมีเสรีในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จึงกลายเป็นประเด็นสำคัญในนโยบายการเงินของญี่ปุ่น ในไม่กี่ปีมานั้น รัฐบาลญี่ปุ่นได้ใช้มาตรการให้ซื้อขายเงินทุนได้อย่างเสรี และแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้ง่ายขึ้น การซื้อขายเงินทุนได้เสรีได้ช่วยผ่อนคลาย “ข้อจำกัดในการแลกเปลี่ยนเงินเยน” ในเดือนมิถุนายน 1977 และดำเนินการให้กู้เงินจากต่างประเทศได้เสรี แต่การลงทุนในญี่ปุ่นโดยตรง จะต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ง่าย หมายถึงการผ่อนคลายข้อจำกัดในการส่งหรือนำเงินตราต่างประเทศออกนอกประเทศ และกระทรวงการคลังญี่ปุ่นได้ผ่อนคลายการควบคุมเงินตราต่างประเทศอีกครั้งในเดือนมกราคม 1979 ในปัจจุบันนี้ ผู้ที่ไม่ใช่พลเมืองญี่ปุ่นสามารถนำเงินตราต่างประเทศออกนอกประเทศได้ไม่จำกัด แต่จะนำเงินเยนออกไปได้ไม่เกิน 3 ล้านเยน พลเมืองญี่ปุ่นเปิดบัญชีฝากเงินตราต่างประเทศกับธนาคารของต่างประเทศได้ แต่จะฝากเงินตราต่างประเทศในมูลค่าได้ไม่เกิน 3 ล้านเยน

ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในโตเกียว เป็นตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่สำคัญของญี่ปุ่น ได้พัฒนาไปค่อนข้างมากในทศวรรษ 1970 แต่ก็ยังสามารถกลายเป็นตลาดระหว่างประเทศได้ ทั้งนี้ก็ด้วยสาเหตุต่าง ๆ นานา โดยมีเอกลักษณ์ของตนคือ

(1) เป็นตลาดในระดับภูมิภาคมากกว่า เวลา (ทำการ) ของตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในโตเกียวแตกต่าง กับเวลาของตลาดระหว่างประเทศ เช่น นิวยอร์ก ตลาดลอนดอนค่อนข้างมาก ด้วยเหตุนี้ในเฉพาะหน้านี้ ตลาดโตเกียวจึงยังเป็นตลาดในระดับภูมิภาคเท่านั้น

(2) เงินตราที่ซื้อขายมีเพียงอย่างเดียว การซื้อขายเงินตราต่างประเทศในตลาดโตเกียวจะเป็นเงินดอลลาร์กับเงินเยนญี่ปุ่นถึง 90% ปริมาณการซื้อขายเงินตราสกุลอื่นมีน้อยมาก

(3) ผลกระทบเชิงฤดูกาลค่อนข้างมาก ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในโตเกียวได้รับผลกระทบจากการรับจ่ายที่รวมกันอยู่ที่การค้านำเข้าและส่งออกค่อนข้างมาก เนื่องจากธุรกิจญี่ปุ่นเคยชินที่จะชำระบัญชีกันในเดือนปลายเดือนจึงทำให้มี

การแลกเปลี่ยนเงินตราเพื่อส่งออกกันค่อนข้างมาก เนื่องจากธุรกิจในญี่ปุ่นเคยชินที่จะชำระบัญชีกันในเดือนปลายเดือน จึงทำให้มีการแลกเปลี่ยนเงินตราเพื่อส่งออกกันค่อนข้างจะมากกระจุกอยู่ในช่วงนี้

(4) จำกัดเข้มงวด แม้ว่าในช่วงไม่กี่ปีมานี้ ญี่ปุ่นจะค่อย ๆ ผ่อนคลายการควบคุมเงินตราต่างประเทศ และตลาดก็กำลังค่อย ๆ ดำเนินการอย่างเสรี แต่ถ้าเทียบกับตลาดระหว่างประเทศอื่น ๆ แล้ว ก็ยังจำกัดค่อนข้างเข้มงวดอยู่

ฮ่องกง

ในปัจจุบันนี้ ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศแบ่งได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนหนึ่งเป็นตลาดเงินดอลลาร์ฮ่องกง (แลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์สหรัฐเป็นสิ่งสำคัญ) อีกส่วนหนึ่งเป็นตลาดเงินดอลลาร์สหรัฐนอกฮ่องกง (ที่สำคัญคือสกุลเงินยูโร) ตลาดฮ่องกงได้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว หลังจากที่ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์ฮ่องกงแบบลอยตัว

ก่อนปี 1972 เงินดอลลาร์ฮ่องกงถือว่าอยู่ในเขตเงินปอนด์ โดยทางการฮ่องกง ได้กำหนดราคาแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์ฮ่องกงต่อเงินปอนด์ไว้คงตัว ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนในเวลานั้นคือ 1 ปอนด์เท่ากับ 14.5455 ดอลลาร์ฮ่องกง

ในครึ่งปีหลังของปี 1972 เงินดอลลาร์ฮ่องกงไม่ได้เกาะติดกับเงินปอนด์ แต่ได้เปลี่ยนไปผูกติดกับเงินดอลลาร์สหรัฐแทน โดยมีอัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์สหรัฐเท่ากับ 5.65 ดอลลาร์ฮ่องกง ทางการฮ่องกงได้ยกเลิกการควบคุมเงินตราต่างประเทศเมื่อในปี 1973 ในเดือนพฤศจิกายน 1974 เงินดอลลาร์ฮ่องกงจึงมีราคาแลกเปลี่ยนลอยตัวอย่างเสรี

เงินดอลลาร์ฮ่องกง ไม่ใช่สกุลเงินระหว่างประเทศ มูลค่าของเงินดอลลาร์ฮ่องกง ส่วนใหญ่จะประกันโดยกองทุนเงินตราต่างประเทศ ของทางการฮ่องกง และมีส่วนน้อยที่ประกันโดยพันธบัตรที่ทางธนาคารผู้ออกให้ยื่นขออนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของอังกฤษ เงินตราต่างประเทศที่ซื้อขายด้วยเงินดอลลาร์ฮ่องกงส่วนใหญ่

คือ เงินดอลลาร์สหรัฐคิดเป็น 70-80% ของยอดการซื้อขายทั้งหมด รองลงมาคือ เงินมาร์กเยอรมัน (ตะวันตก) และเงินเยน รองลงมาอีกก็คือเงินปอนด์ ดอลลาร์แคนาดา ดอลลาร์ออสเตรเลีย และสกุลเงินประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สกุลเงินที่ซื้อขายกันในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในฮ่องกงก็มี เงินดอลลาร์สหรัฐ เงินบาทไทย เงินดอลลาร์สิงคโปร์ เงินริงกิตมาเลเซีย ส่วนสกุลเงินยุโรปและเงินเยนที่ซื้อด้วยเงินดอลลาร์ฮ่องกงในฮ่องกงนั้น โดยทั่วไปจะซื้อใช้เงินดอลลาร์ฮ่องกงซื้อผ่านทางเงินดอลลาร์สหรัฐ เงินตราต่างประเทศของฮ่องกงจะใช้ในการชำระบัญชีการค้าส่งออกเป็นสำคัญแต่สัดส่วนของเงินตราต่างประเทศที่ไม่ได้ใช้กับการค้า ก็กำลังเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

โดยหลักใหญ่แล้ว ทางการฮ่องกงจะไม่ใช้นโยบายแทรกแซงตลาดเงินตราต่างประเทศ แต่จะแทรกแซงอย่างมีขีดจำกัดก็ต่อเมื่อราคาแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์ฮ่องกงขึ้นลงอย่างรุนแรงจนมีผลกระทบต่อการค้า และเงินเฟ้อของฮ่องกงค่อนข้างมากเท่านั้น แหล่งเงินทุนที่ใช้แทรกแซงตลาดคือกองทุนเงินตราต่างประเทศ

ปารีส

ตลาดรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ปารีส จะซื้อขายเงินตราต่างประเทศระหว่างธนาคารในปารีสโดยทางโทรศัพท์โดยตรง หรือผ่านนายหน้า และยังเป็นการซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับธนาคารต่างประเทศ โดยทางโทรศัพท์หรือโทรสารด้วย นอกจากนี้ ตลาดหุ้นในปารีสยังเป็นส่วนหนึ่งของตลาดรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ วิธีการซื้อขายก็เหมือนกับการซื้อขายในตลาดหุ้น โดยจะมีการประกาศราคาแลกเปลี่ยนของทางการทุกวัน และใช้วิธีแจ้งราคาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับเงินฟรังก์ฝรั่งเศสโดยตรง เช่น 1 ดอลลาร์สหรัฐเท่ากับที่ฟรังก์ฝรั่งเศสแต่การซื้อขายเงินตราต่างประเทศในตลาดก็มีน้อยรายมาก ส่วนมากจะซื้อขายกันนอกตลาด

การซื้อขายเงินตราต่างประเทศแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ประเภทหนึ่งเป็นการซื้อขายแบบปัจจุบัน ซึ่งโดยทั่วไปจะมีวงเงินไม่มาก ผู้ซื้อขายจะซื้อขายเพื่อผลประโยชน์ของตัวเองเป็นสำคัญ โดยถ้าซื้อขายในตลาดจะไม่ต้องให้นายหน้าเข้าแทรกแซง แต่ถ้าซื้อขายกันนอกตลาด ก็ต้องซื้อขายผ่านนายหน้า ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือ การซื้อขาย

ล่วงหน้า โดยทั่วไปจะซื้อขายกันในตลาดผ่านนายหน้า เป็นการซื้อขายให้แก่ลูกค้าเป็นจำนวนมาก

โดยในนามแล้ว เงินต่างประเทศทุกสกุลสามารถที่จะทำการซื้อขายในตลาดรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้ แต่ในความเป็นจริง สกุลเงินที่เปิดราคาในตลาดปารีสในปัจจุบันมีเพียงแค่ ดอลลาร์สหรัฐ ปอนด์(อังกฤษ) มาร์ก (เยอรมัน) ฟรังก์เบลเยียม ลีร์ (อิตาลี) กิลเดอร์ (เนเธอร์แลนด์) ฟรังก์สวิสโครเนอร์ (สวีเดน) โครเนอร์ (เดนมาร์ก) โครเนอร์ (นอร์เวย์) ชิลลิง(ออสเตรีย) ดอลลาร์แคนาดา ฟรังก์(จิบูตี) เปโซ(เม็กซิโก) เอสคูโด (โปรตุเกส) ปีเซต้า(สเปน) ซาเอียร์(ซาเอียร์) รวมทั้งสิ้น 17 สกุลเท่านั้นและที่มีการซื้อขายมากที่สุดในแต่ละวันก็มีเพียง 7 สกุลแรกเท่านั้น

โดยหลักการแล้ว ธนาคารทุกแห่งสามารถทำการซื้อขายเงินตราต่างประเทศให้ตัวเองหรือลูกค้าได้ในฐานะคนกลาง แต่ในความเป็นจริงปารีสมีธนาคารค่อนข้างใหญ่อยู่เพียงราว 100 แห่งเท่านั้นที่กระตือรือร้นเข้าร่วมซื้อขายในตลาดรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ นายหน้ามีอยู่ราว 20 ราย โดยส่วนใหญ่จะทำการแทรกแซงการซื้อขายล่วงหน้าและการซื้อขายปัจจุบันนอกตลาด บทบาทของธนาคารฝรั่งเศสในตลาดรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคือ ด้านหนึ่ง ทำหน้าที่ตามที่ทางรัฐบาล ธนาคารกลางต่างประเทศ และสถาบันการเงินระหว่างประเทศมอบหมายให้ อีกด้านหนึ่งทำการแทรกแซงด้วยกองทุนสร้างดุลยภาพในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ระบบการเงินระหว่างประเทศที่มีเงินดอลลาร์สหรัฐ เป็นแกนสำคัญได้ค่อย ๆ ล่มสลายลงอันเนื่องมาจากวิกฤตการเงินขึ้นอย่างไม่ขาดสายนับแต่ปี 1971 เป็นต้นมา โดยประเทศต่าง ๆ ได้หันมาใช้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแทนอัตราแลกเปลี่ยนคงตัว ซึ่งเงินฟรังก์ฝรั่งเศสก็ไม่ยกเว้น โดยฝรั่งเศสได้ใช้ระบบอัตราและเปลี่ยนสองทางเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 1971 ถึงวันที่ 20 มีนาคม 1974 คือ การชำระบัญชีการค้าจะใช้อัตราแลกเปลี่ยนของทางการ ส่วนภาคธุรกิจการเงินจะใช้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว ฝรั่งเศสมีประวัติเคยเข้าและออกจากสมาชิกกลุ่มยุโรปตะวันตกที่ใช้นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนลอยถึง “สองครั้ง” ฝรั่งเศสเข้าเป็น

สมาชิกระบบสกุลเงินยุโรปเมื่อเดือนมีนาคม 1979 โดยในหมู่ประเทศสมาชิกจะใช้อัตราแลกเปลี่ยนคงตัว และใช้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวกับสกุลเงินของประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าประเทศญี่ปุ่น ฮอลแลนด์ ฝรั่งเศส ซึ่งมีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ จะไม่มีนโยบายการแทรกแซงตลาดเงิน ใช้ราคาแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัว ให้มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราทั้งแบบปัจจุบัน และล่วงหน้า โดยผ่านทั้งธนาคารหรือกลุ่มบุคคลที่ค้าเงินตราต่างประเทศ ถ้าหากมีอัตราแลกเปลี่ยนเงินขึ้นลงอย่างรุนแรงจนมีผลกระทบต่อการค้า และเงินเฟ้อค่อนข้างมาก จึงจะใช้กองทุนเงินตราต่างประเทศแทรกแซงตลาดเงิน

2.6.5 การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินของไทยและการผ่อนคลาย

ประเทศไทยเริ่มมีการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน หรือการควบคุมปริวรรตตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2485 เนื่องจากประเทศเริ่มประสบปัญหาขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ อันเป็นผลจากสงครามโลกครั้งที่ 2 การควบคุมในช่วงดังกล่าวมีวัตถุประสงค์สำคัญ 4 ประการคือ²⁰

- 1) เพื่อรวบรวมเงินตราต่างประเทศไว้ในแหล่งกลาง
- 2) เพื่อควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินตราต่างประเทศให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสอดคล้องกับนโยบายของทางการ

3) เพื่อควบคุมมิให้มีการเลียงโอนเงินทุนออก

4) เพื่อรักษาค่าเงินบาทให้มีความมั่นคง

ภายหลังสงครามโลกสิ้นสุดลง ประเทศต้องประสบกับปัญหาเงินเฟ้อ การมีภาระต้องบูรณะฟื้นฟูประเทศและการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศทำให้ทางการต้องเข้าควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินอย่างเข้มงวดในปี 2489 โดยใช้ระบบการควบคุมปริวรรตเงินตรา

²⁰ วิจักขณ์ ศิริแสงร์, การบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนภายใต้ระบบลอยตัว (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลาคม, 2540) หน้า 66-74

ทุกอย่างและในอัตราที่กำหนดขึ้นเป็นทางราชการ โดยกำหนดให้ผู้ส่งออกต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ และจะต้องขายให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทยในอัตราทางราชการ ส่วนการซื้อขายเงินตราต่างประเทศกำหนดให้ต้องขอซื้อจากทางราชการ ในอัตราทางราชการเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากต้องการรวบรวมเงินตราต่างประเทศทั้งหมดไว้ที่แหล่งกลางคือ ธนาคารแห่งประเทศไทยแล้วจัดสรรเงินที่ได้มานั้น เพื่อรายจ่ายต่าง ๆ ตามความจำเป็น แต่ปรากฏว่าได้เกิดตลาดมืดขึ้น มีการซื้อขายเงินตราต่างประเทศในอัตราที่สูงกว่าทางการกำหนดทำให้ในปี 2490 ทางการต้องเปลี่ยนมาใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา ประกอบด้วย อัตราทางราชการ เป็นอัตราที่ทางการกำหนดขึ้นตามกฎหมาย และอัตราเสรีที่ขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศในขณะนั้น ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์

เมื่อฐานะเงินตราต่างประเทศของไทยมีความมั่นคงขึ้น ในปี 2495 ทางการจึงเริ่มผ่อนคลายการควบคุม โดยอนุญาตให้ตัวแทนรับอนุญาตประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ ทำหน้าที่ซื้อขายเงินตราต่างประเทศค่าสินค้าได้และต่อมาในปี 2497 มีการแก้ไขระเบียบและวิธีการต่าง ๆ เพื่อลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นแก่ธุรกิจการค้า ตลอดจนเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของตัวแทนรับอนุญาต (โดยการออกกฎกระทรวงฉบับที่ 13 พ.ศ. 2497)

ในปี 2498 ทางการได้ยกเลิกการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตราพร้อมกับจัดตั้งทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา (Exchange Equalization Fund : EEF) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศให้มีเสถียรภาพเหมาะสมกับสถานการณ์เศรษฐกิจและการเงินของประเทศ จนทำให้สามารถผ่อนคลายการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินลงได้ลำดับ โดยเฉพาะตั้งแต่ปี 2503 เป็นต้นมา ที่สำคัญได้แก่

- 1) ขยายจำนวนเงินตราต่างประเทศที่จะซื้อได้โดยเสรีให้สูงขึ้น
- 2) การผ่อนคลายระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการนำสินค้าเข้าและส่งออก
- 3) ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในราช

อาณาจักร พุทธศักราช 2482 เป็นผลให้การนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรได้โดยเสรีในเวลาต่อมา

4) ขยายเวลาให้ผู้ส่งออกจะต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศและนำเข้ามาขายแก่ตัวแทนรับอนุญาต จากเดิมกำหนดไว้ไม่เกิน 90 วัน นับแต่วันส่งของออก

5) อนุญาตให้ธนาคารรับอนุญาตเปิดบัญชีเงินฝากเป็นเงินตราต่างประเทศให้แก่บุคคลที่ทางการกำหนดได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากทางการ

2.6.6 การผ่อนคลายการควบคุมการแลกเปลี่ยนครั้งสำคัญ

การเติบโตอย่างต่อเนื่องของเศรษฐกิจไทยตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมาส่งผลให้ฐานะการเงินและเศรษฐกิจของไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพขึ้น ฐานะการคลังของประเทศมีดุลเงินสดเกินดุลติดต่อกัน ในขณะที่ทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทางการจึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการวางแผนทั้งระยะปานกลางและระยะยาว เพื่อดำเนินนโยบายเปิดเสรีด้านการเงิน โดยเฉพาะด้านเงินตราต่างประเทศด้วยการปรับปรุงระเบียบและวิธีการแลกเปลี่ยนเงิน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ รวมทั้งเพื่อให้เกิดความสะดวกคล่องตัว และมีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อการประกอบธุรกิจด้านการค้าระหว่างประเทศ การลงทุนและต่อประชาชนโดยทั่วไป มาตรการผ่อนคลายที่สำคัญและเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาไปสู่ระดับสากล ได้แก่

1) การประกาศรับพันธะข้อ 8 แห่งข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2533 ด้วยการไม่จำกัดการชำระเงินและโอนเงินที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเดินสะพัด การไม่เลือกปฏิบัติในเรื่องการเงินระหว่างประเทศ ตลอดจนการละเว้นการใช้นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา

2) พร้อมกันนี้ได้ประกาศผ่อนคลายการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินในขั้นแรก โดยมีสาระสำคัญและผลดีจากการผ่อนคลาย สรุปได้ดังนี้

(2.1) การมอบหมายให้ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้อนุญาตคำขอต่าง ๆ

ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศได้ในทุกกรณีทำให้ผู้ส่งออกและผู้นำเข้าไม่ต้องมาขออนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยอีกต่อไป โดยสามารถติดต่อกับธนาคารพาณิชย์ได้โดยตรง

(2.2) การขยายวงเงินที่มอบหมายให้ธนาคารพาณิชย์อนุญาตคำขอซื้อเงินตราต่างประเทศในด้านเงินบริการได้สูงขึ้น เพิ่มความสะดวกให้แก่ธุรกิจและประชาชนในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

(2.3) ผ่อนผันให้ธนาคารพาณิชย์สามารถอนุญาตคำขอซื้อเงินตราต่างประเทศ สำหรับรายย่อย (ไม่เกิน 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อราย) เพื่อชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศที่ไม่ได้จดทะเบียนไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย และการส่งคืนเงินทุนจากการขายหุ้นหรือเลิกกิจการ เพิ่มความสะดวกให้แก่ธุรกิจที่กู้ยืมเงินตราต่างประเทศ และนักลงทุนต่างประเทศ

อย่างไรก็ดี การผ่อนคลายเป็นเพียงขั้นต้นที่ใช้ลดขั้นตอนการขออนุญาต และอำนวยความสะดวกแก่ธุรกิจและประชาชน แต่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการควบคุมสำคัญมากนัก

2.6.7 การประกาศผ่อนคลายการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินชั้นที่สอง เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2534 โดยสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1) การอนุญาตให้นักธุรกิจและประชาชนซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับธนาคารพาณิชย์ได้โดยตรง ยกเว้นในบางกรณีต้องขออนุญาตจากทางการก่อน เช่น การลงทุนในหลักทรัพย์ การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ และการลงทุนในกิจการในต่างประเทศ หรือให้กู้ยืมแก่กิจการในเครือต่างประเทศที่เกินกว่าปีละ 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ต่อราย (ปรับใหม่เป็นเกินกว่า 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2537) ทำให้การซื้อขายเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศและบริการสามารถทำได้โดยเสรีเกือบทุกกรณี การลงทุนในหลักทรัพย์ หรือเงินกู้สามารถเคลื่อนย้ายเข้าออกได้โดยเสรี

2) การขยายระยะเวลาการขายเงินตราต่างประเทศ ที่ได้รับมาไม่ว่ากรณีใดจากเดิมให้ขายภายใน 7 วัน เพิ่มขึ้นเป็น 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับมาหรือจะนำฝากเข้าบัญชีฝากเงินตราต่างประเทศกับธนาคารพาณิชย์ก็ได้ โดยมีการกำหนดขนาดของบัญชีไว้เพื่อประโยชน์ ในการควบคุมการเปิดบัญชีให้อยู่ภายในขอบเขตความจำเป็นของการใช้ จะอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มีรายรับเงินตราต่างประเทศ และขณะเดียวกันก็มีความจำเป็น ต้องใช้เงินตราต่างประเทศเช่นกัน เช่น เพื่อการชำระสินค้านำเข้าหรือการชำระคืนเงินกู้ ต่างประเทศ

3) การนำเงินตราต่างประเทศติดตัวเข้าออกทำได้ไม่จำกัดจำนวนส่วน การนำเงินบาทออกไปต่างประเทศได้ขยายวงเงินให้สูงขึ้นจาก 10,000 บาทเป็นไม่เกิน 50,000 บาท และกรณีเดินทางไปประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ลาว มาเลเซีย พม่า กัมพูชาและ เวียดนาม นำออกได้ไม่เกินครั้งละ 100,000 บาท (ปรับใหม่เป็น 500,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2537) เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการค้าชายแดน

2.6.8 การปรับปรุงกฎระเบียบทางการควบคุมแลกเปลี่ยนในช่วงปี 2535 ถึง ปัจจุบัน

1) การปรับปรุงกฎระเบียบวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อให้ธุรกิจการค้า และการลงทุนระหว่างประเทศมีความสะดวกและคล่องตัวยิ่งขึ้น ที่สำคัญได้แก่

(1) การอนุญาตให้ผู้ส่งออกรับชำระค่าสินค้าออกเป็นเงินบาทจากบัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศแทนการชำระเป็นเงินตราต่างประเทศไทย และอนุญาตให้โอนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งได้รับชำระจากการขายสินค้าไปชำระหนี้เงินกู้หรือค่าสินค้าเข้าจากต่างประเทศ หรือหักกลบลบหนี้กับบุคคลในต่างประเทศได้ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2535

(2) ขยายวงเงินอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ ขายเงินตราต่างประเทศ

เพื่อการลงทุนในกิจการในต่างประเทศ หรือให้กู้ยืมกิจการในเครือในต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น จากจำนวนไม่เกินปีละ 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2537

2) การปรับปรุงกฎระเบียบวิธีการปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการใช้เงินบาท ในภูมิภาคอินโดจีน และอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ลาว มาเลเซีย พม่า กัมพูชา และเวียดนาม (เป็นการวางพื้นฐานการเป็นศูนย์กลางการเงินในภูมิภาคนี้) ได้แก่

(1) ผ่อนผันให้ธนาคารพาณิชย์ในประเทศ ที่เปิดรับบัญชีเงินบาทจากธนาคารดังกล่าว อนุญาตค้ำขอเงินบาทที่ถอนจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ ซึ่งมีใช้เป็นเงินบาทที่ได้จากการเบิกเงินบัญชีกลับไปยังประเทศของตน ได้ตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน 2535

(2) การผ่อนคลायให้มีการส่งหรือนำออกเงินบาทโดยไม่ต้องขออนุญาตไปยังประเทศดังกล่าวได้สูงกว่ากรณีทั่ว ๆ ไป กล่าวคือ อนุญาตให้ส่งหรือนำออกเงินบาทได้ไม่เกินครั้งละ 100,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2534 และเพิ่มขึ้นเป็นไม่เกินครั้งละ 250,000 บาท และ 500,000 บาท เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2536 และ 2 กุมภาพันธ์ 2537 ตามลำดับ ในขณะที่การส่งหรือนำออกเงินบาทไปยังประเทศอื่น ๆ ได้ไม่เกินครั้งละ 50,000 บาท

2.6.9 การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินที่ยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน

- 1) การประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศต้องได้รับอนุญาตจากทางการ
- 2) การควบคุมการจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ ค่าสินค้าออกให้เป็นไปตามเงื่อนไขภายใต้ทางเลือกที่กำหนด
- 3) กำหนดวงเงินการลงทุนในกิจการในต่างประเทศ และการให้กู้ยืมแก่กิจการในเครือต่างประเทศที่ต้องขออนุญาตจากทางการก่อน (เกินกว่าปีละ 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ต่อราย)
- 4) ควบคุมการส่งเงินออกไปซื้อหลักทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ในต่างประเทศ

5) กำหนดวงเงินการโอนเงินให้คนไทยที่ย้ายถิ่นฐานไปพำนักอยู่ต่างประเทศ

6) กำหนดเงื่อนไขและข้อจำกัดในการนำเงินบาทออกนอกประเทศ

7) การกำหนดเงื่อนไขและข้อจำกัดในการเปิดบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ และบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ

ดังนั้น ถึงแม้ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ใช้บังคับ แต่ประเทศไทยก็ได้ใช้นโยบายผ่อนคลाय ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน โดยให้ธนาคารหรือสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจเกี่ยวกับตลาดเงิน หรือการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีการนำเงินตราต่างประเทศมาลงทุน และส่งเสริมธุรกิจการส่งออก นโยบายที่ผ่อนคลायควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินที่เห็นชัดเจนคือ การขยายจำนวนเงินตราต่างประเทศที่จะซื้อโดยเสรีให้สูงขึ้น โดยการผ่อนคลायการแลกเปลี่ยนดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ธุรกิจการค้า และการลงทุนระหว่างประเทศมีความสะดวกและคล่องตัวยิ่งขึ้น นอกจากนั้นเพื่อรักษาเสถียรภาพค่าเงินบาท และไม่ให้มีการกักตุนเงินตราต่างประเทศไว้เกินความจำเป็น หรือเพื่อเก็งกำไร เช่น ควรกำหนดเงื่อนไขและข้อจำกัดในการนำเงินบาทออกนอกประเทศ และกำหนดให้ผู้ส่งของออกหรือผู้นำของเข้า แจ้งรายการเกี่ยวกับเงินที่ได้รับ หรือได้ชำระเป็นค่าส่งออกหรือที่นำเข้า พร้อมทั้งแจ้งรายการแห่งของนั้น เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางเปรียบเทียบลักษณะ และรูปแบบการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินในต่างประเทศกับ
ประเทศไทย

ในต่างประเทศ (สหรัฐอเมริกา, อังกฤษ, ญี่ปุ่น)	ในประเทศไทย
1. ผู้ขาย คือ ธนาคาร หรือกลุ่มบุคคล หรือ นายหน้าค้าเงิน	1. ผู้ขาย คือ ธนาคารหรือสถาบันการเงินที่ ได้รับอนุญาต
2. ผู้ซื้อ คือ บุคคลทั่วไป	2. ผู้ซื้อ คือ บุคคลทั่วไป
3. รูปแบบและวิธีการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงิน มี 2 แบบ แบบปัจจุบัน แบบล่วงหน้า	3. รูปแบบ และวิธีการซื้อขายแลกเปลี่ยน เงินมี 2 แบบ แบบปัจจุบัน แบบล่วงหน้า
4. ไม่มีการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน	4. มีการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน มีทั้ง เงื่อนไขและข้อจำกัด
5. วัตถุประสงค์การแลกเปลี่ยนเงินเพื่อเก็ง กำไรและเพื่อธุรกิจการค้า หรือการชำระ หนี้	5. วัตถุประสงค์การแลกเปลี่ยน เพื่อชำระ หนี้สินและภาระผูกพันที่ต้องใช้เงิน ตราต่างประเทศในการชำระหนี้
6. เงินตราต่างประเทศ หมายถึง ธนบัตร, เหรียญกษาปณ์ เงินฝากธนาคาร, ตัวแลก เงิน, เช็ค, ตัวสัญญาใช้เงิน โทรเลขสั่งโอน เงิน หรือธนาคารดี	6. เงินตราต่างประเทศ หมายถึง ธนบัตร, เหรียญกษาปณ์, เงินฝากธนาคาร, ตัว แลกเงิน, เช็ค, ตัวสัญญาใช้เงิน, โทรเลข สั่งโอนเงิน, หรือธนาคารดี
7. ผู้ขาย (ธนาคาร, กลุ่มบุคคล, นายหน้าค้า เงิน) ได้รับประโยชน์เรียกเก็บค่าธรรมเนียม นิยมแลกเปลี่ยนเงิน และได้กำไรในส่วน ต่างของราคาขาย – ราคาซื้อ	7. ผู้ขาย (ธนาคาร, กลุ่มบุคคล) ได้รับ ประโยชน์เรียกเก็บค่าธรรมเนียมแลก เปลี่ยนเงิน และได้กำไรในส่วนต่างของ ราคาขาย – ราคาซื้อ
8. ผู้ซื้อ (บุคคลทั่วไป) ได้รับประโยชน์จาก การเก็งกำไร ในอัตราแลกเปลี่ยนเงินที่ขึ้น- ลงตลอดเวลาและได้รับประโยชน์ทางเชิง การค้า, ธุรกิจ	8. ผู้ซื้อ (บุคคลทั่วไป) ได้รับประโยชน์ใน เชิงการค้าหรือธุรกิจ

ตาราง เปรียบเทียบระหว่างการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตามกฎหมาย กับ ธุรกิจซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อเก็งกำไรโดยผิดกฎหมาย

การแลกเปลี่ยนเงิน (ตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485)	ธุรกิจการแลกเปลี่ยนเงินเพื่อเก็งกำไรโดยผิดกฎหมาย
<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ขาย คือ ธนาคาร หรือสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาต 2. ผู้ซื้อ คือ บุคคลทั่วไป 3. ลักษณะและรูปแบบวิธีการซื้อขายแลกเปลี่ยน มี 2 แบบ แบบปัจจุบัน แบบล่วงหน้า 4. เงินตราต่างประเทศ หมายถึง ธนบัตร, เหรียญกษาปณ์, เงินฝากธนาคาร, ตั๋วแลกเงิน, เช็ค, ตั๋วสัญญาใช้เงิน, โทรเลขสั่งโอนเงิน, ธนาณัติ 5. วัตถุประสงค์เพื่อการชำระหนี้ และภาระผูกพันที่จะต้องใช้เงินตราต่างประเทศ และในเชิงทางการค้าหรือธุรกิจ 6. ผู้ขายและผู้ซื้อ ได้รับประโยชน์ทั้งสองฝ่าย 7. มีการประกาศอัตราการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยเปิดเผย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ขาย คือ บุคคล หรือบริษัทนิติบุคคล 2. ผู้ซื้อ คือ บุคคลทั่วไป 3. ลักษณะรูปแบบวิธีการซื้อขายแลกเปลี่ยน คือ แบบล่วงหน้า 4. โดยการนำเงินสดมาลงทุน เพื่อทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 5. วัตถุประสงค์เพื่อเก็งกำไร ในอัตราแลกเปลี่ยนเงินล่วงหน้า 6. ผู้ขาย (ผู้ประกอบกร) ได้รับประโยชน์ ส่วนผู้ซื้อจะต้องสูญเสียเงินที่นำมาลงทุน 7. มีการติดต่อกันแบบลูกโซ่ และโฆษณาชวนเชื่อให้บุคคลทั่วไปนำเงินมาลงทุน ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินที่มีขึ้นลงตลอดเวลาเป็นเครื่องล่อใจ (โดยมีการปิดบังอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง)

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า ผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพื่อเก็งกำไร โดยมีการชักชวนให้นำเงินมาลงทุน จะเป็นความผิด ต้องมีขั้นตอนการกระทำผิดดังนี้

1. มีการจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ เพื่อขอจัดตั้งบริษัทถูกต้องตามกฎหมาย แต่รายชื่อกรรมการบริษัทจะเป็นบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวพันหรือได้รับประโยชน์ (เป็นผู้รับผิดชอบแทนทั้งทางแพ่งและทางอาญา) เพื่อตัดตอนไม่ให้โยงใยไปถึงตัวการที่แท้จริง
2. เช่าอาคารสูงในย่านความเจริญ , ตกแต่งหรูหรา ทันสมัย สร้างความน่าเชื่อถือ
3. เปิดรับสมัครพนักงานขาย การตลาด โดยระบุคุณสมบัติปริญญาตรี ที่มีพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์, บัญชี, การเงิน โดยเฉพาะบุตรของผู้มีฐานะดีจะได้รับความสนใจพิเศษ จากนั้นจะจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร ธุรกิจเงินตราต่างประเทศ
4. ออกโฆษณา ชักชวนให้บุคคลทั่วไปมาลงทุน ในการซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยชี้ให้เห็นถึงผลกำไรที่จะได้รับ และอ้างว่าจะไม่มีการขาดทุนเพราะมีพนักงานวิเคราะห์ข่าวสารที่มีความสามารถ ในระยะแรกจะทำให้บุคคลที่หลงเชื่อตายใจ โดยแจ้งตัวเลขกำไรจากการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ แต่เมื่อผ่านไประยะหนึ่ง จะเริ่มแจ้งผลขาดทุนเป็นระยะ จนกระทั่งลูกค้าต้องเพิ่มเงินมาอีก ถ้าไม่ยอมสูญเงินทั้งหมด ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะในสัญญาลงทุนระบุให้ลูกค้ามอบอำนาจการตัดสินใจบริหารเงินแก่พนักงานบริษัททั้งหมด หรือในบางกรณีที่ลูกค้ายังมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าจะซื้อหรือขายเมื่อใดนั้น หากเป็นคำสั่งขายเพื่อกำไร บริษัทจะมีข้ออ้างว่าคู่สายโทรศัพท์ไม่ว่าง ไม่สามารถสั่งขายได้ แต่จะขายได้ต่อเมื่อราคาปรับตัวลดลงจนกระทั่งขาดทุนแล้ว นอกจากนี้บางกรณีอ้างว่าลูกค้าเป็นหนี้บริษัทต้องนำเงินมาเพิ่ม ซึ่งเป็นเพราะรูปแบบการลงทุนที่บริษัทอ้างในตอนแรกว่าเปิดบัญชีเพียงส่วนเดียว แต่สามารถได้วงเงินซื้อขายที่สูงกว่าหลายเท่าตัว ทำให้เมื่อมีผลขาดทุนเกิดขึ้น วงเงินในบัญชีที่มีอยู่จึงไม่เพียงพอที่จะรองรับ และจำเป็นต้องให้เงินบริษัทเพิ่มขึ้นอีก
5. มีการหลอกลวงโดยใช้จอมินิเตอร์แสดงอัตราการแลกเปลี่ยนเงินขึ้น-ลงตลอดเวลา

6. ไม่มีการซื้อขายเงินตราต่างประเทศจริง แต่เป็นการซื้อขายเพียงตัวเลขเพื่อเก็งกำไรจากส่วนต่างระหว่างราคาซื้อ-ราคาขาย
7. ผู้ได้รับประโยชน์ คือ กลุ่มบุคคลหรือบริษัทนิติบุคคล ที่ประกอบการเท่านั้น บุคคลที่หลงเชื่อนำเงินมาลงทุน จะสูญเสียเงิน

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น เป็นความผิดที่ผู้ได้รับความเสียหาย หรือเจ้าพนักงานของ รัฐ สามารถดำเนินการ หรือดำเนินคดีกับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อเก็งกำไร ในชื่อหาตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา, พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 พ.ศ. 2534 แต่ก็ประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินคดี ซึ่งได้นำเสนอในบทต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

3.1 ความหมายและลักษณะของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

3.1.1 ความเป็นมาของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

การอยู่ร่วมกันของบุคคลในสังคมสิ่งหนึ่งที่ต้องมีควบคู่กัน ไปด้วยก็คือ กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ทั้งนี้ก็เพื่อความปกติสุขของสมาชิกในสังคม ถ้าสังคมใดขาดซึ่ง กฎ ระเบียบ และข้อบังคับแล้ว การล่งละเมิด การเอาเปรียบ การกดขี่ข่มเหง รวมตลอด ไปถึงการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือโดยทุจริตย่อมเกิดขึ้นได้เสมอ แต่อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งที่มีอาจปฏิเสธได้ก็คือที่ใดมี กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่นั้นย่อมมีการฝ่าฝืน และก็เป็นที่น่าสนใจว่า การฝ่าฝืนซึ่งกระทำลงโดยมีเจตนาชั่วร้าย ก็คือ การประกอบอาชญากรรม นั่นเอง ดังนั้นอาชญากรรมจึงเป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งของสังคม เพราะไม่มีสังคมใดเลยที่ปลอดจากอาชญากรรมโดยสิ้นเชิง เพียงแต่รูปแบบพัฒนาการ หรือความรุนแรงอาจจะแตกต่างกันออกไปตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม

ในสังคมยุคแรก ๆ สมาชิกของสังคมจะต้องต่อสู้กับความยากลำบากเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ดังนั้นรูปแบบของการประกอบอาชญากรรมจึงมีลักษณะรุนแรง ไม่มีความซับซ้อน ไม่ลึกซึ้ง และไม่จำเป็นต้องอาศัยความรู้ความสามารถพิเศษของผู้กระทำความผิดมาเป็นส่วนประกอบ ส่วนสังคมที่กำหนดมาตรการโต้ตอบต่อผู้ประกอบอาชญากรรมในรูปแบบที่รุนแรงเช่นกันเพื่อเป็นการป้องกันและเป็นการปราบปราม และในขณะเดียวกันก็เป็นการแก้แค้นทดแทนให้แก่สมาชิกของสังคม ที่ได้รับภัยอันตรายจากการประกอบอาชญากรรมนั้นด้วย ปัจจุบันสภาพของสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปจากสังคมยุคก่อน ๆ อย่างสิ้นเชิงมีการพัฒนาก้าวหน้าในด้านธุรกิจอุตสาหกรรม และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง การประกอบธุรกิจมีลักษณะซับซ้อน เทคโนโลยีถูกนำมาใช้เป็นเครื่องกำหนดวิถีทางในการดำเนินชีวิตของสมาชิกในสังคมมากขึ้น และเทคโนโลยีและความเจริญเหล่านี้ นอกจากจะสร้างคุณประโยชน์อย่างมากมายกับสังคมแล้วในทางตรง

กันข้ามก็นำไปสู่พัฒนาการของการประกอบอาชญากรรมด้วย ดังจะเห็นได้จากอาชญากรรมในรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในอดีต ต่างปรากฏให้เห็นอย่างหลากหลายในปัจจุบัน อาชญากรรมดังกล่าว ได้แก่ อาชญากรรมคอเชิ้ตขาว (White-Collar-Crime) ซึ่งมีชื่อเรียกอย่างหลากหลาย เช่น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Crime) อาชญากรรมทางธุรกิจ (Business Crime) อาชญากรรมการค้าการพาณิชย์ (Commercial Crime) อาชญากรรมที่กระทำลงโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีในตำแหน่งหน้าที่ (Occupation Crime) อาชญากรรมทางการเงิน (Financial Crime) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Computer Crime) หรืออาชญากรรมที่กระทำลงโดยห้างหุ้นส่วนบริษัท (Corporate Crime) เป็นต้น

แนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ได้เริ่มขึ้นในตอนต้นศตวรรษที่ 19 โดยนักอาชญาวิทยา นักสังคมวิทยา นักกฎหมาย ได้วางแนวคิดในเรื่องของการประกอบอาชญากรรมว่า อาชญากรรมเกิดขึ้นจากบุคคลที่อยู่ในสภาพดำรงชีวิตที่ยากจน เกิดจากพื้นฐานความแตกต่างระหว่างสภาพความเป็นอยู่ทางสังคมและเศรษฐกิจ แนวคิดนี้ได้สืบทอดมาจนถึง ค.ศ. 1927 จนเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก โดยเฉพาะอเมริกา ได้มีอาชญากรรม ในแวดวงธุรกิจการค้าเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เช่น การกระทำผิดเกี่ยวกับเช็ค ปลอมแปลงเอกสารเงินตรา การฉ้อโกง เป็นต้น ความผิดเหล่านี้ได้นำไปสู่ความสูญเสียแก่เศรษฐกิจของประเทศอเมริกาเป็นอย่างมาก ประกอบกับกฎหมายสมัยนั้น ยังไม่มีการควบคุมผู้ประกอบการค้ามากนัก และในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างร้ายแรงทั่วประเทศอเมริกานั้นเอง ได้มีนักอาชญาวิทยาท่านหนึ่งชื่อ ศาสตราจารย์ Edwin H. Sutherland ได้ทำการศึกษาถึงอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (White Collar Crime) ว่าเป็นการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นโดยบุคคลที่มีเกียรติยศชื่อเสียงในวงสังคม และใช้เกียรติยศชื่อเสียงนี้เป็นหนทางสู่การทำความผิด จึงได้ให้นิยามว่าความหมายของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจว่า อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หมายถึง¹ การทำความผิดทางอาญา หรือ

---

¹ Edwin H. Sutherland, White Collar Crime, The Uncut Version (Gibert and Colin Goff C Yale University Press :, New Haven and London, 1983), P. 26.

กฎหมายอื่น ๆ โดยบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางอาชีพของเขาเหล่านั้นและความผัดบังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายต่อวงการธุรกิจ ตลอดจนเศรษฐกิจของประเทศ

จากที่กล่าวมาแล้ว จึงเป็นแนวคิดใหม่ว่า อาชญากรรมทางเศรษฐกิจไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นโดยบุคคลที่ยากจนในสังคมเสมอไป บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีก็สามารถก่ออาชญากรรมขึ้นได้ ดังนั้น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจจึงเป็นสิ่งกำหนดภาพลักษณ์ใหม่เกี่ยวกับอาชญากรรม

สำหรับประเทศไทย มีการตื่นตัวในเรื่องอาชญากรรมทางเศรษฐกิจช้ากว่าประเทศอื่น เพราะสภาพเศรษฐกิจของประเทศในทศวรรษที่ผ่านมา อยู่ในช่วงที่กำลังพัฒนาให้เจริญอย่างรวดเร็ว มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ทำธุรกิจการค้าต่าง ๆ ส่งผลให้มีการแข่งขันในทางการค้ากันมากขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งมีผลประโยชน์ จึงก่อให้เกิดประชาชนผู้อยู่ในฐานะผู้บริโภคต้องอยู่ในฐานะเหยื่ออาชญากรรมที่แฝงมาในรูปแบบของการดำเนินธุรกิจการค้า โดยไม่รู้ลึกถึงความเสียหายที่ได้รับ ตลอดจนมิได้ตระหนักถึงว่าอาชญากรรมที่แฝงมานั้นเป็นการกระทำความผิดที่สามารถก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงขึ้นได้ อาชญากรรมประเภทนี้ปรากฏขึ้นครั้งแรกในปี 2521 เมื่อพบว่ามีกรณีโกงในบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และก่อผลเสียหายจนกระทั่งเกิดการล้มละลายในเวลาต่อมา กอปรกับมาตรการทางกฎหมายในขณะนั้นยังไม่รัดกุมและเข้มงวดเพียงพอในการแก้ไขปัญหาล้มละลายของบริษัทเงินทุนก่อให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงิน พ.ศ. 2526-2527 มีผลให้สถาบันการเงินล้มละลายและปิดกิจการลงหลายแห่ง ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานอย่างกว้างขวาง เพราะอาชญากรรมทางเศรษฐกิจเกี่ยวเนื่องกับผลประโยชน์จำนวนมาก และโดยส่วนใหญ่อาชญากรรมประเภทนี้จะแฝงไว้กับการดำเนินธุรกิจในรูปแบบปกติทั่วไป จึงเป็นสิ่งล่อใจให้มีการกระทำหรือประกอบอาชญากรรมประเภทนี้ในอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และแผ่ขยายอิทธิพลจนกลายเป็นปัญหาระดับชาติ จนกระทั่งในที่สุดปี 2529-2530 อาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจโดยมิชอบ โดยเฉพาะอาชญากรรมทางการเงิน เริ่มเป็นที่รู้จักของประชาชนโดยทั่วไป

3.1.2 ลักษณะของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

พฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย และต้องได้รับการลงโทษซึ่งเรียกว่า “อาชญากรรม” โดยปกติมักจะเป็นการกระทำที่เห็นได้ชัด มีความรุนแรง เป็นที่น่าหวาดกลัว ตลอดจนสร้างความโกรธแค้นให้แก่ประชาชนในสังคม เพราะพฤติกรรมนี้แฝงมากับวิถีการดำรงชีวิตประจำวัน ประกอบกับเป็นพฤติกรรมที่ก่อขึ้นโดยบุคคลที่มีสถานภาพที่ดีในสังคม มีความรู้ มีการศึกษา จึงมีการเรียกพฤติกรรมในลักษณะนี้ว่า “อาชญากรรมทางธุรกิจ” หรือ “อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ” (Economic Crime) เพื่อเป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบทางอาญา ได้มีนักอาชญาวิทยา นักสังคมวิทยา นักวิชาการ ต่างได้อธิบายความหมายของอาชญากรรมประเภทนี้ ซึ่งมีอยู่หลายนิยามด้วยกัน ดังนี้

ท่าน Edwin H. Sutherland นักอาชญาวิทยาได้ให้นิยามความหมายของ (White Collar Crime) ว่า² “เป็นการกระทำผิดอาญา หรือกฎหมายอื่น ๆ โดยบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจอาศัยความสัมพันธ์ทางอาชีพของเขาเหล่านั้นและความผิดดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายต่อวงการธุรกิจ ตลอดจนเศรษฐกิจของประเทศ”

คลินาร์ด (Clinard) และ เยเกอร์ (Yeger) ให้ความหมายของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจว่า³ “เป็นการทำความผิดของบุคคลที่ได้รับการเคารพนับถือ และมีสถานะในทางสังคมเนื่องจากการประกอบอาชีพ” การกระทำผิดเนื่องจากการประกอบอาชีพจะคลอบคลุมถึงการฝ่าฝืนกฎหมายของนักธุรกิจ นักการเมือง ผู้ประกอบวิชาชีพ ลูกจ้าง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งกลุ่มบุคคลที่อยู่ในรูปขององค์การธุรกิจด้วย

ดังนั้น ความหมายของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ จึงมีขอบเขตกว้างกว่าความผิดอาชญากรรม ซึ่งรวมทั้งที่อยู่นอกขอบเขตของกฎหมายอาญาด้วย สำหรับประเทศไทย

---

² ประธาน วัฒนาวณิชย์, อาชญากรรมทางเศรษฐกิจในสังคมที่เปลี่ยนแปลง : ความหมาย ขอบเขต และมาตรการแก้ไข. วารสารนิติศาสตร์, ปีที่ 23 (กันยายน 2536)

³ Edwin H. Sutherland, White Collar Crime, P. 26

ได้มีนักการเมือง นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านต่างได้นิยามลักษณะของความผิดในทางเศรษฐกิจไว้หลายรูปแบบ ดังความหมาย ดังนี้⁴

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ก่อให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงหรือบ่อนทำลายเศรษฐกิจของประเทศ

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เป็นการกระทำผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกีดกัน อยู่ดี ของประชาชนทั้งประเทศ และเป็นการทำลายความเป็นธรรมในสังคม

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ คือ ความผิดที่เป็นอันตรายต่อความผาสุก และสวัสดิภาพของประชาชน ทำลายการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของชาติ

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ก่อให้เกิดผลเสียอย่างร้ายแรง หรือบ่อนทำลายเศรษฐกิจของประเทศ ไม่ว่าจะการกระทำนั้นผู้กระทำจะมีเจตนา หรือไม่มีเจตนาผิดกฎหมาย หรือไม่ผิดกฎหมาย มีกฎหมายห้าม หรือไม่มีกฎหมายห้าม ก็ตาม

จากการที่เราได้ทราบความหมายของอาชญากรรมในหลากหลายทัศนะ ทำให้สรุปลักษณะความหมายของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจได้ว่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจเป็นอาชญากรรมซึ่งประกอบขึ้น โดยบุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความรู้ความสามารถ มีสถานภาพมีชื่อเสียงในสังคม และผลของประการประกอบอาชญากรรม ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ

3.1.3 ความแตกต่างระหว่างอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและอาชญากรรมธรรมดา

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจแตกต่างจากอาชญากรรมธรรมดา ในสาระสำคัญสองประการ คือ วัตถุประสงค์และรูปแบบของการกระทำ โดยอาชญากรรมทางเศรษฐกิจมีวัตถุประสงค์และความสามารถในการประกอบอาชีพอาชญากรรมสูง แสวงหาประโยชน์ได้เงินเป็นจำนวนมาก ในขณะที่อาชญากรรมธรรมดา อาจจะลักทรัพย์ได้เพียง

⁴ รายงานการบรรยายศูนย์อาชญากรรมทางธุรกิจ, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2537

เล็กน้อย ส่วนเรื่องรูปแบบของการกระทำ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจจะใช้เทคโนโลยี ข้อมูล ข่าวสาร หรืออาศัยความโลภ ความไม่ใส่ใจของเหยื่อ เป็นจุดในการแสวงหา ประโยชน์ โดยที่บางครั้งเหยื่อเองก็อาจจะไม่ทราบหรือไม่รู้ตัว ซึ่งตรงข้ามกับรูปแบบการ กระทำผิดของอาชญากรรมธรรมดาที่มักจะใช้กำลัง หรือใช้อาวุธในการประกอบอาชญา กรรม

เพื่อให้สามารถมองเห็นความแตกต่างระหว่างอาชญากรรมธรรมดา และ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจอย่างชัดเจน จึงขอกล่าวถึงความหมายของคำว่า “อาชญากรรม” ซึ่งได้มีนักอาชญาวิทยา นักสังคมวิทยา อธิบายความหมายของ “อาชญากรรม” ไว้ดังนี้

อาชญากรรมคือ การกระทำที่ละเมิดกฎหมายอาญา การกระทำใด ๆ ไม่ว่าจะ น่าประณาม น่าลงโทษมากสักเพียงใด ไม่ว่าจะผิดศีลธรรมมากน้อยเพียงไหน หรือเลว ต่ำช้ามากแค่ไหน ก็ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม ถ้าไม่มีบทบัญญัติของกฎหมาย ห้ามไว้⁵

อาชญากรรม คือ การกระทำโดยมีเจตนาละเมิดกฎหมายอาญาหรือละเว้น ไม่กระทำในสิ่งที่กฎหมายอาญาบังคับให้ทำ

อาชญากรรม คือ พฤติกรรมที่ฝ่าฝืนดังกล่าวทำให้ผู้กระทำจะต้องถูกลง โทษ⁶

อาชญากรรมส่วนใหญ่มักมีความมุ่งหมายในทางอาญาเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือมุ่งประสงค์ในทรัพย์สินเป็นสำคัญ

จากความหมายของอาชญากรรม จะเห็นได้ว่า อาชญากรรมต้องมีการกระทำที่ ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายอาญา และเป็นลักษณะของการประกอบอาชญากรรมโดย ทั่วไปที่เราเรียกว่า (Street Crime) อันเป็นพฤติกรรมที่ปรากฏให้เห็นโดยชัดเจน รู้สึกว่า การกระทำนั้น ไม่ถูกต้องและเป็นความผิด เป็นเรื่องที่น่ากลัว ข่มขวัญ และสร้างความรู้สึก

⁵ Principles of Criminology} 7th ed Philadelphia. JIB." (Lippincott Co., 1966) P. 4

⁶ วีระพงษ์ บุญโญภาส, "ขอบเขตและความหมายของอาชญากรรมทางธุรกิจ", วารสารกฎหมายธุรกิจ, ปีที่ 13. ฉบับที่ 2, (ตุลาคม 2531) : 31

โทษแก่ให้แก่ ประชาชน แต่ในทางกลับกัน เมื่อพิจารณาจากลักษณะของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้น จะพบว่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจถือเป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่ง แต่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากอาชญากรรมธรรมดาทั่วไป เพราะอาชญากรรมทางเศรษฐกิจเกิดจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และผลผลิตของสังคมที่มีการพัฒนา เปลี่ยนแปลง อาจเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชญากรรมธรรมดา (Street Crime) กับ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Crime) ได้ดังนี้⁷

พิจารณาลักษณะอาชญากรรมธรรมดา

1. ต้องมีโอกาสในการกระทำความผิด มีการเตรียมการวางแผน
2. ผู้กระทำจะเป็นบุคคลคนเดียว หรือมีพรรคพวกร่วมกระทำด้วย
3. ผลของการกระทำความผิดส่วนใหญ่มักจะเกิดผลในทันที และเป็นผลที่สามารถเห็นได้ในลักษณะของรูปธรรม

4. สร้างความรู้สึกโกรธแค้น ชิงชัง และหวาดกลัวให้กับประชาชน
5. ผู้กระทำความผิดไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ ความสามารถเป็นพิเศษ
6. ความเสียหายที่เกิดขึ้นจะกระทบถึงสิทธิในชีวิตร่างกายของผู้เสียหายโดยตรง

พิจารณาลักษณะอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

1. ต้องมีโอกาสในการกระทำความผิด มีการเตรียมการวางแผน
2. ผู้กระทำความผิดมักจะร่วมกันหลายคน หรือคล้ายกับรูปองค์การอาชญากรรม
3. ผลของการกระทำความผิดมักจะเกิดขึ้นในระยะยาวและยากแก่การสืบสวนจับกุม

กุม

4. ความรู้สึกของประชาชนที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการประกอบอาชญากรรมมีน้อย
5. ผู้กระทำความผิดมักจะมีความรู้ลึกซึ้งเชี่ยวชาญ เพื่อใช้ในการกระทำความผิด
6. ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมูลค่ามหาศาลในทางทรัพย์สิน และกระทบถึงความ

มั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม

⁷ รายงานการบรรยายศูนย์ข้อมูลอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์

จากลักษณะของ อาชญากรรมธรรมดา และอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ที่กล่าวข้างต้นจะพบว่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจมีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากอาชญากรรมธรรมดา หลายประการ ดังนั้น ถ้าจะใช้หลักเกณฑ์ของอาชญากรรมธรรมดามาบังคับใช้กับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวคงจะไม่เพียงพอและสัมฤทธิ์ผล จึงจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายเพื่อนำมาบังคับใช้กับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทนี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติ

เมื่อกล่าวถึงลักษณะของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจแล้ว จะขอกล่าวถึงลักษณะบุคลิกภาพของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ตามที่ท่าน Reckless นักอาชญาวิทยาและนักสังคมวิทยา ได้กล่าวถึง อาชญากรรมทางเศรษฐกิจไว้ว่า⁸

1. เป็นอาชญากรที่มีภูมิหลังดี และเฉลียวฉลาดกว่าอาชญากรรมธรรมดาทั่วไป มีบุคลิกภูมิฐาน เป็นที่น่าเชื่อถือไว้วางใจของคนทั่วไป
2. ใช้เทคนิคที่มีประสิทธิภาพสูงในการกระทำความผิด และยากกว่าการสืบสวนจับกุม
3. ลักษณะของการประกอบอาชญากรรม จะไม่เขย่าขวัญประชาชน ไม่สร้างความโกรธแค้นอย่างรุนแรงแก่ผู้เสียหาย กล่าวคือ การกระทำไม่ชัดเจนในลักษณะที่เป็นอันตรายแก่ประชาชน โดยตรงหรือโดยทันที ทำให้ผู้เสียหายไม่รู้สึกรู้ว่าตนได้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม
4. ผลตอบแทนที่ได้รับมักจะมีมูลค่ามหาศาล บางครั้งกระทบกระเทือนไปถึงชื่อเสียงของประเทศชาติ

จากลักษณะของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ตามที่ท่าน Reckless ได้กล่าวไว้จะพบว่า อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ จะมีสถานภาพทางสังคม หน้าที่การงานดี มีความรู้ ความ

---

⁸ วีระพงษ์ บุญโญภาส, อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Crime) (สำนักพิมพ์นิติธรรม : 2540) หน้า 14

สามารถในการประกอบอาชญากรรมสูง โดยมุ่งหวังผลประโยชน์ที่มีมูลค่ามหาศาล ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่เหนือกว่าอาชญากรรมธรรมดาทั่ว ๆ ไป อันเป็นปัญหาในด้านการจับกุมและปราบปราม ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของรัฐ ที่ต้องหาวิธีมาตรการในการดำเนินการจับกุมอาชญากรประเภทนี้

3.1.4 ประเภทของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

การกระทำผิด White Collar Crime หรือความผิดทางเศรษฐกิจ มิใช่เป็นเพียงการฝ่าฝืนข้อบังคับของทางราชการ หรือเป็นการละเมิดทางแพ่งเท่านั้น แต่ยังเป็นความผิดทางอาญา ซึ่งเป็นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสังคมอย่างชัดเจน ในวารสารกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกา ได้สำรวจอาชญากรรมที่สำคัญ 15 ประเภท ดังนี้

1. ความผิดต่อกฎหมายป้องกันการผูกขาดตัดตอนทางการค้า
2. การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
3. อาชญากรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
4. ความขัดแย้งทางด้านผลประโยชน์
5. ความผิดต่อสิ่งแวดล้อม
6. ความผิดต่อจริยธรรมในรัฐบาล
7. ความผิดข่มขู่และกรร โชกทรัพย์
8. การเรียกร้องสิทธิโดยมิชอบ
9. การใช้เอกสารเท็จ
10. ความผิดต่อกฎหมายอาหารและยา
11. การฉ้อโกงในสถาบันการเงิน
12. การฉ้อโกงในการทำสัญญากับรัฐ
13. การฉ้อโกงทางไปรษณีย์และโทรคมนาคม
14. การกระทำของกลุ่มอิทธิพลมิจนาซีฟ และองค์การทุจริตผิดกฎหมาย
15. การหลีกเลียงภาษีอากร

สำหรับประเทศไทย คดีความผิดที่จัดอยู่ในลักษณะของอาชญากรรม ทางเศรษฐกิจ ได้แก่⁹

1. ความผิดเกี่ยวกับการเงิน และการธนาคาร ได้แก่

1.1 ความผิดเกี่ยวกับการเงิน การธนาคารที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา

1.2 ความผิดเกี่ยวกับกฎหมายปริวรรตเงินตรา

1.3 การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

1.4 การฉ้อโกงโดยเอกสารที่ผ่านทางธนาคารในการส่งสินค้าไปยังต่างประเทศ

ประเทศ

1.5 การฉ้อโกงด้วยการใช้เอกสารเลตเตอร์ออฟเครดิต หรือเอกสารการเงินหรือตั๋วแลกเงินระหว่างประเทศปลอม

1.6 การฉ้อโกงด้วยการใช้พันธบัตร สิทธิบัตร หรือใบหุ้นปลอม หรือใช้โดยมิชอบ

1.7 การฉ้อโกงในการซื้อขายในตลาดสินค้าผลิตภัณฑ์ล่วงหน้า

1.8 การฉ้อโกงในการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.9 การฉ้อโกงด้วยการใช้บัตรเครดิต ตั๋วแลกเงินเดินทางระหว่างประเทศ

ปลอม

1.10 การฉ้อโกงหรือลักทรัพย์จากเครื่องจ่ายเงินอัตโนมัติ

1.11 ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเงินตรา

2. ความผิดเกี่ยวกับการค้าและการพาณิชย์ ได้แก่

2.1 การฉ้อโกง และฉ้อฉลในการซื้อขายสินค้าจำนวนมาก

2.2 การล้มละลายโดยฉ้อฉล

2.3 การให้หรือยกย่ายถ่ายทรัพย์สินของนิติบุคคลในทางการค้าโดยมิชอบ

2.4 การปลอมแปลงใบสั่งสินค้าหรือสัญญาทางการค้า

⁹ พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 20)

- 2.5 การจัดตั้งนิติบุคคลโดยมิชอบ
  - 2.6 การฉ้อโกงโดยใช้เทคโนโลยีแผนใหม่ เช่น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ เทเลกซ์ปลอม
  - 2.7 การปลอมแปลงดวงตราไปรษณียากร และอากรแสตมป์
  - 2.8 การฉ้อโกงทางการค้าโดยใช้อุบาย
  - 2.9 การฉ้อโกงบริษัทประกันภัย
  - 2.10 การฉ้อโกงและปลอมแปลงบัตรโดยสารยานพาหนะในการเดินทาง หรือ เอกสารการเดินทาง
  - 2.11 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาอันได้แก่ ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าและอื่น ๆ
3. ความผิดเกี่ยวกับการควบคุมโภคภัณฑ์ และคุ้มครองผู้บริโภค ความผิดเกี่ยวกับการควบคุมโภคภัณฑ์ และคุ้มครองผู้บริโภค ความผิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ขาออก และการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะความผิดที่เกี่ยวกับอาหารและยา วัตถุมีพิษ และกรณีอื่น ๆ ในลักษณะดังกล่าว
4. ความผิดเกี่ยวกับการกำหนดราคาสินค้า และป้องกันการผูกขาด
  5. ความผิดเกี่ยวกับภาษีอากร สุภาษกร สรรพากร และสรรพสามิต
  6. ความผิดเกี่ยวกับป่าไม้ แร่ น้ำมันเชื้อเพลิงปิโตรเลียม และอื่น ๆ ลักษณะเดียวกัน

ตามลักษณะของอาชญากรรมดังกล่าว จะพบว่า อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ดังจะเห็นได้จากการที่บ้านเมืองมีปัญหาภาวะเศรษฐกิจจะตกต่ำเกิดปัญหาการว่างงาน จะมีการประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินสูง ซึ่งในยุคนี้เป็นยุคที่มี

การพัฒนาไปพร้อม ๆ กับความเจริญเติบโตของบ้านเมืองก็คือ อาชญากรรม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า อาชญากรรม จะมีการพัฒนารูปแบบไปตามความเจริญเปลี่ยนแปลงของบ้านเมือง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องหากรอบกติกาใหม่ ๆ มาบังคับใช้กับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อประโยชน์สูงสุดทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ

3.1.5 ผลกระทบที่เกิดจากอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีผลสัมพันธ์ในเชิงบวกกับอัตราการเกิดอาชญากรรม ทั้งนี้ จากรายงานของสถาบันวิจัยว่าด้วยการป้องกันสังคมของสหประชาชาติ (UNDSRI) เรื่อง วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ และอาชญากรรม ได้ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบอย่างกว้างขวาง อันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การถูกร่อนของกลไกควบคุมสังคม ความเสื่อมคลายทางจารีตประเพณี รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายทางเศรษฐกิจ จะมีผลต่อพฤติกรรมในการฝ่าฝืนกฎหมาย ถ้าสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ จะมีสถิติการเพิ่มขึ้นของอาชญากรรมอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับอาชญากรรมทางการเงิน การพาณิชย์ ซึ่งกฎหมายในปัจจุบันที่มีอยู่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขเยียวยาหรือปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวได้ กล่าวโดยสรุปผลกระทบที่เกิดจากอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ

1. กระทบต่อเศรษฐกิจของชาติโดยส่วนรวม เนื่องจากการทำความผิดประเภทนี้เป็นการกระทำของบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญพิเศษในวิชาเฉพาะ การกระทำ ความผิด จึงมักทำได้อย่างมีแบบแผนและไว้ร่องรอย กว่าเหยื่อจะรู้ตัวก็สายเกินไป ความผิดเช่นนี้มักจะเกิดแก่บุคคลโดยส่วนรวม และมองไม่เห็นเด่นชัด เช่น การคดโกงธนาคาร ถ้ามองอย่างผิวเผินประชาชนรู้สึกว่าจะไม่ใช่เรื่องของตน ตนไม่เดือดร้อน แต่ถ้ามองให้ลึกแล้วจะเห็นได้ว่า การที่รัฐต้องสูญเสียทรัพย์สิน ประชาชนทุกคนในชาติย่อมได้รับผลแห่งการสูญเสียนั้นด้วยเช่นเดียวกันที่เป็นเช่นนี้เพราะความผิดที่เป็นอาชญากรรมทางธุรกิจเป็นเรื่องไกลตัว ไม่เห็นชัดเจน ไม่ใช่เรื่องใกล้ตัวเหมือนอาชญากรรมธรรมดา ประเทศใดที่ไม่ขวนขวายหาทางแก้ไข ปล่อยให้อาชญากรรมทางธุรกิจคลุกคลานเฟื่องฟู

ต่อไป ในไม่ใช่เศรษฐกิจของประเทศชาติก็จะถูกทำลายลงอย่างย่อยยับ เพราะนอกจากรัฐจะเสียประโยชน์โดยตรงจากการสูญเสียทรัพย์สินแล้ว ยังกระทบถึงภาพลักษณ์ของประเทศในสายตาของชาวต่างชาติ จะทำให้ต่างชาติถอนทุนในไปลงทุนในประเทศอื่นที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจมากกว่า เป็นการทำให้ประเทศชาติเสียหายในด้านความเชื่อถือและเสียเครดิต ตลอดจนเกิดอุปสรรคในการระดมเงินออม อันเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ นอกจากนี้ อาจมีปัญหาในการด้านการจัดเก็บภาษี ก่อให้เกิดพัฒนาการด้านเศรษฐกิจชะงักงันลงไป และเกิดการสูญเสียอย่างใหญ่หลวงต่อเศรษฐกิจของชาติโดยรวม

2. กระทบต่อความมั่นคงทางการเมือง กล่าวคือก่อให้เกิดความอ่อนแอของเสถียรภาพทางการเมือง ประเทศใดที่มีสภาพเศรษฐกิจย่ำแย่ แน่แน่นอนว่าการเมืองย่อมคลอนแคลนตามไปด้วย ในกรณีที่รัฐบาลของประเทศใดไม่อาจปราบปรามอาชญากรรมทางธุรกิจลงได้ ปล่อยให้มีการก่อการได้อย่างเหิมเกรียม บ้านเมืองก็เกิดความเดือดร้อนสูญเสียบรรยากาศการลงทุน การพัฒนาการทางเศรษฐกิจชะงักงัน เกิดภาวะคนว่างงาน บริษัทหรือโรงงานต่าง ๆ ต้องปิดกิจการ เพราะไม่อาจทนเอาเปรียบทางการค้าด้วยวิธีทุจริต รัฐต้องขึ้นภาษี เรียกเก็บภาษีเพิ่ม เพราะนำมาใช้หมุนเวียนในประเทศ สินค้าขึ้นราคา ค่าครองชีพสูง สังคมเกิดโจรผู้ร้ายมากมาย ตลอดจนความผิดอาญาประเภทธรรมดา เกิดเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว เกิดปัญหาคอร์รัปชันในวงราชการเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนประชาชนรู้สึกขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เมื่อประเทศชาติเกิดความระส่ำระสายขึ้นเช่นนี้ รัฐบาลเมื่อไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ประชาชนก็เบื่อหน่ายไม่ไว้วางใจเรียกร้องให้มีการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาล ในที่สุดอาจเป็นโดยการปฏิวัติของทหาร หรือโดยการยุบสภาของสมาชิกสภาหรือโดยการชุมนุมเรียกร้องโดยพลังนักศึกษาและมวลชนก็ได้ โดยประชาชนมองเห็นว่าการที่รัฐไม่ขจัดปัญหาที่เกิดจากความผิดทางธุรกิจดังกล่าวนี้ อาจเป็นเพราะรัฐบาลขาดประสิทธิภาพ ไม่มีสมรรถภาพในการปกครองประเทศ ปล่อยให้มีการเกิดเหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้น โดยไม่มีการแก้ไขที่ต้องมาถึงจุดที่เสถียรภาพของรัฐบาลอ่อนแอ เมื่อนโยบายทางการเมืองไม่มีความแน่นอน เปลี่ยนแปลงไปตามผู้บริหาร ทำให้เจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายก็ปฏิบัติไม่ถูก ทำให้กฎหมายขาดความศักดิ์สิทธิ์ การบังคับใช้กฎหมายไม่ได้ผล

3. กระทบต่อความมั่นคงของนักลงทุนและการตลาด เมื่อประเทศไทยมีเศรษฐกิจไม่ดี รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพ กล่าวคือไม่เป็นที่แน่ใจว่าจะเปลี่ยนรัฐบาลกันเมื่อไร ก็ไม่มีนักลงทุนใดกล้าเสี่ยงมาลงทุนในกิจการค้า หรือติดต่อซื้อขายธุรกิจ กิจการต่าง ๆ หยุคชะงัก ตลอดจนทำให้ไม่มีการขยายตัวทางการค้า

4. กระทบต่อความเชื่อถือ และเครดิตทั้งของชาติและผู้ค้าขาย ชาติใดที่สภาพเศรษฐกิจทรุดโทรม เสถียรภาพทางการเมืองสั่นคลอนย่อมไม่มีชาติใดให้ความเชื่อถือ ขาดเครดิต ทั้งในฐานะรัฐบาลและเอกชน เช่น รัฐบาลจะขอกู้เงินต่างชาตีก้ลำบาก เพราะไม่มีใครเชื่อถือให้เครดิตเอกชนผู้เป็นพ่อค้าเองจะลงทุนประกอบธุรกิจในประเทศไทย ขอกู้เงินจากธนาคารต่างชาตีก้ลำบากเพราะการที่ธนาคารใดจะให้เครดิตใครก็ธนาคารของตน เขาจะต้องเชื่อใจได้ว่าเงินที่ปล่อยให้กู้นั้นมีโอกาสที่จะได้ใช้คืนตามกำหนดเวลา ถ้าเห็นว่ากู้นั้นไปลงทุนในประเทศที่มีเสถียรภาพทางการเมืองอ่อนแอเศรษฐกิจทรุดโทรมแล้ว เขาก็อาจเห็นว่าเป็นการเสี่ยงเกินไป เป็นโครงการที่ไม่น่าเชื่อถือ จึงไม่ปล่อยให้เงินกู้นั้นให้ ส่งผลให้ประชาชนถูกชักจูงเข้าสู่ตลาดการเงินนอกระบบ ที่กฎหมายยังควบคุมไม่ถึง อันจะส่งผลถึงประชาชนในสังคมโดยตรง

จะเห็นได้ว่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เป็นตัวการสำคัญที่ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ หมุนเวียนต่อเนื่องกันไปเป็นลูกโซ่ โดยเฉพาะเมื่อความเจริญของโลกในด้านวิทยาการเทคโนโลยีแผนใหม่เจริญกว้างขวางขึ้น ทำให้การค้าระหว่างประเทศ การคมนาคม ขนส่ง สื่อสาร รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จนคล้ายกับโลกแคบลงทุกที แต่ในทางกลับกันอาชญากรรมประเภทนี้กลับดูเหมือนว่าจะขยายพื้นที่ในการทำมาหากินกว้างขวางมากขึ้น โดยเฉพาะอาชญากรรมทางเศรษฐกิจสามารถทำความเสียหายให้กับประเทศชาติมากมหาศาล

จากความหมาย ลักษณะและขอบเขตของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ จึงสามารถกล่าวได้ว่า การซื้อขาย แลกเปลี่ยน เงินตราต่างประเทศ เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

ประเภทหนึ่ง เนื่องจากการกระทำในลักษณะดังกล่าว เข้าตามลักษณะของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งแยกออกเป็น 6 ประการ ได้แก่

1. ต้องมีโอกาสนในการกระทำความผิด มีการเตรียมการวางแผน จะเห็นได้ว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จะต้องอาศัยการเตรียมการวางแผนในการโฆษณาเพื่อหลอกลวง และชี้ชวนประชาชนให้เข้ามาร่วมลงทุนในธุรกิจการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยหวังผลตอบแทนที่มีมูลค่าสูง และอาศัยโอกาสจากการหลงเชื่อของประชาชนตักตวงผลประโยชน์จากผู้ถูกหลอกลวงจนต้องสูญเสียเงินทองเป็นจำนวนมาก

2. ผู้กระทำความผิดมักจะร่วมกันหลายคน หรือ คล้ายกับรูปองค์กรอาชญากรรม โดยปกติแล้วการกระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ มักจะต้องกระทำกันเป็นขบวนการมีการแบ่งหน้าที่กันกระทำความผิด ซึ่งมีลักษณะคล้ายองค์กรอาชญากรรม ซึ่งทำให้การคงอยู่ และการขยายขอบข่ายในการกระทำความผิดเป็นไปได้ง่าย หรือในกรณีที่ผู้กระทำความผิดคนใดคนหนึ่งถูกดำเนินคดี ก็จะเป็นการไม่ยากที่จะหาบุคคลใหม่เข้ามาทดแทน

3. ผลของการกระทำความผิดมักจะเกิดในระยะทาง และยากแก่การสืบสวนจับกุม โดยลักษณะของการประกอบอาชญากรรมทางเศรษฐกิจแล้ว การแสวงหาผลประโยชน์จากการประกอบอาชญากรรม มักจะมีการทิ้งช่วงเวลา ผู้กระทำความผิดจะไม่แสวงหาประโยชน์จากการกระทำความผิดตั้งแต่เริ่มแรก แต่จะรอให้ขอบเขตของการกระทำความผิดขยายออกมากขึ้น จนถึงจุดที่ตนมั่นใจว่าจะสามารถได้ผลประโยชน์มากแล้ว จึงเริ่มต้นเก็บเกี่ยว และพฤติการณ์ลักษณะนี้ก็ทำให้เจ้าพนักงานประสบความสำเร็จลำบากในการสืบสวนจับกุม และการกระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศก็เข้าลักษณะนี้เช่นกัน

4. ความรู้สึกของประชาชนที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการประกอบอาชญากรรมมีน้อย

เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็น อาชญากรรมที่ไม่ใช้ความรุนแรงเหมือนเช่นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจทั้งหลาย ดังนั้น ปฏิบัติที่เป็นปฏิบัติจากประชาชนจึงมีน้อยกว่าอาชญากรรมธรรมดาที่ใช้ความรุนแรง เมื่อเป็นเช่นนี้การให้ความร่วมมือของประชาชนในการให้ข้อมูล เบาะแสต่าง ๆ จึงมีน้อยกว่าอาชญากรรมธรรมดาไปด้วย

5. ผู้กระทำความผิดมักจะมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เพื่อใช้ในการกระทำความผิด การกระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ผู้กระทำความผิด จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเงินตราสกุลต่าง ๆ ของต่างประเทศ มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่แสดงให้เห็นถึงอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศในแต่ละช่วงเวลา มีศิลปะในการโน้มน้าว ใ้บุคคลเข้ามาร่วมลงทุน โดยหวังกำไรจากผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน สิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญ อันจะนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลของการกระทำความผิดได้ ซึ่งเป็น ลักษณะสำคัญของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

6. ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมูลค่ามหาศาลในทางทรัพย์สิน และกระทบถึงความ มั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ข้อเท็จจริงที่ไม่สามารถปฏิเสธได้เกี่ยวกับอาชญากรรมทาง เศรษฐกิจประการหนึ่งก็คือ ความเสียหายที่เกิดขึ้นมักจะมีมูลค่ามหาศาล และยังส่งผล กระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศของประเทศด้วย เนื่องจากความผิดเกี่ยวกับการซื้อขาย แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เป็นอาชญากรรมทางการเงินประการหนึ่ง ซึ่งอาชญากรรม ประเภทนี้ได้สร้างความเสียหายแก่ประเทศชาติมาโดยตลอด ดังนั้นจึงไม่น่าสงสัยเลยที่ว่า ความเสียหายจากความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จะถูกจัดให้อยู่ในประเภทอาชญากรรมทางการเงินที่สร้างความเสียหายแก่ประเทศ และกระทบต่อ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมมาช้านานแล้ว

ดังนั้น เมื่อถือว่าความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็น

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่ง ดังมาตรการบังคับใช้กฎหมายต่อการกระทำความผิดประเภทนี้จึงต้องมีความแตกต่างจากอาชญากรรมธรรมดาทั่วไป

3.2 การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เป็นความผิด

การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 มาตรา 4 บัญญัติว่า

“ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง ควบคุม กำกัดหรือห้ามการปฏิบัติกิจการทั้งปวงเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน หรือการอื่นซึ่งมีเงินตราต่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าในรูปใด และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงในข้อต่อไปนี้ด้วย

- (1) การซื้อ การขาย การให้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศ หรือทองคำ
- (2) การส่งเงินตรา ธนาकारบัตร ธนาณัติ หลักทรัพย์ เงินตราต่างประเทศ หรือทองคำออกไปนอกประเทศ
- (3) การโอนหลักทรัพย์จากประเทศไทยไปที่อื่น
- (4) การออกตั๋วแลกเงิน หรือตั๋วสัญญาใช้เงิน การทำให้ตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงินเปลี่ยนมือ การโอนหลักทรัพย์ หรือการรับสภาพหนี้อันเป็นการก่อให้เกิดหรือโอนไปซึ่งสิทธิที่จะได้รับชำระเงินในประเทศไทยเป็นการตอบแทน
- (ก) การรับชำระเงิน หรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินที่อยู่นอกประเทศไทย
- (ข) การได้สิทธิที่จะได้รับชำระเงิน หรือการได้สิทธิที่จะได้รับมาซึ่งทรัพย์สินที่อยู่นอกประเทศรวมตลอดถึงการชำระเงินเป็นการตอบแทนการดังกล่าวนี้ด้วย
- (5) การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงิน โดยเฉพาะการนี้ ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรก็ให้กระทำโดยประการนี้
- (6) การอนุญาตให้ธนาคาร หรือบุคคลใด ทำการแลกเปลี่ยนเงิน
- (7) สั่งให้ขายของขาออกเป็นเงินตราต่างประเทศ หรือชำระเงินค่าของขาเข้าเป็นเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้จะระบุชื่อเงินตราต่างประเทศนั้นด้วยก็ได้

(8) สั่งให้ขายเงินตราต่างประเทศที่ได้มาจากของขาออก หรือซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าของขาเข้า ให้แก่หรือจากบุคคลที่รัฐมนตรีกำหนด และกำหนดระยะเวลา วิธีการและเงื่อนไขแห่งการขายและซื้อดังกล่าวนี้

(9) กัก กำกับหรือห้ามการส่งออกซึ่งของ เมื่อมิได้ขายเงินตราต่างประเทศที่ได้มาจากของนั้น หรือการนำเข้าซึ่งของ เมื่อได้ซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าของนั้น ตามระยะเวลา วิธีการ หรือเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้

(10) กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการรับ หรือการใช้จ่ายเงินที่ส่งมาจากเมืองต่างประเทศ

(11) กำหนดให้ผู้ส่งของออก หรือนำของเข้า แจ้งรายการเกี่ยวกับเงินที่ได้รับ หรือได้รับชำระเป็นค่าของที่ส่งออกหรือนำเข้า พร้อมทั้งแจ้งรายการแห่งของนั้น”¹⁰

จากมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 จะเห็นได้ว่าบุคคลใดจะประกอบกิจการเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่ว่าในรูปแบบใดจะต้องขออนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยเสียก่อน ซึ่งแต่เดิมนั้นรัฐอนุญาตให้แต่เฉพาะธนาคารเท่านั้นที่ทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้ ต่อมาได้อนุญาตให้บริษัทรับอนุญาต หรือบุคคลผู้รับอนุญาต ประกอบกิจการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้ แต่จะต้องปฏิบัติตามประกาศหรือกฎกระทรวงที่กำหนดในเรื่องการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยบุคคลผู้รับอนุญาต จะต้องจัดให้มีป้ายขนาดกว้างหกนิ้ว ยาวสิบแปดนิ้ว พื้นสีน้ำเงิน ตัวอักษรสีขาวและมีข้อความว่า “AUTHORIZED MONEY CHANGER” ไว้ที่หน้าสำนักงานของตนในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย¹¹

¹⁰ ดูพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 มาตรา 4

¹¹ ดูประกาศกระทรวงการคลังเรื่องคำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่บุคคลรับอนุญาต ข้อ

ดังนั้นบุคคลใดประกอบกิจการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ขออนุญาต จะมีความผิดตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 มีโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือจำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้งจำทั้งปรับ ความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ในปัจจุบันจึงเป็นความผิดเกี่ยวกับการไม่ขออนุญาตเท่านั้น

3.3 ธุรกิจแก๊งกำไรซื้อขายเงินตราต่างประเทศที่ผิดกฎหมายในประเทศไทย¹²

รูปลักษณะของธุรกิจ

ธุรกิจแก๊งกำไรซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ มิใช่เป็นธุรกิจใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นในประเทศไทยยุคแรก ๆ ประมาณปี 2520 เป็นการเปิดตัวพร้อมกับธุรกิจซื้อขายพืชผลเกษตรล่วงหน้าและธุรกิจซื้อขายทองคำล่วงหน้า ซึ่งเป็นที่นิยมสูงในช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งวิธีดำเนินธุรกิจยังคงเป็นไปในรูปลักษณะเดิมนั้นเอง แต่ที่พบเห็นมาก ในปัจจุบันมักเน้นธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศของบริษัทต่าง ๆ ในปัจจุบันถือเป็นธุรกิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยร่วมกับกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ (สศก.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ร่วมกันจับกุมดำเนินคดีกับผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวอยู่เสมอ แต่ก็ยังคงมีผู้ประกอบการลักลอบเปิดดำเนินการอยู่เสมอเช่นกัน

บริษัทที่ประกอบธุรกิจแก๊งกำไรซื้อขายเงินตราต่างประเทศจะเลือกเปิดสำนักงานในอาคารสำนักงานย่านธุรกิจการเงินที่สำคัญ โดยตกแต่งสำนักงานอย่างหรูหรา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับลูกค้าของบริษัทพร้อมทั้งอ้างว่าเป็นการประกอบธุรกิจที่ชอบด้วยกฎหมาย สำหรับขั้นตอนการซื้อขายเงินตราต่างประเทศนั้น ลูกค้าจะต้องเปิดบัญชีกับบริษัทด้วยการวางเงินจำนวนหนึ่งประมาณร้อยละ 5 ของมูลค่าที่ทำการซื้อขายเพื่อเป็นหลักประกันการรับผิดชอบต่อการส่งซื้อขายเงินตราต่างประเทศผ่านบริษัท การ

¹² ธนาคารกสิกรไทย, "แก๊งกำไรซื้อขายเงินตราต่างประเทศ : อีกประเภทหนึ่งของธุรกิจการเงินนอกระบบ", สรุปข่าวธุรกิจการเงิน การธนาคารและการคลัง 15 (1-15 มีนาคม 2537)

วางเงินมัดจำเพื่อเปิดบัญชีดังกล่าวอยู่ในวงเงินประมาณ 100,000-200,000 บาท สกุลเงินตราต่างประเทศที่ทำการซื้อขายโดยมากจะเป็นสกุลหลัก 4 สกุล คือ เงินเยนญี่ปุ่น เงินมาร์กเยอรมัน เงินปอนด์อังกฤษ และเงินฟรังก์สวิส โดยรายละเอียดของการซื้อขายเงินตราต่างประเทศสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การซื้อขายผ่านบริษัทแต่ละครั้งลูกค้าจะต้องสั่งซื้อขายเป็นยูนิต (Unit)

โดย 1 ยูนิตของแต่ละสกุลเงินจะมีค่าไม่เท่ากัน กล่าวคือ

- เงินเยนญี่ปุ่น 1 ยูนิตมีค่าเท่ากับ 12,500,000 เยน (ประมาณ 2,875,000 บาท)
- เงินมาร์กเยอรมัน 1 ยูนิตมีค่าเท่ากับ 125,000 ดอยช์มาร์ก (ประมาณ 1,750,000 บาท)
- เงินปอนด์อังกฤษ 1 ยูนิตมีค่าเท่ากับ 62,500 ปอนด์ (ประมาณ 2,312,000 บาท)
- เงินฟรังก์สวิส 1 ยูนิต มีค่าเท่ากับ 125,000 ฟรังก์สวิส (ประมาณ 2,125,000 บาท)

2. ค่าธรรมเนียมในการซื้อขายบริษัทคิดค่าธรรมเนียมจากลูกค้าในอัตรา 1,200-1,500 บาทต่อยูนิต

3. การสั่งซื้อขายเงินตราต่างประเทศลูกค้า สามารถสั่งซื้อขายกับบริษัทได้ใน 2 ลักษณะคือ

ประเภท day trade หมายถึงลูกค้าจะต้องสั่งซื้อและสั่งขายในระยะเวลาที่ตลอดเปิดทำการภายในวันเดียวกัน การซื้อขายประเภทนี้โดยเฉลี่ยลูกค้าจะต้องวางเงินมัดจำ (MARGIN) นอกเหนือจากการวางมัดจำเพื่อเปิดบัญชีไว้กับบริษัทเพื่อเป็นหลักประกันอีกประมาณ 20,000-30,000 บาทต่อยูนิต

ประเภท overnight หมายถึงลูกค้าสามารถสั่งซื้อ ณ วันทำการหนึ่งแล้ว

สั่งขายในวันทำการถัดไปได้ การซื้อขายประเภทนี้โดยเฉลี่ยลูกค้าจะต้องวางมัดจำ (MARGIN) เพื่อเป็นหลักประกันประมาณ 40,000-60,000 บาทต่อหน่วย

การที่ธุรกิจเก็งกำไรซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเป็นธุรกิจผิดกฎหมายได้รับความสนใจจากลูกค้าเป็นจำนวนมาก เมื่อมาพิจารณาถึงกลยุทธ์การดำเนินงานของบริษัทแล้วจะเห็นถึงเงื่อนไขบางประการ อันเสมือนหนึ่งเป็นการยืดหยุ่น และหยิบยื่นผลประโยชน์ให้กับลูกค้าอย่างเต็มที่ แต่ที่แท้จริงแล้ว เงื่อนไขดังกล่าวล้วนเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัทแต่ฝ่ายเดียว กล่าวคือ

1. ลูกค้าสามารถทำการซื้อขายได้ทั้งวิธีการสั่งซื้อก่อนแล้วจึงสั่งขายตามปกติ หรือสั่งขายก่อนแล้วสั่งซื้อภายหลังซึ่งเป็นวิธีการที่เรียกว่า Short Sell ก็ได้ ตัวอย่างเช่น ลูกค้าสั่งขายปอนด์อังกฤษ 1 หน่วย (62,500 ปอนด์) ที่ราคา 37.30 บาทต่อ 1 ปอนด์ มูลค่าเท่ากับ 2,331,250 บาท ในขณะที่ลูกค้าไม่มีเงินปอนด์อังกฤษในบัญชีของตนเอง จากนั้นลูกค้าจึงสั่งซื้อปอนด์อังกฤษ 1 หน่วยที่ราคา 37.00 บาทต่อ 1 ปอนด์ มูลค่าเท่ากับ 2,312.50 บาท ดังนั้นลูกค้าจะได้รับกำไรก่อนหักค่าธรรมเนียมซื้อขาย 18.750 บาท การอำนวยความสะดวกให้ลูกค้าของบริษัทสามารถทำการซื้อขายประเภท Short Sell ได้ดังกล่าวเป็นการจูงใจให้ลูกค้าเก็งกำไรซื้อขายเงินตราต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งทำให้บริษัทได้รับค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น อันเป็นกลยุทธ์ประการหนึ่งนั่นเอง

2. การที่บริษัทวางเงื่อนไขให้ลูกค้าวางเงินมัด (MARGIN) เพื่อเป็นหลักประกัน 20,000-30,000 บาทต่อหน่วยเป็นเงื่อนไขที่ดึงดูดความสนใจของลูกค้ามาก เพราะเห็นว่าเป็นการลงทุนน้อย แต่ให้ผลตอบแทนสูง พร้อมกันนั้นบริษัทจะเป็นผู้คำนวณผลกำไรขาดทุนจากบัญชีรายการซื้อขาย โดยหักค่าธรรมเนียมต่าง ๆ จนเป็นยอดเงินคงเหลือสุทธิแสดงใบรับจ่ายเป็นหลักฐานให้กับลูกค้า ซึ่งหมายถึงว่าในกรณีที่มิมีกำไร ลูกค้าจะได้รับกำไรสุทธิจากบริษัทโดยสะดวก แต่ในทางกลับกันถ้ารายการซื้อนั้นขาดทุน บริษัทจะมีเงื่อนไขให้ลูกค้าต้องวางเงินมัดจำเพิ่มเติม (Call Margin) เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อบริษัทให้ลูกค้าวางเงินมัดจำเพิ่มเติมแล้ว ลูกค้าที่มีสายป่านไม่ยาวพอหรือมีเงินทุนจำกัดไม่สามารถหาเงินมัดจำเพิ่มเติมให้กับบริษัทได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด บริษัทก็จะใช้สิทธิทำการสั่งขายแทนลูกค้าอันเป็นการปิดบัญชีลูกค้าโดยอัตโนมัติไปโดยปริยาย

จากที่กล่าวมาข้างต้นมิได้หมายความว่า หากลูกค้ามีเงินทุนจำนวนมาก หรือมีสายป่านยาวจะเป็นผู้ได้รับประโยชน์ และประสบความสำเร็จในการเก็งกำไรซื้อขายเงินตราต่างประเทศโดยสามารถวางเงินมัดจำเพิ่มเติมได้เรื่อย ๆ แล้วรอจังหวะที่อัตราแลกเปลี่ยนของสกุลเงินตราต่างประเทศนั้นได้กำไร จึงส่งขายออกไป ทั้งนี้ เพราะในความเป็นจริงบางบริษัทอาจมิได้ใช้ข้อมูลจากศูนย์กลางตลาดการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ แต่ใช้ข้อมูลที่บริษัทจัดทำขึ้นเองหรือในอีกทางหนึ่งข้อมูลในห้วงคำของบริษัทเป็นข้อมูลที่ล่าช้ากว่าปัจจุบันไปประมาณ 5 นาที หรือบางบริษัทอาจจะสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ทำให้กระแสไฟฟ้าในห้วงคำดับเป็นการชั่วคราวเพื่อเอื้อให้บริษัทใช้เป็นข้อได้เปรียบในการหาประโยชน์กับลูกค้าได้ และเมื่อบริษัทสามารถระดมทุนกอบโกยเงินจากลูกค้าได้เป็นจำนวนมากในระดับหนึ่งแล้ว ผู้ประกอบการก็จะปิดบริษัทแล้วหลบหนีไป

ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของธุรกิจเก็งกำไรซื้อขายเงินตราต่างประเทศแยกออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. พนักงานของบริษัท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่เพิ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นกลุ่มเป้าหมายที่บริษัทจะจัดฝึกอบรมให้เป็นเจ้าหน้าที่แนะนำลูกค้ามาซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับบริษัท พนักงานเหล่านี้จะตกเป็นเครื่องมือของบริษัทในการชักชวนให้ญาติมิตรและบุคคลทั่วไป เข้ามาเป็นลูกค้าของบริษัทโดยพนักงานไม่มีรายได้เป็นเงินเดือนประจำแต่จะได้รับรายได้จากการหาลูกค้าให้บริษัทประมาณ 5,000 บาทต่อราย และอาจได้รับค่าคอมมิชชั่นโดยคำนวณเป็นสัดส่วนจาก ปริมาณการซื้อขายของลูกค้าที่พนักงานเป็นผู้แนะนำให้บริษัทอีกจำนวนหนึ่ง

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหานักศึกษาถูกใช้เป็นเครื่องมือ เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2537 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดทำหนังสือเวียนแจ้งเรื่องนี้ไปยังสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ให้นักศึกษาได้ทราบเรื่องนี้โดยทั่วกันเพื่อจะได้ไม่ต้องตกเป็นเครื่องมือของธุรกิจผิดกฎหมาย

2. ประชาชนทั่วไปที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยพิจารณาถึงความมั่นคงและ

ความน่าเชื่อถือของบริษัทจากอาคารสำนักงาน ซึ่งใหญ่โตหรูหราในย่านธุรกิจ ทำให้
 นำเชื่อก็คือว่าเป็นธุรกิจถูกต้องตามกฎหมายประเภทหนึ่ง กอปรกับมองเงิน ๆ แล้วเห็นว่า
 เป็นธุรกิจที่ลงทุนน้อยแต่ให้ผลตอบแทนสูง

3. ผู้ลงทุนบางรายทราบดีว่าธุรกิจดังกล่าวเป็นธุรกิจผิดกฎหมาย แต่มี
 ความเชื่อมั่นในตนเองสูงเชื่อว่าตนจะสามารถบริหารการลงทุนได้เป็นอย่างดี ในที่สุด
 บุคคลเหล่านี้ ซึ่งถึงแม้จะมีความรู้ความสามารถในการบริหารเงินลงทุนได้เป็นอย่างดี ก็
 ต้องตกเป็นเหยื่อของบริษัท โดยมีผลลัพธ์ต้องสูญเสียเงินทุนไปเป็นจำนวนมากเช่นเดียวกับ
 คนอื่น ๆ เพราะเสียเปรียบกับเล่ห์เหลี่ยมกลโกงของบริษัทที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้ธุรกิจเก็งกำไรซื้อขายเงินตราต่างประเทศ
 เกิดขึ้นและดำรงอยู่ได้ ก็คือ ธุรกิจนี้เสนอให้ลูกค้าเห็นว่าเป็นการลงทุนที่ใช้เงินน้อย แต่ให้
 ผลตอบแทนสูงพร้อมทั้งโฆษณาชวนเชื่อต่าง ๆ นานา ทำให้มีผู้ตกเป็นเหยื่อของบริษัท
 เป็นจำนวนมาก ดังนั้นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะป้องกันไม่ให้ต้องตกเป็นเหยื่อธุรกิจเก็งกำไรซื้อ
 ขายเงินตราต่างประเทศ หรือธุรกิจอื่นๆ ซึ่งมีจลาจลจะปรับเปลี่ยนรูปแบบใหม่ ๆ ไปเรื่อย ๆ
 ตามวิวัฒนาการของสังคมที่พัฒนาขึ้นก็คือ ผู้ลงทุนจะต้องพิจารณาใคร่ครวญอย่างรอบ
 คอบก่อนที่จะตัดสินใจลงทุนในธุรกิจใด ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจที่หวานล่อมเสนอผล
 ตอบแทนให้สูงเป็นพิเศษอย่างผิดปกติโดยจะต้องพึงระวังระแวงว่าธุรกิจที่ให้ผลตอบแทน
 สูง ย่อมมีความเสี่ยงสูงด้วยเช่นกัน และทางที่ปลอดภัยที่สุดควรตรวจสอบความมั่นคง
 และความถูกต้องของบริษัท จากหน่วยงานของทางราชการ ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลเสียก่อน
 ว่าเป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมายและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของทางการหรือไม่ เพื่อที่จะได้ไม่
 ต้องตกเป็นผู้เสียหายและต้องสูญเสียเงินไปเป็นจำนวนมากในท้ายที่สุด

ลักษณะและรูปแบบของการชักชวนให้มาร่วมลงทุนของบริษัทแบ่งออกเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อตัวแทนที่ปรึกษาการลงทุนของบริษัทฯ (Contact our Agent) เช่น หาก
 ผู้ลงทุนสนใจเข้าร่วมลงทุนในธุรกิจ กรุณาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตัวแทนของบริษัทฯ ที่ได้
 แนะนำธุรกิจการลงทุนนี้ให้แก่ผู้ลงทุนเพื่อที่เจ้าหน้าที่จะได้แนะนำรายละเอียด และพาผู้
 ลงทุนเข้ามาเยี่ยมชมบริษัทฯ และผู้ลงทุนจะได้รับทราบวิธีการลงทุนในธุรกิจนี้ต่อไปหรือ

ผู้ลงทุนอาจติดต่อผู้จัดการฝ่ายการตลาดโดยตรงได้ที่หมายเลขโทรศัพท์.....

2. เปิดบัญชีเพื่อกำประกันการลงทุน (Opening Account) เช่น ผู้ลงทุนสามารถใช้เงินสด เชื่ครณาการ หรือการโอนเงิน ทางธนาคารเข้าบัญชีของบริษัทฯ เพื่อเปิดบัญชีกำประกันการซื้อขายของผู้ลงทุน โดยวางเงินมัดจำขั้นต่ำในครั้งแรกจำนวน 200,000.- บาทขึ้นไป หลังจากนั้น ผู้ลงทุนสามารถทำการส่งซื้อขายกับบริษัทฯ ได้ทันที โดยเจ้าหน้าที่ตัวแทนของผู้ลงทุนจะให้บริการผู้ลงทุนในทุก ๆ ขั้นตอนของการซื้อขายไม่ว่าจะเป็นการส่งซื้อขาย การเซ็นรับตัว การเบิกจ่ายและการเพิ่มวงเงินให้กับบัญชีของผู้ลงทุน โดยทางลูกค้าจะถือครองเงินกำประกันเสมือนบัญชีกระแสรายวันที่สามารถเบิกถอนได้อย่างอิสระ

3. ทำการซื้อขาย (Start Trading) เช่น ผู้ลงทุนสามารถเริ่มต้นทำการซื้อขายได้ทันทีหลังจากเปิดบัญชีกับบริษัทฯ ส่วนรายละเอียดและเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการซื้อขาย กรุณาสอบถามจากเจ้าหน้าที่ดูแลบัญชีของท่านโดยตรง วันเวลาที่สามารถทำการซื้อขายได้

- จันทร์ – ศุกร์ 08.30-02.00 (ฤดูร้อน)
- จันทร์ – ศุกร์ 08.30-03.00 (ฤดูหนาว)

4. รายงานการซื้อขาย (Trading Report) เช่น ทางบริษัทฯ จะออกเอกสารแสดงรายการซื้อขาย (Statement) ในแต่ละวันให้กับผู้ลงทุน โดยเจ้าหน้าที่ดูแลบัญชีของผู้ลงทุนจะนำส่งเอกสารนี้ให้ผู้ลงทุนทุกวัน โดยการแฟกซ์หรืออื่น ๆ รวมถึงใบคำสั่งซื้อขายที่ผู้ลงทุนหรือตัวแทนฯ จะต้องเซ็นรับทุกครั้งเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานสำคัญในการยืนยันคำสั่งซื้อขายกับบริษัท

จะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าว ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 ซึ่งเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า

“ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 341 ได้กระทำด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชนหรือด้วยการปกปิดความจริง ซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน ผู้กระทำต้องระวางโทษ....

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ต้องด้วยลักษณะดังกล่าวในมาตรา 342 อนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดด้วย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษ...

ดังนั้น การกระทำความผิดฐานฉ้อโกงตาม มาตรา 343 นี้จะต้องเป็นการกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ตามมาตรา 341 ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ว่า

“ผู้ใดทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งและโดยการหลอกลวงดังว่านั้น ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สามทำ ถอน หรือทำลาย เอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษ...”

รายละเอียดจากข่าวซึ่งกล่าวว่า ผู้ต้องสงสัยจะเปิดกิจการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศแล้วจ้างนักศึกษาเศรษฐศาสตร์ทำการวิเคราะห์กระแสหมุนเวียนของเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งหาลูกค้าให้มาร่วมลงทุนเป็นเงินคนละ 1 ล้านบาทให้ทุกวัน ซึ่งในบรรดาลูกค้านี้ นอกจากจะเป็นประชาชนทั่วไปแล้ว ยังรวมถึงพ่อแม่และญาติๆ ของนักศึกษาเองด้วย การประกอบธุรกิจนี้เป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยใช้วิธีการหลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรจะให้แจ้งว่าจะสามารถทำกำไรให้แก่ผู้ลงทุนอย่างมหาศาลทั้งที่ความเป็นจริงมิได้เป็นเช่นนั้นเลย และการหลอกลวงเช่นนี้ทำให้ผู้ต้องสงสัยได้รับเงินไปจากผู้ลงทุนคนละ 1 ล้านบาท ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้ต้องด้วยความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 ประกอบมาตรา 341

การกระทำความผิดในลักษณะนี้ นอกจากจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งนอกจากถือว่าเป็นการก่ออาชญากรรมธรรมดาแล้ว ยังถือว่าเป็นการก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจอีกด้วย กล่าวคือ ในการประกอบธุรกิจของผู้ต้องสงสัยนี้ ในเบื้องต้นจะขอเปิดกิจการตามขั้นตอนของกฎหมายทุกประการ หากแต่วิธีการดำเนินธุรกิจของบุคคลกลุ่มนี้เป็นวิธีการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่นมีการใช้วิธีการหลอกลวงต่าง ๆ นานาให้คนอื่นหลงเชื่อเข้ามาร่วมลงทุนด้วย และลักลอบดำเนินการที่ผิดกฎหมายในเวลา

กลางคืน เป็นต้น ซึ่งวิธีการหลอกลวงนี้ไม่ว่าจะเป็นการนำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดความเชื่อถือและได้รับความไว้วางใจจากลูกค้า ทำให้ผู้ต้องสงสัยได้รับเงินจากลูกค้าไปเป็นจำนวนมากมาย เป็นผลให้เงินจำนวนดังกล่าวออกไปอยู่นอกระบบการหมุนเวียนของเงินตราในระบบเศรษฐกิจของประเทศ อันจะส่งผลให้ธุรกิจการลงทุนอื่น ๆ ได้รับความกระทบกระเทือนอัตราการใช้เงินตราเกิดชะงักงัน ทำให้เกิดปัญหาเงินฝืด เกิดสภาพความไม่คล่องตัวของธุรกิจบางอย่างต่อเนื่องเป็นลูกโซ่กันไป ทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศชาติต้องเสียหาย รัฐบาลไม่สามารถควบคุมดูแลให้การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นไปตามแนวนโยบายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การก่ออาชญากรรมในลักษณะดังกล่าวจึงมีผลกระทบต่อธุรกิจและระบบเศรษฐกิจของประเทศชาติโดยตรงจึงถือได้ว่าเป็นการก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่งในรูปแบบของการฉ้อโกงประชาชน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

อุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต

4.1 สภาพรวมของอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายต่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจในลักษณะการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต

จากการศึกษาสาเหตุของมาตรการทางกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในขณะนี้ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร กล่าวคือ แม้จะมีข้อกำหนดมาตรการทางกฎหมายบังคับใช้แล้วก็ตาม ยังมีปัญหาในทำนองเดียวกันเกิดขึ้น เช่น ปัญหาทุจริตของผู้บริหาร ปัญหาของนิติบุคคลกระทำความผิดทางเศรษฐกิจ ปัญหาเหล่านี้ยังคงมีอยู่เป็นปกติ มาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่แล้วมิได้กระทำให้มีการยับยั้งการกระทำความผิดทางเศรษฐกิจทางการเงิน เพราะตามสถาบันการเงินต่าง ๆ ยังคงมีการปล่อยสินเชื่อที่มีความเสี่ยงหรือมีการรับสินบนในทางทำเรื่องอนุมัติสินเชื่อที่มีความเสี่ยงจนเป็นการกระทำที่รู้สึกเป็นปกติอยู่ทั่วไป มิได้รู้สึกว่ากระทำนั้นไม่มีความถูกต้อง เพราะคำนึงถึงแต่ผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับเท่านั้นตราบไคยังมีการกระทำที่ไม่ถูกต้องนี้เป็นจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ แนวโน้มของการเกิดความเสียหายจากการกระทำไม่ถูกต้องดังกล่าวก็มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเช่นกัน ที่กล่าวมานี้มิใช่แต่จะมีข้อบกพร่องทางบทบัญญัติของกฎหมายเท่านั้น หากแต่ยังมีข้อบกพร่องในเรื่องของฝ่ายบริหารหรือรัฐในการที่เข้ามาควบคุมดูแลสถาบันการเงิน ตลอดจนข้อบกพร่องที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้น ตัวการที่สำคัญที่จะมีส่วนในการพัฒนามาตรการควบคุมลงโทษให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ได้แก่

4.1.1 กระบวนการทางกฎหมาย

กระบวนการทางกฎหมายเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประสิทธิภาพของมาตรการทางกฎหมายต้องมีการปรับปรุงแก้ไข ตั้งแต่ขั้นตอนการออกกฎหมายหรือการบัญญัติกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายและองค์กรที่บังคับใช้กฎหมาย ถ้าทั้งสามขั้นตอนต่างมีความสมบูรณ์ในตัวเองแต่ละขั้นตอนก็จะทำให้มีการลงโทษผู้กระทำ

ผิดได้อย่างยุติธรรม และมีผลทำให้เป็นการปราบปรามหรือป้องกันอาชญากรรม ไม่ว่าจะ
จะเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หรืออาชญากรรมธรรมดาทั่วไป บรรลุเป้าหมายตาม
เจตนารมณ์ของกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงต้องแยกพิจารณาในแต่ละ
ขั้นตอน คือ

(1) ขั้นตอนการบัญญัติกฎหมาย

หลักการในการบัญญัติกฎหมายที่สำคัญคือ ต้องสามารถบังคับใช้กับกรณี
ที่เกิดขึ้นได้มากที่สุด และยุติธรรมที่สุด กล่าวคือ หากบทบัญญัติกฎหมายจะต้องมี
ลักษณะที่ครอบคลุมกับการกระทำที่อาจเป็นความผิดได้ในอนาคตด้วย และบทกฎหมาย
โทษแก่ผู้กระทำต้องเหมาะสมกับความผิดที่ได้กระทำลงหรือเหมาะสมกับความเสียหาย
ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งวางมาตรการที่คุ้มครองป้องกันประโยชน์สาธารณะ และมาตรการ
เยียวยาแก้ไขความเสียหายที่สังคมได้รับ เมื่อกำหนดมาตรการเหล่านี้แล้วจะทำให้
กฎหมายสามารถเข้าไปบังคับใช้ได้กับทุกขั้นตอนของปัญหาอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ
ตั้งแต่ความผิดยังไม่เกิดแต่อาจมีมาตรการป้องกันหรือคุ้มครองไว้ หรือเกิดปัญหา
อาชญากรรมแล้วก็สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้อย่างเหมาะสมกับความผิดที่ได้
กระทำ หรือมีความเสียหายเกิดจากอาชญากรรมนั้น บทบัญญัติดังกล่าวก็สามารถวาง
มาตรการนี้มาเยียวยาความเสียหายได้ เช่นนี้จึงจะเรียกว่าเป็นความสมบูรณ์ในบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายนั้นแต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับรายละเอียดในแต่ละมาตรการด้วยว่าจะครอบคลุม
ได้ทุกจุดหรือไม่ ประกอบกับความรู้ความสามารถของผู้ออกกฎหมาย ว่ามีความรู้
ความชำนาญในเรื่องนั้นลึกซึ้งเพียงใด

(2) ขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมาย

ขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมายนั้น สืบเนื่องจากการบัญญัติกฎหมายแม้ว่า
จะมีบัญญัติกฎหมายไว้โดยละเอียดรอบคอบเพียงใดก็ตาม ต้องคำนึงถึงการบังคับใช้
กฎหมายได้ในความเป็นจริงได้ อย่าให้กฎหมายมีลักษณะเพียงเสือกระดาษ กล่าวคือ
กฎหมายมีไว้เพื่อใช้สำหรับข่มขู่ให้เกรงกลัวในมาตรการ แต่พอบังคับใช้มาตรการนั้น
อาจไม่บรรลุผลเพราะอาจก่อให้เกิดผลกระทบถึงความเสียหายด้านอื่นอีก เช่น การ
กำหนดมาตรการระงับชั่วคราวแก่นิติบุคคลที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับเงินแล้วยังทำให้เพิ่ม
ความเสียหายอีก หรือการสืบสวนตามกฎหมายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ให้อำนาจเจ้าพนักงานสืบสวนข้อเท็จจริง หรือแสวงหาพยานหลักฐาน เพื่อดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดมาลงโทษแต่กฎหมายดังกล่าวมิได้บัญญัติถึงวิธีการสอบสวน ทำให้การสืบพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของอาชญากรรมประเภทนี้ไม่สามารถบังคับได้ในทางปฏิบัติจริง

(3) องค์กรที่บังคับใช้กฎหมาย ปัจจุบันนี้มีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ตรวจผู้มีหน้าที่ทำการจับกุมผู้กระทำความผิดเท่าที่มีอยู่ไม่สามารถดูแลให้ความคุ้มครองประชาชนได้อย่างทั่วถึง ในทุกกรณีจึงมีการแบ่งแยกหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบในคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจให้เป็นหน่วยงาน โดยเฉพาะต่างหากจากการดำเนินคดีอาชญากรรมทั่วไปจึงเป็นการพัฒนาอีกก้าวหนึ่งที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมาย โดยองค์กรของรัฐสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ในเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้เฉพาะด้าน เป็นการแบ่งความรับผิดชอบตามลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้น แต่ข้อสำคัญต้องกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะปฏิบัติงานเฉพาะด้าน เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีประสิทธิภาพจะทำให้สามารถนำกฎหมายมาบังคับใช้ได้ถูกต้อง ไม่ต้องประสบกับปัญหาการกำหนดประเด็นทางกฎหมายไม่ถูกต้องซึ่งเป็นเรื่องสำคัญในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด เพราะมีฉะนั้นแล้วหากสำนวนคดีได้ส่งไปถึงอัยการหรือผู้พิพากษาแล้วอาจถูกสั่งไม่รับฟ้องหรือยกฟ้องได้ ทำให้ต้องเสียเวลาทำสำนวนคดีใหม่อีกครั้ง

กล่าวโดยสรุปการพัฒนาเกี่ยวกับกระบวนการทางกฎหมาย จะต้องนำบทเรียนของปัญหาที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวบทกฎหมายว่ามีข้อบกพร่องในจุดใดของกระบวนการทางกฎหมายที่ควรแก้ไข เช่น การแก้ไขเรื่องเนื้อหาของกฎหมาย มาตรการลงโทษทางกฎหมายที่ควรแก้ไข มาตรการลงโทษทางอาญา หรือคุณภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

4.1.2 โอกาสที่จะทราบการกระทำความผิด เพื่อที่จะดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีอาญาทั่วไปกับความผิดอาญาที่อ้างว่าเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ มีความแตกต่างกันมากกล่าวคือในอาชญากรรมธรรมดา มักจะปรากฏชัดเจนจากพฤติการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น และมักจะมีการแจ้งความในทันทีที่ส่วนอาชญากรรมทาง

เศรษฐกิจนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจมักจะได้รับทราบก็ต่อเมื่อ ความผิดได้ล่วงเลยมาถึงขั้น ปราบกุมความเสียหายแก่ประชาชนส่วนใหญ่จึงจะมีการแจ้งความ โยงใยความผิดได้ก่อ ตัวขึ้นเป็นเวลานาน ทำให้เกิดอุปสรรคต่อเจ้าพนักงานที่จะบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้

4.1.3 เมื่อมีความผิดอาญาเกิดขึ้น และผู้เสียหายได้มาร้องขอให้เจ้าพนักงาน ดำเนินการกับผู้กระทำสภาพแรกเมื่อพบของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ จะไม่ชัดเจน เท่ากับอาชญากรรมธรรมดา ตัวอย่างเช่น ในคดีความผิดฐานฆ่าคนตาย ที่ถูกฆ่า บาด แผล ประเภทอาวุธที่ใช้ รวมตลอดถึงวัตถุพยานต่าง ๆ ท่านที่สามารถรวบรวมได้ แต่ สำหรับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจแล้วเมื่อมีการแจ้งความให้ดำเนินคดี สิ่งที่พนักงาน ตำรวจไปพบในที่เกิดเหตุอาจจะเป็นห้องทำงานที่มีพนักงานของบริษัทนับสิบคนนั่ง ทำงานกับเครื่องคอมพิวเตอร์เอาจริงเอาจัง เจ้าพนักงานอาจจะยังไม่ทราบว่าควรจะเริ่ม ต้นลงมือดำเนินการอย่างไรในขณะนั้น

4.1.4 อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ มักจะเป็นไปในรูปของนิติบุคคลซึ่งเป็นการ ยากที่จะเจาะระบบงานเข้าไปดำเนินการสอบสวน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะไม่รู้ในระบบของ นิติบุคคลนั้น หรือความยากลำบากในการรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในคดี

4.1.5 คดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ มักจะปรากฏว่ามีผู้เกี่ยวข้องร่วมมือใน การกระทำความผิดเป็นจำนวนมาก บางครั้งอาจจะกล่าวได้ว่าองค์กรอาชญากรรม หรือขบวนการเลยทีเดียว นับตั้งแต่การคบคิด การดำเนินการ การจัดหา ให้ผู้อื่นหลง เชื่อ ซึ่งจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยอย่าให้มีช่องว่าง หรือทั้งพยานหลักฐานไว้ ให้น้อยที่สุด ลักษณะของการดำเนินงานในรูปแบบนี้เองที่ก่อให้เกิดความยาก ลำบากแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการบังคับใช้กฎหมาย

4.1.6 ปฏิบัติการของประชาชนโดยทั่วไปหรือเหยื่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจค่อนข้าง จะมีความรุนแรงน้อยกว่าอาชญากรรมธรรมดา ทำให้ลดโอกาสที่ประชาชนหรือ

เหยื่อจะได้รับความช่วยเหลือหรือร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองลง และนี่ก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เกิดอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงาน

4.2 การนำเอาพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไปใช้กับความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับ

อนุญาต

เนื่องจากการทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นการทำความผิดที่ทำให้ผลตอบแทนเป็นเงินได้ที่มีมูลค่ามหาศาล และการพิสูจน์ความผิดของขบวนการดังกล่าวมักจะกระทำได้ยาก เพราะหลงเหลือหลักฐานที่จะพิสูจน์อย่างแจ่มชัดได้น้อยมาก ฉะนั้น เพื่อพิสูจน์ความผิดไม่ได้ การบังคับโทษต่อการทำความผิดประเภทนี้จึงไม่สามารถกระทำได้เช่นกัน ดังนั้น แนวความคิดในการทำลายเงินได้ที่ได้มาจากการทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราโดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อส่งผลไปถึงการคงอยู่ของอาชญากรรมประเภทนี้จึงเกิดขึ้น และกฎหมายที่จะนำมาใช้เป็นหลักในการพิจารณาก็คือพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แต่เนื่องจากลักษณะของการกระทำยังไม่ชัดเจนที่จะปรับให้เข้าพระราชกำหนดการกักเงินอันเป็นการขู่โกงประชาชน พ.ศ. 2527 ซึ่งการกักเงินอันเป็นการขู่โกงประชาชนนี้ ถูกจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของความผิดมูลฐานที่ (3) ของมาตรา 3 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 โดยมานี้ระบุไว้ว่า มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “ความผิดมูลฐาน” หมายความว่า .....(3) ความผิดเกี่ยวกับการขู่โกงประชาชนตามกฎหมายอาญา หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกักเงินอันเป็นการขู่โกงประชาชน” ดังนั้น การกำหนดให้การกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นความผิดในส่วนของ การกักเงิน อันเป็นการขู่โกงประชาชน ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกำหนดการกักเงินอันเป็นการขู่โกงประชาชน พ.ศ. 2527 พ.ศ.2534 จะทำให้สามารถนำเอาพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการฟอก

เงิน พ.ศ. 2542 มาใช้กับความผิดเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราโดยไม่ได้รับอนุญาตได้

4.3 มาตรการในทางกฎหมายที่ควรนำมาใช้กับการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต

สำหรับมาตรการที่นำมาใช้กับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจในปัจจุบันนั้น เมื่อพิจารณาถึงบทกำหนดโทษและฐานความผิด จะเห็นได้ว่ากฎหมายบ้านเมืองยังมีลักษณะเดิมมาหลังความผิดลักษณะนี้อยู่ ดังเช่นคดีแชร์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้ต้องการออกพระราชกำหนดการกักเงินอันเป็นการขู่ประชาชนขึ้น หรือแม้แต่ความผิดที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น ก็ยังคงไม่มีกฎหมายเข้าไปปรับใช้ ส่วนบทกำหนดโทษนั้น การเพิ่มโทษสำหรับอาชญากรรมเศรษฐกิจให้สูงขึ้นมาก ๆ กลับจะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะซึ่งจะทำให้เกิดการกระทำความเน่ยนมากขึ้น การจับกุมยากลำบากมากขึ้น ตรงกันข้ามถ้าเราปรับปรุงกฎหมาย ในส่วนวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาใช้ตัดโอกาสของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เช่นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 50 “การห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง” แต่ขยายเหตุผลในการออกใช้ไป โดยการแก้ไขปรับปรุงมาตรานี้ให้ครอบคลุมไปถึง มีเหตุน่าเชื่อว่าจะอาศัยโอกาสจากการประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพไปกระทำความผิด แม้ศาลยังไม่ได้ลงโทษ ก็สามารถห้ามประกอบอาชีพบางอย่างได้ โดยใช้หลักการเดียวกับการประกันทัศนทัศน์บน เพราะวิธีการเพื่อความปลอดภัย มาตรา 50 จะส่งผลคือ

- (1) ตัดความสัมพันธ์หรืออิทธิพลทางธุรกิจ ทำให้ไม่อาจหวนกลับไปกระทำความผิดขึ้นอีกได้
- (2) เป็นการข่มขู่ผู้ที่จะคิดกระทำความผิดประเภทนี้ในแง่ที่ว่าอาจจะไม่สามารถประกอบอาชีพลักษณะนี้ได้อีกต่อไป
- (3) คุ้มครองสังคมให้ได้รับความปลอดภัย ตามความมุ่งหมายของการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัย

4.4 พฤติการณ์ในการกระทำความผิดของบริษัทที่ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต

บริษัทดังกล่าวมักเรียกตนเองว่าเป็นสำนักงานตัวแทน (คอมมิสชันเฮาส์) จากธนาคารต่างชาติ ทำการดำเนินธุรกรรมปริวรรตเงินตราที่สามารถสร้างผลกำไรจากค่าต่อรองของสกุลเงินได้หลายเท่าภายในเวลาอันรวดเร็ว โดยการมอบข้อเสนอซื้อขายหรือประกอบกับความน่าเชื่อถือในวาทศิลป์ มีที่ตั้งสำนักงานอันโอ่อ่าถาวร บริษัทดังกล่าวมักจะเปิดทำตามตึกสูงทันสมัยใจกลางเมือง โดยเปิดรับสมัครบัณฑิตใหม่ ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์เข้าทำงาน และมักจะคัดเลือกจากบุคคลที่อยู่ในครอบครัวดีฐานะดี และให้บัณฑิตเหล่านั้นชักชวนญาติ ๆ เพื่อน ๆ หรือคนรู้จักใกล้ชิดตัวมาเป็นลูกค้าร่วมลงทุน โดยจะมีเงินเดือนและผลตอบแทนที่สูง แต่หากยังหาลูกค้าไม่ได้ก็จะมีเงินเดือนหรือให้เงินเดือนน้อย หากหาลูกค้าได้จะเป็นผู้ที่มีสิทธิพิเศษภายในบริษัทหลายประการ อาทิ รายได้ดี มีอิสระในการทำงาน มีสวัสดิการ ของขวัญต่าง ๆ มากมาย โดยขั้นตอนในการชักจูงให้ลูกค้าร่วมลงทุน คือ ลูกค้าจะต้องนำเงินโอนเข้าบัญชีราว 2-3 แสนบาท เพื่อเข้าไปซื้อแก๊งกำไรในสกุลเงินหลัก ๆ 4 สกุล คือ เงินเยนญี่ปุ่น เงินฟรังก์สวิส เงินยูโร และเงินปอนด์สเตอร์ลิง โดยคิดการเล่นเป็นยูนิต เช่น 1 ยูนิตเท่ากับ 12,500,000 เยน หรือ 125,000 ฟรังก์ หรือ 100,000 อียู และ 62,000 ปอนด์ต่อยูนิต ทั้งนี้ลูกค้าจะเสียค่าคอมมิสชันให้กับทางบริษัทในการเข้าซื้อ-ขายแลกเปลี่ยนเงินตราคิดเป็นยูนิต การลงทุนจะเข้าซื้อขาย ณ ตลาดกลางค้าเงินตราต่างประเทศ เช่น สิงคโปร์ ฮองกั๊ง ญี่ปุ่น ยุโรป และอเมริกา ที่มีการซื้อขายกันตลอดเวลา นักเทรดเดอร์หรือพนักงานของบริษัทจะนำเงินของลูกค้าเข้าไปซื้อขายในตลาดดังกล่าวเป็นยูนิต ๆ ซึ่งจะใช้ข้อมูลจากสำนักข่าวทั่วโลก อาทิ REUTERS, CNN, AP DOW JONES หรือ BISNEWS มาเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ ประกอบกับปัจจัยอีกหลายประการที่มีให้แก่ลูกค้า เมื่อตัวแทนหรือพนักงานของบริษัทได้มีการติดต่อชักชวนลูกค้า และมอบข้อเสนอและเอกสารที่ทางบริษัทจัดทำขึ้นทำให้ลูกค้าหลายรายตอบตกลงที่จะลงทุน เม็ดเงินจำนวน

มากจึงไหลเข้าสู่บัญชีของบริษัทอย่างต่อเนื่องด้วยความหวังว่าจะเป็นทรัพย์สินที่ต่อทรัพย์สิน กลับมาอย่างคุ้มค่าตั้งคำโฆษณา

เมื่อลูกค้าต่างประทับใจกับการทำงานอันมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่การตลาด ซึ่งติดตามความเคลื่อนไหวในสกุลเงินอยู่ตลอดเวลาแบบนาทีต่อนาที รวมถึงข่าวสารความเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่าง ๆ ของโลกที่มีผลต่อการขึ้นลงของสกุลเงินที่ลูกค้าของตนลงทุนเก็งกำไรอยู่ เมื่อเศรษฐกิจ นักเก็งกำไร หรือเทรดเดอร์ของบริษัทถูกยกให้เป็นประเภททางด้านการเก็งกำไร เป็นผู้สามารถอ่านความเคลื่อนไหวของตลาดเงินได้อย่างแม่นยำและทำงานอย่างหนักชนิดหามรุ่งหามค่ำ เพื่อพิสูจน์เคราะห์ในการเข้าทำกำไรให้กับลูกค้าตามคำกล่าวอ้าง

หลังจากระยะเวลาหนึ่งอาทิตย์ผ่านไป เงินหลายแสนบาทที่ลูกค้าถ่ายโอนเข้าบัญชีก็ดับขาดหายไป แม้ในช่วงสองสามวันแรกจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นก็ตาม ทั้งนี้ นักการตลาดของบริษัทที่เรียกตัวเองว่า ตัวแทนการเงิน (บริษัทคอมมิสชันเฮาส์) ส่งนักการตลาดมาชี้แจงว่า เป็นเพราะสถานการณ์โลกแปรผัน ทำให้การเก็งกำไรผิดพลาด ซึ่งเป็นเรื่องปกติและบัดนี้การเงินในบัญชีของลูกค้าที่เข้ามานั้น ได้หดหายไปเป็นจำนวนมาก ทางแก้ก็คือต้องเติมเงินเข้ามาในบัญชีอีก เพื่อเสริมทุนเข้าไปเทรดเก็งกำไรในตรงกันข้ามกับที่เก็งไว้ อันเป็นวิธีการแก้ปัญหา เพื่อกู้เงินทุนเก่าขึ้นมาและทำกำไรอีกครั้ง

ถึงเวลานี้ ผู้บริโภคที่ใช้บริการด้วยการลงเงินไปหลายแสนบาทตกอยู่ในฐานะที่หลังเสียไปโดยปริยาย หากไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำก็จะต้องสูญเสียเงินก้อนใหญ่ที่ทุ่มลงไป และการสูญเสียในครั้งนี้ในสัญญาได้ระบุไว้ชัดเจนว่าเขาติดกับใครไม่ได้เช่นกัน เพราะถื่อนั้นก็คือ การเสี่ยงด้วยความเต็มใจ

การโอนเงินเข้าไปสู่วิกฤตอีกครั้ง จึงเป็นหนทางเดียวที่จะกอบกู้สถานการณ์ได้ หากแต่หยุดเล่น คือ เสียแน่นอน นักเทรดเดอร์มาให้ข้อมูลด้วยเหตุผลที่หนักแน่น มีหลักการน่าเชื่อถือทำให้ผู้บริโภคมั่นใจขึ้นอีก และยอมโอนเงินเข้าไปด้วยความเต็มใจอีกก้อนใหญ่ เวลาล่วงไปสองอาทิตย์ สภาพคล่องในบัญชีเริ่มดีขึ้น การคำนวณทิศทางขึ้นลงของสกุลเงินถูกต้องมากขึ้น เม็ดเงินไหลคืนกลับมาบ้าง ทุกฝ่ายเริ่มเชื่อมั่น ทั้งนักการตลาด นักเทรดเดอร์ โดยเฉพาะลูกค้าหรือผู้บริโภคต่างพอใจกับการเข้าทำกำไรในครั้งนี้

แต่แล้วเพียงข้ามคืนของวันหนึ่ง ลูกค้าได้รับโทรศัพท์จากพนักงานบริษัทแต่เข้าว่าเงินในบัญชีขาดหายไปจนหมดสิ้นแล้ว เหตุผลคือ เนื่องจากมีข่าวว่าจะเกิดสงครามกลางเมืองขึ้นอีก ทำให้นักลงทุนต่างเทขายสกุลเงินทั่วโลก และจากการเข้าไปถือตัวสัญญาของลูกค้า ตั้งแต่วันก่อนกลับผิดทาง ขาดทุนย่อยยับ ซึ่งเงินในบัญชีหายไปปริศนาอย่างไม่น่าจะเป็น วิธีการดังกล่าวถือว่าเป็นการทำธุรกิจที่ผิดกฎหมาย เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคหลอกหลวงให้ประชาชนเชื่อว่า จะสามารถสร้างผลประโยชน์ และทำกำไรให้กับผู้บริโภคได้ แต่แล้วการเข้าซื้อหรือขายเงินตรากลับทำให้ขาดทุน โดยมีเพียงการกล่าวอ้างคำพูดและทำให้ประชาชนเสียทรัพย์ โดยไม่ยินยอมเป็นจำนวนมาก ถือเป็นความผิดตามกฎหมาย¹

อำนาจสืบสวนสอบสวนคดีความผิดดังกล่าว ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของงาน 1 กอง กำกับการ 2 กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ โดยรับผิดชอบความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการเงินและการธนาคาร ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นผู้เสียหายหรือเป็นผู้ต้องหา การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับ บัญชีชำระเงินต่างประเทศ การซื้อขายผลิตภัณฑ์ หือทองคำในตลาดซื้อขายล่วงหน้า การซื้อขายหุ้นทั้งในตลาดและนอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ในส่วนการดำเนินการสอบสวน กล่าวคือ เมื่อผู้เสียหาย ซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกหลอกหลวงมาแจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับบริษัทที่ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรดังกล่าว และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพนักงานสอบสวนก็จะรับคำร้องทุกข์และสอบสวนดำเนินคดีกับบริษัทดังกล่าวกับพวกในข้อหา ร่วมกันฉ้อโกง และร่วมกันประกอบธุรกิจเกี่ยวกับบัญชีชำระเงินต่างประเทศ ซื้อขาย

---

¹ พรพล สุภาริน, “กลลวงธุรกิจค้าเงินเถื่อนอันตรายยุคไอเอ็มเอฟ”, สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค, หน้า 3-6

แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อันเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา และ พ.ร.บ.ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 และทำการจับกุมบริษัทและบุคคลที่กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย

นอกจากนี้ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับการร้องเรียนจากบุคคลอื่นที่ถูกชักชวนแต่ไม่สนใจจะลงทุน โดยแจ้งเบาะแสมาให้ทำการตรวจสอบบริษัทที่ประกอบธุรกิจ ดังกล่าว รวมถึงได้มีการสืบสวนหาบริษัทที่ดำเนินธุรกิจดังกล่าว และได้มีการออกไปจับกุมบริษัทและกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัท รวมทั้งได้ยึดสิ่งของในการประกอบธุรกิจดังกล่าว เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เอกสารใบสั่งซื้อ-ขายเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น โดยดำเนินคดีในข้อหาร่วมกันประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศ ชื่อชายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งเมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหา มาดำเนินคดีในข้อหาดังกล่าว ส่วนใหญ่ผู้ต้องหาจะให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา และความผิดดังกล่าวอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง ซึ่งพนักงานสอบสวนจะต้องนำตัวผู้ต้องหาไปฟ้องคดีอาญาด้วยวาทะ ภายในระยะเวลา 3 วัน (ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฉบับเก่า) หรือภายใน 48 ชั่วโมง (ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับแก้ไขใหม่) เนื่องจากความผิดในข้อหาร่วมกันประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศ ชื่อชายเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000.- บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งส่วนใหญ่ศาลจะพิพากษาจำคุกและปรับ โดยโทษจำคุกจะรอการลงอาญาไว้ บางครั้งก็ลงโทษปรับสถานเดียว หลังจากบริษัทนั้นและบุคคลก็จะกลับมาเปิดดำเนินธุรกิจดังกล่าวอีกต่อไป เนื่องจากเห็นว่าความผิดตามกฎหมายดังกล่าวมีโทษสถานเบาและไม่เกรงกลัวกฎหมาย

ในส่วนของความผิดฐานฉ้อโกง ซึ่งผู้เสียหายได้รับจากการถูกลอกหลวงดังกล่าวนี้ เมื่อพนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จสิ้น ซึ่งมีความเห็นสั่งฟ้องในความผิดดังกล่าว และส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการ โดยในช่วงแรกพนักงานอัยการจะมีความผิดสอดคล้องกับพนักงานสอบสวน แต่พนักงานอัยการจะมีความผิดแย้งกับพนักงานสอบสวน โดยเห็นว่า หากบริษัทหลอกหลวงโดยแสดงข้อความ

อันเท็จต่อผู้เสียหายให้ได้รับความเสียหายในความผิดฐานฉ้อโกงแล้ว ก็จะไม่ผิดตาม พ.ร.บ. ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาตเท่านั้น ก็จะไม่ผิดฐานฉ้อโกง

ต่อมาเมื่อสภาพเศรษฐกิจขยายตัว บริษัทที่ประกอบธุรกิจดังกล่าวก็มีจำนวนมากขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ ได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ออกจับกุมบริษัทกับพวก ที่ประกอบธุรกิจดังกล่าวมาดำเนินคดี ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่ก็จะรับสารภาพในการกระทำผิดดังกล่าว และได้นำตัวผู้ต้องหาไปฟ้องต่อศาล ซึ่งในภายหลังเมื่อมีผู้เสียหายได้รับความเสียหายจากการประกอบธุรกิจดังกล่าวเป็นจำนวนมาก และอยู่ในความสนใจของสื่อมวลชน ศาลก็ได้มีการลงโทษสถานหนัก โดยพิพากษา จำคุกโดยไม่รอลงอาญา แต่บริษัทก็ยังคงประกอบธุรกิจดังกล่าวอยู่อีก ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้ทำการจับกุมตัวมาดำเนินคดีอีก แต่ผู้ต้องหาจะให้การปฏิเสธและต่อสู้คดีว่า ไม่ได้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าว และเมื่อมีการพิจารณาพิพากษาว่า บริษัทกับพวกไม่ได้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศ ซื้อขายเงินตรา ต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต เนื่องจากไม่มีเงินตราต่างประเทศมาทำให้ซื้อขายกันจริง ซึ่งจากการที่ศาลได้มีคำพิพากษาดังกล่าว ทำให้เจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นพนักงานควบคุมแลกเปลี่ยนเงิน ไม่สามารถเป็นผู้ชำนาญเกี่ยวกับความผิด ดังกล่าวต่อพนักงานสอบสวน โดยพนักงานสอบสวนได้ดำเนินคดีกับบริษัทดังกล่าวได้เพียง ในกรณีที่มีผู้เสียหายมาร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในข้อหาฉ้อโกงเท่านั้น ทำให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจดังกล่าว ได้มีการขยายตัวขึ้นมาอีกครั้ง และจากการที่บริษัทดังกล่าวได้ขยายตัวขึ้น ได้มีการหลอกลวงให้ประชาชนนำเงินมาลงทุนเป็นจำนวนมากขึ้น ทำให้ประชาชนได้รับความเสียหายมากขึ้น

ตัวอย่างรายละเอียดสัญญาและการโฆษณาชวนเชื่อของบริษัท

ตัวอย่างรายละเอียดเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัด ทุนจดทะเบียน และวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการค้า รวมทั้งสัญญาการลงทุน และการโฆษณาชวน

เชื่อในการโน้มน้าวจิตใจของประชาชน

1. บริษัทเซฟไฟร์ อินฟอร์เมชัน เซอร์วิส จำกัด

บริษัทได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด กรรมการผู้มีอำนาจของบริษัท มี 1 คน บริษัทมีทุนจดทะเบียน จำนวน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาท) แบ่งเป็น 10,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท

วัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการของบริษัท มี 23 ข้อ แต่มีข้อที่น่าสนใจคือข้อ 3. เป็นนายหน้า ตัวแทน ตัวแทนค้าต่างในกิจการและธุรกิจทุกประเภท เว้นแต่ในธุรกิจประกันภัย การหาสมาชิกให้สมาคม และการค้าหลักทรัพย์

ข้อ 11. ประกอบกิจการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (เมื่อได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังแล้ว)

โดยมีตัวอย่างสัญญาการลงทุน ตารางปันผล และข้อสรุปการดำเนินงานของ

บริษัทที่ทำให้ประชาชนหลงเชื่อในความมั่นคงของบริษัท

2. บริษัท เมอร์รี่โกลด์ จำกัด

บริษัทได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด กรรมการผู้มีอำนาจของบริษัท มี 1 คน บริษัทมีทุนจดทะเบียน จำนวน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาท) แบ่งเป็น 10,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท

วัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการของบริษัท มี 23 ข้อ แต่มีข้อที่น่าสนใจคือ

ข้อ 3. เป็นนายหน้า ตัวแทน ตัวแทนค้าต่างในกิจการและธุรกิจทุกประเภท เว้นแต่ในธุรกิจประกันภัย การหาสมาชิกให้สมาคม และการค้าหลักทรัพย์

ข้อ 11. ประกอบกิจการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (เมื่อได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังแล้ว)

โดยมีตัวอย่างสัญญาการลงทุน ตารางปันผล และข้อสรุปการดำเนินงานของบริษัทที่ทำให้ประชาชนหลงเชื่อในความมั่นคงของบริษัท

จากการประกอบธุรกิจของบริษัททั้ง 2 แห่ง จะมีการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทที่มีลักษณะคล้ายกัน และกลุ่มบุคคลก็จะเป็นกลุ่มเดียวกัน รวมทั้งจะมีสถานที่ประกอบกิจการในย่านธุรกิจเหมือนกัน

การประกอบธุรกิจการซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะ гэงก่าไรของบริษัททั้ง 2 แห่งดังกล่าว จากการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบว่า บริษัททั้ง 2 แห่งไม่ได้มีการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายเงินตราต่างประเทศเหมือนกับต่างประเทศ ได้มีการประกอบธุรกิจดังกล่าวเป็นเพียงนำลักษณะของธุรกิจดังกล่าวมาอ้างโดยชักชวนให้ประชาชนนำเงินมาร่วมลงทุนและแสดงให้เห็นว่า จะได้รับผลตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยปกติ ประชาชนที่ไม่มีความรู้ในเรื่องธุรกิจดังกล่าว จึงหลงเชื่อว่า บริษัททั้ง 2 แห่งประกอบธุรกิจน่าเชื่อถือ ตั้งอยู่ในย่านธุรกิจ มีสถานที่ประกอบกิจการใหญ่โตและมีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย จึงทำให้ประชาชนจำนวนมากหลงเชื่อนำเงินมาร่วมลงทุน แต่ด้วยเหตุที่บริษัทมิได้ดำเนินการธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะ гэงก่าไรล่วงหน้าที่ถูกต้องเช่นของต่างประเทศ เพียงแต่ให้ประชาชน гэงอัตราขึ้นลงของเงินตราต่างประเทศ จำนวน 4 สกุล คือ เงินเยนญี่ปุ่น, เงินมาร์คเยอรมัน, เงินฟรังก์สวิส, และเงินปอนด์อังกฤษ โดยนำไปเทียบค่ากับเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ว่า จะมีค่าเปรียบเทียบกันแล้วจะมีค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงในช่วงเวลาต่าง ๆ เท่านั้น โดยบริษัททั้ง 2 แห่งจะเป็นผู้รับซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศดังกล่าวไว้เอง

ผลการพิจารณาคดีของพนักงานอัยการแขวงพระนครใต้

กรณีของบริษัท แซฟไฟร์ อีฟอรัมเมชั่น เซอร์วิส จำกัด และบริษัท เมอริทโกลด์ จำกัด พนักงานอัยการมีความเห็นว่า คำว่า “ปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ” ตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ย่อมหมายถึง เงินตราต่างประเทศเท่า

นั้น ดังนั้นเมื่อข้อเท็จจริงในการดำเนินคดีกับบริษัททั้ง 2 แห่ง สรุปได้ว่า วิธีการประกอบธุรกิจของบริษัท คือ การที่ลูกค้านำเงินบาทไปลงทุนเก็งกำไรในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จำนวน 4 สกุล คือ เงินเยนญี่ปุ่น, เงินมาร์คเยอรมัน, เงินฟรังก์สวิส, และเงินปอนด์อังกฤษ เมื่อเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยนของเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐในการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดังนั้น การกระทำของบริษัทที่ประกอบธุรกิจกับลูกค้า โดยใช้เงินสกุลบาทเล่นเก็งกำไรกันในอัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่างประเทศ โดยมีลักษณะที่บริษัทเป็นผู้จ่ายเงินบาทให้กับลูกค้า เมื่อลูกค้ามีกำไรและได้ไปซึ่งของลูกค้า หากลูกค้าขาดทุน โดยทั้งสองฝ่ายไม่ได้มีความประสงค์ในการซื้อขายซึ่งตัวเงินสกุลต่างประเทศต่ออย่างใด การได้เสียก็ได้ชำระด้วยเงินตราสกุลต่างประเทศ การเอาอัตราขึ้นลงของเงินตราต่างประเทศในการตัดสินว่า ลูกค้าได้กำไรหรือขาดทุน เป็นเพียงกำหนดหลักเกณฑ์การแพ้ชนะ การได้เสียกันระหว่างลูกค้ากับบริษัทเท่านั้น การกระทำของบริษัททั้ง 2 แห่งจึงไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485

จากการที่พนักงานอัยการแขวงพระนครใต้ มีความเห็นสิ่งไม่ฟ้องบริษัททั้ง 2 แห่งดังกล่าว ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งได้ร่วมกันทำการจับกุมและปราบปรามบริษัทที่ประกอบธุรกิจดังกล่าวเกิดปัญหาในการปฏิบัติขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจจะดำเนินการกับบริษัทที่ประกอบดังกล่าวได้ ก็ต่อเมื่อมีผู้เสียหาย ซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกหลอกลวงให้นำเงินไปลงทุนและได้รับความเสียหายขึ้นแล้ว ในความผิดฐาน ฉ้อโกง หรือ ฉ้อโกงประชาชน แล้วแต่กรณี เพียงอย่างเดียว

แต่ปัญหาในการดำเนินคดีกับบริษัทที่ประกอบธุรกิจดังกล่าวก็มีเพิ่มขึ้น เมื่อศาลฎีกาได้มีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์ ซึ่งได้มีการยื่นฟ้องบริษัทที่ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไร ในข้อหาร่วมกันฉ้อโกงประชาชน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5729/2539 จำเลยที่ 2 ถึงที่ 5 ซึ่งเป็นกรรมการของพนักงานของบริษัท ย. อ้างต่อบุคคลอื่นว่า บริษัท ย. จัดระเบียบตามกฎหมาย ประกอบกิจการเป็นโบรกเกอร์ให้กับผู้ลงทุนในการติดต่อซื้อ - ขายในสัญญาสกุลเงินตราต่างประเทศกับตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศทั่วโลก โดยเป็นคอมมิสชั่นแฮนด์ของตลาดโลกซึ่งไม่เป็นความจริง แต่การที่โจทก์และบุคคลอื่นนำเงินไปลงทุนกับบริษัท ย. เพื่อสั่งซื้อสัญญาเงินตราต่างประเทศมีลักษณะเป็นการเก็งกำไร การที่จะได้กำไรหรือขาดทุนขึ้นอยู่กับความเสี่ยง จึงเป็นการสมควรใจในการร่วมลงทุนการได้ไปซึ่งทรัพย์สินในการร่วมลงทุนมิได้เป็นผลโดยตรงจากการถูกหลอกลวงว่า บริษัท ย. ได้จัดระเบียบถูกต้องตามกฎหมายดังกล่าว จำเลยที่ 2 ถึงที่ 5 จึงไม่มีความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

จากการที่พนักงานอัยการแขวงพระนครใต้ ได้มีความเห็นสิ่งไม่พึงในความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5729/2539 ได้พิพากษายกฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ทำให้คดีที่พนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์และดำเนินคดีกับบริษัทที่ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรในความผิดฐาน ร่วมกันฉ้อโกง และร่วมกันประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศ ซื้อขายเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต เมื่อมีการสอบสวนเสร็จสิ้นและมีความเห็นสิ่งไม่พึงบริษัทและบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้น พนักงานอัยการ ได้นำความเห็นของพนักงานอัยการแขวงพระนครใต้ และคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวมาใช้เป็นบรรทัดฐาน และมีความเห็นสิ่งไม่พึงบริษัทและบุคคลที่เกี่ยวข้องในความผิดดังกล่าว

ปัญหาที่ประสบเกี่ยวกับการดำเนินคดีดังกล่าวนี้ ปราบกว่าบริษัทที่ประกอบธุรกิจดังกล่าว ได้มีการขยายตัวมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้มีการชักชวนประชาชนให้นำเงินมาร่วมลงทุนและได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ ก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ ซึ่งได้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหามาตรการการในการดำเนินคดีกับบริษัทที่ประกอบธุรกิจดังกล่าว รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบไม่ว่า ทางหนังสือพิมพ์

ไบพลิวและรายการโทรทัศน์ นอกจากนี้ กระทรวงการคลัง ได้มีการจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ เพื่อป้องกันปรามธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรโดยไม่ได้รับอนุญาตขึ้นอันประกอบด้วยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานอัยการสูงสุด กรมสรรพากร กรมศุลกากร กองบังคับการสอบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ โดยมีกอนนโยบายป้องกันปรามและการเงินนอกระบบ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นเลขานุการคณะทำงาน ซึ่งคณะทำงานได้สรุปวิธีการประกอบธุรกิจใจลักษณะเก็งกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน โดยมีลักษณะเป็นการโฆษณาแก่ประชาชนทั่วไปให้มาร่วมลงทุน โดยบริษัทจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ และมีประกาศรับสมัครพนักงานบริษัทจะจ่ายเงินเดือนให้ในอัตราที่สูง รวมถึงการอบรมด้านการตลาดแก่พนักงาน เพื่อไปหาลูกค้า เมื่อพนักงานสามารถหาลูกค้าได้ บริษัทก็จะจ่ายค่าคอมมิชชั่นให้ ซึ่งลูกค้าจะต้องร่วมลงทุนกับบริษัทโดย

1. เปิดบัญชีกับบริษัท เพื่อเป็นการมัดจำ (margin) ประมาณร้อยละ 5 ของมูลค่าที่ทำการซื้อขาย วงเงินส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 100,000 – 200,000 บาท
2. บริษัทจะให้ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ด้านการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศจากรายงานข่าวของต่างประเทศ เช่น AP UPI Reuter และมีการหลอกลวงโดยใช้เทคนิค ทำให้ชายที่ถ่ายถอดมาล่าช้ากว่าปกติ หรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่ได้รับแล้วนำมาแสดงเพื่อให้ลูกค้าเข้าใจผิด
3. ลูกค้าจะทำการสั่งซื้อ/ขายเงินตราต่างประเทศใน 4 สกุลหลัก คือ ปอนด์ อังกฤษ มาร์คเยอรมัน เยนญี่ปุ่น และฟรังก์สวิส โดยเปรียบเทียบการซื้อขายเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา แต่ไม่มีการส่งมอบเงินตราต่างประเทศกันจริง ซึ่งถ้าลูกค้าได้กำไร บริษัทจะโอนเงินเข้าบัญชีให้ลูกค้า หรือชำระเป็นเงินสด แต่ในความเป็นจริงเมื่อลูกค้าได้กำไร บริษัทจะไม่แจ้งให้ลูกค้าทราบ แต่ถ้าลูกค้าขาดทุน บริษัทจะแจ้งให้ลูกค้านำเงินทุนมาเพิ่ม ถ้าลูกค้าไม่มีเงินมาลงทุนเพิ่ม บริษัทจะทำการซื้อขายเงินตราต่างประเทศแทน และแจ้งว่า ลูกค้าขาดทุน จนกระทั่งลูกค้าต้องปิดบัญชีไป

การใช้กฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินไปดำเนินการกับผู้กระทำผิดใช้ได้
อย่างจำกัด เพราะไม่มีการให้อำนาจเจ้าพนักงานในการเรียกบุคคล เอกสาร หรือเข้าไป
ตรวจค้น ยึดเอกสาร ในกิจการที่เข้าข่ายกระทำผิด ประกอบกับบทลงโทษมีอัตราต่ำคือ
จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งทำให้ผู้กระทำผิดไม่
หลายจำ ขณะเดียวกันผู้ต้องหาได้ต่อสู้คดีในความผิดและพนักงานอัยการได้มีคำสั่งไม่
ฟ้อง จึงได้มีแนวคิดที่จะนำกฎหมายตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกำหนด
การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 พ.ศ.2534 มาใช้ในการปราบปราม
ผู้กระทำผิด เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดลักษณะการกระทำผิดไว้ชัดเจนใน
มาตรา 4 และมาตรา 5 อีกทั้งยังให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปทำการตรวจสอบ
หรือค้นบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นของบุคคลที่มีเหตุผลอันควรสงสัยว่า กระทำ
ความผิดตามมาตรา 4 หรือกระทำการตามมาตรา 5 และให้มีอำนาจยึดบัญชี เอกสาร
และหลักฐานนั้นได้

นอกจากนี้ ได้มีการนำเรื่องเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง พิจารณา
อนุมัติใน 3 เรื่องคือ

1. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ เข้าไปดำเนินการ
ตรวจสอบผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ร่วมกับเจ้า
พนักงานตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
2. ให้เพิ่มขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกิจการเงินนอกระบบให้
ครอบคลุมถึงกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
3. ให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินฯ โดยตราเป็น
พระราชบัญญัติ

จากการนำมาตรการตาม พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชา
ชนมาใช้ นั้น กล่าวคือ เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2542 คณะอนุกรรมการป้องปราบธุรกิจการ
เงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน
สถานีตำรวจอำเภอเมืองเชียงใหม่ ให้ดำเนินคดีกับบริษัทเมอริรี่ไทม์ อินเตอร์เนชั่น
แนล จำกัด กับพวก ในข้อหา ร่วมกันกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ซึ่งบริษัทได้

ประกอบธุรกิจหลอกลวงประชาชนให้นำเงินไปลงทุนซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไร โดยพนักงานสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานและส่งสำนวนการสอบสวนให้แก่อัยการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อยื่นฟ้องผู้ต้องหา ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดเชียงใหม่

นอกจากนี้พนักงานสอบสวน กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ ได้ นำมาตรการตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 พ.ศ. 2534 มาใช้ ซึ่งได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย และกองการเงินนอกระบบเข้าทำการตรวจค้นและปราบปรามบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลอกลวงประชาชนให้นำเงินมาลงทุนซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรในเขตกรุงเทพมหานครจำนวนมาก รวมทั้งได้มีการจับกุมผู้บริหารของบริษัทมาดำเนินคดี ในข้อหา ร่วมกันกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ซึ่งจากการร่วมมือและประสานงานของหน่วยที่เกี่ยวข้องในการนำมาตรการดังกล่าวมาใช้ ทำให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจดังกล่าวได้ลดลง เนื่องจากความผิดตามกฎหมายดังกล่าว มีโทษสูง ประกอบกับการยึดเอกสารและอุปกรณ์ในการประกอบธุรกิจดังกล่าว ทำให้บริษัทไม่สามารถประกอบธุรกิจต่อไปได้ ประกอบกับพนักงานอัยการ ก็ไม่ได้ถือแนวคำพิพากษาของศาลฎีกามาใช้เป็นบรรทัดฐานอีกต่อไป เนื่องจากมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างกัน พนักงานอัยการ จึงได้มีการยื่นฟ้องบริษัทและผู้บริหารของบริษัทต่อศาลจำนวนหลายคดี ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

แต่อย่างไรก็ดี แม้จะได้มีการดำเนินคดีกับบริษัทที่ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไร ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะสามารถดำเนินคดีกับบริษัทดังกล่าวในความผิดดังกล่าวได้เสมอไป เนื่องจากเป็นการนำกฎหมายใกล้เคียงมาใช้ในการปราบปราม จึงจำเป็นต้องพิจารณาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในแต่ละเรื่อง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ให้

ครอบคลุมถึงบริษัทที่ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไร และหลอกลวงให้นำเงินมาลงทุนดังกล่าว และเพิ่มบทลงโทษให้มีอัตราโทษสูงขึ้น ซึ่งขณะนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังยกร่าง พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เพื่อพิจารณาอนุมัติในหลักการแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ข้อมูลการดำเนินคดีกับบริษัทที่ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรในเขตกรุงเทพมหานคร

ในปัจจุบันการดำเนินคดีกับบริษัทที่ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรในเขตกรุงเทพมหานคร นั้น

จากการสัมภาษณ์พนักงานเจ้าหน้าที่ สรุปได้ดังนี้¹

บริษัทที่ประกอบธุรกิจซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไร ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ งาน 1 กองกำกับการ 2 กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ ได้ทำการจับกุมผู้บริหารของบริษัท มาดำเนินคดีตาม พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ในระหว่างปี พ.ศ. 2532-2543 มีจำนวน 100 คดี ซึ่งส่วนใหญ่ผู้กระทำผิดจะให้การรับสารภาพต่อพนักงานสอบสวน เนื่องจากมีอัตราโทษไม่สูง และศาลได้มีคำพิพากษาลงโทษผู้กระทำผิดให้จำคุก 6 เดือน ถึง 1 ปี โดยโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ 1-3 ปี และปรับจำนวน 5,000-10,000 บาท ซึ่งเมื่อคดีเสร็จสิ้นแล้ว ผู้กระทำผิดก็จะกลับไปดำเนินธุรกิจอีก

กรณีผู้เสียหายมาร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีกับบริษัทที่ประกอบธุรกิจดังกล่าว โดยหลอกลวงให้นำเงินไปลงทุน จนได้รับความเสียหายนั้นใน ความผิดฐาน ฉ้อโกง และพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ซึ่งมี

¹ สัมภาษณ์ ร้อยตำรวจเอกไพรัตน์ รอดเผือก พนักงานสอบสวน (สัญญาบัตร 1) งาน 1 กองกำกับการ 2 กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 25 มิถุนายน 2543

การดำเนินคดีอยู่ จำนวน 50 คดี ซึ่งในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2532-2539 นั้น พนักงานอัยการจะมีความเห็นสั่งฟ้องผู้กระทำผิดต่อศาล ต่อมาประมาณ พ.ศ. 2540 ผู้กระทำผิดได้ต่อสู้คดีและพนักงานอัยการได้มีคำสั่งไม่ฟ้องผู้กระทำผิด เนื่องจากเห็นว่า ผู้เสียหายสมัครใจ เข้าร่วมลงทุนกับบริษัทดังกล่าว ประกอบกับได้มีคำพิพากษาศาลฎีกา ซึ่งยกฟ้องโจทก์ในข้อหา ข้อโกงประชาชน ทำให้พนักงานอัยการได้ถือแนวทางในการพิจารณามาใช้ โดยมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องผู้กระทำผิด

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้การดำเนินคดีกับบริษัทมีข้อขัดข้องขึ้น แม้จะมีการประชุมของหน่วยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหามาตรการมาใช้ในการปราบปราม โดยมีการนำพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 พ.ศ. 2534 มาใช้ในการดำเนินคดีกับบริษัทดังกล่าว ซึ่งทำให้บริษัทที่ดำเนินธุรกิจดังกล่าวลดลงก็ตาม แต่อย่างไรก็ตาม การนำมาตราการดังกล่าวมาใช้ ก็คงต้องมีการพิจารณาข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานในแต่ละเรื่อง

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไข พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินอันเป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 พ.ศ.2534 ให้ครอบคลุมถึงบริษัทที่ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไร และหลอกลวงให้นำเงินมาลงทุนดังกล่าว และเพิ่มบทลงโทษให้มีอัตราโทษสูงขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุป และเสนอแนะ

การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เป็นความผิดกฎหมาย เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่งวิธีการดังกล่าวเป็นการคาดการณ์และเก็งกำไรล่วงหน้า ผู้ประกอบการมีการใช้วิธีหลอกลวง หรือข้อโกงในลักษณะที่ค่อยเป็นค่อยไป ใช้ระยะเวลานานในการดูดซับเงินจากผู้ถูกหลอกลวงมาให้ผู้กระทำความผิด การกระทำความผิดมีการพัฒนาเป็นลูกโซ่ คือมีการชักชวนลูกค้าย่อย ๆ ไป โดยให้คำตอบแทนกับผู้ชักจูงเป็นเครื่องล่อใจ ลูกค้ายูถูกหลอกลวงจะรู้สึกที่ตนเองได้เข้ามาในระบบธุรกิจการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราจริง ๆ เพราะมีพฤติการณ์ประกอบธุรกิจที่เต็มรูปแบบแต่ผิดกฎหมายเท่านั้น ประชาชนธรรมดาทั่วไปมักจะไม่ค่อยมีความรู้สึกโกรธแค้นชิงชังกับการกระทำความผิดประเภทนี้ เพราะลักษณะของการกระทำความผิดไม่มีลักษณะรุนแรง ซึ่งต่างจากอาชญากรรมธรรมดาซึ่งมีความรุนแรง หรือทารุณโหดร้ายเป็นหลัก และผู้กระทำความผิดมักจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในตลาดเงินตราและในขณะเดียวกันก็สร้างภาพให้ประชาชนเชื่อถือ จึงสามารถกล่าวได้ว่า ลักษณะของการประกอบธุรกิจประเภทนี้เป็นรูปแบบหนึ่งของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจโดยตรง กระแสเงินที่หมุนเวียนในระบบนี้ จึงเป็นกระแสเงินที่ไหลไปสู่กลุ่มบุคคลผู้กระทำความผิดเท่านั้น เนื่องจากความเสียหายมีมูลค่ามหาศาล จึงส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และสร้างความเสียหายต่อธุรกิจการเงินของประเทศอย่างมากมาย

ปัจจุบันบันการกระทำความผิดในลักษณะนี้จะปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติควบคุมแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 จากการสำรวจข้อมูลคดีที่เข้ามาสู่กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ จะพบว่าความผิดในลักษณะนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ คือ

1. ความผิดฐานซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งปรากฏความผิดในมาตรา 4, 8, และ 9 ของพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 และกฎกระทรวงฉบับที่ 13 ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ข้อ 7

2. ความผิดฐานประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้ รัับอนุญาต ตามมาตรา 4, 8 และ 9 ของพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ข้อ 3

3. ความผิดฐานประกอบธุรกิจตัวแทนซื้อเงิน โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 4, 8 และ 9 ของพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ข้อ 27

แต่ในลักษณะรูปแบบของการกระทำความผิดที่พบเห็นจริง ๆ แล้ว รูปแบบจะออกมาใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะความผิดข้อ 1 กับ ข้อ 2 รวมกันคือ มีทั้งการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศ และการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต ส่วนอีกรูปแบบหนึ่งคือ ความผิดในลักษณะรวมกันทั้ง 3 ข้อ กล่าวคือเป็น ความผิดฐานปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศ, ซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และ ประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนซื้อเงิน โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งความผิดนี้ เรียกกันโดยทั่วไปว่า เป็น “ธุรกิจการค้าเงินเถื่อน” หรือ “FOREX”

ในการกระทำความผิดประเภทที่หนึ่ง จากข้อมูลของกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ ผู้กระทำความผิดมักจะดำเนินการเปิดบริษัทประกอบธุรกิจ การรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยมีการเปิดให้ประชาชนนำเงินตราสกุลต่างประเทศมาแลกเปลี่ยนในบริษัท ซึ่งความผิดประเภทนี้ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศมากนัก สำหรับการดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดประเภทนี้ ก็มัก จะมีการล่อให้กระทำความผิดซึ่งคล้ายคลึงกับการล่อซื้อในคดียาเสพติด คือเมื่อเจ้าพนักงาน สืบทราบว่า มีผู้กระทำความผิดในลักษณะซื้อขาย และแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดย ไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา พ.ศ. 2485 เจ้า พนักงานก็จะไปยื่นขอหมายค้นจากศาล และวางแผนล่อซื้อโดยการนำเงินตราต่างประเทศ ไปลงบันทึกประจำวัน และนำเงินดังกล่าวไปแลกเปลี่ยนตามอัตราที่ผู้กระทำความผิด

กำหนดไว้ และจากนั้นจึงได้นำหมายศาลไปตรวจค้นเงินตราดังกล่าวภายหลัง จะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดในรูปแบบนี้ ผู้กระทำความผิดมุ่งหวังเพียงแต่ผลกำไรจากส่วนต่างของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วการกระทำในลักษณะดังกล่าว ก็ไม่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติมากนัก

ส่วนรูปแบบการกระทำความผิดประเภทที่สอง จะเห็นได้ว่าเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคมอย่างแท้จริง ตัวอย่างเช่น ชาวที่ปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์เสมอ “ตำรวจจับกุม 43 ผู้ต้องหาสงสัยว่าหลอกลวงประชาชน” คดีนี้เกิดขึ้นในช่วงที่ พล.ต.อ.ประชา พรหมนอก ยังเป็นผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ได้มีการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเงินตรา จำนวน 43 คน โดยต้องสงสัยว่า มีการค้าและแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการจัดตั้งบริษัทในรูปแบบดังกล่าวถูกมองว่าเข้าลักษณะเป็นการถือโงงประชาชน ซึ่งต่อมาได้มีการเรียกธุรกิจประเภทนี้ว่า “ธุรกิจค้าเงินเถื่อน” (FOREX) ซึ่งแท้ที่จริงแล้วธุรกิจประเภทนี้ก็คือ แกงัดมตุ้นโดยใช้อุบายในรูปแบบของการจัดตั้งบริษัทให้ดูใหญ่โต สวยงาม โอ้อ่าน่าเชื่อถือ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ลูกค้าเกิดความศรัทธา และจะลงประกาศรับสมัครพนักงานในหน้าหนังสือพิมพ์ โดยเน้นเฉพาะเป็นนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาใหม่ ๆ กับผู้ไม่มีงานทำ หรือหางานไม่ได้ เมื่อมีผู้มาสมัครบริษัทเหล่านี้ก็จะจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับธุรกิจการเงินต่างประเทศ โดยจะอ้างว่าบริษัทของคุณได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจดังกล่าวอย่างถูกต้องตามกฎหมาย พร้อมทั้งจะนำเอาใบอนุญาตจดทะเบียนบริษัทจากกระทรวงพาณิชย์มาแสดงให้ดู แต่ตามความเป็นจริงแล้วบริษัทเหล่านี้ไม่เคยได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศแต่อย่างใด ครั้นหลอกลวงนักศึกษา หรือผู้มาสมัครงานได้แล้ว บริษัทฯ ก็จะมอบหมายให้บุคคลเหล่านั้นไปติดต่อลูกค้าที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้ซื้อขายหุ้น แพทย์ วิศวกร อาจารย์ตามมหาวิทยาลัย และเจ้าของธุรกิจต่าง ๆ

ส่วนวิธีการที่บริษัทเหล่านี้จะเข้าจะถึงกลุ่มบุคคลเป้าหมายเพื่อหลอกล่อให้เป็นลูกค้าของบริษัทก็คือ จะให้เจ้าหน้าที่ของบริษัทโทรศัพท์ไปติดต่อ หรือไปพบเพื่อชักชวนหวานล่อมจนลูกค้าหลงเชื่อ นำเงินมาเปิดบัญชีเพื่อร่วมลงทุนด้วย สำหรับการเปิดบัญชีกับ

บริษัท ผู้หลงเชื่อจะต้องนำเงินขั้นต่ำ 200,000 บาท มาวางเป็นเงินมัดจำ (Margin) เพื่อเป็นหลักประกันการสั่งซื้อและส่งจ่ายซึ่งสามารถซื้อหรือขายเพื่อเก็งกำไรในเงินตราต่างประเทศ 4 สกุลได้แก่ ปอนด์อังกฤษ มาร์คเยอรมัน ฟรังก์สวิส และเยนญี่ปุ่น ตามวงเงินมัดจำขั้นต่ำดังกล่าว ลูกค้าน่าจะซื้อได้ครั้งละไม่เกิน 5 ยูนิต (Unit) การซื้อ หรือขายทุกครั้งจะต้องเสียค่านายหน้า 50 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือประมาณ 2,250 บาท ในอัตราแลกเปลี่ยนเดิม ซึ่งจำนวนเงินตราที่กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนซื้อขายกันทำด้วยเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศที่ซื้อขายกันนั้น บริษัทจะโฆษณาว่าเป็นอัตราแลกเปลี่ยนจากตลาดเงินตราต่างประเทศ เช่น ฮองกง ลอนดอน นิวยอร์ก เป็นต้น โดยผ่านเครื่องมือรับข่าวสารของสำนักงานบิสนิวส์ หรือรอยเตอร์ ซึ่งตามข้อเท็จจริง อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ปรากฏอยู่บนจอของเครื่องมือรับข่าวที่บริษัทแสดงไว้นั้น ลูกค้าไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่มีการซื้อขายจริงในต่างประเทศหรือไม่ บริษัทอาจใช้เทคนิคถือปี่ ทำซ้ำ หรือดัดแปลง ก็สามารถทำได้ ครั้นบริษัทแจ้งว่าได้ซื้อหรือขายเงินให้ลูกค้าด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเท่าใด ลูกค้าก็ต้องเชื่อตามนั้น

นอกจากนี้หนังสือสัญญาที่ทำกับลูกค้าส่วนมากจะใช้ภาษาอังกฤษจำนวนหลายหน้า กระดาษ ซึ่งผู้ร่วมลงทุนส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจ เพราะใช้ศัพท์เทคนิคทางการเงิน ซึ่งผู้ร่วมลงทุนก็ต้องเชื่อถือตามที่พนักงานบริษัทแนะนำ และผู้ลงทุนทุกรายมิได้เซ็นสัญญากับบริษัทโดยตรง มีเพียงลายเซ็นพนักงานการตลาดในฐานะคู่สัญญา อาจมีการประทับตราของบริษัท ซึ่งก็จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ หรือบางครั้งก็มีการเปลี่ยนแปลงชื่อของบริษัทด้วย ดังนั้น เมื่อมีปัญหาถูกหลอกลวงให้สูญเสียเงิน ลูกค้าจึงไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการฟ้องร้อง ดำเนินคดีกับบริษัทได้ ยิ่งไปกว่านั้นในสัญญาจะระบุว่าลูกค้ายินยอมให้พนักงานการตลาดมีสิทธิทำการซื้อขายให้ทุกกรณี พนักงานบางคนอาจไม่ทราบว่าเป็นบริษัทที่ร่วมทำงานอยู่นั้น เป็นบริษัทที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงถูกบริษัทหลอกใช้ให้ไปทำธุรกิจของบริษัทกับคนใกล้ชิด หรือแม้แต่คนในครอบครัวให้นำเงินมาร่วมลงทุน ซึ่งลูกค้าทุกรายจะประสบกับการสูญเสียเงินจำนวนมาก ครั้นขาดทุนถึงจุดที่บริษัทจะต้องเรียกเงินมัดจำเพิ่ม ถ้าลูกค้าไม่ยอมลงทุนอีก และต้องการถอนเงินคืน ส่วนมากบริษัทจะไม่ยอม

คืนให้ โดยอ้างว่าลูกค้าไม่มีเงินเหลือในบัญชี เพราะได้ซื้อขายขาดทุนหมดแล้ว พนักงานการตลาดบางคนจะหลอกลวงซื้อขายให้ลูกค้าได้กำไรในระยะแรก แต่ไม่ให้ถอนกำไร โดยชักชวนให้ลงทุนต่อไปเรื่อย ๆ หากลูกค้าไหวตัวทันต้องการถอนเงินทุน พนักงานการตลาดก็จะถ่วงเวลาจนไม่มีเงินเหลืออยู่ในบัญชี ทำให้ลูกค้าไม่อาจเรียกเงินคืนจากบริษัทได้ บางแห่งจะอ้างว่าลูกค้ายังติดค้างหนี้บริษัทอีกด้วย หากลูกค้าต้องการดำเนินคดีฟ้องร้อง ก็จะถูกข่มขู่คุกคาม

สำหรับลักษณะและรูปแบบของการชักชวนให้มาร่วมลงทุนของบริษัท แบ่งออกเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อตัวแทนที่ปรึกษาการลงทุนของบริษัท (Contact our Agent) เช่น แสดงข้อมูลชี้ชวนว่า หากผู้ลงทุนสนใจเข้าร่วมลงทุนในธุรกิจ กรุณาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตัวแทนของบริษัทฯ ที่ได้แนะนำธุรกิจการลงทุนนี้ให้แก่ผู้ลงทุนเพื่อที่เจ้าหน้าที่จะได้แนะนำรายละเอียด และพาผู้ลงทุนเข้าเยี่ยมชมบริษัทฯ และผู้ลงทุนจะได้ทราบวิธีการลงทุนในธุรกิจนี้ต่อไป หรือผู้ลงทุนอาจติดต่อกับผู้จัดการฝ่ายการตลาดโดยตรงได้ที่หมายเลขโทรศัพท์.....

2. ขั้นตอนเปิดบัญชีเพื่อกำประกันการลงทุน (Opening Account) โดยนักลงทุนสามารถใช้เงินสด เช็คนาคาร์ หรือการโอนเงินทางธนาคารเข้าบัญชีของบริษัทฯ เพื่อเปิดบัญชีกำประกันการซื้อขายของผู้ลงทุน โดยวางเงินมัดจำขั้นต่ำในครั้งแรกจำนวน 200,000 บาท ขึ้นไป หลังจากนั้น ผู้ลงทุนสามารถทำการสั่งซื้อขายกับบริษัทฯ ได้ทันที โดยเจ้าหน้าที่ตัวแทนของผู้ลงทุนจะให้บริการแก่ผู้ลงทุนในขั้นตอนต่าง ๆ ของการซื้อขายไม่ว่าจะเป็นการสั่งซื้อขาย การเซ็นรับตัว การเบิกจ่าย และการเพิ่มวงเงินให้กับบัญชีของผู้ลงทุน โดยผู้ลงทุนจะถือครองเงินกำประกันเสมือนบัญชีกระแสรายวันที่สามารถเบิกถอนได้อย่างอิสระ

3. ขั้นตอนทำการซื้อขาย (Start Trading) ผู้ลงทุนสามารถเริ่มต้นทำการซื้อขายได้ทันทีหลังจากเปิดบัญชีกับบัญชี เช่นรายละเอียด และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการซื้อขาย ซึ่งสามารถสอบถามได้จากเจ้าหน้าที่ ที่ดูแลบัญชีของผู้ลงทุนโดยตรง วันเวลาที่สามารถทำการซื้อขายได้

- จันทร์ – ศุกร์ 08.30-02.00 (ฤดูร้อน)
- จันทร์ – ศุกร์ 08.30 – 03.00 (ฤดูหนาว)

4. รายงานการซื้อขาย (Trading Report) ทางบริษัทฯ จะออกเอกสารแสดงการซื้อขาย

ขาย (Statement) ในแต่ละวันให้กับผู้ลงทุน โดยเจ้าหน้าที่ที่ดูแลบัญชีของผู้ลงทุน จะนำส่งเอกสารนี้ให้แก่ผู้ลงทุนทุกวัน โดยวิธีการแฟกซ์ หรืออื่น ๆ รวมถึงใบคำสั่งซื้อขายที่ผู้ลงทุนหรือตัวแทนฯจะต้องเซ็นรับทุกครั้ง เพื่อเป็นหลักฐานสำคัญในการยืนยันคำสั่งซื้อขายกับบริษัท

ธุรกิจการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ได้ปรากฏขึ้นในประเทศไทยมานานนับสิบปี แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก

1. กฎหมายที่ใช้บังคับ คือ พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ได้กำหนดโทษไม่เหมาะสมกับลักษณะของการกระทำความผิด ทำให้ไม่สามารถข่มขู่ผู้กระทำความผิดได้
2. ขาดพยานหลักฐานที่จะบ่งชี้ชัดถึงการหลอกลวง เพราะบริษัทฯจะมีเครื่องมือรับข่าวที่แสดงถึงอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศ
3. ผู้เสียหายมักจะไม่กล้าดำเนินคดีกับบริษัทฯ ที่ตนถูกหลอกลวง เพราะเกรงกลัวอิทธิพลของผู้ซึ่งให้ความคุ้มครองและดูแลธุรกิจนี้
4. ธุรกิจการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ได้มีการพัฒนารูปแบบอย่างรวดเร็วจากการหลอกลวง ในรูปแบบของการหาลูกค้าแบบธรรมดา ได้พัฒนาไปสู่การหลอกลวงในลักษณะของการหาสมาชิกแบบแชร์ลูกโซ่ ซึ่งยากในการจับกุมปราบปราม

ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ปราบปรามธุรกิจการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ใน ประเด็นดังต่อไปนี้
  - 1.1 กำหนดความผิดและอัตราโทษสำหรับผู้หลอกลวงว่าประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ
  - 1.2 กำหนดอัตราโทษเฉพาะสำหรับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ

ประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต

1.3 เพิ่มเติมอำนาจเจ้าพนักงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ และกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

1.4 กำหนดให้ลูกจ้าง หรือ พนักงาน และเจ้าของหรือผู้อนุญาต ให้ใช้สถานที่ในการกระทำความผิดที่กำหนด เป็นผู้ร่วมกระทำความผิด และหากเป็นกรณีที่กระทำความผิดซ้ำก็จะเพิ่มโทษเป็นสองเท่าของโทษที่ได้รับในครั้งหลัง รวมถึงให้นำกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศมาใช้บังคับสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นคนต่างด้าว

1.5 กำหนดให้กรรมการ หรือผู้จัดการของนิติบุคคล หรือบุคคลที่ต้องรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล ต้องรับโทษสำหรับความผิดที่นิติบุคคลนั้นกระทำ

1.6 กำหนดมาตรการในการริบทรัพย์สินของบุคคลที่ได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ หรือเนื่องจากกระทำความผิด โดยรวมถึงทรัพย์สินที่อยู่ในสถานที่ใช้ในการกระทำความผิดด้วย

2. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินอันเป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 ดังนี้

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 4 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 4 ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่า ในการกู้ยืมเงิน ตนหรือบุคคลใดจะจ่ายหรืออาจจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ตามพฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงิน ในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ โดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นหรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้ และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

ผู้ใดไม่มีใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ดำเนินการ หรือให้พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลใดดำเนินการ โฆษณา ประกาศ หรือชักชวนให้ประชาชนให้ลงทุน โดย

(1) ชื่อหรือขายเงินตราสกุลใดสกุลหนึ่งหรือหลายสกุล หรือ

(2) เก่งกำไรหรืออาจจะได้รับผลประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงิน

ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนด้วย อันสามารถนำไปใช้กับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 โดยอาศัยมาตรา 3 (3) ของพระราชกำหนดดังกล่าว

มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา 6 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527

“ในกรณีที่พฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงินไม่เปิดช่องให้คำนวณผลประโยชน์ตอบแทนเป็นจำนวนเงินแน่นอนได้ ให้ประมาณการจากอัตราผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำที่คาดว่าผู้ให้กู้ยืมเงินจะได้รับ หากจะมีการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนนั้น”

มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 11/1 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527

“มาตรา 11/1 ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 ให้ผู้ตรวจค้นหรือจับกุมผู้กระทำความผิดมีสิทธิได้รับรางวัลร้อยละสิบห้าของค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาลเมื่อคดีถึงที่สุด และให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลตั้งจ่ายรางวัลให้แก่บุคคลดังกล่าว”

ในกรณีที่มีผู้ตรวจค้นหรือจับกุมหลายคนให้ได้รับส่วนแบ่งรางวัลคนละเท่า ๆ กัน”

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 15 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา 15 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลอื่นใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น”

มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 15/1 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527

“มาตรา 15/1 ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 ถ้า และได้กระทำความผิดนั้นซ้ำอีกในระหว่างรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษอยู่ก็ดี หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษก็ดี หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังที่ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกหนึ่งเท่าของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง”

มาตรา 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 15/2 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527

“มาตรา 15/2 ในกรณีคนต่างด้าวต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 ให้เนรเทศผู้นั้นออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ ถ้าผู้นั้นจะต้องรับโทษก็ให้รับโทษก่อน”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

จรัสพล ชนพิชชกุล. เล่นเงินให้รวยอย่างเหนือชั้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
สุภาพใจ, 2540.

จรินทร์ เทศวานิช. การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
โอเดียนสโตร์, 2534.

ฉันทวัฒน์ วรทัต. คำบรรยายวิชากฎหมายแพ่งลักษณะซื้อขาย เช่าทรัพย์ เช่าซื้อ.
พระนคร : สำนักพิมพ์อบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตสภา, 2539.

ดวงกมล พรรณลาภ. มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ
ซึ่งกระทำโดยสถาบันการเงิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา
นิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี, 2528.

ธนาคารกสิกรไทย. "แก๊งค์ทำอะไรซื้อขายเงินตราต่างประเทศ : อีกประเภทหนึ่งของธุรกิจการ
เงินนอกระบบ". สรุปข่าวธุรกิจการเงิน การธนาคารและการคลัง 15. 1 - 15
มีนาคม 2537.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. การปฏิรูประบบการเงินระหว่างประเทศ. พิมพ์เป็นอนุสรณ์
ในการพระราชทานเพลิงศพ หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ กรุงเทพมหานคร :
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศิวพร, 2518.

ธวัชชัย นิลานุช. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร
ต่อผลประโยชน์อันจะเกิดจากการดำเนินงานของกองบังคับการสืบสวน
เศรษฐกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตสาขาวิชาอาชญาวิทยาและงานยุติ
ธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

บุญเกิด งอกคำ. เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเงินตรา เหรียญกษาปณ์ ธนบัตร แบบทุนสำรอง
เงินตรา. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2526.

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่บุคคลรับอนุญาต.

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง.

พรเพชร วิชิตชลชัย. คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
รัชดา, 2536.

โกคิน พลกุล. รัฐธรรมนูญไทยกับหลักประกันในเรื่องสิทธิเสรีภาพในชีวิตและ
ร่างกาย. วารสารนิติศาสตร์ 14, 2527.

เมธี คุณยจินดา. การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพมหานคร : พุทธอูปลัมภ์การพิมพ์,
2515.

วิจักขณ์ ศิริเสร์. การบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนภายใต้ระบบลอยตัว.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลาคม, 2540.

วีระพงษ์ บุญโญภาส. อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2524.

ศิลปพร ศรีจันเพชร. อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ : ปัญหาที่รัฐต้องเร่งแก้ไข.

CHULAONGKORN REVIEW, มกราคม – มีนาคม 2540.

อุทิศ นาคสวัสดิ์. การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพมหานคร : การศาสนา, 2519.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

Clifford L. Jame. Principles of Economic. Ninth Edition. New York : Barnes & Noble, Inc. Publishers, 1962.

Lester V. Chandler. The Economic of Money and Banking. Sixth edition. New

York : Row Publishers, 1973.

Edua Carew & Will Slatyer. Forex . First Publish. NSW Australia. Allen & Unwin Australia Pty, 1989

Hazel Croall. Understanding White collar crime. First Published. Open University Press, Buckingham Philadelphia, 2001.

Ellen S. Podgor. White Collar Crime.(n.p.): West Publishing Co. Copyright, 1993.

Peter Grabosky and Adam Sutton. Stains on a White Collan. NSW: Published by the Federation Press, 1993

S.T. Rohers III. The Economics of Crime. Illinois: The Dryden Press. Hinsdale, 1973.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ก

พระราชบัญญัติ
ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
พุทธศักราช 2485

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480
และวันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2484)

อาทิตย์ทิพอาภา
พล.อ.พิชเชนทรโยธิน
ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ 27 มกราคม พุทธศักราช 2485
เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรมีกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำ และยินยอม
ของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
พุทธศักราช 2485”

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3¹ ในพระราชบัญญัตินี้

“เงินตราต่างประเทศ” หมายความว่า เงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในประเทศไทย

“เงินตราต่างประเทศ” หมายความว่า เงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในประเทศอื่นใดนอกจากประเทศไทย และหมายความรวมถึงค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

“ค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ” หมายความว่า เงินฝากคงเหลือในธนาคาร ตัวแลกเปลี่ยน เช็ค ตัวสัญญาใช้เงิน โทรเลขสั่งโอนเงิน หนังสือสั่งโอนเงินหรือธนาคัติ บรรดาที่จะพึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ

“ทองคำ” หมายความว่า เหรียญกษาปณ์ทองคำ ทองคำแท่งหรือก้อน

“หลักทรัพย์” หมายความว่า หุ้น พันธบัตร หุ้นกู้ และใบรับเงินฝาก

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4² ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงควบคุม กำกับหรือห้ามการปฏิบัติการทั้งปวงเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินหรือการอื่นซึ่งมีเงินตราต่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าในรูปใด และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงในข้อต่อไปนี้ด้วย

(1) การซื้อ การขาย การให้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศหรือทองคำ

(2) การส่งเงินตรา ธนาคารถ ธนาคัติ หลักทรัพย์ เงินตราต่างประเทศ หรือทองคำออกไปนอกประเทศ

(3) การโอนหลักทรัพย์จากประเทศไทยไปที่อื่น

(4) การออกตัวแลกเปลี่ยนหรือตัวสัญญาใช้เงิน การทำให้ตัวแลกเปลี่ยน หรือตัวสัญญาใช้

¹ ความในมาตรา 3 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 พุทธศักราช 2486 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 27 หน้า 820 วันที่ 18 พฤษภาคม 2486)

² ความในมาตรา 4 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 พุทธศักราช 2486 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 27 หน้า 820 วันที่ 18 พฤษภาคม 2486)

เงินเปลี่ยนมือ การโอนหลักทรัพย์ หรือการรับสภาพหนี้ อันเป็นการก่อให้เกิดหรือโอนไป ซึ่งสิทธิที่จะได้รับชำระเงินในประเทศไทยเป็นการตอบแทน

(ก) การรับชำระเงินหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินที่อยู่นอกเหนือประเทศไทย

(ข) การได้สิทธิที่จะได้รับชำระเงิน หรือการได้สิทธิที่จะได้รับมาซึ่งทรัพย์สินที่อยู่นอกประเทศไทย

รวมตลอดถึงการชำระเงินเป็นการตอบแทนการดังกล่าวนี้ด้วย

(5) การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงิน โดยเฉพาะการนี้ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรก็ให้กระทำโดยประกาศได้

(6) การอนุญาตให้ธนาคารหรือบุคคลอื่นใดทำการแลกเปลี่ยนเงิน

(7) สั่งให้ขายของขาออกเป็นเงินตราต่างประเทศ หรือชำระเงินค่าของขาเข้าเป็นเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้จะระบุชื่อเงินตราต่างประเทศนั้นด้วยก็ได้

(8) สั่งให้ขายเงินตราต่างประเทศที่ได้มาจากของขาออก หรือเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าของขาเข้า เพื่อชำระค่าของขาเข้า ให้แก่หรือจากบุคคลที่รัฐมนตรีกำหนดและกำหนดระยะเวลา วิธีการ และเงื่อนไขแห่งการขายและซื้อดังกล่าวนี้

(9) กัก กำกัดหรือห้ามการส่งออกซึ่งของ เมื่อมิได้ขายเงินตราต่างประเทศที่ได้มาจากของนั้น หรือการนำเข้าซึ่งของ เมื่อมิได้ซื้อเงินตราต่างประเทศ เพื่อชำระค่าของนั้นตามระยะเวลา วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้

(10) กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการรับหรือการใช้จ่ายเงินที่ส่งมาจากเมืองต่างประเทศ

(11) กำหนดให้ผู้ส่งของออกหรือผู้นำของเข้าแจ้งรายการเกี่ยวกับเงินที่ได้รับหรือได้ชำระเป็นค่าของที่ส่งออกหรือที่นำเข้า พร้อมทั้งแจ้งรายการแห่งของนั้น

มาตรา 4 ทวิ¹ ในการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ หรือเล็ดเตอร์ออฟเครดิต และ

¹ ความในมาตรา 4 ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 พุทธศักราช 2486 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 27 หน้า 820 วันที่ 18 พฤษภาคม 2486)

การโอนเงินระหว่างประเทศ ธนาคารหรือบุคคลอื่นใดที่ได้รับอนุญาตให้ทำการแลกเปลี่ยนเงิน ต้องทำการนั้นให้ถูกต้องตามประกาศหรือคำสั่งของรัฐมนตรี

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้มีทองคำ เกรดดี หรือเงินตราต่างประเทศ สิทธิที่จะได้รับเครดิตหรือเงินตราต่างประเทศหรือหลักทรัพย์ต่างประเทศให้ขายให้แก่เจ้าพนักงาน หรือบุคคลอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนด และให้รับเงินตราตามอัตราแลกเปลี่ยนที่รัฐมนตรีกำหนดให้ผู้ที่ได้รับคำสั่งของรัฐมนตรีซึ่งได้สั่งตามความในวรรคก่อนปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา 6 การซื้อขายทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 5 ไม่ต้องเสียอากรแสตมป์

มาตรา 7 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานและกำหนดอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการเรียให้แสดงสมุด บัญชี และเอกสารอันควรแก่เรื่อง

มาตรา 7 ทวิ¹ เมื่อรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้แทนแล้ว ให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งพนักงานของธนาคารเป็นเจ้าพนักงานตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา 8 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ประกาศหรือคำสั่งที่ออกตามความในพระราชบัญญัติ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 8 ทวิ² เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบส่งหรือนำเงินออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศไทย ให้ถือว่าเงินตรา เงินตราต่างประเทศ ธนาคาร

¹ ความในมาตรา 7 ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา 6 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 พุทธศักราช 2486 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 27 หน้า 820 วันที่ 18 พฤษภาคม 2486)

² ความในมาตรา 48 ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 101 ตอนที่ 174 หน้า 1 วันที่ 26 พฤศจิกายน 2527)

บัตรต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์ไม่ว่าของไทยหรือต่างประเทศ เป็นของตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

การส่งหรือนำ หรือพยายามส่งหรือนำ หรือช่วยเหลือหรือเกี่ยวข้องด้วยประการใดๆ ในการส่งหรือนำเงินตรา เงินตราต่างประเทศ ธนาคารบัตรต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์ไม่ว่าของไทยหรือต่างประเทศออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศไทย โดยฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีใด ๆ ให้ถือว่าเป็นการส่งหรือนำของต้องจำกัดออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศไทยอันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรด้วย และให้นำบทกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและอำนาจพนักงานศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ว่าด้วยการตรวจของและป้องกันลักลอบหนีศุลกากร การตรวจค้น การยึดและริบของ หรือการจับกุมผู้กระทำความผิด การแสดงเท็จและการฟ้องร้อง มาใช้บังคับแก่การกระทำดังกล่าว รวมทั้งบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 9 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ผนวก ข

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

พุทธศักราช 2485

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 พุทธศักราช 2486 และมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้ยกเลิกกฎกระทรวงการคลังออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2485 กฎกระทรวงการคลังออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 (ฉบับที่ 4) กฎกระทรวงการคลังออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 (ฉบับที่ 5) กฎกระทรวงการคลัง (ฉบับที่ 6) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 กฎกระทรวง ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2484) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2495) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 กฎกระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2495) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2495) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2496) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ทั้งนี้ภายใต้บังคับข้อ 28

ข้อ 2. ในกฎกระทรวงนี้

“ปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศ” หมายความว่า เงินตราต่างประเทศและเล็ตเตอร์ออฟเครดิต

“เล็ตเตอร์ออฟเครดิต” หมายความว่า ความรวมตลอดถึง ออธริตีทูเปอเชส และคำสั่งหรือเอกสารที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน และหมายความเฉพาะที่พึงจ่ายในต่างประเทศ

“ธนาคารรับอนุญาต” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ

“บริษัทรับอนุญาต” หมายความว่า บริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ ซึ่งมีใช้ธนาคาร

“บุคคลรับอนุญาต” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ซื้อ ขาย ให้กู้ยืม แลกเปลี่ยนธนบัตรต่างประเทศ ธนาคารต่างประเทศ เหรียญกษาปณ์ต่างประเทศ หรือเช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ

“ตัวแทนซื้อเงิน” หมายความว่า บุคคลที่ประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนรวบรวมเงินจากบุคคลอื่นหลายคน เพื่อนำเงินนั้นไปซื้อปัจจัยชำระเงินต่างประเทศจากธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาตเพื่อส่งไปเลี้ยงดูครอบครัวและญาติพี่น้องของบุคคลนั้น ๆ ในต่างประเทศ

ข้อ 3. ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

บุคคลใดประสงค์จะประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศจะต้องทำคำขอต่อรัฐมนตรีตามแบบที่กำหนด โดยยื่นผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย

รัฐมนตรีจะประกาศข้อกำหนดเป็นคำสั่งซึ่งผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติเพื่อการขอรับอนุญาตและซึ่งผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติไว้ก็ได้

ถ้าใบอนุญาตนั้นมีได้ระบุเป็นอย่างอื่นในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาต ให้ถือว่าใช้ได้สำหรับสาขาของผู้รับอนุญาตด้วย กรณีจะเป็นประการใดก็ตาม รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกใบอนุญาตมาแก้ไขเสียใหม่ โดยระบุมิให้ใบอนุญาตนั้นใช้ได้สำหรับสาขาใดของผู้รับอนุญาตก็ได้

ข้อ 4.¹ ใบอนุญาตที่ออกให้ตามความในข้อ 3 ไม่คุ้มครองถึงการกระทำที่ห้ามไว้ในข้อ 7 ทวิ ข้อ 8 และ ข้อ 9 และเฉพาะใบอนุญาตที่ออกให้แก่บุคคลรับอนุญาตไม่คุ้มครองถึงการซื้อ การขาย การให้กู้ยืม การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอย่างอื่น นอกจากธนบัตรต่างประเทศ ธนาकारบัตรต่างประเทศ เหรียญกษาปณ์ต่างประเทศ และเช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ

ข้อ 5. ใบอนุญาตที่ออกให้ตามความในข้อ 3 รัฐมนตรีอาจถอนเสียได้ในเมื่อปรากฏว่าผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินหรือกฎ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ ที่ได้ออกเพื่อดำเนินการตามกฎหมายนั้น หรือปฏิบัติการอันเป็น ภัยต่อระบบการแลกเปลี่ยนเงิน หรือเป็นภัยต่อสาธารณชนในทางเศรษฐกิจ

ข้อ 6. เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันใช้กฎกระทรวงนี้ ให้การอนุญาตหรือซึ่ง ถือว่าอนุญาตให้ธนาคาร ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือผู้ค้าเงินตราต่างประเทศ ประกอบธุรกิจ เกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งการอนุญาตเพื่อการโยกย้าย ซึ่งได้อนุญาต หรือถือว่าอนุญาตก่อนวันใช้กฎกระทรวงนี้เป็นอันสิ้นสุดลง

ข้อ 7. ห้ามมิให้บุคคลใด นอกจากธนาคารรับอนุญาต บริษัทรับอนุญาต หรือบุคคล รับอนุญาต ทำการซื้อ ขาย ให้กู้ยืม แลกเปลี่ยน หรือโอนปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ เว้นแต่ จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

ความในวรรคหนึ่งไม่ให้ใช้บังคับแก่²

(1) การซื้อ การขายหรือการแลกเปลี่ยนปัจจัยชำระเงินต่างประเทศกับ

¹ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 17 (พ.ศ. 2518) ลงวันที่ 31 มีนาคม 2518 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2534) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2534

² แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2534) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2534

ธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาต

(2) การซื้อหรือการขายธนบัตรต่างประเทศ ธนาคารบัตรต่างประเทศ หรือเหรียญกษาปณ์ต่างประเทศกับบุคคลรับอนุญาต หรือการขายเช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศแก่บุคคลรับอนุญาต

ข้อ 7. ทวิ¹ ห้ามมิให้บุคคลใดรับฝากเงินตราต่างประเทศ กู้ยืมเงินตราต่างประเทศ หรือก่อหนี้อื่นใดที่เกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำของสำนักงานใหญ่ สาขา ตัวแทน หรือบุคคลใด หรือเป็นการกระทำระหว่างบุคคลดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

ความในวรรคหนึ่งจะใช้บังคับเมื่อใด โดยจะใช้บังคับเป็นการทั่วไป หรือเป็นการเฉพาะ หรือจะใช้บังคับทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการกำหนดตามวรรคสองหรือการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีหรือเจ้าพนักงานจะกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือระยะเวลาไว้ด้วยก็ได้

ข้อ 8. บุคคลใดได้ไปซึ่งปัจจัยชำระเงินต่างประเทศโดยได้รับอนุญาตให้นำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ หรือภายใต้เงื่อนไขอย่างใด ห้ามมิให้บุคคลนั้นนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น หรือนำไปใช้ผิดต่อเงื่อนไขในการได้ไปซึ่งปัจจัยชำระเงินต่างประเทศนั้น ทั้งนี้ไม่ว่าจะนำไปใช้ในหรือนอกประเทศ

ข้อ 9² นอกจากในกรณีที่รัฐมนตรีได้มีคำสั่งยกเว้นโดยทั่วไปไว้ ห้ามมิให้บุคคลใดส่งหรือนำเงินตราออกนอกประเทศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

¹ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 17 (พ.ศ. 2518) ลงวันที่ 31 มีนาคม 2518

² แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2511) ลงวันที่ 11 กันยายน 2511 กฎกระทรวง ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2512) ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2512 กฎกระทรวง ฉบับที่ 19 (พ.ศ. 2532) ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2532 และ กฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2534) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2534

คำสั่งยกเว้นนั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

*ข้อ 10. (ยกเลิก)

**ข้อ 11.1 (ยกเลิก)

*ข้อ 12. (ยกเลิก)

*ข้อ 13. (ยกเลิก)

*ข้อ 14. (ยกเลิก)

ข้อ 15. นอกจากในกรณีที่รัฐมนตรีได้มีคำสั่งยกเว้นโดยทั่วไปไว้ ห้ามมิให้บุคคลใด ซื้อ ขาย หรือให้กู้ยืมทองคำ เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

คำสั่งยกเว้นนั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

***ข้อ 16. นอกจากในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งยกเว้นโดยทั่วไปไว้ บุคคลใดส่งของออกนอกประเทศต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศเป็นค่าของนั้นภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันส่งของออกนอกประเทศ และต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นกับธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาตที่ตั้งอยู่ในประเทศภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกมา ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

* ยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2534) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2534

** แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2515) ลงวันที่ 24 มกราคม 2515 กฎกระทรวง ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2518) ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2518 และ ยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2534) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2534

*** แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2534) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2534 กฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2539) ลงวันที่ 19 เมษายน 2539 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2540) ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2540

ในการฝากหรือถอนเงินตราต่างประเทศที่เป็นค่าของที่ส่งออกกับธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาตนั้น ผู้ส่งออก ธนาคารรับอนุญาต และบริษัทรับอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข วงเงิน และระยะเวลาในการฝากหรือถอนตามที่เจ้าพนักงานกำหนด

คำสั่งของรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

** ข้อ 17. (ยกเลิก)

** ข้อ 18. (ยกเลิก)

** ข้อ 19. (ยกเลิก)

* ข้อ 20. บุคคลใดได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศอันเกิดจากแหล่งเงินได้ในต่างประเทศ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ 16 ต้องขายเงินตราต่างประเทศนั้นให้แก่ธนาคารรับอนุญาต บริษัทรับอนุญาต หรือบุคคลรับอนุญาตที่ตั้งอยู่ในประเทศ หรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นไว้กับธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาตที่ตั้งอยู่ในประเทศภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกหรือนำเข้า แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เว้นแต่เจ้าพนักงานจะมีคำสั่งยกเว้นโดยทั่วไปหรือโดยเฉพาะ โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการยกเว้นนั้นด้วยหรือไม่ก็ได้

ในการฝากเงินตราต่างประเทศที่ได้มาตามวรรคหนึ่งไว้กับธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาต และการถอนเงินตราต่างประเทศดังกล่าว บุคคลผู้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ ธนาคารรับอนุญาต และบริษัทรับอนุญาตนั้นต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข วงเงิน และระยะเวลาในการฝากหรือถอนตามที่เจ้าพนักงานกำหนด

** ข้อ 21. (ยกเลิก)

** ข้อ 22. (ยกเลิก)

** ยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2534) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2534

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2534) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2534 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2539) ลงวันที่ 19 เมษายน 2539

** ข้อ 23. (ยกเลิก)

** ข้อ 24. (ยกเลิก)

** ข้อ 25. รัฐมนตรีอาจออกคำสั่งโดยทั่วไป

(1) ให้ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกแจ้งรายการตามแบบที่เจ้าพนักงานกำหนดเกี่ยวกับของที่นำเข้าหรือส่งออก ราคาของ วิธีการชำระเงินค่าของ เงินตราต่างประเทศหรือเงินตราที่จะใช้ชำระค่าของนั้น หรือข้อความอื่นใดต่อเจ้าพนักงาน โดยผ่านทางพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรในขณะยื่นใบขนสินค้าต่อศุลกากร

(2) ให้บุคคลซึ่งซื้อหรือขายปัจจัยชำระเงินต่างประเทศกับธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาต แจ้งรายการตามแบบที่เจ้าพนักงานกำหนดเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ รายละเอียดเกี่ยวกับการใช้หรือการได้มาซึ่งปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ วัตถุประสงค์ในการซื้อปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ หรือข้อความอื่นใดต่อเจ้าพนักงานโดยผ่านทางธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาต ในขณะซื้อหรือขายปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ

(3) ให้บุคคลซึ่งฝากเงินตราต่างประเทศไว้กับธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาต ตามข้อ 16 หรือข้อ 20 แจ้งรายการตามแบบที่เจ้าพนักงานกำหนดเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศที่ฝากหรือถอนจากบัญชีเงินฝาก รายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาหรือถอนเงินตราต่างประเทศ วัตถุประสงค์ในการฝากหรือถอน หรือข้อความอื่นใดต่อเจ้าพนักงานโดยผ่านทางธนาคารรับอนุญาต ในขณะฝากหรือถอนเงินตราต่างประเทศ

ข้อ 26. ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศว่าได้มีการเปิดบัญชีหักกลบลบหนี้ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศประเทศหนึ่งประเทศใด บุคคลผู้ส่งเงินไปยังประเทศนั้นหรือรับเงินจากบุคคลในประเทศนั้น จะต้องกระทำโดยผ่านบัญชีหักกลบลบหนี้ตามวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะได้อนุญาตให้ยกเว้น

** ยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2534) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2534

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2539) ลงวันที่ 19 เมษายน

ข้อ 27. ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนซื้อเงิน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

บุคคลใดประสงค์จะประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนซื้อเงินจะต้องทำคำขอต่รัฐมนตรีตามแบบที่กำหนด โดยยื่นผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย

รัฐมนตรีจะประกาศข้อกำหนดเป็นคำสั่งซึ่งผู้ขอรับอนุญาตจะต้องปฏิบัติเพื่อการขอรับอนุญาตและซึ่งผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติไว้ก็ได้

ถ้าใบอนุญาตนั้นมิได้ระบุเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าใช้ได้สำหรับสาขาของผู้รับอนุญาตด้วย กรณีจะเป็นประการใดก็ตาม รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกใบอนุญาตมาแก้ไขเสียใหม่โดยระบุมิให้ใบอนุญาตนั้นใช้ได้สำหรับสาขาใดของผู้รับอนุญาตก็ได้

ข้อ 28. ให้กฎกระทรวงการคลัง (ฉบับที่ 4) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2494) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 และโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2495) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 คงใช้บังคับแก่บุคคลที่มีความผูกพันจะต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศเพื่อขายแก่ธนาคารแห่งประเทศไทยต่อไป จนกว่าจะได้ปฏิบัติการตามความผูกพันนั้นเสร็จแล้ว

ให้ไว้ ณ วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2497

ภ. บริรักษ์ยุทธกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ เหตุผลในการออกกฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กฎกระทรวงในเรื่องนี้มีหลายฉบับและปรากฏว่ายังไม่รัดกุมพอ สมควรประมวลเสียใหม่ให้สะดวกแก่การใช้ปฏิบัติ และแก้ไขปรับปรุงวิธีการบางประการให้รัดกุมยิ่งขึ้น

ผนวก ค

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 9 ข้อ 15 ข้อ 16 และข้อ 25 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ออกประกาศเป็นคำสั่งทั่วไปไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้ยกเลิก

(1) ประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2502

(2) ประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2528

(3) ประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ลงวันที่ 30 เมษายน 2529

(4) ประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2532

ข้อ 2. การส่งหรือนำเงินตราออกนอกประเทศตามเงื่อนไขต่อไปนี้ ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานตามข้อ 9 แห่งกฎกระทรวง

(1) การส่งหรือนำเงินตราออกนอกประเทศโดยธนาคารรับอนุญาต ในจำนวนไม่เกินมูลค่าของเงินตราหรือเงินตราต่างประเทศที่ธนาคารในต่างประเทศส่งหรือนำเข้ามาแลกเปลี่ยน

^{*}(2) การส่งหรือนำเงินตราออกนอกประเทศไปยังสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทยในจำนวนไม่เกินห้าแสนบาท

(1) การส่งหรือนำเงินตราออกนอกประเทศนอกจากกรณีที่กำหนดใน (1) และ (2) ในจำนวนไม่เกินห้าหมื่นบาท

ข้อ 3. ให้ซื้อ ขายทองคำได้ เว้นแต่การซื้อหรือขายทองคำที่กระทำในตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า ทั้งนี้ ไม่ว่าได้กระทำโดยตรงหรือผ่านนายหน้า ตัวแทน หรือโดยวิธีการอื่นใด และไม่ว่าจะมีการส่งมอบหรือไม่ส่งมอบซึ่งทองคำที่ซื้อขายนั้น รวมทั้งไม่คำนึงว่าจะเป็นตลาดในประเทศหรือนอกประเทศ

ข้อ 4. การส่งออกนอกประเทศซึ่งของตามเงื่อนไขต่อไปนี้ ไม่ต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศตามข้อ 16 แห่งกฎกระทรวง

(1) ตัวอย่างสินค้า

(2) ของใช้ส่วนตัวของผู้เดินทางไปต่างประเทศ

(3) ภาชนะหรือสิ่งอื่นใดสำหรับใช้บรรจุของทุกชนิดที่ว่างเปล่าส่งออกไปเพื่อบรรจุสิ่งของนำกลับเข้ามา หรือที่ได้ใช้บรรจุของเข้ามาแล้วส่งกลับคืนออกไป หรือที่ได้ใช้บรรจุของส่งออกไปแล้วจะนำกลับเข้ามาภายหลัง รวมตลอดทั้งแกนเปล่าด้วย

(4) फिल्मที่ถ่ายบันทึกภาพแล้ว เพื่อทำการล้างแล้วจะนำกลับเข้ามาในภายหลัง หรือฟิล์มภาพยนตร์ตลอดจนภาพโฆษณาที่นำเข้ามาฉายตามโรงมหรสพหรือสถานีโทรทัศน์ชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งแล้วส่งกลับคืนออกไป

(5) ชิ้นส่วนอะไหล่และอุปกรณ์เครื่องบินที่ไม่มีการซื้อเงินตราต่างประเทศ

---

^{*} แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 19 มีนาคม 2536 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2537

ส่งออกไปชำระ ซึ่งสำนักงานสาขาของบริษัทการบินต่างประเทศจัดส่งออกไปยังสำนักงานใหญ่

(6) ของที่นำเข้ามาโดยไม่มีการชำระเงิน แล้วส่งกลับออกไปภายในระยะเวลาที่ได้ทำสัญญาไว้กับกรมศุลกากร

(7) ของที่ส่งกลับคืนออกไปในกรณีของนั้นถูกส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศแล้วนำกลับเข้ามาเพื่อซ่อมแซมโดยไม่มีค่าตอบแทนการซ่อมแซม

(8) เครื่องอุปโภคบริโภคที่ส่วนราชการ องค์การของรัฐ องค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจส่งหรือนำออกไปใช้ในราชการหรือกิจการระหว่างปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานนอกประเทศ แล้วแต่กรณี

(9) ของที่ส่วนราชการ องค์การของรัฐ องค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจส่งหรือนำออกไปแสดงหรือซ่อมแซมและจะนำกลับเข้ามาภายหลัง

(10) ของที่ส่วนราชการ องค์การของรัฐ องค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือสถานภาคไทยบริจาคเพื่อการกุศลแก่ผู้รับในต่างประเทศ

(11) ของที่พนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรพอใจว่านำเข้ามาเป็นการชั่วคราวเพื่อแสดงในงานสาธารณะที่เปิดให้ประชาชนดูได้ทั่วไป หรือนำเข้ามาเพื่อใช้ในการประชุมระหว่างประเทศ

(12) ของที่ใช้ในการเจาะสำรวจทรัพยากรธรณีที่บริษัทต่างประเทศ ซึ่งได้รับสัมปทานจากรัฐบาลไทยนำเข้ามาใช้ในประเทศ

(13) น้ำมันที่เติมอากาศยานบินไปต่างประเทศ

(14) ของที่ผู้ได้รับเอกสิทธิ์ทูต ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งองค์การสหประชาชาติ องค์การหรือสถาบันระหว่างประเทศซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิกส่งออก

(15) ชิ้นส่วนอะไหล่และอุปกรณ์เรือขนส่งระหว่างประเทศที่พนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรพอใจว่า เป็นของที่ผู้ประกอบการเดินเรือระหว่างประเทศหรือสาขาหรือตัวแทนของผู้ประกอบการดังกล่าวส่งหรือนำออกเพื่อใช้ซ่อมแซมเรือที่ใช้ในกิจการขนส่งระหว่างประเทศของตน

(16) फिल्मภาพยนตร์ข่าวและเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือแถบบันทึกภาพและเสียงที่ได้บันทึกแล้ว ซึ่งส่งออกทางอากาศยาน

(17) ของที่จำหน่ายในร้านค้าปลอดอากร ซึ่งผู้เดินทางไปต่างประเทศ ผู้เดินทางผ่าน หรือผู้ที่เข้ามาในราชอาณาจักรชั่วคราวระยะเวลาที่กำหนดในตัวเดินทางไปกลับ หรือตัวเดินทางผ่าน แล้วแต่กรณี นำติดตัวออกไป

(18) ของ รวมตลอดถึง เพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำและเครื่องรูปพรรณทองคำขาว ซึ่งผู้เดินทางผ่าน หรือผู้ที่เข้ามาในราชอาณาจักรชั่วคราวระยะเวลาที่กำหนดในตัวเดินทางไปกลับหรือตัวเดินทางผ่าน แล้วแต่กรณี นำติดตัวออกไป

(19) ของนอกจากที่กำหนดใน (1) ถึง (18) ซึ่งส่งออกแต่ละครั้งมีมูลค่าไม่เกินห้าแสนบาท

ข้อ 5. ให้ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออก แล้วแต่กรณี แจ้งรายการของที่นำเข้าหรือส่งออก ราคาของ วิธีการชำระเงินค่าของ เงินตราต่างประเทศหรือเงินตราที่ใช้หรือจะใช้ชำระค่าของนั้นและเรื่องเกี่ยวข้องอื่นใดต่อเจ้าพนักงาน โดยผ่านทางพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร ในขณะที่ยื่นใบขนสินค้าต่อศุลกากร

การแจ้งรายการตามวรรคหนึ่ง ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกต้องแจ้งตามแบบที่เจ้าพนักงานกำหนด ทั้งนี้ เจ้าพนักงานอาจยกเว้นให้ไม่ต้องแจ้งรายการใดรายการหนึ่งหรือให้ไม่ต้องแจ้งรายการเฉพาะของซึ่งมีมูลค่าไม่เกินที่กำหนดก็ได้

ข้อ 6. ให้ผู้ซื้อหรือผู้ขายปัจจัยชำระเงินต่างประเทศกับธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาต แจ้งรายการเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ รายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาหรือการใช้ปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ วัตถุประสงค์ในการซื้อปัจจัยชำระเงินต่างประเทศและเรื่องที่เกี่ยวข้องอื่นใดต่อเจ้าพนักงานโดยผ่านทางธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาต ในขณะที่ซื้อหรือขายปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ

การแจ้งรายการตามวรรคหนึ่ง ผู้ซื้อหรือผู้ขายปัจจัยชำระเงินต่างประเทศต้องแจ้งตามแบบที่เจ้าพนักงานกำหนด ทั้งนี้ เจ้าพนักงานอาจยกเว้นให้ไม่ต้องแจ้งรายการใดรายการหนึ่ง หรือให้ไม่ต้องแจ้งรายการเฉพาะการซื้อหรือการขายปัจจัยชำระเงินต่างประเทศซึ่งมีมูลค่าไม่เกินที่กำหนดก็ได้

ข้อ 7. ให้ผู้ฝากเงินตราต่างประเทศไว้กับธนาคารรับอนุญาตตามข้อ 16 หรือ ข้อ 20 แห่งกฎกระทรวงแจ้งรายการเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศที่ฝากหรือถอนจากบัญชี รายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาหรือถอนเงินตราต่างประเทศ วัตถุประสงค์ในการฝากหรือถอน และเรื่องที่เกี่ยวข้องอื่นใดต่อเจ้าพนักงานโดยผ่านทางธนาคารรับอนุญาต ในขณะที่ฝากหรือถอนเงินตราต่างประเทศ

การแจ้งรายการตามวรรคหนึ่ง ผู้ฝากต้องแจ้งตามแบบที่เจ้าพนักงานกำหนด ทั้งนี้ เจ้าพนักงานอาจยกเว้นให้ไม่ต้องแจ้งรายการใดรายการหนึ่งหรือให้ไม่ต้องแจ้งรายการเฉพาะการฝากหรือการถอนเงินตราต่างประเทศซึ่งมีมูลค่าไม่เกินที่กำหนดก็ได้

ข้อ 8. ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2534 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 1 เมษายน 2534

สุธี สิงห์เสนห์

(นายสุธี สิงห์เสนห์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ง

ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 3 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศข้อกำหนดเป็นคำสั่งซึ่งตัวแทนรับอนุญาตจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้ยกเลิก

- (1) คำสั่งให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2502
- (2) คำสั่งให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2502
- (3) คำสั่งให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต (ฉบับที่ 5) ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2509
- (4) คำสั่งให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต (ฉบับที่ 9) ลงวันที่ 30 เมษายน 2513
- (5) คำสั่งให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต (ฉบับที่ 14) ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน

2522

- (6) คำสั่งให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต (ฉบับที่ 18) ลงวันที่ 30 เมษายน 2529
- (7) คำสั่งให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต (ฉบับที่ 20) ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2532

ข้อ 2. ในประกาศนี้

“พระราชบัญญัติ” หมายความว่า พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 พุทธศักราช 2486

“กฎกระทรวง” หมายความว่า กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485

“ประกาศกระทรวงการคลัง” หมายความว่า ประกาศที่รัฐมนตรีออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติหรือกฎกระทรวง

“เงินตรา” หมายความว่า เงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในประเทศไทย

“เงินตราต่างประเทศ” หมายความว่า เงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในประเทศอื่นใดนอกจากประเทศไทย และหมายความรวมถึงค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

“ค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ” หมายความว่า เงินฝากคงเหลือในธนาคาร ตัวแลกเงิน เช็ค ตั๋วสัญญาใช้เงิน โทรเลขตั้งโอนเงิน หนังสือตั้งโอนเงินหรือธนาคณัติ บรรดาที่จะพึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ

“ปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศ” หมายความว่า เงินตราต่างประเทศและเล็ตเตอร์ออฟเครดิต

“เล็ตเตอร์ออฟเครดิต” หมายความว่า ความรวมถึงออกอริติตู้เปอเชส และคำสั่งหรือเอกสารที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน และหมายความเฉพาะที่พึงจ่ายในต่างประเทศ

“หลักทรัพย์” หมายความว่า หุ้น พันธบัตร หุ้นกู้ และใบรับฝากเงิน

“ตัวแทนรับอนุญาต” หมายความว่า ธนาคารรับอนุญาต บริษัทรับอนุญาต

“ธนาคารรับอนุญาต” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ

“บริษัทรับอนุญาต” หมายความว่า บริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ ซึ่งมีใช้ธนาคาร

“ครอบครัว” หมายความว่า สามี ภรรยา ผู้สืบสันดาน และบุพการี

“ญาติพี่น้อง” หมายความว่า ผู้มีความสัมพันธ์กันทางเครือญาติ

“บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ” หมายความว่า รวมถึงถึงสำนักงานสาขา และตัวแทนซึ่งอยู่นอกประเทศของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศด้วย และไม่หมายความรวมถึงสำนักงานสาขาและตัวแทนซึ่งอยู่ในประเทศของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งรัฐมนตรี หรือผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ภาค 1

ความทั่วไปและหน้าที่ของตัวแทนรับอนุญาต

ข้อ 3. ตัวแทนรับอนุญาตต้องประกอบธุรกิจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ กฎ กระทรวง ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศและคำสั่งของเจ้าพนักงาน

นอกจากที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ตัวแทนรับอนุญาตต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ พิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับ อนุญาต และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าพนักงานมีคำสั่ง ยกเว้นโดยเฉพาะ

ข้อ 4. ตัวแทนรับอนุญาตต้องดูแลให้ผู้ยื่นใช้แบบคำขอและแบบรายงานให้ ถูกต้องตามที่เจ้าพนักงานกำหนด และให้ผู้ยื่นสำแดงรายการให้ครบถ้วนตามที่ปรากฏใน แบบด้วย

คำขอที่มีได้กำหนดแบบไว้ ให้ทำเป็นหนังสือ

ตัวแทนรับอนุญาตต้องใช้แบบรายงานให้ถูกต้องตามที่เจ้าพนักงานกำหนด

ข้อ 5. การลงลายมือชื่อในแบบคำขอหรือแบบรายงาน ผู้ยื่นต้องลงลายมือชื่อบน ต้นฉบับ ส่วนคู่ฉบับและสำเนาจะลงลายมือชื่อย่อก็ได้

ข้อ 6. ตัวแทนรับอนุญาตต้องตรวจและดูแลให้คำขอและรายงานต่าง ๆ เป็นไป ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศและคำสั่งของเจ้า พนักงาน ทั้งต้องรับผิดชอบว่าการกระทำใด ๆ ตามคำขอหรือรายงานดังกล่าวเป็นไปโดย ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายกระทรวง ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศและคำสั่งของเจ้า พนักงาน

ข้อ 7. การลงลายมือชื่อรับรองในคำขอหรือรายงาน หรือการลงลายมือชื่ออนุญาต ในนามเจ้าพนักงาน ตัวแทนรับอนุญาตจะลงลายมือชื่อเพียงในต้นฉบับ ส่วนคู่ฉบับและ สำเนาจะลงลายมือชื่อย่อและประทับตราตัวแทนรับอนุญาตก็ได้

ข้อ 8. ตัวแทนรับอนุญาตต้องตรวจและประทับตราบนเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ยื่นประกอบคำขอและรายงาน ตราของตัวแทนรับอนุญาตที่ประทับบนเอกสารหลักฐานเป็นเครื่องหมายแสดงว่าตัวแทนรับอนุญาตพอใจในหลักฐานนั้น ๆ แล้ว

ข้อ 9. เว้นแต่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เมื่อตัวแทนรับอนุญาตขายหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามคำขอใด ให้ตัวแทนรับอนุญาตสำแดงจำนวนเงินที่ขายหรือแลกเปลี่ยน อัตราแลกเปลี่ยนและวันเดือนปีที่ขายหรือแลกเปลี่ยนในคำขอนั้นด้วย

ข้อ 10. ตัวแทนรับอนุญาตต้องจัดทำรายงานตามแบบที่กำหนดไว้ข้างล่างนี้ และยื่นต่อเจ้าพนักงาน

(1) รายงานประจำวันซึ่งต้องยื่นภายในสามวันทำการถัดไป

(ก) ธ.ต. 11 รายงานการรับซื้อเงินตราต่างประเทศค่าของส่งออก

(ข) ธ.ต. 12 รายงานเล็ดเตอร้ออกเครดิตที่เปิดมา

(ค) ธ.ต. 21 รายงานการขายเงินตราต่างประเทศค่าของนำเข้า

(ง) ธ.ต. 22 รายงานการเปิดเล็ดเตอร้ออกเครดิตเพื่อชำระค่าสินค้า

(จ) ธ.ต. 30 รายงานประจำวันแสดงการซื้อขายเงินตราต่างประเทศทันทีและล่วงหน้า และฐานะ

ที่และล่วงหน้า และฐานะ

(ฉ) ธ.ต. 40 รายงานประจำวันแสดงบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่

นอกประเทศ

(2) รายงานประจำสัปดาห์ ได้แก่ ธ.ต. 50 รายงานสรุปฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิประจำสัปดาห์ ซึ่งต้องยื่นภายในสามวันทำการของสัปดาห์ถัดไป

(3) รายงานประจำปี ได้แก่ ธ.ต. 60 รายงานสรุปการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ณ สำนักงานแลกเปลี่ยนเงิน ซึ่งต้องยื่นภายในสามวันทำการนับจากวันที่สิบห้าของเดือนหรือวันสิ้นเดือน ตามแต่กรณี

(4) รายงานประจำเดือน ได้แก่ ธ.ต. 70 รายงานแสดงยอดคงค้างของสินทรัพย์และหนี้สินเงินตราต่างประเทศ ซึ่งต้องยื่นภายในวันที่สิบของเดือนถัดไป

(5) รายงานประจำหกเดือน ได้แก่ ธ.ต. 80 รายงานแสดงบัญชีเงินฝากเงิน

ตราต่างประเทศ ซึ่งต้องยื่นภายในวันที่สิบของเดือนมกราคมหรือเดือนกรกฎาคม ตามแต่กรณี

ภาค 2

พิธีการรับเงินตราต่างประเทศ

-----

* ข้อ 11. เมื่อได้รับเงินตราต่างประเทศในนามของบุคคลใด ตัวแทนรับอนุญาตต้องแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยพลัน และแจ้งด้วยว่าต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นกับตัวแทนรับอนุญาตรายหนึ่งรายใดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งดังกล่าว

ข้อ 12. ในการรับซื้อเงินตราต่างประเทศค่าของส่งออกเป็นจำนวนเกินกว่าสองหมื่นดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด ตัวแทนรับอนุญาตต้องรายงานต่อเจ้าพนักงานตามแบบ ฅ.ต. 11 ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่รับซื้อเงินตราต่างประเทศดังกล่าว

การรับซื้อเงินตราต่างประเทศอื่นที่มีค่าของส่งออกเป็นจำนวนเกินกว่าห้าพันดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด ตัวแทนรับอนุญาตต้องจัดให้ผู้ขายยื่นรายงานตามแบบ ฅ.ต. 3 เมื่อตัวแทนรับอนุญาตรับซื้อเงินตราต่างประเทศแล้วให้สำแดงจำนวนเงินที่ซื้อ อัตราแลกเปลี่ยน วันเดือนปีที่ซื้อในแบบ ฅ.ต. 3 และจัดส่งแบบ ฅ.ต. 3 ดังกล่าวให้เจ้าพนักงานภายในสามวันทำการนับแต่วันที่รับซื้อเงินตราต่างประเทศดังกล่าว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 19 เมษายน 2539

ภาค 3

พิธีการขายหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ข้อ 13. ในการขายหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าของที่นำเข้ามา
ตัวแทนรับอนุญาตต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

(1) เรียกให้ผู้ขอซื้อหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศยื่นเอกสารหลักฐานตามที่
เจ้าพนักงานกำหนด

(2) ตรวจสอบจนเป็นที่พอใจว่าเอกสารหลักฐานนั้นแท้จริงและถูกต้องครบถ้วน
และเป็นการซื้อหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าของที่นำเข้ามา

(3) ประทับตราบนเอกสารหลักฐาน และเก็บรักษาเอกสารหลักฐานนั้นไว้ไม่น้อย
กว่าสามปี เพื่อให้เจ้าพนักงานตรวจสอบเมื่อต้องการ

(4) ขายหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้ไม่เกินจำนวนที่ต้องชำระเป็นค่าของ
ที่นำเข้ามา

(5) รายงานการขายเงินตราต่างประเทศจำนวนเกินกว่าสองหมื่นดอลลาร์สหรัฐ
อเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาดต่อเจ้าพนักงานตามแบบ ธ.ต. 21 ภายในสามวันทำ
การนับแต่วันที่ขายเงินตราต่างประเทศ

ข้อ 14. ให้ตัวแทนรับอนุญาตปฏิบัติตามข้อ 13 สำหรับการขายหรือแลกเปลี่ยน
เงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าของที่ส่งจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยไม่จำ
ของเข้ามาในประเทศ โดยอนุโลม

ข้อ 15. ในการขายหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้
ให้ตัวแทนรับอนุญาตเรียกให้ผู้ขอยื่นเอกสารหลักฐานตามที่เจ้าพนักงานกำหนดเมื่อตัว
แทนรับอนุญาตตรวจสอบและพอใจว่าเป็นหลักฐานที่แท้จริงและถูกต้อง ก็ให้ขายหรือแลกเปลี่ยน
เงินตราต่างประเทศนั้นได้

(1) เพื่อลงทุนในกิจการที่ต่างประเทศ หรือให้กู้ยืมแก่กิจการในเครือตามที่เจ้า
พนักงานกำหนดในต่างประเทศเป็นจำนวนไม่เกินปีละห้าล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือ
เทียบเท่าตามอัตราตลาด

(2) เพื่อส่งเงินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของคนไทยที่ย้ายถิ่นฐานไปพำนักอยู่ต่างประเทศเป็นการถาวรเป็นจำนวนไม่เกินปีละหนึ่งล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด ต่อผู้รับแต่ละราย

(3) เพื่อส่งเงินมรดกให้แก่ผู้รับมรดกซึ่งมีถิ่นพำนักถาวรในต่างประเทศเป็นจำนวนไม่เกินปีละหนึ่งล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาดต่อผู้รับแต่ละราย

(4) เพื่อส่งไปให้ครอบครัวหรือญาติพี่น้องซึ่งมีถิ่นพำนักถาวรในต่างประเทศเป็นจำนวนไม่เกินปีละหนึ่งแสนดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาดต่อผู้รับแต่ละราย

(5) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเดินทาง ซึ่งตัวแทนรับอนุญาตจะขายหรือให้แลกเปลี่ยนเป็นเงินตราต่างประเทศในรูปอื่นนอกจากธนบัตร ธนาคารบัตร และเหรียญกษาปณ์ได้ไม่เกินสองหมื่นดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด

การขายหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกจากที่กล่าวในวรรคหนึ่งและในข้อ 13 ข้อ 14 และข้อ 17 ให้ตัวแทนรับอนุญาตเรียกให้ผู้ขอยื่นเอกสารหลักฐานตามที่เจ้าพนักงานกำหนด เมื่อตัวแทนรับอนุญาตตรวจสอบและพอใจว่าเป็นเอกสารหลักฐานที่แท้จริงและถูกต้อง ก็ให้ขายหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ในการขายหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวในข้อนี้ ในวงเงินเกินกว่าห้าพันดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด ตัวแทนรับอนุญาตจะต้องจัดให้ผู้ขอยื่นรายงานตามแบบ ธ.ต. 4 ด้วย

ข้อ 16. เมื่อตัวแทนรับอนุญาตขายหรือให้แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามข้อ 15 แล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ประทับตราบนเอกสารหลักฐาน และเก็บรักษาเอกสารหลักฐานนั้นไว้ไม่น้อยกว่าสามปีเพื่อให้เจ้าพนักงานตรวจสอบเมื่อต้องการ

(2) สำแดงจำนวนเงินที่ขายหรือแลกเปลี่ยน อัตราแลกเปลี่ยน วันเดือนปีที่ขายหรือแลกเปลี่ยน พร้อมทั้งลงลายมือชื่อและประทับตราในแบบ ธ.ต. 4 และส่งแบบ ธ.ต. 4 ดังกล่าวไปให้เจ้าพนักงานภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ขายหรือแลกเปลี่ยน

ข้อ 17. ในการขายหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์หรือหลักทรัพย์ในต่างประเทศ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ตามข้อ 15(1) ถึง (5) แต่มีจำนวนเงินเกินกว่าที่ระบุไว้ ตัวแทนรับอนุญาตต้องจัดให้ผู้ขอยื่นคำขอแบบ ธ.ต. 5 พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานตามที่เจ้าพนักงานกำหนดและส่งไปให้เจ้าพนักงานพิจารณาอนุญาตตัวแทนรับอนุญาตจะขายหรือแลกเปลี่ยนได้ไม่เกินจำนวนที่เจ้าพนักงานอนุญาต และเมื่อขายหรือแลกเปลี่ยนแล้ว ให้สำแดงจำนวนเงิน วันเดือนปีที่ขายหรือแลกเปลี่ยน อัตราแลกเปลี่ยน พร้อมทั้งลงลายมือชื่อและประทับตราในแบบ ธ.ต. 5 และส่งแบบ ธ.ต. 5 ดังกล่าวไปให้เจ้าพนักงานภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ขายหรือแลกเปลี่ยน

ภาคที่ 4

พิธีการเกี่ยวกับบัญชีเงินฝาก

* ข้อ 18. นอกจากกรณีที่เจ้าพนักงานมีคำสั่งยกเว้นไว้ ตัวแทนรับอนุญาตจะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินตราต่างประเทศเข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศดังต่อไปนี้

** (1) ตรวจสอบจนเป็นที่พอใจว่าเงินตราต่างประเทศที่จะรับเข้าบัญชียุทธินั้นเป็นเงินที่ได้รับมาจากต่างประเทศและเรียกให้ผู้ฝากเงินตราต่างประเทศยื่นเอกสารที่แสดงภาระผูกพันที่จะต้องชำระเงินตราต่างประเทศให้แก่บุคคลในต่างประเทศภายใน 3 เดือนนับแต่วันที่รับฝากเงินตราต่างประเทศนั้น โดยตัวแทนรับอนุญาตจะรับฝากได้ไม่เกินจำนวนที่ผู้ฝากมีภาระผูกพันที่ต้องชำระเป็นเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งบัญชีและทุกสกุลของผู้ฝากรายนั้นต้องมีจำนวนไม่เกินห้าแสนดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาดสำหรับผู้ฝากซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา และไม่เกินห้าแสนดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาดสำหรับผู้ฝากซึ่งเป็นนิติบุคคล

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 19 เมษายน 2539

** แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 18 กันยายน 2540

(1) จัดให้ผู้ฝากยื่นรายงานตามแบบ ธ.ต. 3 ในกรณีที่เงินตราต่างประเทศนั้นเป็นเงินที่ได้มาด้วยประการอื่นอันมิใช่ค่าของที่ส่งออก และมีจำนวนเงินเกินกว่าห้าพันดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด

*ข้อ 19. ตัวแทนรับอนุญาตจะต้องให้ถอนเงินตราต่างประเทศจากบัญชีเงินฝากได้เฉพาะเพื่อชำระค่าของให้แก่ผู้ขายในต่างประเทศ หรือเพื่อระงับเงินให้แก่บุคคลในต่างประเทศตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวในข้อ 15 หรือเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ หรือดอกเบี้ยให้แก่ตัวแทนรับอนุญาต หรือเพื่อขายให้แก่ตัวแทนรับอนุญาต

การถอนเงินตราต่างประเทศจากบัญชีเงินฝากแต่ครั้งใดที่เกินกว่าห้าพันดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด เพื่อวัตถุประสงค์ที่กล่าวและมิใช่เพื่อชำระค่าของ ตัวแทนรับอนุญาตจะต้องให้ผู้ถอนยื่นรายงานแบบ ธ.ต. 4 และปฏิบัติตามข้อ 16

ในการถอนเงินตราต่างประเทศจากบัญชีเงินฝากเพื่อวัตถุประสงค์ตามข้อ 17 ให้ตัวแทนรับอนุญาตจัดให้ผู้ขอยื่นคำขอแบบ ธ.ต. 5 และส่งแบบ ธ.ต. 5 ดังกล่าว พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปให้เจ้าพนักงานพิจารณา เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ให้ตัวแทนรับอนุญาตปฏิบัติตามข้อ 17

*ข้อ 20. นอกจากกรณีที่เจ้าพนักงานมีคำสั่งยกเว้นไว้ ให้ตัวแทนรับอนุญาตรับเงินบาทเข้าบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) เงินบาทค่าของเงินตราต่างประเทศที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศ
- (2) เงินบาทที่โอนมาจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศบัญชีอื่น
- (3) เงินบาทที่จ่ายเพื่อชำระค่าของที่นำเข้า
- (4) เงินบาทที่จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ตามที่ระบุในข้อ 15

การรับเงินบาทเข้าบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ ตัวแทนรับอนุญาตต้องเรียกให้ผู้ฝากยื่นเอกสารหลักฐานตามที่เจ้าพนักงานกำหนด และเก็บเอกสารหลักฐานนั้นไว้ไม่น้อยกว่าสามปี เพื่อให้เจ้าพนักงานตรวจสอบเมื่อต้องการ

---

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 19 เมษายน 2539

ในการถอนเงินจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ เพื่อซื้อเงินตราต่างประเทศ ให้ตัวแทนรับอนุญาตขายเงินตราต่างประเทศได้ แต่ไม่เกินกว่าครั้งละห้าพันดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด ตัวแทนรับอนุญาตต้องจัดให้ผู้ถอนรายงานตามแบบ ธ.ต. 4 ค่าย

ให้ตัวแทนรับอนุญาตรายงานการรับเงินเข้าและการถอนเงินจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศแต่ละบัญชีในแต่ละวันต่อเจ้าพนักงานตามแบบ ธ.ต. 40 ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่มีการรับหรือถอนเงินดังกล่าว

ภาค 5

พิธีการเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศ

ข้อ 21. ตัวแทนรับอนุญาตจะให้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศแก่บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศในขณะใดขณะหนึ่งรวมทั้งสิ้นได้ไม่เกินห้าล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

ข้อ 22. การให้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศในกรณีอื่น ๆ นอกจากที่ระบุในข้อ 21 ให้นำความในภาค 3 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาค 6

บทเฉพาะกาลและวันบังคับใช้ประกาศ

ข้อ 23. บุคคลผู้มีบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศโดยได้รับอนุญาตอยู่แล้วในวัน
ที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าได้รับยกเว้นจากเจ้าพนักงานตามข้อ 18

ข้อ 24. ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2534 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 19 มีนาคม 2534

สุธี สิงห์เสน่ห์

(นายสุธี สิงห์เสน่ห์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก จ

ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้เกณฑ์การรับอนุญาตที่ประกอบกิจการวิเทศธนกิจ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 3 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศข้อกำหนดเป็นคำสั่งซึ่งธนาคารรับอนุญาตจะต้องปฏิบัติในการประกอบกิจการวิเทศธนกิจ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ในประกาศนี้

“พระราชบัญญัติ” หมายความว่า พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 พุทธศักราช 2486

“กฎกระทรวง” หมายความว่า กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485

“ประกาศกระทรวงการคลัง” หมายความว่า ประกาศที่รัฐมนตรีออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติหรือกฎกระทรวง

“ธนาคารรับอนุญาต” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งรัฐมนตรี หรือผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้ง เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ข้อ 2. ในการประกอบกิจการวิเทศธนกิจ ธนาคารรับอนุญาตไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต แต่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศและคำสั่งของเจ้าพนักงาน

นอกจากที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ธนาคารรับอนุญาตที่ประกอบกิจการวิเทศธนกิจ ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ธนาคารรับอนุญาตที่ประกอบกิจการวิเทศธนกิจ และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าพนักงานมีคำสั่งยกเว้น โดยเฉพาะ

ข้อ 3. ธนาคารรับอนุญาตที่ประกอบกิจการวิเทศธนกิจต้องจัดทำรายงานตามแบบที่เจ้าพนักงานกำหนดให้ครบถ้วนถูกต้องเป็นปัจจุบันตามความเป็นจริง

ข้อ 4. ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2536 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2536

ธารินทร์ นิมมานเหมินท์

(นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ผนวก ฉ

ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 7 ข้อ 9 ข้อ 16 และข้อ 20 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ข้อ 5 ข้อ 6 และข้อ 7 แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534 ข้อ 13 ข้อ 14 ข้อ 15 ข้อ 17 ข้อ 18 ข้อ 20 และข้อ 22 แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวรับอนุญาต ลงวันที่ 19 มีนาคม 2534 เจ้าพนักงานออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้ยกเลิก

- (1) ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2502
- (2) ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ฉบับที่ 8 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2521
- (3) ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ฉบับที่ 9 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2523

ข้อ 2. การส่งหรือนำเงินตราออกนอกประเทศนอกจากกรณีที่ระบุในข้อ 2 แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534 ผู้ส่งหรือนำเงินตราออกนอกประเทศต้องยื่นคำขอตามแบบ ธ.ต. 5 ต่อเจ้าพนักงาน โดยผ่านตัวแทนรับอนุญาต

เมื่อตัวแทนรับอนุญาตได้รับคำขอและเอกสารประกอบ (ถ้ามี) จากผู้ขอและตรวจ

สอบจนเป็นที่พอใจว่าข้อความในคำขอและเอกสารประกอบแท้จริงและถูกต้องให้ตัวแทน
รับอนุญาตลงลายมือชื่อรับรองและประทับตราบนคำขอรวมทั้งเอกสารประกอบและส่งคำ
ขอพร้อมเอกสารประกอบให้เจ้าพนักงานพิจารณา

เมื่อเจ้าพนักงานอนุญาตคำขอแล้ว ให้ตัวแทนรับอนุญาตมอบต้นฉบับคำขอแก่ผู้ขอ
เพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรในขณะที่เดินทางออกนอกประเทศ

ข้อ 3. ในกรณีธนาคารรับอนุญาตส่งหรือนำเงินตราออกนอกประเทศในจำนวนไม่
เกินมูลค่าของเงินตราหรือเงินตราต่างประเทศที่ธนาคารในต่างประเทศส่งหรือนำเข้ามา
แลกเปลี่ยน ให้ธนาคารรับอนุญาตมีหนังสือถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรระบุรายละเอียด
เกี่ยวกับชนิดราคา และจำนวนของเงินตราที่จะส่งหรือนำออกนอกประเทศ พร้อมทั้งรับรอง
ว่าเงินตราที่ส่งหรือนำออกนอกประเทศดังกล่าวเป็นไปตามข้อ 2 (1) แห่งประกาศ
กระทรวงการคลัง เรื่อง การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534 และจัดส่ง
สำเนาหนังสือดังกล่าวให้เจ้าพนักงานภายใน 3 วันทำการ

ข้อ 4. ผู้ส่งของออกนอกประเทศต้องแจ้งรายการตามแบบ ธ.ต. 1 ต่อเจ้าพนักงาน
โดยผ่านพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรในขณะที่ยื่นใบขนสินค้า ทั้งนี้เว้นแต่ของที่ส่งออกเป็น
ของตามเงื่อนไขต่อไปนี้

(1) ภาชนะหรือสิ่งอื่นใดสำหรับใช้บรรจุของทุกชนิดที่วางเปล่านำเข้ามาเพื่อบรรจุ
สิ่งของส่งออก หรือที่ได้ใช้บรรจุของส่งออกไปแล้วนำกลับเข้ามา หรือที่ได้ใช้บรรจุของเข้า
มาแล้วจะส่งกลับออกไปภายหลัง รวมตลอดทั้งแกนเปล่าด้วย

(1) ยุทธภัณฑ์ซึ่งทางกระทรวงกลาโหมนำเข้า

(2) ชิ้นส่วนอะไหล่และอุปกรณ์เครื่องบิน ซึ่งทางการกรมตำรวจนำเข้า

(3) ของที่นำเข้ามาโดยไม่มีการชำระเงินและจะส่งกลับคืนออกไปภายในระยะเวลา
ที่ได้ทำสัญญาไว้กับกรมศุลกากร

(4) ของที่นำเข้ามาเพื่อบริการคนโดยสารบนเครื่องบิน ซึ่งทางบริษัทการบินเป็นผู้
นำเข้าทางอากาศยาน

(5) หนังสือพิมพ์รายวัน รายคาบ รายปักษ์ และหนังสือพิมพ์ภาพข่าวซึ่งนำเข้าทาง
อากาศยาน

(6) ของที่นำเข้ามาเพื่อบริจาคหรือช่วยเหลือในรูปแบบให้เปล่าแก่ส่วนราชการ องค์การของรัฐ องค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ สภากาชาดไทย โรงพยาบาล สถาบันการศึกษา สถาบันการศาสนา หรือมูลนิธิ

(7) ของที่พนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรพอใจว่านำเข้ามาเป็นการชั่วคราว เพื่อแสดงในงานสาธารณะที่เปิดให้ประชาชนดูได้ทั่วไป หรือนำเข้ามาเพื่อใช้ในการประชุมระหว่างประเทศ

(8) อุปกรณ์เหมือนแร่ ซึ่งผู้ประกอบการเหมือนแร่ นำเข้ามาเพื่อใช้ในการเหมืองแร่ของตน

(9) ของที่ผู้ได้รับเอกสิทธิ์ทูต ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งองค์การสหประชาชาติ องค์การหรือสถาบันระหว่างประเทศซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิกนำเข้า

(10) ฟิล์มภาพยนตร์ขาวและเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือแถบบันทึกภาพและเสียงที่ได้บันทึกแล้ว ซึ่งนำเข้าทางอากาศยาน

(11) ถูสำหรับบรรจุแร่เพื่อส่งออก ป้ายติดถูงแร่หรือเชือกสำหรับยึดถูงแร่ ซึ่งผู้ประกอบการเหมือนแร่นำเข้า

(12) ของนอกจากที่มีประกาศหรือคำสั่งกำหนดไว้โดยเฉพาะ ซึ่งผู้เดินทางผ่าน หรือผู้ที่เข้ามาในราชอาณาจักรชั่วคราวระยะเวลาที่กำหนดในตัวเดินทางไปกลับ หรือตัวเดินทางผ่านแล้วแต่กรณี นำติดตัวเข้ามา

(13) ของนอกจากที่กำหนดใน (1) ถึง (13) ซึ่งนำเข้าแต่ละครั้งมีมูลค่าไม่เกิน 500,000 บาท

ข้อ 8. บุคคลใดขายเงินตราต่างประเทศที่ได้มาด้วยประการอื่นมิใช่ค่าของที่ส่งออกนอกประเทศ ให้แก่ตัวแทนรับอนุญาตจำนวนเกินกว่า 5,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด ผู้นั้นต้องแจ้งรายการตามแบบ ธ.ต. 3 ต่อเจ้าพนักงานโดยผ่านตัวแทนรับอนุญาตในขณะที่ขายเงินตราต่างประเทศดังกล่าว

ข้อ 9. บุคคลใดซื้อเงินตราต่างประเทศจากตัวแทนรับอนุญาตเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกจากชำระค่าของที่นำเข้ามาในประเทศหรือชำระค่าของที่สั่งจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยไม่นำของเข้ามาในประเทศ และมีจำนวนเกินกว่า 5,000 ดอลลาร์สหรัฐ

อเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด ผู้ยื่นต้องแจ้งรายการตามแบบ ธ.ต. 4 ต่อเจ้าพนักงาน โดยผ่านตัวแทนรับอนุญาต ในขณะที่ซื้อเงินตราต่างประเทศดังกล่าว

ข้อ 10. บุคคลใดขอซื้อหรือแลกเปลี่ยนหรือถอนหรือกู้ยืมเงินตราต่างประเทศกับ ตัวแทนรับอนุญาตเพื่อวัตถุประสงค์ตามที่ระบุข้างท้ายนี้ ตัวแทนรับอนุญาตต้องเรียกให้ บุคคลนั้นยื่นเอกสารหลักฐานตามที่ระบุไว้แต่ละกรณีดังต่อไปนี้

(1) ชำระค่าของนำเข้าหรือของที่ส่งจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยไม่ นำของเข้ามาในประเทศ ต้องเรียกเอกสารหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

- (ก) สัญญาซื้อขาย
- (ข) บัญชีราคาสินค้า
- (ค) เอกสารเรียกเก็บเงินจากผู้ขาย

(2) ซื้ออสังหาริมทรัพย์ในต่างประเทศต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังนี้

- (ก) หนังสือชี้แจงเหตุผลความจำเป็น
- (ข) รายละเอียดของอสังหาริมทรัพย์ และ
- (ค) คำรับรองตามแบบที่กำหนด

(3) ซื้อหลักทรัพย์ในต่างประเทศ ต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังนี้

- (ก) หนังสือชี้แจงเหตุผลความจำเป็น
- (ข) รายละเอียดของหลักทรัพย์ และ
- (ค) คำรับรองตามแบบที่กำหนด

(4) ลงทุนในกิจการที่ต่างประเทศ ต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังนี้

- (ก) หนังสือชี้แจงเหตุผลความจำเป็น
- (ข) รายละเอียดของการลงทุน
- (ค) เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับผู้ลงทุน อันได้แก่ ใบสำคัญการจดทะเบียนนิติ

บุคคล หนังสือรับรอง และรายชื่อผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่กระทรวงพาณิชย์รับรอง และ

- (ง) คำรับรองตามแบบที่กำหนด

คำรับรองตาม (ง) ให้ตัวแทนรับอนุญาตส่งให้เจ้าพนักงานพร้อมกันแบบ ธ.ต. 4

(5) ให้กู้ยืมแก่กิจการในเครื่องที่ต่างประเทศ ต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังนี้

(ก) หลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของหรือการถือหุ้น และ

(ข) หลักฐานการกู้ยืมที่แสดงรายละเอียดของการกู้ยืม

คำว่า “กิจการในเครื่องที่ต่างประเทศ” หมายความว่า สำนักงานสาขาหรือตัวแทน ที่อยู่นอกประเทศของนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ห้างหุ้นส่วนในต่างประเทศที่ผู้ให้ กู้เป็นหุ้นส่วนรวมกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 ของทุนทั้งหมดของห้างนั้น บริษัทจำกัดในต่าง ประเทศที่ผู้ให้กู้ถือหุ้นรวมกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น และ ให้หมายความรวมถึงกิจการในต่างประเทศที่ผู้ให้กู้มีส่วนเป็นเจ้าของไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 ของทุนทั้งหมด

(6) ส่งเงินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของคนไทยที่ย้ายถิ่นฐานไปพำนักอยู่ต่างประเทศเป็น การถาวร ต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังนี้

(ก) หลักฐานของทางการที่แสดงว่ายินยอมให้ผู้รับพำนักอยู่ในประเทศนั้นเป็น การถาวร และ

(ข) หลักฐานที่แสดงว่าเงินที่จะส่งเป็นของผู้รับ เช่น หนังสือรับรองเงินฝากจาก ธนาคาร

(7) ส่งเงินมรดกให้แก่ผู้รับมรดกที่มีถิ่นพำนักถาวรในต่างประเทศ ต้องเรียกเอกสาร หลักฐานดังนี้

(ก) หลักฐานของทางการที่แสดงว่ายินยอมให้ผู้รับพำนักอยู่ในประเทศนั้นเป็น การถาวร และ

(ข) หลักฐานที่แสดงว่าเป็นผู้รับมรดก เช่น สำเนาพินัยกรรม หรือหนังสือของผู้ จัดการมรดกที่ศาลตั้งที่แสดงการจัดการจัดสรรเงินมรดกให้แก่ผู้รับ

(8) ส่งไปให้ครอบครัวหรือญาติพี่น้องซึ่งมีถิ่นพำนักถาวรในต่างประเทศ ต้องเรียก เอกสารหลักฐานดังนี้

- (ก) หลักฐานของทางการที่แสดงว่ายินยอมให้ผู้รับพำนักอยู่ในประเทศนั้นเป็นการถาวร และ
- (ข) หลักฐานที่แสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เช่น บัญชีเครือญาติ
- (9)* เป็นค่าใช้จ่ายเดินทางไปยังต่างประเทศต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังนี้
- (ก) หนังสือเดินทาง และ
- (ข) ตั๋วเครื่องบินหรือตัวยานพาหนะเดินทาง
- (10) ชำระคืนเงินกู้จากต่างประเทศ ต้องเรียกเอกสารหลักฐาน คือ หลักฐานที่แสดง รายละเอียดของการกู้ยืม เช่น สัญญากู้
- (11) ชำระคืนต้นเงินกู้จากต่างประเทศ ต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังนี้
- (ก) หลักฐานการกู้ (เฉพาะการส่งเงินค่าดอกเบี้ยครั้งแรก) และ
- (ข) เอกสารเรียกเก็บเงินค่าดอกเบี้ย
- (12) ส่งเงินค่าหุ้น ต้องเรียกเอกสารหลักฐานคือ หลักฐานที่แสดงการขายหุ้น เช่น สัญญาซื้อขายหุ้น
- (13) ส่งคืนเงินลงทุน ต้องเรียกเอกสารหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้
- (ก) หนังสือรับรองเสร็จสิ้นกรชำระบัญชีของผู้ชำระบัญชี ในกรณีที่เกิดกิจการ
- (ข) ใบรับรองทุนจดทะเบียนที่ออกโดยกระทรวงพาณิชย์ ในกรณีลดทุนหรือลดมูลค่าหุ้น

---

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 5) ลงวันที่ 22 กันยายน 2540

(14) ส่งเงินปันผล ต้องเรียกเอกสารหรือหลักฐานคือ หลักฐานการจ่ายเงินปันผล เช่น ใบแจ้งการจ่ายเงินปันผลของบริษัทผู้จ่าย

(15) ส่งเงินกำไรออกไปให้สำนักงานใหญ่ ต้องเรียกเอกสารหลักฐานคือ งบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบันที่มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองแล้ว หรืองบการเงินระหว่างกาลที่บริษัทได้รับรองความถูกต้องแล้วหากเป็นการส่งกำไรระหว่างกาล

(16) เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา ต้องเรียกเอกสารหลักฐานคือหลักฐานการศึกษา เช่น หนังสือรับรองของสถานศึกษาหรือหนังสือรับรองของ ก.พ.

(17) เป็นค่ารถยนต์ หรือค่าเช่ารถที่ต้องจ่ายตามสัญญา ต้องเรียกเอกสารดังนี้

(ก) หนังสือสัญญา (ถ้ามี) และ

(ข) เอกสารเรียกเก็บเงินหรือเอกสารการคำนวณเงินที่จะต้องจ่าย

(18) เป็นค่าบริการรับจ้างทำงาน ต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังนี้

(ก) หลักฐานการจ้าง เช่น สัญญาจ้าง (เฉพาะการส่งเงินครั้งแรก) และ

(ข) เอกสารเรียกเก็บเงิน

(19) ส่งเงินออมของชาวต่างประเทศที่ทำงานในประเทศไทย ต้องเรียกเอกสารหลักฐานคือ หนังสือรับรองรายได้จากนายจ้าง

(20) วัตถุประสงค์อื่นนอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ต้องเรียกเอกสารหลักฐานคือ เอกสารเรียกเก็บเงินหรือเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีอันแสดงภาระผูกพันที่จะต้องชำระเงินตราต่างประเทศให้แก่บุคคลในต่างประเทศ

ข้อ 11. บุคคลใดขอยืมเงินตราต่างประเทศจากตัวแทนรับอนุญาต เพื่อขายให้แก่ตัวแทนรับอนุญาตนั้น ตัวแทนรับอนุญาตต้องเรียกให้บุคคลดังกล่าวทำสัญญาไว้เป็นหลักฐาน

บุคคลใดขอซื้อเงินตราต่างประเทศจากตัวแทนรับอนุญาต หรือขอถอนเงินตราต่างประเทศจากบัญชีเงินฝากเพื่อชำระคืนเงินกู้หรือดอกเบี้ยตามภาระผูกพันในสัญญาผู้ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ตัวแทนรับอนุญาตต้องเรียกสำเนาสัญญาจากผู้จากบุคคลนั้น

ข้อ 12. บุคคลรับอนุญาตใดขอถอนเงินตราต่างประเทศที่เป็นธนบัตร ธนาкарบัตร หรือเหรียญกษาปณ์ จากบัญชีเงินฝากเพื่อขายให้แก่ผู้ที่จะเดินทางไปนอกประเทศ ตัวแทนรับอนุญาตต้องเรียกให้บุคคลรับอนุญาตนั้นทำคำรับรองว่าจะไม่นำเงินตราต่างประเทศที่ขอถอนไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่นไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 13. การได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศอันเกิดจากแหล่งเงินได้ในต่างประเทศนอกจากค่าของที่ส่งออกของบุคคลที่ระบุดังต่อไปนี้ ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ 20 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485

(1) บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ และชาวต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวไม่เกิน 3 เดือน

(2) สถานทูตต่างประเทศ และผู้ได้รับเอกสิทธิ์ทูต

(3) ทบวงการชำนาญพิเศษแห่งองค์การสหประชาชาติ องค์การหรือสถาบันระหว่างประเทศ รวมตลอดถึงพนักงาน ผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลอื่นที่ปฏิบัติการกิจเพื่อทบวงการชำนาญพิเศษ องค์การหรือสถาบันนั้น ๆ ซึ่งได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในประเทศไทยด้วย

ข้อ 14. การรับฝากเงินตราต่างประเทศประเภทธนบัตร ธนาкарบัตร หรือเหรียญกษาปณ์เข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น เจ้าพนักงานให้ธนาคารรับอนุญาตรับฝากได้โดยไม่จำกัดจำนวน

ข้อ 15. การนำเงินตราต่างประเทศตามข้อ 2(2) ข้อ 3(1) ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 เข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศหรือชาวต่างประเทศแล้วแต่กรณี เจ้าพนักงานให้ธนาคารรับอนุญาตรับฝากเงินตราต่างประเทศดังกล่าวได้

ข้อ 16. ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2535 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 30 เมษายน 2535

เกียรติศักดิ์ มีเจริญ

(นายเกียรติศักดิ์ มีเจริญ)

เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยน
เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน
(ฉบับที่ 3)

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 7 และ ข้อ 20 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ข้อ 17 ข้อ 18 ข้อ 20 และข้อ 21 แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต ลงวันที่ 19 มีนาคม 2534 เจ้าพนักงานออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้ยกเลิกข้อ 24 แห่งประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534

ข้อ 2. ในกรณีที่บุคคลในประเทศยื่นคำขอแบบ ธ.ต. 5 ขอซื้อหรือแลกเปลี่ยนหรือถอนหรือกู้ยืมเงินตราต่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(1) เพื่อลงทุนในกิจการที่ต่างประเทศหรือให้กู้ยืมเงินแก่กิจการในเครื่องต่างประเทศตามข้อ 10(5) แห่งประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534 เป็นจำนวนเกินกว่าปีละห้าล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด แต่ไม่เกินปีละสิบล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด

(2) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเดินทางในรูปแบบอื่นนอกจากธนบัตร ธนาคารบัตร หรือเหรียญกษาปณ์ เป็นจำนวนเกินกว่าสองหมื่นดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาด

เมื่อตัวแทนรับอนุญาตตรวจสอบคำขอแบบ ธ.ต. 5 พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่ผู้ขอยื่นตามข้อ 10 แห่งประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534 และพอใจว่าเป็นเอกสารหลักฐานที่แท้จริงและถูกต้องแล้ว ให้ตัวแทนรับอนุญาตอนุญาตคำขอแบบ ธ.ต. 5 ในนามเจ้าพนักงานได้

ข้อ 3. ในกรณีบุคคลที่ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศอันเกิดจากแหล่งเงินได้ในต่างประเทศนอกจากค่าของที่ส่งออกจะขอยกเว้นไม่ปฏิบัติตามข้อ 7 และข้อ 20 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 โดยประสงค์จะโอนเงินดังกล่าวให้แก่ตัวแทนรับอนุญาตเพื่อชำระหนี้เงินกู้ตราต่างประเทศ หรือโอนออกไปให้แก่บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศเพื่อชำระค่าของหรือเพื่อวัตถุประสงค์ตามข้อ 15 แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต ลงวันที่ 19 มีนาคม 2534 ตัวแทนรับอนุญาตต้องจัดให้ผู้นั้นยื่นรายงานตามแบบ ธ.ต. 3 เมื่อมีการโอนเงินเข้า โดยระบุข้อความไว้ด้านบนของแบบรายงานว่า “ไม่ขาย ไม่ฝาก” และคำขอแบบ ธ.ต. 5 พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานตามที่ระบุไว้ตามข้อ 10 และข้อ 11 แห่งประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534

เมื่อตัวแทนรับอนุญาตตรวจสอบจนเป็นที่พอใจว่าข้อความในรายงานแบบ ธ.ต. 3 และคำขอแบบ ธ.ต. 5 รวมทั้งเอกสารหลักฐานดังกล่าวแท้จริงและถูกต้องแล้ว ให้ตัวแทนรับอนุญาตอนุญาต ธ.ต. 5 ในนามเจ้าพนักงานและดำเนินการโอนเงินตราต่างประเทศตามความประสงค์ของผู้นั้นได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน
(ฉบับที่ 4)

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 7 ข้อ 16 และข้อ 20 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ข้อ 15 และข้อ 18 แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต ลงวันที่ 19 มีนาคม 2534 เจ้าพนักงานออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. เจ้าพนักงานอนุญาตให้บุคคลทั่วไป ชื่อ ชาย แลกเปลี่ยน หรือ โอนเงินตราต่างประเทศกับธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย หรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้

ข้อ 2. เจ้าพนักงานให้ผู้ส่งออกที่ได้รับเงินตราต่างประเทศค่าของที่ส่งออก และผู้ที่ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศในกรณีอื่น ๆ โอนเงินตราต่างประเทศดังกล่าวไว้แก่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยหรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้

ข้อ 3. ในกรณีที่มีผู้ซื้อซื้อหรือแลกเปลี่ยนหรือถอนหรือกู้ยืมเงินตราต่างประเทศจากตัวแทนรับอนุญาต เพื่อชำระหนี้เงินตราต่างประเทศไว้แก่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยหรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เมื่อตัวแทนรับอนุญาตตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่แสดงการเป็นหนี้และพอใจว่าเป็นเอกสารหลักฐานที่แท้จริงและถูกต้องแล้ว ให้ตัวแทนรับอนุญาตชายหรือแลกเปลี่ยน หรือให้ถอน หรือให้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศได้ ทั้งนี้ หากมีจำนวนเงินเกินกว่า 5,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาดตัวแทนรับอนุญาตต้องจัดให้ผู้ซื้อยื่นรายงานตามแบบ ธ.ต. 4 ด้วย

ข้อ 4. เจ้าพนักงานอนุญาตให้ตัวแทนรับอนุญาตรับฝากเงินตราต่างประเทศจากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยหรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ทุกกรณีโดยไม่จำกัดจำนวน

ข้อ 5. ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 3 กรกฎาคม 2538 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2538

อุดมทรัพย์ เตชะกำพูน

(นางสาวอุดมทรัพย์ เตชะกำพูน)

เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน
(ฉบับที่ 5)

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 16 และข้อ 20 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 และข้อ 6 และข้อ 7 แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534 และข้อ 15 และข้อ 18 แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต ลงวันที่ 19 มีนาคม 2534 เจ้าพนักงานออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้ยกเลิก (2) ของข้อ 6 แห่งประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534

ข้อ 2. ให้ยกเลิกความใน (9) ของข้อ 10 แห่งประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(9) เป็นค่าใช้จ่ายเดินทางไปต่างประเทศต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังนี้

(ก) หนังสือเดินทาง และ

(ข) ตัวเครื่องบินหรือตัวยานพาหนะเดินทาง”

ข้อ 3. ให้ยกเลิกความใน (1) ของข้อ 14 แห่งประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(1) เงินตราต่างประเทศที่ฝากต้องเป็นเงินอันเกิดจากแหล่งเงินได้ในต่างประเทศ และผู้ฝากเงินตราต่างประเทศต้องยื่นเอกสารแสดงภาระผูกพันที่จะต้องชำระเงินตราต่างประเทศให้แก่บุคคลในต่างประเทศ ธนาคารรับอนุญาต ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย หรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่ฝากเงินตราแห่งประเทศนั้น และฝากได้ไม่เกินจำนวนที่ผู้ฝากมีภาระผูกพันที่ต้องชำระเป็นเงินตราต่างประเทศภายในกำหนดเวลาดังกล่าว”

ข้อ 4. ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 23 กันยายน 2540 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 22 กันยายน 2540

อุดมทรัพย์ เตชะกำพุช

(นางสาวอุดมทรัพย์ เตชะกำพุช)

เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ข

ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่บุคคลรับอนุญาต

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 3 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกข้อกำหนดเป็นคำสั่งซึ่งผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตจะต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้ยกเลิกคำสั่งให้ไว้แก่บุคคลรับอนุญาต ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ฉบับลงวันที่ 19 มีนาคม 2528 และฉบับลงวันที่ 30 เมษายน 2529

ข้อ 2. ในคำสั่งนี้

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485

“ธนบัตรต่างประเทศ” ให้ความหมายรวมถึง ธนาคารบัตรต่างประเทศและเหรียญกษาปณ์ต่างประเทศด้วย

ข้อ 3. ให้บุคคลรับอนุญาตประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศได้แต่เฉพาะธุรกิจดังต่อไปนี้

- (1) ซื้อธนบัตรต่างประเทศ หรือเช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ
- (2) ขายธนบัตรต่างประเทศแก่ผู้จะเดินทางออกไปนอกประเทศเป็นมูลค่าคน

หนึ่งไม่เกินสองพันดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่าตามอัตราตลาดต่อการเดินทางหนึ่งครั้ง เมื่อบุคคลนั้นได้แสดงหนังสือเดินทาง หรือเอกสารการเดินทางอื่นที่ออกโดยทางการแก่บุคคลรับอนุญาตแล้ว

ข้อ 4. ในการซื้อธนบัตรต่างประเทศ หรือ เช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ ให้บุคคลรับอนุญาตออก “ใบรับซื้อเงินตราต่างประเทศ” แก่ผู้ขายโดยจัดให้มีสำเนาเก็บไว้ที่สำนักงานของตนหนึ่งฉบับ ใบรับซื้อเงินตราต่างประเทศที่กล่าวต้องระบุวันที่ซื้อ ชื่อ นามสกุล และที่อยู่ของผู้ขาย ชนิด จำนวน และสกุลเงินตราต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน ยอดรวมของเงินบาท และให้บุคคลรับอนุญาตจัดทำใบรับซื้อเงินตราต่างประเทศเป็นเล่ม มีเลขหมายลำดับประจำเล่ม และเลขหมายลำดับประจำฉบับด้วย

ข้อ 5. ในการขายธนบัตรต่างประเทศ ให้บุคคลรับอนุญาตออก “ใบขายเงินตราต่างประเทศ” แก่ผู้ซื้อ โดยจัดให้มีสำเนาเก็บไว้ที่สำนักงานของตนหนึ่งฉบับใบขายเงินตราต่างประเทศที่กล่าวต้องระบุวันที่ขาย ชื่อ นามสกุล และที่อยู่ของผู้ซื้อเลขที่หนังสือเดินทาง หรือเอกสารการเดินทางอื่นที่ออกโดยทางการ ชนิด จำนวน และสกุลเงินตราต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน ยอดรวมของเงินบาท และให้บุคคลรับอนุญาตจัดทำใบขายเงินตราต่างประเทศเป็นเล่ม มีเลขหมายลำดับประจำเล่มและเลขหมายลำดับประจำฉบับด้วย

ข้อ 6. เช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเงินตราต่างประเทศ ที่บุคคลรับอนุญาตรับซื้อไว้ นั้น บุคคลรับอนุญาตต้องขายให้แก่ธนาคารรับอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับซื้อไว้

ในการขายธนบัตรต่างประเทศหรือเช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศแก่ธนาคารรับอนุญาต ให้บุคคลรับอนุญาตเรียกใบรับไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 7. การประกอบธุรกิจตามข้อ 3 ให้กระทำได้เฉพาะที่สำนักงานของบุคคลรับอนุญาตเท่านั้น

ข้อ 8. ให้บุคคลรับอนุญาตใช้อัตราแลกเปลี่ยนในการซื้อหรือขายธนบัตรต่างประเทศ หรือเช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศในอัตราที่ใกล้เคียงกับอัตราเฉลี่ยของธนาคารรับอนุญาต

บุคคลรับอนุญาตต้องจัดให้มีป้ายแสดงอัตราซื้อและขายประจำวันของธนบัตรต่างประเทศ หรือเช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ สำหรับสกุลเงินสำคัญ ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

ข้อ 9. บุคคลรับอนุญาตต้องจัดให้มีสมุดบัญชี และดูแลให้มีการบันทึกรายการเกี่ยวกับการซื้อหรือขายธนบัตรต่างประเทศ หรือเช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศทุกชนิด ทุกสกุล ให้เรียบร้อย ถูกต้องและทันเวลา

สมุดบัญชีรวมทั้งหลักฐานการซื้อหรือขายที่กล่าวไว้ในวรรคแรก บุคคลรับอนุญาตจะต้องเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานอันเป็นที่ประกอบธุรกิจของตน ในลักษณะที่พร้อมจะแสดงต่อเจ้าพนักงานเพื่อการตรวจสอบได้ทุกขณะ และหากเจ้าพนักงานเรียกให้นำสมุดบัญชีและหลักฐานไปตรวจสอบ ณ ที่ทำการของเจ้าพนักงาน บุคคลรับอนุญาตต้องนำไปภายในระยะเวลาที่เจ้าพนักงานกำหนด

ข้อ 10. บุคคลรับอนุญาตต้องทำรายงานตามแบบ ธ.ต. 61 (รายงานประจำปีชี้แจงแสดงการซื้อขายเงินตราต่างประเทศและฐานะ) ยื่นต่อเจ้าพนักงานเดือนละสองครั้ง ครั้งแรกเป็นรายงานสำหรับวันที่หนึ่งถึงวันที่สิบห้าของเดือน ส่วนครั้งที่สองเป็นรายงานสำหรับวันที่สิบหกของเดือนจนถึงวันสิ้นเดือน การยื่นรายงานดังกล่าวต้องยื่นภายในสี่วันนับแต่วันที่สิบห้าของเดือนหรือวันสิ้นเดือนตามแต่กรณี

รายงานการซื้อและขายเงินตราต่างประเทศ ให้แสดงรายละเอียดการซื้อและขายเป็นรายวัน ถ้าวันใดไม่มีการซื้อหรือขายก็ให้ระบุว่า “ไม่มี” ส่วนรายงานฐานะให้แสดงยอดคงเหลือของเงินตราต่างประเทศแต่ละชนิด และสกุลเงินที่มีอยู่ในมือของวันสิ้นงวด

ข้อ 11. บุคคลรับอนุญาตจะต้องจัดให้มีป้ายขนาดกว้างหกนิ้ว ยาวสิบแปดนิ้ว พื้นสี
น้ำเงิน ตัวอักษรสีขาว และมีข้อความต่อไปนี้ ไว้ที่หน้าสำนักงานของตนในที่เปิดเผยเห็น
ได้ง่าย

AUTHORIZED MONEY CHANGER

ข้อ 12. บุคคลรับอนุญาตจะต้องแสดงใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับ
อนุญาตที่กระทรวงการคลังออกให้ไว้ ณ สำนักงานของตนในที่แลเห็นได้โดยเปิดเผย

ข้อ 13. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพนิติบุคคลของบุคคลรับอนุญาต หรือมี
การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของบุคคลรับอนุญาต ให้บุคคลรับ
อนุญาตรายงานการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานเป็นหนังสือ พร้อมทั้งยื่นเอกสาร
หลักฐานที่เกี่ยวข้องภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน

ข้อ 14. ในกรณีที่บุคคลรับอนุญาตประสงค์จะย้ายสถานที่ประกอบธุรกิจให้บุคคล
รับอนุญาตยื่นหนังสือชี้แจงเหตุผลที่ขอย้าย เพื่อขออนุญาตต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ
คลัง พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อ 15. เมื่อบุคคลรับอนุญาตเลิกกิจการ ให้เจ้าของ ผู้จัดการ หรือชำระบัญชีแจ้งต่อ
เจ้าพนักงานเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกกิจการ พร้อมทั้งส่งคืนใบอนุญาตต่อ
เจ้าพนักงานด้วย

ข้อ 16. ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2534 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2534

สุธี สิงห์เสน่ห์

(นายสุธี สิงห์เสน่ห์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ผนวก ข

ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่บริษัทรับอนุญาต

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ.2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศข้อกำหนดเป็นคำสั่งซึ่งบริษัทรับอนุญาตจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ในประกาศนี้

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485

“เช็คเดินทาง” หมายถึง เช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ

“บัตรเครดิตต่างประเทศ” หมายถึง บัตรสมาชิกที่ธนาคารหรือบริษัทในต่างประเทศออกให้แก่สมาชิก เพื่อใช้ในการชำระค่าสินค้าหรือบริการ รวมทั้งใช้ในการเบิกถอนเงิน

ข้อ 2. ให้บริษัทรับอนุญาตประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศได้แต่เฉพาะธุรกิจดังต่อไปนี้

(1) ชื้อเช็คเดินทาง หรือจ่ายเงินตราให้แก่บุคคลซึ่งถือบัตรเครดิตต่างประเทศเพื่อตอบแทนการได้สิทธิที่จะเรียกเก็บเงินตราต่างประเทศตามบัตรเครดิตต่างประเทศนั้น

(2) ขายเช็คเดินทางแก่ผู้จะเดินทางไปนอกประเทศโดยบุคคลนั้นไม่ต้องได้รับอนุญาตจากโรงงาน เป็นมูลค่าค่านหนึ่งไม่เกินห้าพันดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่าตามอัตราตลาดต่อการเดินทางหนึ่งครั้ง เมื่อบุคคลนั้นได้แสดงหนังสือเดินทางหรือตั๋วเครื่องบิน หรือตั๋วยานพาหนะเดินทางแก่บริษัทรับอนุญาตแล้ว

ข้อ 3. ในการซื้อเช็คเดินทาง หรือจ่ายเงินตราให้แก่บุคคลซึ่งถือบัตรเครดิตต่างประเทศ ให้บริษัทรับอนุญาตออก “ใบรับซื้อเงินตราต่างประเทศ” แก่ผู้ขายหรือผู้ถือบัตรเครดิตต่างประเทศนั้น โดยจัดให้มีสำเนาเก็บไว้ที่สำนักงานของตนหนึ่งฉบับ ใบรับซื้อเงินตราต่างประเทศที่กล่าวต้องระบุวันที่ซื้อ ชื่อ นามสกุล และที่อยู่ของผู้ขาย หรือผู้ถือบัตรเครดิตต่างประเทศ จำนวน และสกุลเงินตราต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน ยอดรวมของเงินบาท และให้บริษัทรับอนุญาตจัดทำใบรับซื้อเงินตราต่างประเทศเป็นเล่ม มีเลขหมายลำดับประจำเล่ม และเลขหมายลำดับประจำฉบับด้วย

ข้อ 4. ในการขายเช็คเดินทาง ให้บริษัทอนุญาตออก “ใบขายเงินตราต่างประเทศ” แก่ผู้ซื้อ โดยจัดให้มีสำเนาเก็บไว้ที่สำนักงานของตนหนึ่งฉบับ ใบขายเงินตราต่างประเทศที่กล่าวต้องระบุวันที่ขาย ชื่อ นามสกุล และที่อยู่ของผู้ซื้อ เลขที่หนังสือเดินทาง หรือเอกสารการเดินทางอื่นที่ออกโดยทางการ ชนิด จำนวน และสกุลเงินตราต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน ยอดรวมของเงินบาท และให้บริษัทรับอนุญาตจัดทำใบขายเงินตราต่างประเทศเป็นเล่ม มีเลขลำดับประจำเล่ม และเลขหมายลำดับประจำฉบับด้วย

ข้อ 5. เช็คเดินทางที่บริษัทรับอนุญาตรับซื้อไว้ หรือหลักฐานแสดงสิทธิที่จะเรียกเก็บเงินตราต่างประเทศตามบัตรเครดิตต่างประเทศ ให้บริษัทรับอนุญาตขายแก่ธนาคารรับอนุญาตหรือส่งไปเรียกเก็บเงินจากบริษัทหรือธนาคารในต่างประเทศ ผู้ออกเช็คเดินทาง หรือผู้ออกบัตรเครดิตต่างประเทศภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับซื้อเช็คเดินทางหรือวันที่จ่ายเงินตราให้ผู้ถือบัตรเครดิตต่างประเทศดังกล่าว

ข้อ 6. การประกอบธุรกิจตามข้อ 2 ให้กระทำได้เฉพาะที่สำนักงานของบริษัทรับอนุญาตเท่านั้น

ข้อ 7. ให้บริษัทรับอนุญาตให้อัตราแลกเปลี่ยนในการซื้อหรือขายเช็คเดินทาง หรือจ่ายเงินตราให้ผู้ถือบัตรเครดิตต่างประเทศ ในอัตราที่ใกล้เคียงกับอัตราเฉลี่ยของธนาคารรับอนุญาต

บริษัทรับอนุญาตต้องจัดให้มีป้ายแสดงอัตราแลกเปลี่ยนประจำวันในการซื้อและขายเช็คเดินทาง หรือการจ่ายเงินตราให้แก่ผู้ถือบัตรเครดิตต่างประเทศสำหรับสกุลเงินสำคัญ ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

ข้อ 8. บริษัทรับอนุญาตต้องจัดให้มีสมุดบัญชี และดูแลให้มีการบันทึกรายการเกี่ยวกับการซื้อหรือขายเช็คเดินทาง หรือการจ่ายเงินตราให้แก่ผู้ถือบัตรเครดิตต่างประเทศทุกชนิด ทุกสกุล ให้เรียบร้อย ถูกต้อง และทันเวลา

สมุดบัญชีรวมทั้งหลักฐานการซื้อหรือขายเช็คเดินทางหรือการจ่ายเงินตราต่างประเทศให้แก่ผู้ถือบัตรเครดิตต่างประเทศที่กล่าวในวรรคแรก บริษัทรับอนุญาตต้องเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงาน อันเป็นที่ประกอบธุรกิจของตน ในลักษณะที่พร้อมจะแสดงต่อเจ้าพนักงานเพื่อการตรวจสอบได้ทุกขณะ และหากเจ้าพนักงานเรียกให้นำสมุดบัญชีและหลักฐานไปตรวจสอบ ณ ที่ทำการของเจ้าพนักงาน บริษัทรับอนุญาตต้องนำไปภายในระยะเวลาที่เจ้าพนักงานกำหนด

ข้อ 9. บริษัทรับอนุญาตต้องทำเอกสารยื่นต่อเจ้าพนักงานดังนี้

(ก) รายงานแบบ ธ.ต. 62 (รายงานประจำปีแสดงการซื้อขายเช็คเดินทางและการจ่ายเงินตราให้แก่ผู้ถือบัตรเครดิตต่างประเทศ) โดยจัดทำรายงานเดือนละสองครั้ง ครั้งแรกเป็นรายงานสำหรับวันที่หนึ่งถึงวันที่สิบห้าของเดือน ส่วนครั้งที่สองเป็นรายงานสำหรับวันที่สิบหกของเดือนจนถึงวันสิ้นเดือน การยื่นรายงานดังกล่าวต้องยื่นภายในสี่วันนับแต่วันที่สิบห้าของเดือนหรือวันสิ้นเดือนตามแต่กรณี

รายการซื้อขายเช็คเดินทางและการจ่ายเงินตรา ให้แสดงรายละเอียดของรายการที่เกิดขึ้นเป็นรายวัน ถ้าวันใดไม่มีการซื้อหรือขายก็ให้ระบุว่า “ไม่มี”

(ข) รายงานประจำเดือน แสดงบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศที่ฝากไว้กับธนาคารรับอนุญาตในประเทศ โดยให้ยื่นรายงานภายในสี่วันนับแต่วันสิ้นเดือน

(ก) จัดส่งงบกำไรขาดทุน และงบดุล ที่ผ่านการตรวจสอบและรับรองของผู้สอบบัญชีเรียบร้อยแล้ว อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยให้ยื่นรายงานภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันสิ้นงวดบัญชี

ข้อ 10. บริษัทรับอนุญาตจะต้องแสดงใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นบริษัทรับอนุญาตที่กระทรวงการคลังออกให้ไว้ ณ สำนักงานของตนในที่แลเห็นได้โดยเปิดเผย

ข้อ 11. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทรับอนุญาตหรือมีการเปลี่ยนแปลงชื่อของบริษัทรับอนุญาต ให้บริษัทรับอนุญาต รายงานการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานเป็นหนังสือ พร้อมทั้งยื่นเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน

ข้อ 13. ในกรณีที่บริษัทรับอนุญาตประสงค์จะย้ายสถานที่ประกอบธุรกิจให้บริษัทรับอนุญาตยื่นหนังสือชี้แจงเหตุผลที่ขอย้าย เพื่อขออนุญาตต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง พร้อมทั้งยื่นเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อ 14. เมื่อบริษัทรับอนุญาตเลิกกิจการ ให้ผู้จัดการหรือผู้ชำระบัญชีแจ้งต่อเจ้าพนักงานเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกกิจการ พร้อมทั้งส่งคืนใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2534

สุธี สิงห์แสนห์

(นายสุธี สิงห์แสนห์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ผนวก ฅ

คำรับรองในการส่งเงินตราต่างประเทศออกไปลงทุน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตามที่ข้าพเจ้า.....ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....

ขอซื้อเงินตราต่างประเทศ

ถอนเงินจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ เลขที่บัญชี.....

ตามแบบ ฅ.ต.....เลขที่.....จากธนาคาร.....

เป็นจำนวน.....เพื่อส่งไปลงทุนในกิจการ.....

(ระบุชื่อกิจการที่ลงทุน บริษัท ห้างหุ้นส่วน ฯลฯ)

ซึ่งต่อไปนี้คำรับรองนี้เรียกว่า “กิจการที่ลงทุน” ฅ.....

เป็นมูลค่า.....โดยลงทุนในหุ้น เป็นจำนวน.....หุ้น นั้น

(ระบุเฉพาะกรณีที่กิจการที่ลงทุน เป็นบริษัท)

ข้าพเจ้าขอทำคำรับรองให้ไว้แก่เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ข้าพเจ้าจะส่งรูปถ่ายใบอนุญาตให้จดทะเบียนของกิจการที่ลงทุน/จดทะเบียนเพิ่มทุนของกิจการที่ลงทุนซึ่งออกโดยทางการของประเทศ.....

แก่เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินภายใน 60 วัน นับจากวันที่ส่งเงินออก

ข้อ 2. ข้าพเจ้าจะนำใบหุ้นหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับกิจการลงทุนเข้ามาในประเทศไทยและส่งรูปถ่ายใบหุ้นหรือเอกสารหลักฐานดังกล่าวไว้แก่เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินภายใน 90 วัน นับจากวันส่งเงินออก

ข้อ 3. ข้าพเจ้าจะส่งงบกำไรขาดทุนและงบดุลของกิจการที่ลงทุนที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้วทุกรอบระยะเวลาบัญชี ให้แก่เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินภายใน 30 วัน นับแต่วันซึ่งงบดุลนั้นได้รับอนุมัติในที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 150 วัน นับ

แต่วันสุดท้ายของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี เว้นแต่ได้รับผ่อนผันจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ข้อ 4. ข้าพเจ้าจะนำเงินค่าขายหุ้น เงินปันผล และเงินรายได้อื่นใดที่ข้าพเจ้าพึงได้รับจากการลงทุนหรือการขายกิจการเข้ามาในประเทศเป็นเงินตราต่างประเทศ เว้นแต่จะได้รับผ่อนผันจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ข้อ 5. ข้าพเจ้าจะไม่นำเงินตราต่างประเทศที่ได้ซื้อหรือถอนจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศตามแบบ ธ.ต.....ดังกล่าวไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกจากที่ได้สำแดงไว้ข้างต้นเป็นอันขาด

ข้อ 6. ถ้าข้าพเจ้าไม่ได้ใช้หรือใช้เงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนน้อยกว่าจำนวนที่ได้ซื้อหรือถอนจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศตามแบบ ธ.ต.....ดังกล่าว ข้าพเจ้าจะนำเงินตราต่างประเทศที่ไม่ได้ใช้หรือส่วนที่เหลือ แล้วแต่กรณี เข้ามาในประเทศโดยทันที

ข้อ 7. ในกรณีที่ข้าพเจ้ามิได้ปฏิบัติตามคำรับรองในเรื่องการนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศ ตามที่กล่าวในข้อ 4 หรือข้อ 6 ข้าพเจ้ายินยอมจ่ายเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 20 ตามมูลค่าแห่งเงินตราต่างประเทศที่สำแดงในแบบ ธ.ต. ....ข้างต้น ให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทยภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากธนาคารแห่งประเทศไทยแทนการปฏิบัติตามคำรับรอง

ข้อ 8. ข้าพเจ้าจะไม่เพิกถอนคำรับรองนี้เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ลงชื่อ.....ผู้ให้คำรับรอง
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ผนวก ญ

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 23 (พ.ศ. 2541)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

พุทธศักราช 2485

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยน พุทธศักราช 2485 พุทธศักราช 2486 และมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยน พุทธศักราช 2485 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้ยกเลิกความในข้อ 16 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 16. บุคคลใดส่งของออกนอกประเทศต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศในทันทีที่ได้รับชำระค่าของ เว้นแต่จะมีการกำหนดเงื่อนไขการชำระค่าของไว้ซึ่งจะกำหนดเกินกว่าหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันส่งของออกนอกประเทศไม่ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ผู้ส่งของออกนอกประเทศต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศทันทีที่ได้รับชำระค่าของภายในกำหนดเวลาดังกล่าว และเมื่อได้รับเงินตราต่างประเทศแล้ว ต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นกับธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาตที่ตั้งอยู่ในประเทศภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้มา ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีจะมีคำสั่งยกเว้นเป็นการทั่วไปหรือได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

ในการฝากหรือถอนเงินตราต่างประเทศที่เป็นค่าของที่ส่งออกกับธนาคารรับ
อนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาตนั้น ผู้ส่งออก ธนาคารรับอนุญาต และบริษัทรับอนุญาตต้อง
ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข วงเงิน และระยะเวลาในการฝากหรือถอนตามที่เจ้า
พนักงานกำหนด

คำสั่งของรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้”

ข้อ 2. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ 20 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ.
2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ซึ่ง
แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2539) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 20 บุคคลใดได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศอันเกิดจากแหล่งเงินได้ในต่างประเทศ
นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ 16 ต้องขายเงินตราต่างประเทศนั้นให้แก่ธนาคารรับอนุญาต
บริษัทรับอนุญาตหรือบุคคลรับอนุญาตที่ตั้งอยู่ในประเทศ หรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้น
ไว้กับธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาตที่ตั้งอยู่ในประเทศภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่
ได้มาหรือนำเข้า แล้วแต่กรณี เว้นแต่เจ้าพนักงานจะมีคำสั่งยกเว้นโดยทั่วไปหรือโดยเฉพาะ
โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการยกเว้นนั้นก็ได้”

ข้อ 3. กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2541

ธารินทร์ นิมมานเหมินท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรเร่งรัดการจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศสำหรับค่าของที่ส่งออกไปให้เร็วขึ้น และเพื่อมิให้ผู้ใดมาซึ่งเงินตราต่างประเทศถือครองเงินตราต่างประเทศไว้นานเกินไปโดยไม่มีความจำเป็น อันจะเป็นการช่วยรักษาเสถียรภาพของค่าเงินบาทให้มั่นคงยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ๓

ตัวอย่างสัญญาและเอกสารชี้ชวนการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

สถาบันวิทย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะการซื้อ - ขาย ในตลาดระบบมาจิ้น (Magain)

การเปิดบัญชี

การเปิดบัญชีขั้นต่ำ 200,000 บาท ใช้เงินประกันความเสี่ยงในการซื้อ - ขาย เงินตราต่างประเทศ (ในการซื้อ - ขาย หรือคำสั่งซื้อ - คำสั่งขาย ใช้เป็นจำนวนหน่วย หรือเรียกจำนวน Lot) ซึ่งการซื้อ - ขาย แต่ละครั้ง ทางบริษัทฯ ได้กำหนดให้ทำการซื้อ - ขาย ครั้งละไม่ต่ำกว่า 3 Lot ใช้มาจิ้น (Magain) Lot ละ 50,000 บาท

ตัวอย่าง

สกุลเงิน ต่างประเทศ	ค่าเงินในการลงทุน ของบริษัท ฯ			ค่าเงินเต็มในการลงทุนทั่ว ๆ ไปของตลาดเงินในแบงก์	
	จำนวน Lot	เงิน Margin (บาท)	ขนาดของตัวสัญญา Contract Size	ค่าเงินUS	ค่าเงินบาท
เยน (JY)	1	50,000	12,500,000	100,000	3,670,000
สวิสฟรังก์ (SF)	1	50,000	125,000	100,000	
ปอนด์ (BP)	1	50,000	62,500	100,000	
ยูโร ZEU)	1	50,000	100,000	100,000	
หมายเหตุ	ค่าเงินบาทเปลี่ยนแปลงตาม Rate แต่ละวัน				

* เช่นราคาเงินเยนปัจจุบัน (04/02/99) ณ เวลา 16.00 น. อยู่ที่ 113.50 เยน ต่อ 1 ดอลลาร์ ต้องใช้เงินบาทของจำนวน 3 Lot = 150,000 บาท ซึ่งจองเงินเยนได้ 37,500,000 เยน ถ้าใช้เงินบาทเต็ม 100% ต้องใช้ถึง 11,010,000 บาท ต่างจากการซื้อขายในระบบมาจิ้น (Magain) ซึ่งใช้เพียง 1.58% หรือประมาณ 150,000 บาท ประกันความเสี่ยงของการลงทุน *

An Introduction to Foreign Currencies Exchange Market & Investment

การลงทุนในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Market Investment)

ตลาดปริวรรตเงินตราจะอนุญาตให้เฉพาะผู้ที่เป็นโบรกเกอร์ที่จดทะเบียนกับตลาดการเงินต่างประเทศ (IMM) เท่านั้น ที่สามารถเข้าไปในห้องค้าได้ และผู้ที่มีความประสงค์จะลงทุนจะต้องติดต่อผ่านโบรกเกอร์ โดยนำเงินค้ำประกันบางส่วนขั้นต่ำ 300,000 บาท มาทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทคอมมิชชันเฮาส์ โดยทางลูกค้าจะถือครองเงินค้ำประกันเสมือนบัญชีกระแสรายวันที่สามารถเบิกถอนได้ภายใน 1 วัน หากแต่สามารถได้รับดอกเบี้ยสูงเช่นเดียวกับบัญชีเงินฝากประจำ

ระบบการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Forex System)

เงินตราต่างประเทศที่ทางบริษัททำการซื้อขาย จะเทียบค่ากับเงินสกุลดอลลาร์เป็นหลัก ซึ่งสกุลเงินที่ทำการซื้อขายจะมีอยู่ 4 สกุล ดังนี้

1. เงินปอนด์สเตอร์ลิง มูลค่าการซื้อขายเท่ากับ 62,500 ปอนด์ ต่อหน่วย
2. เงินมาร์คเยอรมัน มูลค่าการซื้อขายเท่ากับ 125,000 มาร์ค ต่อหน่วย
3. เงินฟรังก์สวิสฯ มูลค่าการซื้อขายเท่ากับ 125,500 ฟรังก์ ต่อหน่วย
4. เงินเยนญี่ปุ่น มูลค่าการซื้อขายเท่ากับ 12,500,000 เยน ต่อหน่วย

ปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์การลงทุนในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign Currencies Exchange : Analytical Techniques)

1. ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (Economy's Fundamental Information)

ข้อมูลเหล่านี้จะถูกนำมาวิเคราะห์โดยศูนย์ข่าวสารข้อมูลทางการเงินระหว่างประเทศ (เช่น MMS) และแสดงให้เห็นนักลงทุนทั่วโลก ได้รับทราบผ่านทางสำนักข่าวรอยเตอร์ (Rcuter) , ซีเอ็นเอ็น (CNN) โดยทางบริษัทฯ จะมีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้อย่างใกล้ชิด พร้อมระบบ

คอมพิวเตอร์ออนไลน์ผ่านสำนักข่าวบิสิเนส (Bisncws) ประจำประเทศไทย เพื่อให้นักลงทุนได้รับทราบข่าวสารต่าง ๆ เหล่านี้อย่างรวดเร็วพร้อมกับนักลงทุนอื่น ๆ ทั่วโลก

2. ปัจจัยทางด้านการวิเคราะห์ทางเทคนิค (Technical Analysis)

ข้อมูลการเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราประเทศทุกสกุลถูกส่งผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เข้ามายังระบบคอมพิวเตอร์ของบริษัทฯ เพื่อให้ให้นักลงทุนสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในทางเทคนิคได้ด้วยตนเอง โดยทางบริษัทฯ จะมีผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำปรึกษาอยู่โดยตลอดอย่างใกล้ชิดพร้อมอุปกรณ์สื่อสารทันสมัยครบครัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อได้เปรียบของการลงทุนในตลาด FOREX

1. วงเงินค้ำประกันต่ำมากเมื่อเทียบกับมูลค่าการลงทุนจริง คือ เพียงใช้เงินค้ำประกันประมาณ 0.5% ถึง 1.5% เท่านั้น
2. อัตราผลตอบแทนอยู่ในระดับสูง เพราะสามารถทำกำไรได้ทั้งจากส่วนต่างของราคาซื้อขาย (Profit Taking) และผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ย หากถือตัวข้ามคืน (Overnight Hold)
3. ค่าบริการในการลงทุนต่ำ คือเสียค่าบริการเพียงประมาณ 0.05% ของมูลค่าการลงทุนเต็มเท่านั้น (ค่าบริการ (commission fee) =US\$ 60 หรือเท่ากับ 2,700 บาท ต่อหน่วย)
4. สามารถเข้าทำการลงทุนได้ทั้ง 2 ทาง เพราะเป็นการซื้อขายเปรียบเทียบเงินดอลลาร์ โดยสามารถเปิดซื้อ (Open-Buy) หรือเปิดขาย (Open-Sell) ก่อนก็ได้
5. มีความคล่องตัวและความยืดหยุ่นในการลงทุนสูง เนื่องจากเวลาเปิดทำการของตลาดที่ยาวนานกว่า จึงเป็นการเพิ่มโอกาสในการลงทุนได้มากกว่าในตลาดอื่น
6. สามารถลดความเสี่ยงของการลงทุนให้น้อยลงได้โดยอาศัยการวิเคราะห์ตลาดและทางเทคนิค

เปรียบเทียบการลงทุนในธุรกิจการค้าทั่วไปกับการลงทุนในตลาดเงินตราต่างประเทศ

ธุรกิจทั่วไป	ธุรกิจเงินตราต่างประเทศ
1. ต้องใช้เต็มมูลค่าในการลงทุน	1. ไม่จำเป็นต้องใช้เงินเต็มมูลค่า(ใช้เพียงเงินค้ำประกัน)
2. มีค่าใช้จ่ายหลายทาง	2. มีค่าใช้จ่ายเพียงค่าคอมมิชชั่น
3. ใช้เวลายาวนานกว่าจะรู้ผล	3. รู้ผลตอบแทนตลอดเวลา
4. ต้องแข่งขันกับตลาด	4. ไม่ต้องแข่งขันกับตลาด
5. อาจมีหนี้สูญจากการค้า	5. เป็นธุรกิจที่มั่นคง ไม่มีหนี้สูญจากลูกหนี้การค้า
6. เงินทุนจมกับสินค้าตกค้าง	6. สามารถจำกัดการขาดทุนได้

เปรียบเทียบตลาดหุ้นกับตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	
<p>ระบบตลาดหุ้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระยะเวลาในการซื้อขายจำกัด 2. เสียค่าใช้จ่าย 2 ครั้งทั้งการซื้อและขาย 3. ต้องใช้เงินเต็มมูลค่าในการลงทุน 4. สามารถปั่นตลาดได้ 5. การถอนเงินใช้ระยะเวลาหลายวัน 6. จำเป็นต้องทำการเปิดซื้อก่อนทุกครั้ง 	<p>ธุรกิจเงินตราต่างประเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระยะเวลาในการเปิดตลาดซื้อขายยาวนาน 2. จ่ายค่าบริการเพียงครั้งเดียวสำหรับการซื้อและขาย 3. ใช้เงินค้ำประกันต่ำมากเพียงประมาณ 1.5% ของมูลค่าการลงทุนจริงเท่านั้น 4. ไม่สามารถปั่นตลาดได้ เพราะเป็นตลาดสากลที่ทำการซื้อขายกันทั่วโลก 5. สามารถเบิกถอนเงินได้ภายในวันเดียว (24 ชม.) 6. สามารถเลือกการเปิดซื้อหรือเปิดขายก่อนก็ได้

<p>ขนาดของตัวสัญญา BP = 62,500 ปอนด์ DM = 125,000 มาร์ค SF = 125,000 ฟรังก์ JY = 12,500 เยน</p> <p>ค่าคอมมิชชั่น (Commission) = 2,700 บาทต่อหน่วย อัตราดอกเบี้ย (Interest Rate) เปิดซื้อ (Open-Buy) อัตราดอกเบี้ย -6%ต่อวัน เปิดขาย (Open-Sell) อัตราดอกเบี้ย +2% ต่อวัน</p>	<p>มูลค่าเงินค้ำประกัน (Margin Required) ถือตัวข้ามคืน (Overnight) = 30,000 บาทต่อหน่วย ซื้อขายภายในวันเดียว = 15,000 บาทต่อหน่วย จำนวนหน่วยที่ซื้อขายได้ (Trading Allowance) หากเปิดบัญชี 500,000 บาท จะถือตัวข้ามคืนได้สูงสุด = 16 หน่วย (@30,000 Bht) หรือซื้อขายภายในวันเดียวได้ = 33 หน่วย (@15,000 Bht)</p>
--	---

<p>การคำนวณกำไร-ขาดทุนจากการซื้อขาย (Profit & Loss Calculation)</p> <p>JY,DM,SF = $\frac{\text{ขนาดของตัวสัญญา} - \text{ขนาดของตัวสัญญา} \times \text{จำนวนหน่วย}}{\text{ราคาขาย} - \text{ราคาซื้อ}}$ x 45 บาท - (ค่าคอมมิชชั่น x หน่วย)</p> <p>เช่น SF = $\frac{125,000 - 125,000 \times 10 \text{ หน่วย} \times 45 \text{ บาท} - (2,700 \times 10 \text{ หน่วย})}{1.4500 - 1.4530}$</p> <p>กำไรสุทธิ = 53,095.95 บาท</p> <p>*BP = (ราคาขาย - ราคาซื้อ) x ขนาดของตัวสัญญา x จำนวนหน่วย x 45 บาท - (ค่าคอมมิชชั่น x หน่วย)</p> <p>เช่น = $(1.6200 - 1.6170) \times 62,500 \times 10 \text{ หน่วย} \times 45 \text{ บาท} - (27,00 \times 10 \text{ หน่วย})$</p> <p>กำไรสุทธิ = 57,375 บาท</p>	<p>การคำนวณรายรับ-รายจ่าย ค่าดอกเบี้ย (Interest Income calculation)</p> <p>JY,DM,SF = $\frac{\text{ขนาดของตัวสัญญา} \times \text{จำนวนหน่วย} \times \text{อัตราดอกเบี้ย}}{\text{ราคาเข้าตัว}}$ x (จำนวนวัน/360) x 45 บาท</p> <p>เช่น เปิดขาย SF = $\frac{125,000 \times 10 \text{ หน่วย} \times 2\% \times (30 \text{ วัน}/360) \times 45 \text{ บาท}}{1.4500}$</p> <p>ดอกเบี้ยรับ = 64,665.17 บาท ต่อเดือน (10 หน่วย)</p> <p>ถ้าเปิดซื้อ SF = $\frac{125,000 \times 10 \text{ หน่วย} \times 6\% \times (7 \text{ วัน}/360) \times 45 \text{ บาท}}{1.4500}$</p> <p>ดอกเบี้ยจ่าย = 45,258.62 บาท ต่อสัปดาห์ (10 หน่วย)</p>
---	--

การเริ่มต้นลงทุนในธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราฯ (How to start?)

1. ติดต่อตัวแทนที่ปรึกษาการลงทุนของบริษัทฯ (Contact our Agent)

หากท่านสนใจเข้าร่วมลงทุนในธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราฯ กรุณาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตัวแทนของบริษัทฯ ที่ได้แนะนำธุรกิจการลงทุนนี้ให้แก่ท่าน เพื่อที่เจ้าหน้าที่จะได้แนะนำรายละเอียดและพาท่านเข้ามาเยี่ยมชมบริษัทฯ และท่านจะได้รับทราบวิธีการลงทุนในธุรกิจนี้ต่อไป หรือท่านอาจติดต่อผู้จัดการฝ่ายการตลาด โดยตรงได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 261-5511 (50 Lines)

2. เปิดบัญชีเพื่อกำกับการลงทุน (Opening Account)

นักลงทุนสามารถใช้เงินสด, เช็คธนาคาร หรือการโอนเงินทางธนาคารเข้าบัญชีของบริษัทฯ เพื่อเปิดบัญชีกำกับการซื้อขายของท่าน โดยวางเงินมัดจำขั้นต้นในครั้งแรก จำนวน 300,000 บาทขึ้นไป หลังจากนั้น ท่านสามารถทำการสั่งซื้อขายกับบริษัทฯ ได้ทันที โดยเจ้าหน้าที่ตัวแทนของท่านจะให้บริการท่านในทุก ๆ ขั้นตอนของการซื้อขาย ไม่ว่าจะเป็นการสั่งซื้อขาย, การเซ็นรับตัว, การเบิกจ่ายและการเพิ่มวงเงินให้กับบัญชีของท่าน

3. ทำการซื้อขาย (Start Trading)

ท่านสามารถเริ่มต้นทำการซื้อขายได้ทันทีหลังจากเปิดบัญชีกับบริษัทฯ ส่วนรายละเอียดและเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการซื้อขาย กรุณาสอบถามจากเจ้าหน้าที่ดูแลบัญชีของท่านโดยตรง

วันเวลาที่สามารถทำการซื้อขายได้ : จันทร์-ศุกร์ 08:30-02:00 (ฤดูร้อน)

จันทร์-ศุกร์ 08:30-03:00 (ฤดูหนาว)

4. รายงานการซื้อขาย (Trading Report)

ทางบริษัทฯ จะออกเอกสารแสดงรายการซื้อขาย (Statement) ในแต่ละวันให้กับท่าน โดยเจ้าหน้าที่ดูแลบัญชีของท่านจะนำส่งเอกสารนี้ให้ท่านทุกวันโดยการแฟกซ์หรืออื่น ๆ รวมถึงใบคำสั่งซื้อขายที่ท่านหรือตัวแทนฯ จะต้องเซ็นรับทุกครั้ง เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานสำคัญในการยืนยันคำสั่งซื้อขายกับบริษัทฯ

IMM

International Monetary Market

กำไรสูงกว่าการเล่นหุ้นและหยุดการขาดทุนได้ง่ายราวปอกกล้วย
เป็นบ่อนทองที่หลายคนไม่รู้จัก และหลายคนรู้จักแต่ไม่กล้าขุด

ไอเอ็มเอ็ม หน้าตาเป็นอย่างไร?

ไอเอ็มเอ็ม (IMM) คือ ตลาดเงินตราต่างประเทศ มีชื่อเป็นทางการว่า International Monetary Market หมายถึง ตลาดกลางการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ เกิดขึ้นจากความทันสมัยของเทคโนโลยีปัจจุบันที่เอื้ออำนวยต่อการสื่อสาร และการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลหลักของโลก เช่น มาร์ค เยอรมัน หรือ เยนญี่ปุ่น ในตลาดโลกไม่ว่าจะเป็นตลาดนิวยอร์ก ลอนดอน โตเกียว หรือ ฮองกง ไอเอ็มเอ็มมีการแจ้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่ขึ้นลงอย่างสัมพันธ์กัน และอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง เนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่าง ๆ เกี่ยวพันกับการค้าธุรกิจทุกชนิดของนักธุรกิจทั่วโลก รวมทั้งการให้บริการของธนาคารใหญ่ที่เกี่ยวข้องร่วมกันในการทำการค้า โยงใยถึงนโยบายการเมือง การกีดกันทางการค้าของรัฐบาลแต่ละประเทศ ทำให้เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินสกุลหลักของโลก บ้างก็เข้ามาซื้อขายเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทางการค้า บ้างก็เพื่อเก็งกำไรในช่วงยาวหรือสั้น บ้างก็เพื่อพยุงค่าเงินของตนเองตามนโยบายของประเทศ

ในอดีตไอเอ็มเอ็มเป็นธุรกิจสำหรับผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ในปัจจุบัน บริษัท เมอร์ริแลนด์ เซอร์วิส คอปอเรชั่น จำกัด เป็นบริษัทสมาชิกของไพรม์ฮิลล์กรุ๊ป (Primehill Group) ซึ่งมีสำนักงานใหญ่อยู่ในประเทศฮ่องกง บริษัท เมอร์ริแลนด์ เซอร์วิส คอปอเรชั่น จำกัด เป็นบริษัทสมาชิกได้โดยผ่านการพิจารณาและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของตลาดว่าเป็นบริษัทที่มีฐานะทางการเงินมั่นคงและได้จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดกับทะเบียน

พาณิชย์ และดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับยาซื้อขายเงินตราต่างประเทศ โดยมีการซื้อขายเงิน 4 สกุลหลัก ได้แก่ มาร์คเยอรมัน (Deutsche) เยนญี่ปุ่น (Japanese Yen) ปอนด์อังกฤษ (British Pound) และ ฟรังก์สวิส (Swiss France) เงินสกุลเหล่านี้จะเทียบราคากับดอลลาร์สหรัฐฯ (U.S. Dollar) เป็นหลัก และราคาที่ใช้ในการซื้อขายเป็นราคาที่ใช้กันทั่วโลก

ลักษณะของไอเอ็มเอ็มเป็นลักษณะที่ใกล้เคียงกับตลาดหุ้น คือมีโลว์ริกเกอร์ ทำการซื้อขายในตลาดแทนลูกค้า เริ่มต้นจากลูกค้าเปิดบัญชีลงทุนกับบริษัทอย่างน้อย 200,000 บาท หลังจากนั้นทางบริษัทฯ จะมอบสัญญาการลงทุนและหลักฐานการรับเงินให้แก่ลูกค้า ซึ่งจะระบุเลขที่บัญชีของลูกค้าอย่างชัดเจน ลูกค้ามีอำนาจในการฝากถอนเงินในบัญชีได้อย่างอิสระเช่นเดียวกับบัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จากนั้นลูกค้าก็สามารถเข้าสู่ตลาดเพื่อทำการซื้อขายได้ตามต้องการ โดยใช้เลขบัญชีของลูกค้าเป็นสำคัญ และเพื่อความมั่นใจ ลูกค้าควรรับข้อมูลการเคลื่อนไหวของตลาดจากเจ้าหน้าที่บัญชีของคุณ เพื่อเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจ

ไอเอ็มเอ็มมีอะไรดี?

1. **รวดเร็ว...** การลงทุนในตลาดเงินให้ผลกำไรสูงและรวดเร็ว เพราะราคาของเงินตราต่างประเทศทุกสกุลมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ลูกค้าจึงสามารถทำกำไรได้ทุกขณะ
2. **ใช้ทุนน้อย...** ด้วยการวางเงินมาร์จิ้นเพียง 1-2% ลูกค้าสามารถเข้ามาซื้อขายเงินตราต่างประเทศ โดยบริษัทให้เครดิตถึง 98.99%
3. **ค่าใช้จ่ายต่ำ...** ลูกค้ามีการจ่ายเพียงค่านายหน้า ซึ่งเป็นเงินจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับผลกำไรที่ได้รับ
4. **มีความยืดหยุ่นสูง...** ลูกค้าสามารถทำการซื้อขายแบบเสรี สามารถซื้อก่อนแล้วขาย หรือจะขายก่อนแล้วค่อยซื้อก็ได้ เปรียบเทียบกับตลาดหุ้นและการลงทุนทำการค้าอื่น ๆ ที่ส่วนใหญ่ไม่สามารถขายก่อนซื้อได้

5. ความเสี่ยงน้อย... ลูกค้าสามารถควบคุมความเสี่ยงได้ เนื่องจากก่อนการตัดสินใจซื้อขายแต่ละครั้ง โบรคเกอร์จะเป็นผู้วิเคราะห์ถึงแนวโน้มของตลาดอย่างรอบคอบ เพื่อให้มีโอกาสกำไรได้มากที่สุด โดยมีทั้งการวิเคราะห์ตามข่าวเศรษฐกิจและการเมือง และการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ และการหยุดการขาดทุนเป็นเรื่องง่าย

6. ไม่ต้องลงแรง... ลูกค้าเป็นนายทุนและโบรคเกอร์เป็นเสมือนลูกจ้างที่คุณแลกรงการให้ ลูกค้าไม่จำเป็นต้องเฝ้าดูแลความเคลื่อนไหวของตลาด เพราะโบรคเกอร์จะทำหน้าที่นี้แทน และโบรคเกอร์ก็จะคอยส่งข่าวสารข้อมูลให้แก่ลูกค้าเสมอ ลูกค้าจึงสามารถลงทุนในไอเอ็มเอ็มไปพร้อมกับกิจการของตัวเองได้ จะทำให้มีรายได้เสริมโดยไม่ต้องเหนื่อยมากขึ้น

มีเงินเป็นแสนเป็นล้านเอาไปฝากแบงก์กินดอกเบี้ยไม่ดีกว่าหรือ?

หากคุณนำเงินไปฝากกับธนาคาร คุณจะมีหลักประกันแน่นอนว่าคุณจะได้รับดอกเบี้ยเมื่อถึงกำหนด แต่คุณจะต้องใช้เวลายาวนานในการรอคอย และผลตอบแทนซึ่งก็ไม่นับว่ามาก บางครั้งไอเอ็มเอ็มสามารถทำกำไรให้กับลูกค้าใน 1-2 วัน ได้เป็นจำนวนเงินมากกว่าดอกเบี้ยเงินฝากที่ต้องรอถึง 6-12 เดือนเสียอีก เหตุการณ์แบบนี้มิใช่เรื่องแปลก เพราะ บริษัท เมอร์รี่แลนด์ เซอร์วิส คอปอเรชัน จำกัด มีทีมงานโบรคเกอร์ที่มีประสบการณ์และความชำนาญในการวิเคราะห์ภาวะตลาด การทำเงินก้อนหนึ่งให้ทวีจำนวนเป็นสองเท่าสามารถทำได้ในระยะเวลาอันสั้น ความเสี่ยงย่อมมีมากกว่าการฝากธนาคารแน่นอน แต่เมื่อเทียบกับผลที่ได้รับแล้ว นับว่าไอเอ็มเอ็มเป็นธุรกิจที่น่าลงทุนมาก

อีกประการหนึ่งเงินที่คุณนำไปฝากไว้กับธนาคารก็ได้อยู่ในตู้เซฟของธนาคาร นอกจากธนาคารจะนำเงินของคุณไปปล่อยกู้แล้ว ธนาคารเองยังนำเงินฝากไปลงทุนในตลาดเงินตราเช่นกัน แม้แต่ธนาคารเองยังเล็งเห็นว่า ไอเอ็มเอ็มให้ผลกำไรคุ้มกับดอกเบี้ยที่ธนาคารต้องเสียให้กับผู้ฝากเงิน

ตลาดเงินจะดีกว่าตลาดหุ้นได้อย่างไร?

ข้อได้เปรียบที่สำคัญที่ตลาดเงิน คือ การซื้อขายแบบเสรี นักลงทุนไม่จำเป็นต้องซื้อก่อนแล้วจึงขายเสมอไป ไม่ว่าเงินจะแข็งหรืออ่อนตัวก็สามารถทำกำไรได้

สามารถเรียกได้ว่า เล่นได้ทั้งขาขึ้นและขาลง นักเล่นหุ้นในเมืองไทยคงจำกันได้ดีเมื่อเกิดวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย หุ้นตกฮวบกันทั้งกระดานลงมาชนฟลอร์แล้วฟลอร์เล่า ใครถือหุ้นอยู่ก็ได้แต่มองตากันปริบ ๆ ไม่สามารถจะทำอะไรได้ เพราะหุ้นเล่นได้เพียงขาขึ้นเท่านั้น ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นกับตลาดเงิน นักเล่นเงินไม่จำเป็นต้องหนักใจอะไรเลย

ถ้านักลงทุนเกรงว่าจะมีการปั่นราคา นักลงทุนสามารถวางใจได้เพราะราคาเงินเป็นไปตามกลไกของตลาด และไม่สามารถปั่นกันได้ ในตลาดหุ้นใครมีเงินมากก็สามารถปั่นราคาหุ้นได้ แต่สำหรับตลาดเงินไม่มีใครมีเงินมหาศาลขนาดที่จะปั่นราคาได้เลย และที่สำคัญถ้าใครมีเงินมากขนาดจะปั่นให้ราคาขึ้น นักลงทุนสามารถเล่นขาขึ้นได้ หรือถ้าจะปั่นให้ราคาลง ก็สามารถเล่นขาลงได้ ดังนั้นการปั่นราคาจึงไม่เป็นปัญหาสำหรับนักเล่นเงิน

และข้อได้เปรียบอีกประการสำหรับลูกค้าของ บริษัท เมอร์รี่แลนด์ เซอร์วิส คอปอเรชั่น จำกัด โดยเฉพาะคือ การลงทุน ใช้เงินมาร์จินเพียง 1-2% บริษัทให้เครดิตถึง 98.99%

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเปรียบเทียบระหว่างธุรกิจการค้าทั่วไปกับตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ข้อเปรียบเทียบ	ธุรกิจการค้าทั่วไป	ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
1. เงินลงทุน	ใช้มูลค่าในการลงทุน 100%	ใช้เพียง 2% ในการลงทุน ส่วนที่เหลือไม่จำเป็นต้องชำระ
2. ค่าบริการ	มีค่าใช้จ่ายหลายทางมากมาย	เพียงค่าคอมมิชชั่น 50 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อ 1 Unit
3. การแข่งขัน	มีการแข่งขันสูง ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายและบริการมากขึ้น รวมทั้งบางครั้งต้องตัดกำไรที่ควรได้รับลง	ไม่มีการแข่งขันกับตลาดมาก เพราะทุกคนได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน
4. สินค้าคงเหลือ	มีปัญหาเกี่ยวกับสินค้าตกค้างหรือต้องมีการกักตุนสินค้า ทำให้เงินทุนจมอยู่มาก และไม่สามารถจำกัดการขาดทุนได้ง่าย	ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือและไม่จำเป็นต้องกักตุนสินค้า ทั้งยังสามารถจำกัดการขาดทุนได้ง่าย
5. ปัญหาหนี้สูญ	มีปัญหาหนี้สูญ	ไม่มีปัญหาหนี้สูญ
6. ระยะเวลา	ใช้ระยะเวลานานกว่าจะคืนทุน และทราบผลกำไรขาดทุนช้า	สามารถรู้ผลตอบแทนได้ตลอดเวลาและคืนทุนเร็ว เนื่องจากใช้ทุนน้อย และเสียค่าใช้จ่ายเพียงคอมมิชชั่น

ข้อเปรียบเทียบระหว่างตลาดหลักทรัพย์กับตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ข้อเปรียบเทียบ	ตลาดหลักทรัพย์	ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
1.ระยะเวลาทำการ (Time)	เปิดบริการ วันจันทร์-ศุกร์ เวลา 10.00-16.30 น. รวมเวลาทำการทั้งหมด 6.30 ชั่วโมง	เปิดบริการ วันจันทร์-ศุกร์ เวลา 8.30-2.00 น. รวมเวลาทำการทั้งหมด 17.30 ชั่วโมง ทำให้ได้เปรียบ เนื่องจากนักลงทุนสามารถที่จะเข้าไปซื้อและขายทำกำไรได้หลายรอบต่อวัน
2. ค่าบริการ (Commission)	ซื้อ 0.5% ขาย 0.5%	ซื้อไว้ไม่เสียค่าบริการ จะเสียค่าบริการเพียงครั้งเดียวเฉพาะตอนขายเท่านั้น ซึ่งจะน้อยกว่า 0.5%
3. เงินค้ำประกัน (Margin)	100% หรือใช้ระบบ Margin ตามเครดิตของลูกค้าแต่ละราย ส่วนที่ยังค้างชำระคิดดอกเบี้ย 50-80%	เพียง 2% ส่วนที่เหลือ 98% ไม่จำเป็นต้องชำระ
4. การถือครอง (Possession)	ถ้าซื้อหุ้นด้วยมาร์จิน ยิ่งถือครองนานมาก ยิ่งต้องเสียดอกเบี้ยมาก	การซื้อด้วยระบบ Margin มีทั้งได้ดอกเบี้ยและเสียดอกเบี้ย
5. ตลาด (Market)	เฉพาะในเมืองไทย (Local Market) มีโอกาสปั่นราคาขึ้นลงได้ง่าย เพราะมี Volume ในการซื้อขายน้อย ซึ่งมีปริมาณเพียง 4,000-5,000 ล้านบาทต่อวันเท่านั้น	เป็นตลาดระหว่างประเทศทั่วโลก การซื้อขายแต่ละวันมี Volume เป็นปริมาณ 400,000 กว่าล้านดอลลาร์สหรัฐ ทำให้ยากเกินกว่าที่จะปั่นราคาได้
6. สภาพของตลาด (Fact)	การบริหารของบริษัทมักจะเป็นความลับ	ทุกอย่างเปิดเผย อัตราการซื้อขายเปลี่ยนแปลงสามารถรู้ได้พร้อมกันทั่วโลก

ข้อเปรียบเทียบ	ตลาดหลักทรัพย์	ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
7. ข่าวสารข้อมูล (news)	ไม่มีความแน่นอน มีข่าวลือมาก การบริหารงานของแต่ละบริษัทที่เป็นสมาชิกในตลาดหลักทรัพย์มักเป็นความลับ	ข่าวที่ได้รับเป็นข่าวที่กั้นกรองแล้วจากสำนักข่าวบิสิเนสและ Knight Ridder ทั้งรวดเร็วและเชื่อถือได้ ทุกอย่างเปิดเผยให้ทราบพร้อมกันทั่วโลก
8. การทำกำไร (To Make Profit)	จะต้องซื้อก่อนทุกครั้งและสามารถทำกำไรได้ต่อเมื่อราคาขายสูงกว่าราคาซื้อเท่านั้น (จะทำกำไรขาขึ้นได้ทางเดียว)	จะซื้อหรือขายก่อนก็ได้โดยวิเคราะห์จากสถานการณ์ ฉะนั้นไม่ว่าอัตราเงินจะแข็งตัวขึ้นหรืออ่อนตัวลง ก็สามารถเข้าทำกำไรได้ตลอดเวลา (สามารถทำกำไรได้ทั้งขาขึ้นและขาลง)
9. การกำหนดกำไร-ขาดทุน (Profit-Loss)	โอกาสกำหนดการขาดทุนเป็นไปได้อย่างยาก (Cut Loss) เนื่องจากเมื่อต้องการตัดการขาดทุนแต่ไม่มีผู้รับซื้อ ทำให้ต้องครองตัวนั้นต่อไป	การซื้อหรือการขายทำได้รวดเร็วทุก ๆ ราคาที่เกิดขึ้นมีทั้งผู้ซื้อผู้ขาย จึงสามารถกำหนดการขาดทุนได้ แต่ไม่กำหนดกำไร (Running Profit)
10. การเบิกถอนเงิน (Out Profit)	ใช้ระยะเวลา 4 วันทำการ ซึ่งเป็น การเอาเปรียบลูกค้าในส่วนค่าดอกเบี้ยที่ควรจะได้รับ	สามารถเบิกถอนได้เพียงข้ามวัน โดยที่ลูกค้าแจ้งความประสงค์จะถอนเงินวันนี้ รุ่งขึ้นก็จะได้รับเงินทันที

บุคคลและสถาบันที่ทำการซื้อ-ขายในตลาดกลาง

ในตลาดซื้อ-ขายอัตราแลกเปลี่ยนทั้งใน International Bank Rate และ IMM มีบุคคลและสถาบันการเงินชั้นนำรวมทั้งธนาคารกลางของแต่ละประเทศเข้ามาทำการซื้อ-ขายกัน เพื่อประโยชน์ด้านต่าง ๆ ตามความต้องการของแต่ละฝ่าย เช่น

1. เพื่อป้องกันการเสี่ยงในการตกลงการค้าซึ่งใช้สกุลเงินดอลลาร์เป็นสื่อกลางการซื้อ-ขายสินค้า
2. เพื่อพยุงค่าเงินสกุลต่าง ๆ ของแต่ละประเทศ เพื่อปกป้องเสถียรภาพความมั่นคงทางการค้าของแต่ละประเทศ
3. เพื่อเพิ่มผลประโยชน์ทางการค้าทั้งนำเข้าและส่งออก
4. เพื่อเก็งกำไรในหมู่นักธุรกิจ นักลงทุน และป้องกันการขาดทุนจากการถือเงินสกุลใด ๆ เป็นจำนวนมากเกินไป
5. เพื่อปรับระดับจำนวนการถือเงินตราต่างประเทศของธนาคารต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับสมดุล
6. เพื่อให้ นักลงทุนต่าง ๆ มีสิทธิในการครอบครองเงินสกุลต่าง ๆ ตามความต้องการ โดยที่ทางตลาดจะควบคุมราคาขึ้นลง เพื่อให้ผู้บริโภคได้ราคายุติธรรมที่สุด

สรุปแล้ว การลงทุนในไอเอ็มเอ็มมีข้อดีคือ สามารถเล่นได้ทั้งขาขึ้นและขาลง ไม่ว่าจะเป็นตลาดกระทิง หรือหมี และการลงทุนใช้เงินมาร์จินต่ำ นักลงทุนผู้มองการณ์ไกลย่อมไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ และคอยมองหาช่องทางใหม่ ๆ เพื่อความก้าวหน้า แม้ว่า คุณยังไม่ตัดสินใจในตอนนี้อย่างไรก็ตาม แต่ก็สามารถศึกษาได้ แล้วลองพิจารณาถึงข้อดีข้อเสียของการลงทุนในลักษณะนี้ดีหรือไม่ หากคุณยังไม่แน่ใจหรือมีข้อสงสัย บริษัท เมอร์รี่แลนด์ เซอร์วิส คอเปอร์เรชั่น จำกัด ยินดีให้คำตอบกับคุณ

IMM IS THE WISEST CHOICE

MERRYLAND SERVICE CORPORATION LTD.

บริษัท เมอร์รี่แลนด์ เซอร์วิส คอเปอร์เรชั่น จำกัด

175-177 B.U.I. Bldg., 11th Floor, Surawong RD., Bangkok, Bangkok 10500 Thailand.

Tel:634-7123 (20 Lines) Fax (662)634-7134

MERRYLAND SERVICE CORPORATION LTD.

บริษัท เมอร์รี่แลนด์ เซอร์วิส คอเปอร์เรชั่น จำกัด

เป็น 1 ใน 16 บริษัทในเครือของไพร์ฮิลล์ กรุ๊ป (Primehill Group) ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ในเครือข่ายของธนาคารฮ่องกง ได้ก่อตั้งและจดทะเบียนขึ้นในประเทศไทย ในฐานะตัวแทนซื้อขายตัวสัญญาใช้เงินในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ (Commission House for Foreign Currencies Exchange Trading)

ธุรกรรมของบริษัทฯ (Corporation's Business)

บริษัท เมอร์ริแลนด์ เซอร์วิส คอร์ปอเรชั่น จำกัด ดำเนินธุรกิจเป็นตัวแทนนำคำสั่งซื้อขายตัวสัญญาเงินตราต่างประเทศ จากนักลงทุนทั้งรายใหญ่และรายย่อยในประเทศไทยส่งผ่านไปยังตลาดซื้อขาย-แลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก เช่น ตลาดซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราที่ธนาคารในนิวยอร์ก, ชิคาโก, สวิสเซอร์แลนด์, เยอรมัน, ญี่ปุ่น และอื่น ๆ ทั่วโลกโดยบริษัทฯ จะมีรายได้จากค่าธรรมเนียม (Commission fee) ที่ลูกค้าต้องชำระในการซื้อขายตัวสัญญาผ่านทางบริษัทฯ

โครงสร้างของตลาดการเงินโลก (IMM Structure)

1. ธนาคารที่มีชื่อเสียงของแต่ละประเทศ: จะเป็นผู้กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลต่าง ๆ โดยใช้อัตราเปรียบเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นมาตรฐาน และดำเนินการหมุนเวียนกันไปตลอด 24 ชั่วโมง
2. บริษัทคอมมิชชันเฮาส์: ทำหน้าที่เป็นตัวแทนซื้อขายตัวสัญญาฯ ระหว่างนักลงทุนรายย่อยและนักลงทุนสถาบัน กับธนาคารในต่างประเทศทั่วโลก
3. นักลงทุนในธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตรา: คือผู้ที่ต้องการถือครองตราสารตัวสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศ เพื่อการลงทุนระยะยาว (เช่น นักลงทุนสถาบันและนักลงทุนรายใหญ่) หรือเพื่อการเก็งกำไรระยะสั้น (เช่น นักลงทุนรายย่อยทั่วไป)

เป้าหมายของการลงทุนในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตรา

1. เพื่อทำกำไรจากส่วนต่างในอัตราแลกเปลี่ยน: เช่น เมื่อวิเคราะห์ว่าค่าเงินในสกุลใดสกุลหนึ่งจะแข็งค่าขึ้น เราก็จะทำการเปิดซื้อ (Open Buy) ตัวสัญญาเอาไว้ และคอยจนกว่าค่าเงินนั้นจะแข็งตัวขึ้นจนถึงจุดหนึ่งจึงทำการตัดขาย (Settle-Sell) เพื่อทำกำไรจากส่วนต่าง (Profit Taking)
2. เพื่อการลงทุนระยะยาวและได้ผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ย: การที่นักลงทุนทำการเปิดขายตัวสัญญาฯ เอาไว้ ทางบริษัทจะจ่ายดอกเบี้ยตอบแทนให้ในอัตรา 2% ต่อวัน (กรุณาดูรายละเอียดการคำนวณประกอบ)

การลงทุนในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Market Investment)

ตลาดปริวรรตเงินตราจะอนุญาตให้เฉพาะผู้ที่เป็น โบรคเกอร์ที่จดทะเบียนกับตลาดการเงินต่างประเทศ (IMM) เท่านั้นที่สามารถเข้าไปในห้องค้าได้ และผู้ที่มีความประสงค์จะลงทุนจะต้องติดต่อผ่าน โบรคเกอร์ โดยนำเงินค้ำประกันบางส่วนขั้นต่ำ 300,000 บาท มาทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทคอมมิชชั่นเฮาส์ โดยทางลูกค้าจะถือครองเงินค้ำประกันเสมือนบัญชีกระแสรายวันที่สามารถเบิกถอนได้ภายใน 1 วัน หากแต่สามารถได้รับดอกเบี้ยสูงเช่นเดียวกับบัญชีฝากประจำ

ระบบการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (FOREX System)

เงินตราต่างประเทศที่ทางบริษัททำการซื้อขาย จะเทียบค่ากับเงินสกุลดอลลาร์เป็นหลัก ซึ่งสกุลเงินที่ทำการซื้อขายจะมีอยู่ 4 สกุล ดังนี้

1. เงินปอนด์สเตอร์ลิง   มูลค่าการซื้อขายเท่ากับ 62,500 ปอนด์ ต่อหน่วย
2. เงินยูโร   มูลค่าการซื้อขายเท่ากับ 100,000 ยูโร ต่อหน่วย
3. เงินฟรังก์สวิสฯ   มูลค่าการซื้อขายเท่ากับ 125,000 ฟรังก์ ต่อหน่วย
4. เงินเยนญี่ปุ่น   มูลค่าการซื้อขายเท่ากับ 12,500,000 เยน ต่อหน่วย

ปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์การลงทุนในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

Foreign Currencies Exchange: Analytical Techniques

1. ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ข้อมูลเหล่านี้จะถูกนำมาวิเคราะห์โดยศูนย์ข่าวสารข้อมูลทางการเงินระหว่างประเทศ (เช่น MMs) และแสดงให้นักลงทุนทั่วโลกได้รับทราบผ่านทางสำนักข่าวรอยเตอร์ (Rerter), ซีเอ็นเอ็น (CNN) โดยทางบริษัทฯ จะมีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้อย่างใกล้ชิด พร้อมระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ผ่านสำนักข่าวบิสนิวส์ (Bisnews) ประจำประเทศไทย เพื่อให้ นักลงทุนได้รับทราบข่าวสารต่าง ๆ เหล่านี้อย่างรวดเร็วพร้อมกับนักลงทุนอื่น ๆ ทั่วโลก

2. ปัจจัยทางด้านการวิเคราะห์ทางเทคนิค

ข้อมูลการเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศทุกสกุลจะถูกส่งผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เข้ามายังระบบคอมพิวเตอร์ของบริษัทฯ เพื่อให้ นักลงทุนสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในทางเทคนิคได้ด้วย

ตนเอง โดยทางบริษัทฯ จะมีผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำปรึกษาอยู่โดยตลอดอย่างใกล้ชิดพร้อมอุปกรณ์สื่อสารทันสมัยครบครัน

การเริ่มต้นลงทุนในธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราฯ (HOW TO START?)

1. ติดต่อตัวแทนที่ปรึกษาการลงทุนของบริษัทฯ (Contact our Agent)

หากท่านสนใจเข้าร่วมลงทุนในธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราฯ กรุณาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตัวแทนของบริษัทฯ ที่ได้แนะนำธุรกิจการลงทุนนี้ให้แก่ท่าน เพื่อที่เจ้าหน้าที่จะได้แนะนำรายละเอียดและพาท่านเข้ามาเยี่ยมชมบริษัทฯ และท่านจะได้รับทราบวิธีการลงทุนในธุรกิจนี้ต่อไป หรือท่านอาจติดต่อผู้จัดการฝ่ายการตลาด โดยตรงได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 634-7123-32

2. เปิดบัญชีเพื่อคำประกันการลงทุน (Opening Account)

นักลงทุนสามารถใช้เงินสด, เช็คธนาคาร หรือการโอนเงินทางธนาคารเข้าบัญชีของบริษัทฯ เพื่อเปิดบัญชีคำประกันการซื้อขายของท่าน โดยวางเงินมัดจำขั้นต่ำในครั้งแรก จำนวน 300,000 บาทขึ้นไป หลังจากนั้น ท่านสามารถทำการสั่งซื้อขายกับบริษัทฯ ได้ทันที โดยเจ้าหน้าที่ตัวแทนของท่านจะให้บริการท่านในทุก ๆ ขั้นตอนของการซื้อขาย ไม่ว่าจะเป็นการสั่งซื้อขาย, การเซ็นรับตัว, การเบิกจ่ายและการเพิ่มวงเงินให้กับบัญชีของท่าน

3. ทำการซื้อขาย (Start Trading)

ท่านสามารถเริ่มต้นทำการซื้อขายได้ทันทีหลังจากเปิดบัญชีกับบริษัทฯ ส่วนรายละเอียดและเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการซื้อขาย กรุณาสอบถามจากเจ้าหน้าที่ดูแลบัญชีของท่านโดยตรง

วันเวลาที่สามารถทำการซื้อขายได้ : จันทร์-ศุกร์ 08:30-02:00 (ฤดูร้อน)

จันทร์-ศุกร์ 08:30-03:00 (ฤดูหนาว)

4. รายงานการซื้อขาย (Trading Report)

ทางบริษัทฯ จะออกเอกสารแสดงรายการซื้อขาย (Statement) ในแต่ละวันให้กับท่าน โดยเจ้าหน้าที่ดูแลบัญชีของท่านจะนำส่งเอกสารนี้ให้ท่านทุกวันโดยการแฟกซ์หรืออื่น ๆ รวมถึงใบคำสั่งซื้อขายที่ท่านหรือตัวแทนฯ จะต้องเซ็นรับทุกครั้ง เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานสำคัญในการยืนยันคำสั่งซื้อขายกับบริษัทฯ

<p>ขนาดของตัวสัญญา BP = 62,500 ปอนด์ EU = 100,000 ยูโร SF = 125,000 ฟรังก์ JY = 12,500 เยน</p> <p>ค่าคอมมิชชั่น (Commission) = 2,280 บาทต่อหน่วย อัตราดอกเบี้ย (Interest Rate) เปิดซื้อ (Open-Buy) อัตราดอกเบี้ย -6%ต่อวัน เปิดขาย (Open-Sell) อัตราดอกเบี้ย +2% ต่อวัน</p>	<p>มูลค่าเงินค้ำประกัน เปิดบัญชี 300,000 บาท ถือตัวข้ามคืน (Overnight) = 50,000 บาทต่อหน่วย ซื้อขายภายในวันเดียว = 25,000 บาทต่อหน่วย จำนวนหน่วยที่ซื้อขายได้ (Trading Allowance) หากเปิดบัญชี 500,000 บาท จะถือตัวข้ามคืนได้สูงสุด = 16 หน่วย (@30,000 Bht) หรือซื้อขายภายในวันเดียวได้ = 33 หน่วย (@15,000 Bht)</p>
---	---

<p>การคำนวณกำไร-ขาดทุนจากการซื้อขาย (Profit & Loss Calculation)</p> <p>JY,EU,SF = $\frac{\text{ขนาดของตัวสัญญา} - \text{ขนาดของตัวสัญญา} \times \text{จำนวนหน่วย}}{\text{ราคาขาย} - \text{ราคาซื้อ}}$ x 38 บาท - (ค่าคอมมิชชั่น x หน่วย) เช่น SF = $\frac{125,000 - 125,000 \times 10 \text{ หน่วย} \times 38 \text{ บาท} - (2,280 \times 10 \text{ หน่วย})}{1.4500 - 1.4530}$ กำไรสุทธิ = 44,836.58 บาท</p> <p>EU,BP = (ราคาขาย - ราคาซื้อ) x ขนาดของตัวสัญญา x จำนวนหน่วย x 38 บาท - (ค่าคอมมิชชั่น x หน่วย) เช่น = $(1.6200 - 1.6170) \times 62,500 \times 10 \text{ หน่วย} \times 38 \text{ บาท} - (2,280 \times 10 \text{ หน่วย})$ กำไรสุทธิ = 48,450 บาท</p>	<p>การคำนวณรายรับ-รายจ่าย ค่าดอกเบี้ย (Interest Income calculation)</p> <p>JY,EU,SF = $\frac{\text{ขนาดของตัวสัญญา} \times \text{จำนวนหน่วย} \times \text{อัตราดอกเบี้ย}}{\text{ราคาเข้าตัว}}$ x (จำนวนวัน/360) x 38 บาท เช่น เปิดขาย SF = $\frac{125,000 \times 10 \text{ หน่วย} \times 2\% \times (30 \text{ วัน}/360) \times 38 \text{ บาท}}{1.4500}$ ดอกเบี้ยรับ = 57,597.70 บาท ต่อเดือน (10 หน่วย) ถ้าเปิดซื้อ SF = $\frac{125,000 \times 10 \text{ หน่วย} \times 6\% \times (7 \text{ วัน}/360) \times 38 \text{ บาท}}{1.4500}$ ดอกเบี้ยจ่าย = 38,218.39 บาท ต่อสัปดาห์ (10 หน่วย)</p>
---	--

ข้อได้เปรียบของการลงทุนในตลาด FOREX

1. วงเงินค้ำประกันต่ำมากเมื่อเทียบกับมูลค่าการลงทุนจริง คือ เพียงใช้เงินค้ำประกันประมาณ 0.5% ถึง 1.5% เท่านั้น
2. อัตราผลตอบแทนอยู่ในระดับสูง เพราะสามารถทำกำไรได้ทั้งจากส่วนต่างของราคาซื้อขาย (Profit Taking) และผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ย หากถือตัวข้ามคืน (Overnight Hold)
3. ค่าบริการในการลงทุนต่ำ คือเสียค่าบริการเพียงประมาณ 0.05% ของมูลค่าการลงทุนเต็มเท่านั้น (ค่าบริการ (commission fee) =US\$ 60 หรือเท่ากับ 2,700 บาท ต่อยูนิต)
4. สามารถเข้าทำการลงทุนได้ทั้ง 2 ทาง เพราะเป็นการซื้อขายเปรียบเทียบเงินดอลลาร์ โดยสามารถเปิดซื้อ (Open-Buy) หรือเปิดขาย (Open-Sell) ก่อนก็ได้
5. มีความคล่องตัวและความยืดหยุ่นในการลงทุนสูง เนื่องจากเวลาเปิดทำการของตลาดที่ยาวนานกว่า จึงเป็นการเพิ่มโอกาสในการลงทุนได้มากกว่าในตลาดอื่น
6. สามารถลดความเสี่ยงของการลงทุนให้น้อยลงได้โดยอาศัยการวิเคราะห์ตลาดและทางเทคนิค

เปรียบเทียบการลงทุนในธุรกิจการค้าทั่วไปกับการลงทุน ในตลาดเงินตราต่างประเทศธุรกิจทั่วไป

ธุรกิจทั่วไป	ธุรกิจเงินตราต่างประเทศ
1. ต้องใช้เต็มมูลค่าในการลงทุน	1. ไม่จำเป็นต้องใช้เงินเต็มมูลค่า(ใช้เพียงเงินค้ำประกัน)
2. มีค่าใช้จ่ายหลายทาง	2. มีค่าใช้จ่ายเพียงค่าคอมมิชชั่น
3. ใช้เวลายาวนานกว่าจะรู้ผล	3. รู้ผลตอบแทนตลอดเวลา
4. ต้องแข่งขันกับตลาด	4. ไม่ต้องแข่งขันกับตลาด
5. อาจมีหนี้สูญจากการค้า	5. เป็นธุรกิจที่มั่นคง ไม่มีหนี้สูญจากลูกหนี้การค้า
6. เงินทุนจมกับสินค้าตกค้าง	6. สามารถจำกัดการขาดทุนได้

เปรียบเทียบตลาดหุ้นกับตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ระบบตลาดหุ้น	ธุรกิจเงินตราต่างประเทศ
1. ระยะเวลาในการซื้อขายจำกัด	1. ระยะเวลาในการเปิดตลาดซื้อขายยาวนาน
2. เสียค่าใช้จ่าย 2 ครั้งทั้งการซื้อและขาย	2. จ่ายค่าบริการเพียงครั้งเดียวสำหรับการซื้อและขาย
3. ต้องใช้เงินเต็มมูลค่าในการลงทุน	3. ใช้เงินค้ำประกันต่ำมากเพียงประมาณ 1.5% ของมูลค่าการลงทุนจริงเท่านั้น
4. สามารถปั่นตลาดได้	4. ไม่สามารถปั่นตลาดได้ เพราะเป็นตลาดสากลที่ทำการซื้อขายกันทั่วโลก
5. การถอนเงินใช้ระยะเวลาหลายวัน	5. สามารถเบิกถอนเงินได้ภายในวันเดียว (24 ชม.)
6. จำเป็นต้องทำการเปิดซื้อก่อนทุกครั้ง	6. สามารถเลือกการเปิดซื้อหรือเปิดขายก่อนก็ได้

RULES AND REGULATIONS FOR TRADING & TRADING POLICIES

กฎและระเบียบข้อบังคับสำหรับการซื้อขายและนโยบายในการซื้อขาย

1. TRADING ORDER

คำสั่งซื้อขาย

A. MINIMUM QUANTITY FOR EVERY TRADING ORDER SHOULD BE 2 UNITS/LOTS OR ABOVE.

B. NO LIQUIDATION/SETTLEMENT ORDER SHALL BE PLACED IF THERE IS NO OPEN POSITION, OTHERWISE SUCH LIQUIDATION/SETTLEMENT ORDER SHALL BE DEEMED AS AN ORDER FOR OPENING A TRADING POSITION.

C. TRADING ORDER FOR NEW ACCOUNT SHALL BE ACCEPTED ONLY WHEN THE CHEQUE FOR THE MARGIN IS HONoured/ENCHASHED.

- 1.1 จำนวนการซื้อขายขั้นต่ำในคำสั่งซื้อขายทุกใบ จำนวน 2 หน่วยขึ้นไป
- 1.2 จะทำการส่งคำสั่งปิดสัญญาซื้อขายไม่ได้ ถ้าหากว่าไม่ได้มีการเปิดสัญญาซื้อขายขึ้นมาก่อน มิฉะนั้น คำสั่งให้ปิดสัญญาซื้อขายดังกล่าว จะถือว่าเป็นคำสั่งให้เปิดสัญญาซื้อขายขึ้นใหม่
- 1.3 คำสั่งซื้อขายสำหรับบัญชีใหม่ จะเป็นที่ยอมรับกันได้ก็ต่อเมื่อ ยอดเงินในบัญชีนั้นได้รับการยืนยันแล้วเท่านั้น

2. TRADING DEPOSIT

การวางเงินมัดจำในการซื้อขาย

- A. MINIMUM DEPOSIT ฿ 300,000.- FOR ALL NEW ACCOUNTS.
  - B. ALL TRADING MARGIN SHOULD BE DEPOSITED IN CASH/CASH CHEQUE.
  - C. PAYMENT INSTRUTION IS REPAYABLE TO THE CUSTOMER UPON REQUEST. THE REQUEST SHOULD BELODGED BEFORE 11.30 A.M.. OTHERWISE, THE LATE REQUEST WILL BE CARRIED EFFECT ON THE FOLLOWING TRADING DAY. THE PAYMENT CHEQUE MADE PAYABLE AND CROSSED TO THE CASH/CASH CHEQUE FOR THE RELEVANT AMOUNT WILL BE ISSUED AT 12.00 NOON ON THE NEXT FOLLOWING TRADING DAY FROM THE DAY OF RECEIPT OF THE REQUEST. HOWEVER, THE CUSTOMER PAYMENT REQUEST IS DEEMED VALID ONLY IF THE PAYABLE AMOUNT (c.g. THE TOTAL KEEPING BALANCE AFTER DEDUCTION THE TOTAL NECESSARY MARGIN AND THE TOTAL FLOATING LOSS, IF THERE IS ANY IN THE TRADING ACCOUNT.) IS MAINTAINED AT ANY TIME EQUIVALENT TO OR MORE THAN THE AMOUNT IN REQUEST DURING THE PROCESSING PERIOD.
- 2.1 การเปิดบัญชีใหม่จะต้องใช้เงินจำนวน 300,000 บาทขึ้นไป
  - 2.2 เงินมัดจำในการซื้อขายทั้งหมดเป็น เงินสด หรือ เช็คเงินสด

2.3 การชำระคืนเงินมัดจำ จะจ่ายคืนให้ลูกค้าได้เมื่อคำร้องขอได้รับการยินยอมแล้ว คำร้องขอดังกล่าวควรจะยื่นไว้ก่อนเวลา 11.30 น. มิฉะนั้นแล้วจะได้รับการยกไปมีผลใช้ได้ในวันซื้อขายถัดไป สำหรับจำนวนมัดจำที่ชำระคืนให้ได้นั้นจะกระทำกันในวันหรือก่อนเวลา 12.00 น. ของวันถัดไป อย่างไรก็ตามคำร้องขอให้มีการชำระเงินถือว่าใช้ได้ ก็ต่อเมื่อจำนวนที่ชำระคืนได้นั้นได้มีการคงไว้เป็นมูลค่าเทียบเท่าหรือมากกว่าจำนวนตามคำร้องขอในช่วงเวลาที่ได้ดำเนินการดังกล่าว (ตัวอย่างเช่น ยอดเงินคงเหลือทั้งหมดใด ๆ (ถ้ามีบัญชีซื้อขาย) หลังจากมีการหักเงินมัดจำที่จำเป็นต้องใช้ทั้งหมดและเงินขาดทุนลอยทั้งหมดแล้ว)

3. TRADING CONFIRMATION

คำตอบรับยืนยันการซื้อขาย

ALL EXECUTION OF ORDER AND A CONFIRMATION/TRADING BALANCE SHEET REPORT FOR ALL TRANSACTION OCCUREED IN THE ACCOUNT OF CUSTOMER SHALL BE CONFIRMED BY TELEX, FAX, TELEPHONE AND/OR POST DURING THE DAY TO THE CUSTOMERS.

การดำเนินการกับคำสั่งซื้อขายทั้งหมด และ รายงาน/งบดุลที่เป็นการยืนยันถึงการดำเนินการซื้อขายทั้งหมดอันปรากฏขึ้นในบัญชีซื้อขายของลูกค้า จะได้รับการตอบรับยืนยันให้ลูกค้าทราบในวันดังกล่าว ทางเทเล็กซ์, แฟกซ์ (โทรสาร), โทรศัพท์ และ/หรือ ทางไปรษณีย์

4. MARGINS

เงินมัดจำ

A. SHORT MARGIN-AN AMOUNT REQUIRED TO BE DEPOSITED INTO THE TRADING ACCOUNT WHEN THE TOTAL BALANCE IS INSUFFICIENT TO COVER THE NECESSARY MARGINS.

AN ORDER WHEN PLACED WOULD CREATE A SHORT MARGIN SITUATION IS TERMED AS "SHORT MARGIN ORDER" WHICH SHOULD BE ENDORSED WITH THE WORDS OF "SHORT MARGIN" IN

THE ORDER FORM, SUCH EXCEPTION IS SUBJECT TO THE APPROVAL. THE AMOUNT OF SHORT MARGIN WHEN REQUIRED SHOULD BE DEPOSITED WITH THE COMPANY IN CASH/CASH CHEQUE AT ONCE AFTER ORDER EXECUTED.

4.1 เงินมัดจำที่ขาดไป เงินมัดจำดังกล่าวเป็นจำนวนเงินที่ต้องนำมาวางไว้ในบัญชีซื้อขายเมื่อยอดเงินทั้งหมดในบัญชีไม่พอครอบคลุมจำนวนเงินมัดจำที่จำเป็นต้องใช้คำสั่งซื้อขาย เมื่อถูกส่งไปแล้ว จะก่อให้เกิดสถานการณ์ที่เงินมัดจำมีเหลืออยู่ไม่พอ ซึ่งเรียกว่าเป็นคำสั่งซื้อขายที่เงินมัดจำไม่พอซึ่งควรมีการเขียนกำกับลงไปด้วยว่า SHORT MARGIN ในใบคำสั่งซื้อขาย/ข้อความถ้าหากมีข้อยกเว้นดังกล่าวจะต้องได้รับการยินยอมเสียก่อน จำนวนเงินมัดจำที่ขาดอยู่ เมื่อถูกเรียกเก็บแล้ว ควรนำมาวางเป็นเงินสด หรือเช็คเงินสด โดยทันที (หลังจากคำสั่งซื้อขายได้รับการดำเนินแล้ว)

B. "FREE MARGIN FOR PLACING THE STRADDLE/LOCK ORDER(S)" ONLY WHEN THE ACCOUNT IS IN FULLY STRADDLED/LOCK POSITION, THE EFFECTIVE MARGIN/EQUITY OF THE ACCOUNT IS REQUIRED TO BE MAINTAINED EQUAL OR MORE THAN 70 PERCENT OF THE TOTAL NECESSARY MARGIN.

IN CASE THE EFFECTIVE MARGIN/EQUITY OF THE ACCOUNT IS LESS THAN 70% OF THE TOTAL NECESSARY MARGIN. THE AMOUNT REPRESENTING THE DIFFERENCE BETWEEN THE EFFECTIVE MARGIN/EQUITY AND THE TOTAL NECESSARY MARGIN SHOULD BE DEPOSITED TO THE COMPANY BY THE REQUIRED TIME/DAY.

4.2 เงินมัดจำที่ไม่คิด สำหรับการส่งข้อความซื้อ หรือ ขายเพื่อป้องกันความเสี่ยง (HEDGED/LOCK POSITION) เมื่อบัญชีซื้อขายดังกล่าว อยู่ในสถานะที่ได้รับการป้องกันไว้เต็มที่แล้ว (FULLY HEDGED/LOCK POSITION) นอกจากนี้ ยังให้คงไว้ได้เป็นมูลค่าที่เทียบเท่าหรือมากกว่าอัตรา 70% ของเงินมัดจำที่จำเป็นต้องใช้ทั้งหมดนั้น จำนวนเงินที่มาทดแทนผลต่างระหว่าง เงินมัดจำอันเป็นยอดคงเหลือกับเงินมัดจำที่จำเป็นต้องใช้ทั้งหมดควรนำมาวางไว้ภายในวันนั้น

C. ADDITIONAL MARGIN-AN AMOUNT REQUIRED TO BE DEPOSITED INTO THE TRADING ACCOUNT WHEN THE EFFECTIVE MARGIN/EQUITY OF THE ACCOUNT WHICH IS CALCULATED OF THE RESPECTIVE MARKET IS BELOW 70 PERCENT OF THE TOTAL NECESSARY MARGIN.

c.1 FOR DAY TRADE. THE CLIENT IS REQUIRED TO DEPOSIT NOT LATER THAN 2.30 P.M. IN CASE MARGIN CALL HAPPENED BEFORE 2.30 P.M. HOWEVER, THE ADDITIONAL MARGIN SHOULD BE DEPOSITED AT ONCE IF AFTER 2.30 P.M.

FOR DAY TRADE, ADDITIONAL MARGIN SHALL BE DEPOSITED NOT LATER THAN 10.00 A.M. ON NEXT DAY MORNING IN CASE OF SHORT MARGIN AND/OR CALL MARGIN.

c.2 ADDITIONAL MARGIN CALCULATION METHOD

- A. KEEPING DEPOSIT
- B. FLOATING LOSS
- C. EFFECTIVE MARGIN
- D. NECESSARY MARGIN

(A) KEEPING DEPOSIT - (B) FLOATING LOSS = (C) EFFECTIVE MARGIN

(D) NECESSARY MARGIN - (C) EFFECTIVE MARGIN = ADDITIONAL MARGIN

THE AMOUNT OF ADDITIONAL MARGIN SHOULD BE DEPOSITED IN CASH/CASH CHUQUES

4.3 เงินมัดจำเพิ่มเติมเป็นจำนวนเงินที่ต้องนำมาวางไว้ในบัญชีซื้อขายเมื่อเงินมัดจำอันเป็นยอดคงเหลือของบัญชีซื้อขายมีอยู่ไม่ถึง 70% ของเงินมัดจำที่จำเป็นต้องใช้ทั้งหมด

4.3.1 สำหรับการซื้อขายภายในวัน (DAY TRADE) ลูกค้าจะต้องนำเงินสำรองมาเพิ่มเติมไม่เกินเวลา 14.30 น. ภายในวันนั้น สำหรับการซื้อขายข้ามคืน

(OVER-NIGHT TRADE) ลูกค้าจะต้องนำเงินสำรองมาเพิ่มเติมไม่เกินเวลา 10.00 น. ของวันถัดไป

4.3.2 วิธีการคำนวณเงินมัดจำเพิ่มเติม

1. ยอดเงินที่มีอยู่ในบัญชี (KEEPING DEPOSIT)
2. จำนวนขาดทุนลอยตัว (FLOATING LOSS)
3. เงินมัดจำอันเป็นยอดคงเหลือ (EFFECTIVE MARGIN)
4. เงินมัดจำที่จำเป็นต้องใช้ (NECESSARY MARGIN)

(1) ยอดเงินที่มีอยู่ในบัญชี - จำนวนขาดทุนลอย = เงินมัดจำอันเป็นยอดคงเหลือ

(2) เงินมัดจำที่จำเป็นต้องใช้ - เงินมัดจำอันเป็นยอดคงเหลือ = จำนวนเงินมัดจำที่เพิ่มเติมโดยเฉพาะต้องเป็นเงินสด

D. IN ACCORDANCE WITH THE ABOVE ADDITIONAL MARGIN CALCULATION METHOD, IN OPEN TRADES OF THE MARKET ALL CLIENTS MUST MAINTAIN 70% OR ABOVE OF EFFECTIVE MARGIN IN EITHER DAY TRADES OR OVER-NIGHT TRADES. IN CASE ADDITION MARGIN IS REQUIRED. THE CLIENTS SHOULD OBSERVE SUCH TRADING RULES AND REGULATION TO MAINTAIN SUFFICIENT NECESSARY MARGIN IN DAY TRADES OR OVER-NIGHT TRADES AT ONCE WITH IN THE SPECIFIED TIME.

SHOULD THE CUSTOMER FAIL TO MEET THE ABOVE REQUIREMENTS ON OR BEFORE THE STIPULATED DUE TIME, THE RELATED TRADING POSITIONS WILL BE SETTLED WHOLELY OR PARTLY BY THE COMPANY AT ITS ABSOLUTE DISCRETION AT 10% OR BELOW OF EFFECTIVE MARGIN TO STOP LOSS AT ANY MARKET PRICE AND AT ANY TIME WITHOUT PRIOR NOTICE THE CUSTOMER SHALL BE RESPONSIBLE FOR ANY CONSEQUENT FURTHER LOSSES BUT ANY CONSEQUENT PROFIT WILL BE ACCREDITED TO THE COMPANY COMMISSION SHALL BE CHARGED TO THE CUSTOMERS IN BOTH CASE.

WHEN A CUEQUE FOR DEPOSIT OF THE ABOVE SAID MARGINS IS DISHONOURED BY THE BANK, THE TRADING CONCERNED WILL BE SETTLED AT THE EARLIEST TIME WIHTOUT PRIOR NOTICE TO THE CUSTOMER. THE CUSTOMER WILL BE RESPONSIBLE FOR ANY CONSEQUENT FURTHER LOSSES CALCULATED BETWEEN THE SETTLED PRICE AND THE FIRST MARKET PRICE AFTER THE DUE TIME BUT ANY FURTHER PROFIT WILL BE ACCREDITED TO THE COMPANY. COMMISSION SHALL BE CHARGED TO THE CUSTOMERS IN BOTH CASES.

4.4 การคิดคำนวณการซื้อขายในตลาด ลูกค้าจะต้องมีเงินมัดจำอันเป็นยอดคงเหลือไม่ต่ำกว่า 70% ไม่ว่าในช่วง DAY TRADE หรือ OVER NIGHT ในกรณีที่มีใบแจ้งเตือนเงินมัดจำเพิ่มลูกค้าจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบการซื้อขาย ขึ้นอยู่กับว่าอยู่ในเรื่อง DAY TRADE หรือ OVER NIGHT ในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่มีการเรียกเก็บเงินมัดจำเพิ่มเติม ลูกค้าควรจะต้องสังเกต กฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับในการซื้อขายให้ดีเสียก่อน ถ้าหากว่าลูกค้าไม่ได้ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้นนั้น ในหรือก่อนเวลาอันควรที่ได้มีการกำหนดไว้แล้ว บริษัทฯ จะทำการชำระบัญชีสัญญาซื้อขายอันเกี่ยวข้องกับลูกค้านั้น เป็นบางส่วนหรือทั้งหมดเลยภายใต้ดุลยพินิจของบริษัทฯ ณ ระดับราคาตลาดใด ๆ และในเวลาใดก็ตาม โดยไม่ต้องมีการบอกกล่าวล่วงหน้า ลูกค้าดังกล่าวควรจะต้องรับผิดชอบต่อการลงทุนใด ๆ ที่จะตามมานั้น จะมีการนำไปเข้าบัญชีของบริษัทฯ ค่าธรรมเนียมในการดำเนินการซื้อขายนั้นจะคิดกับลูกค้าดังกล่าว ในทั้ง 2 กรณีเลย

ในกรณีที่เงินมัดจำการซื้อขายเป็นเช็คใบนี้นำมาซึ่งความเสียหายกับบริษัท (เช็คกระชั้นการสั่งจ่าย) ซึ่งมีการซื้อขายเกิดขึ้นแล้ว บริษัทฯ สามารถทำการปิดการขายนั้นได้ โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า ลูกค้าดังกล่าวควรจะต้องรับผิดชอบต่อการขาดทุนใด ๆ ที่จะตามมาอีก แต่สำหรับกำไรใด ๆ ที่จะตามมานั้นจะมีการนำไปเข้าบัญชีของบริษัทฯ ค่าธรรมเนียมในการดำเนินการซื้อขายนั้นจะคิดกับลูกค้าดังกล่าวในทั้ง 2 กรณีเลย

5. ANY LENIENCY ON TOLERANCE TO THE CUSTOMER OR FAILURE OF THE COMPANY TO AVAIL OF ANY PROVISION HEREOF SHALL NOT CONSTITUTE A WAIVER OF RIGHT PERTAINING TO THE COMPANY HEREOF.

5. คู่สัญญาฉบับนี้ ยินยอมพร้อมใจถึงกำไร หากเกิดการขาดทุน ยินยอมที่จะไม่เรียกร้องสิทธิใดๆ ทั้งทางแพ่งและทางอาญา ต่อกันอีก

6. TRADING SYSTEM

ระบบการซื้อขาย

A. BID AND ASK TRADING

B. EACH TIME OF TRADING MAXIMUM IS 50 UNITS/

CONTRACTS

6.1 มีราคาซื้อและราคาขาย

6.2 การซื้อขายสูงสุดในแต่ละครั้งได้ไม่เกิน 50 ยูนิต

โดยหนังสือนี้ข้าพเจ้าขอมอบให้.....

เป็นตัวแทนของข้าพเจ้าในการดำเนินการสั่งซื้อซื้อขายหรือ SETTLE หรือการอื่นที่จำเป็นแทนข้าพเจ้าที่กล่าวข้างต้น โดยข้าพเจ้าไม่เพิกถอนอำนาจของตัวแทนนี้ เว้นแต่จะแจ้งให้บริษัทฯ ทราบเป็นหนังสือก่อน

THE UNDERSIGNED. HEREBY APPOINT.....

AS MY AGENT AND ATTORNEY TO BUY AND SELL AT ANY TIME AND FROM TIME TO TIME IN HIS ABSOLUTE DISCRETION AND FOR THE UNDERSIGNED'S ACCOUNT AND RISK AND TO MANAGE ANY ACCOUNT HELD BY ME. THE UNDERSIGNED HEREBY AGREES TO INDEMNIFY AND HOLD YOU HARMLESS FROM ALL COSTS DUE TO LOSSES INDEBTEDNESS AND LIABILITIES ARISING FROM ALL AND ANY SUCH

DEALINGS EFFECTED BY THE SAID .....
ON BEHALF OF THE UNDERSIGNED.

ลงชื่อ.....ตัวแทนผู้รับอำนาจ Authorized Agent's Signature.

(.....) Authorized Agent's Name in Block Letter

Authorized Signature..... Customer Signature.....

ลงชื่อบริษัทหรือผู้รับมอบอำนาจ

ลงชื่อลูกค้า

Block Letter (.....) Block Letter (.....)

ชื่อตัวบรรจง

ชื่อตัวบรรจง

Authorization signed on the.....

ลงนามชื่อ-ชาย เมื่อวันที่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

พันตำรวจตรีประดิษฐ์ คำจร อายุ 38 ปี ปัจจุบันพักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 1449/18 ซอย
 วิชรธรรมสาธิต 57 แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร จบการศึกษามัธยมศึกษา
 (มศ. 5) ที่โรงเรียนอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และเข้าเป็นนักเรียนจำอากาศ สังกัด
 กองทัพอากาศ เครื่องหมาย ทอ. 2527 รับราชการทหารมียศเป็นจำอากาศตรี สังกัดเหล่า
 ขนส่งทหารอากาศ กองบิน 71 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้เข้าศึกษาชั้นปริญญาตรีที่
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะนิติศาสตร์ และจบการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 15 จาก
 นั้นได้สอบบรรจุแข่งขันเข้ารับราชการเป็นนายตำรวจสัญญาบัตร (นบ.รบ. รุ่นที่ 16 หรือ
 กอต. 1) ประวัติการรับราชการ ดังนี้

- รองสารวัตรสถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์
- รองสารวัตรสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลพระโขนง
- นายเวรผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
- สารวัตรแผนก 1 กองกำกับการ 5 กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการ
 ตำรวจตระเวนชายแดน
- สารวัตรนโยบายและแผน ตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี
- สารวัตรป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจอำเภอเสนา จังหวัด
 พระนครศรีอยุธยา
- สารวัตรป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย